

Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («ТІНЬОВИЙ СПИСОК», частина 3)

**Території, що пропонуються
до включення у мережу Емеральд
(Смарагдову мережу) України
(«ТІНЬОВИЙ СПИСОК», частина 3)**

Основні автори (ініціатори Проектування сайтів):

Борисенко К.Б., Бронсков О.І., Бронскова О.М., Бузунко П.А., Василюк О.В., Вашеняк Ю.А., Винокуров Д.С., Вітер С.Г., Гольдін П.Є., Головка О.В., Кіш Р.Я., Коломійчук В.П., Куземко А.А., Куцоконь Ю.К., Манюк Вад.В., Марущак О.Ю., Мойсієнко І.І., Некрасова О.Д., Панченко С.М., Пархоменко В.В., Русін М.Ю., Садогурська С.С., Скоробогатов В.М., Спінова Ю.О., Чегорка П.Т., Шаповал В.В., Ширяєва Д.В.

Залучені автори:

Бабицький А.І., Балашов І.О., Башта А.-Т.В., Безсмертна О.О., Білівська В.Ю., Бокотей А.А., Боровик Л.П., Бубела О., Ворона Є.І., Гаврилюк М.Н., Гальченко Н.П., Гриник Є.О., Гузь Г.В., Данилик І.М., Дідух Я.П., Дребет М.В., Єпішін В.В., Ільмінська Л., Канарський Ю.В., Квач Ю.В., Колісник В.М., Красиленко Ю.А., Куйбіда В.В., Кузьо Г.О., Кукшин О.О., Леснік В.В., Микітчак Т.І., Осирко О.С., Пушкар Т.І., Рифф Л.Е., Різун В.Б., Романов П.В., Романь А.М., Садогурський С.Ю., Сичак Н.М., Скільський І.В., Скобель Н., Смірнов Н.А., Спрягайло О.В., Станкевич-Волосянчук О.І., Старовойтова Т.В., Тестов П.С., Толстяк М.С., Шевчик В.Л., Шквиря М.Г., Щербатюк М.М., Яворська О.Г.

Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд Т35 (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 3) / кол. авт., за ред. Василюка О.В., Куземко А.А., Коломійчука В.П., Куцоконь Ю.К. – Чернівці : Друк Арт, 2020. – 408 с.

ISBN 978-617-7849-45-1

Видання вміщує описи 147 територій, які пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України. Обґрунтування протягом 2019 року підготували 79 професійних біологів та експертів. Кожен з описів є самостійною роботою і має свій колектив авторів. Описи є оригінальною працею авторів та створені шляхом опрацювання власних даних і залучених джерел, а також спеціально проведених польових досліджень. Всі опубліковані у цьому виданні пропозиції у лютому 2020 року були передані до Міністерства енергетики та захисту довкілля України і схвалені ним.

Видання буде корисним для професійних біологів, натуралістів-аматорів, краєзнавців, органів місцевого самоврядування.

УДК 502.211:553.832(477)

Зміст

Передмова	9
UA0000378 Сакський (eng: Saksnyi)	19
UA0000379 Донузлавський (eng: Donuzlavskiy)	23
UA0000380 Кизил-Яр (eng: Kyzyl-Yar)	28
UA0000381 Керченська протока (eng: Kerch strait)	31
UA0000382 Долина річки Ірклій (eng: Irkliy river valley)	35
UA0000383 Під Гарбузи (eng: Garbuzy depression)	37
UA0000384 Краснопавлівка (eng: Krasnopavlivka)	40
UA0000385 Басейн річки Гірський Тікич (eng: Hirskiy Tikych river basin)	42
UA0000386 Балка Різниківська (eng: Riznykivska gulch)	46
UA0000387 Долина річки Мерла в Полтавській області (eng: Merla river valley in Poltava region)	48
UA0000388 Морська акваторія біля Тарханкутського півострова та озеро Караджа (eng: Marine area along the Tarkhankut Peninsula and Karadzha Lake) ..	50
UA0000389 Долина річки Борова (eng: Borova river valley)	54
UA0000390 Озера Джарилгач, Ярилгач та Панське (eng: Dzharylhach, Jarylhach and Panske lakes)	56
UA0000391 Мис Ай-Тодор (eng: Ai-Todor cape)	59
UA0000392 Ласпі і Сарич (eng: Laspi and Sarych)	62
UA0000393 Долина річки Деркул (eng: Derkul river valley)	65
UA0000394 Айгульська ділянка та Істочне (eng: Aigul area and Istochne)	68
UA0000395 Мис Плака (eng: Plaka cape)	70
UA0000396 Долина річки Бурімка (eng: Burimka river valley)	72
UA0000397 Гора Кош-Кая та скелі Лебедине Крило і Діва (eng: Mount Kosh-Kaya, Swan Wing and Diva rocks)	74
UA0000398 Каркінітська затока та Бакальська коса (eng: The Karkinit Gulf and the Bakal Spit)	77
UA0000399 Сонячногірське і Малорічинське (eng: Soniachnohirske and Malorichynske)	80
UA0000400 Кисирняк (eng: Kysyrniak)	82
UA0000401 Ушицький (eng: Ushytskyi)	84
UA0000402 Дністровський заказник (eng: Dnistrovskiy reserve)	86

UA0000403	Долина річки Красна (eng: Krasna river valley)	89
UA0000404	Долина річки Тагамлик (eng: Tahamlyk river valley)	92
UA0000405	Долина річки Комишна (eng: Komyshna river valley)	94
UA0000406	Басейн річки Саксагань (eng: Saksahan river basin)	97
UA0000407	Долина річки Грунь в Сумській області (eng: Hrun river valley in Sumy region)	100
UA0000408	Нижня частина річки Інгул (eng: Lower Inhul river valley)	103
UA0000409	Долини річок Євсуг та Ковсуг (eng: Yevsug and Kovsug river valleys)	106
UA0000410	Долини річок Саваклій і Сугоклія I (eng: Savakliy and Sugokliya river valleys)	109
UA0000411	Кримське узбережжя Сиваша (eng: Crimean coast of Syvash)	111
UA0000412	Річки – Мутвиця (eng: Richky – Mutvytsia)	115
UA0000413	Долина річки Горинь в Рівненській області (eng: Horyn river valley in Rivne region)	117
UA0000414	Степи Близнюки – Барвінкове (eng: Steppes Blyznyuky – Barvinkove)	121
UA0000415	Чигирин – Світловодські степові балки (eng: Chyhyryn – Svitlovodsk steppe gulches)	123
UA0000416	Світловодський (eng: Svitlovodskiy)	126
UA0000417	Радомська дача (eng: Radomska dacha)	128
UA0000418	Кар'єри (eng: Quarries)	130
UA0000419	Орликівський ліс (eng: Orlykivskiy forest)	132
UA0000420	Ферубські ліси (eng: Ferubski forests)	134
UA0000421	Семенівський ліс міжріччя Ревна – Рванець (eng: Semenivskiy forest between Revna and Rvanets rivers)	136
UA0000422	Дуброва (eng: Dubrova)	138
UA0000423	Заплава річки Тиса (eng: Tysa river floodplain)	141
UA0000424	Острозька прохідна долина (eng: Ostrozka prohidna dolyna)	145
UA0000425	Західний Сиваш (eng: Western Syvash)	148
UA0000426	Долина річки Хорол в Сумській області (eng: Khorol river valley in Sumy region)	151
UA0000427	Долина річки Рябина в Сумській області (eng: Riabyrna river valley in Sumy region)	154
UA0000428	Басейн річки Сироватка (eng: Syrovatka river basin)	157

UA0000429	Долина річки Хухра в Сумській області (eng: Khukhra river valley in Sumy region)	160
UA0000430	Межиріччя Ворскли та Боромлі (eng: The area between Vorskla and Boromlia rivers).	163
UA0000431	Ескі-Кишлав і Буранчі-Ечі (eng: Eski-Qislav and Buranchi-Echi)	166
UA0000432	Васильківський степ (eng: Vasytkivskyi steppe)	169
UA0000433	Кінські Роздори (eng: Kinski Rozdory)	171
UA0000434	Каїнкулацький степ (eng: Kainkulatskyi steppe)	173
UA0000435	Преславська лука (eng: Preslavska luka)	175
UA0000436	Озерянський степ (eng: Ozerianskyi steppe)	177
UA0000437	Байрачні ліси Донецького кряжу (eng: Ravine forests of the Donetsk ridge)	179
UA0000438	Степи Донецького кряжу (eng: Steppes of the Donetsk ridge)	182
UA0000439	Басейн річки Кринка (eng: Krynka river basin)	185
UA0000440	Басейн річки Нагольна (eng: Naholna river basin).	188
UA0000441	Степи басейну річки Велика Кам'янка (eng: Steppes of the Great Kamianka river basin)	191
UA0000442	Балка Грузька (eng: Hruzka gulch)	194
UA0000443	Грузько-Ломівський (eng: Hruzko-Lomivskyi)	197
UA0000444	Сидорівський лелечий край (eng: Sydorivskyi storks land)	199
UA0000445	Криволуцький (eng: Kryvolutskyi)	202
UA0000446	Закітнянський (eng: Zakitnianskyi)	204
UA0000447	Потаємний шлях запорізьких козаків (eng: Zaporizhian Cossacks secret waterway).	206
UA0000448	Анадоли (eng: Anadoly)	209
UA0000449	Китроси (eng: Kytrosy)	211
UA0000450	Оселівка (eng: Oselivka)	213
UA0000451	Скеля сусликів (eng: Suslyks' rock).	215
UA0000452	Мальованка (eng: Malyovanka)	217
UA0000453	Пригородок – Варниця (eng: Prygorodok – Varnytsia).	219
UA0000454	Манне (eng: Manne)	221
UA0000455	Долина річки Чортала в Миколаївській області (eng: Chortala river valley in Mykolaiv region)	223
UA0000456	Басейн річки Чичиклія (eng: Chychykliia river basin)	225

UA0000457	Долина річки Сасик в Миколаївській області (eng: Sasyk river valley in Mykolaiv region)	228
UA0000458	Тилігульські степи (eng: Tylihul steppes)	231
UA0000459	Долина річки Кодима (eng: Kodyma river valley)	234
UA0000460	Західний Азов (eng: Western Azov).	237
UA0000461	Січеславський край (eng: Sicheslavskiy Krai).	240
UA0000462	Гераклейський (eng: Herakleyskiy).	243
UA0000463	Дубові ліси Тересви (eng: Teresva oak woodland)	246
UA0000464	Річки Бокова і Боковенька (eng: Bokova and Bokovenka rivers).	248
UA0000465	Оскіл (eng: Oskil)	251
UA0000466	Річки Ревна і Слот (eng: Revna and Slot rivers).	255
UA0000467	Базавлук (eng: Bazavluk).	258
UA0000468	Верхні частини річок Удай та Остер (eng: Upper part of Udaj and Oster rivers)	261
UA0000469	Частини долини річки Остер (eng: Parts of Oster river valley)	264
UA0000470	Смолянський масив та Будянські луки (eng: Smolianka massif and Budianski grasslands).	267
UA0000471	Кульбакіно (eng: Kulbakino)	270
UA0000472	Гайчур – Янчур (eng: Haichur – Yanchur).	272
UA0000473	Березинка (eng: Berezynka)	274
UA0000560	Долина річки Савранка (eng: Savranka river valley)	276
UA0000561	Межиріччя річок Рось та Росава (eng: The area between Ros and Rosava rivers).	278
UA0000562	Авашські гори (eng: Avashski Hory)	280
UA0000563	ХолMOVEць (eng: Holmovets).	283
UA0000564	Миколаївський піщаний степ і заплави (eng: Mykolaivskiy sandy steppe and floodplains).	286
UA0000565	Долина річки Синюха (eng: Syniukha river valley)	289
UA0000566	Ржищівські балки (eng: Rzhyshchiv gulches)	291
UA0000567	Межиріччя річок Серебрянка та Медянка (eng: The area between Serebrianka and Medianka rivers)	294
UA0000568	Балки середньої частини Тясмина (eng: Gulches of the middle part of Tiasmyn river).	296
UA0000569	Долина річки Каратиш (eng: Karatysh river valley)	298

UA0000570	Каньйон річки Кальчик (eng: Kalchyk river canyon)	302
UA0000571	Березансько-Солонинські степи (eng: Berezansko-Solonynski steppe)	306
UA0000572	Ольвіївська хора (eng: Olviiska khora)	309
UA0000573	Галицинівські піски (eng: Halytsynivski pisky)	311
UA0000574	Долина річки Сухий Єланець (eng: Sukhyi Yelanets river valley)	314
UA0000575	Долина річки Гнилий Єланець (eng: Hnylyi Yelanets river basin)	316
UA0000576	Чилігідер (eng: Chiligider)	319
UA0000577	Хаджидер – Алкалія (eng: Khadzhider – Alkalia)	321
UA0000578	Сарата (eng: Sarata)	323
UA0000579	Басейн річки Мертвовод (eng: Metrvovod river basin)	325
UA0000580	Ардов (eng: Ardov)	327
UA0000581	Сілаш (eng: Szilas)	329
UA0000582	Чернеча гора (eng: Chernecha Hora)	331
UA0000583	Долина річки Коропець (eng: Koropets river valley)	333
UA0000584	Долина річки Вир (eng: Vyr river valley)	336
UA0000585	Запсілля (eng: Zapsillia)	338
UA0000586	Колядинецький степ (eng: Koliadynetskyi steppe)	340
UA0000587	Штепівський степ (eng: Shtepivskyi steppe)	342
UA0000588	Річки Есмань і Клевань (eng: Esman and Klevan rivers)	344
UA0000589	Болота довкола Деснянського біосферного резервату (eng: Swamps of Desnianskyi biospherical reserve)	347
UA0000590	Відроги Середньоруської височини (eng: Spurs of the Central Russian Upland)	350
UA0000591	Верхньоесманський (eng: Verhnioesmanskyi)	353
UA0000592	Середня частина басейну річки Ворскла (eng: Middle part of Vorskla river basin)	356
UA0000593	Межиріччя річок Сейм, Клевань і Реть (eng: The area between Seym, Klevan and Ret rivers)	359
UA0000594	Чага (eng: Chaga)	361
UA0000595	Когильник (eng: Kohylnyk)	363
UA0000596	Кучурган (eng: Kuchurhan)	365
UA0000597	Південнобесарабський (eng: Pivdennobesarabskyi)	368
UA0000598	Велика Вись (eng: Velyka Vys)	370

UA0000599	Ботар (eng: Botar)	372
UA0000600	Вознесенське Побужжя (eng: Voznesenske Pobuzhzhia)	375
UA0000601	Миколаївське Побужжя (eng: Mykolaivske Pobuzhzhia)	377
UA0000602	Бескиди (eng: Beskydy)	379
UA0000603	Канака (eng: Kanaka)	383
UA0000604	Кучук-Ламбатський кам'яний хаос (eng: Kuchuk-Lambatskyi stone chaos)	386
UA0000605	Заплава річки Іршавка (eng: Irshavka river floodplain)	388
UA0000606	Ліси поблизу с. Розтоки (eng: Forests near Roztoky)	390
UA0000607	Ліси поблизу с. Колочава (eng: Forests near Kolochava)	392
UA0000608	Ліси поблизу с. Кобилецька Поляна (eng: Forests near Kobyletska Polyana)	394
UA0000609	Долина річки Тиса та схили Братківського хребта (eng: Black Tysa river valley and slopes of Bratkovskyi ridge)	396
UA0000610	Полонинський хребет (eng: Polonynskyi ridge)	399

Передмова

Мережа Емеральд (Смарагдова мережа, англ. Emerald Network) розробляється в Україні як частина імплементації Бернської конвенції (Конвенція про дикі види флори та фауни і середовища існування у Європі), а також в рамках виконання вимог Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом. Ця мережа будується в державах, що не є членами Європейського Союзу (ЄС). У країнах ЄС діє аналогічна за змістом і процедурою створення мережа Natura 2000, головна відмінність якої від мережі Емеральд – безпосереднє фінансування з бюджету ЄС. Після приєднання України до ЄС території мережі Емеральд будуть автоматично включені до мережі Natura 2000.

Загалом останні 20 років країни ЄС намагаються підвести природоохоронну справу під спільний знаменник зусиллями Конвенції, а тому ця мережа є одним з ключових документів для організації природоохоронної роботи в Європі. Передусім Бернська конвенція затвердила визначені за єдиними критеріями переліки видів та оселищ, які потребують охорони на рівні всієї Європи. Для цього був використаний біогеографічний підхід, згідно з яким для оцінки загроз та стану збереження враховуються особливості поширення видів за біогеографічними регіонами. Такий підхід спрощує оцінку та дає об'єктивнішу картину стану збереження видів у різних регіонах. Крім того, Конвенція визнала, що охороняти види і природні оселища можна лише в тих місцях, де вони зустрічаються природним чином. Лише за умови забезпечення і підтримання умов, сприятливих для існування рідкісних видів і оселищ, їхнє збереження може мати дієвий результат. Для цього було започатковано нову, єдину для всієї Європи мережу природоохоронних територій, які створюються з метою запровадження в них конкретних заходів з охорони видів і природних оселищ, визначених Конвенцією.

В Україні створення мережі Емеральд розпочалось понад 10 років тому. Перший офіційний етап розробки мережі в Україні тривав з 2009 по 2016 рік. Результатом цього процесу стало включення до складу Мережі, в першу чергу, існуючих територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, які вже мають охоронний статус, а також каскаду дніпровських водосховищ.

Загальна площа мережі на той час становила 5,8 млн га (9% площі суходолу України), але з них 3,6 млн га (5,7% площі суходолу України, або 57% площі мережі Емеральд України) й без того мали охоронний статус. Ще 1% площі України (або 12% площі Мережі) склали водосховища Дніпровського каскаду, що відіграють важливу роль як міграційний шлях перелітних птахів. Проте акваторія водосховищ є маловідвідуюваною людьми і включення водосховищ до мережі без прибережної смуги відчутно не зменшило антропогенний тиск. З іншого боку, включення цих водойм антропогенного походження напевно чи є дуже значимим для збереження аборигенних угруповань гідробіонтів. Отож, у 2016 році лише для 33% смарагдових територій в Україні (2,5% площі України) включення до Мережі стало дійсною важливим з точки зору набуття ними охоронного статусу.

Варто зазначити, що на цьому етапі загалом була порушена логіка формування Мережі. Згідно з процедурами, затвердженими Бернською конвенцією, створення Смарагдової мережі передбачає включення територій на підставі актуальних наукових даних про наявність на цих територіях рідкісних видів з Резолюції 6 та оселищ з Резолюції 4 Бернської конвенції. Смарагдова мережа повинна забезпечити охорону най-

цінніших ділянок, де збереглися рідкісні види та оселища, і зовсім необов'язково, щоб ці території були частиною ПЗФ. Більш того, Мережа, навпаки, може бути ефективним інструментом збереження якраз тих територій, що раніше не мали охоронного статусу, а їхнє заповідання на національному рівні було неможливим або неефективним через соціально-економічні або інші проблеми, які відповідно до принципів Бернської конвенції не повинні враховуватися при проєктуванні мережі Емеральд. Прикладом є ситуація із захистом полонини Боржава від будівництва вітрової електростанції у 2018-2020 роках. Полонина входить до мережі Емеральд, натомість не має національного природоохоронного статусу (запроєктований тут національний парк досі не створений)¹. На цей час втримати оборону однієї з наймальовничіших полонин України вдається також завдяки зверненню до Секретаріату Бернської конвенції², ратифікованої українським парламентом.

Також зазначимо, що практично всі території, включені до складу Мережі станом на 2016 рік, були представлені лісовими екосистемами, що не відображало всього різноманіття оселищ України. Таким чином, Мережа досить нерепрезентативна навіть з точки зору ландшафтно-біотопічної диференціації. З іншого боку, майже всі лісові території в Україні, які входять до складу національних парків або заповідників, є одними з найбільш збережених, оскільки законодавство України обмежує або забороняє рубки в межах природно-заповідного фонду. Таким чином, у 2016 році до мережі Емеральд було включено значну кількість дійсно цінних лісів України, проте виник суттєвий дисбаланс відносно охоплення всіх інших типів оселищ.

У результаті, на той час Мережа оминула більшість територій України, в першу чергу нелісових, на яких поширені види і оселища, визначені пріоритетними у Резолюціях 4 та 6 Бернської конвенції. Причиною цього стала методологічна помилка, оскільки для інвентаризації локалітетів видів та оселищ з Резолюції використовувалися переважно літописи природи заповідників і національних парків, тому для локалітетів видів та оселищ за межами існуючих об'єктів ПЗФ практично не було шансів потрапити до територій Мережі. Натомість інформація щодо наявності цих видів і оселищ для цілого ряду смарагдових територій не відповідала дійсності. Недостатню репрезентативність першої версії Мережі було встановлено під час біогеографічних семінарів і національних обговорень достатності Мережі для охорони видів та оселищ у 2015-2016 роках, насамперед завдяки аналізу, проведеному експертами та громадськістю. Внесення змін до бази даних Мережі, визначених експертами під час біогеографічних семінарів і обговорень, призвело до вилучення з бази понад половини всієї наявної інформації та доповнення її приблизно такою ж за обсягом інформацією. Наприклад,

- 1 Студеняк І.П., Баран М.Ю., Ніколайчук В.І., Дудинський Т.Т., Ковальчук А.А. Вивчення доцільності створення НПП «Ждимир» та розробка наукового обґрунтування. Звіт. № держреєстрації 0107U007983. Ужгород, Ужгородський національний університет, 2007. – 55 с. – <https://bit.ly/37axh2c>
- 2 Матеріали на порталі Ради Європи з цього питання: Скарга ГО «Українська природоохоронна група» 2018 р. (<https://bit.ly/2nRPa5n>); офіційне пояснення Мінприроди України 2018 р. (<https://bit.ly/2nS2yq8>); звіт про розгляд скарг Конвенцією у 2018 р. (<https://bit.ly/2oGikdV>); засідання Постійного комітету Конвенції 18-19.03.2019 р. (<https://bit.ly/2naM3Fc>); засідання Постійного комітету Конвенції 9-10.09.2019 р. (<https://bit.ly/2olj4bY>); додаткове пояснення ГО «Українська природоохоронна група» 2019 р. <https://bit.ly/2pyXORK>; додаткове пояснення Мінприроди, 2019 р. <https://bit.ly/2pywule>.

у референс-листах взагалі хибно були зазначені 9 видів для альпійського біорегіону, 12 – для паннонського, 5 – континентального і 10 – для степового; а також 7 оселищ для альпійського, 15 – для паннонського, 5 – для степового і 5 – для континентального. Виправлення помилок у базі даних Мережі, розробленої до 2016 року, призвело до кардинальної зміни уявлень про стан охоплення видів та оселищ наявними територіями Мережі. Більшість з них змінили статуси. Як приклад наведемо результати національного обговорення, до якого долучились близько 40 орнітологів та представників адміністрацій більшості установ природно-заповідного фонду. Тоді на біогеографічному семінарі з оцінки достатності визначених територій мережі Емеральд для збереження видів птахів (23-24 травня 2018 року у Києві)³ 62 види птахів отримали незадовільні висновки. Зокрема, у фінальних висновках⁴ цього семінару отримали оцінки «IN MIN/CD»: A002 *Gavia arctica*, A020 *Pelecanus crispus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A135 *Glareola pratincola*, A234 *Picus canus*, A307 *Sylvia nisoria*; «IN MIN»: A068 *Mergus albellus*, A104 *Bonasa bonasia*, A138 *Charadrius alexandrinus*; «IN MOD/CD»: A030 *Ciconia nigra*, A032 *Plegadis falcinellus*, A080 *Circaetus gallicus*, A084 *Circus pygargus*, A089 *Aquila pomarina*, A097 *Falco vespertinus*, A403 *Buteo rufinus*, A511 *Falco cherrug*, A409 *Tetrao tetrix tetrix*, A119 *Porzana porzana*, A120 *Porzana parva*, A127 *Grus grus*, A154 *Gallinago media*, A167 *Xenus cinereus*, A177 *Larus minutus*, A195 *Sterna albifrons*, A196 *Chlidonias hybridus*, A197 *Chlidonias niger*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A215 *Bubo bubo*, A217 *Glaucidium passerinum*, A222 *Asio flammeus*, A457 *Strix nebulosa*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A229 *Alcedo atthis*, A231 *Coracias garrulus*, A236 *Dryocopus martius*, A241 *Picoides tridactylus*, A242 *Melanocorypha calandra*, A255 *Anthus campestris*, A272 *Luscinia svecica*, A339 *Lanius minor*, A379 *Emberiza hortulana*, A533 *Oenanthe pleschanka*; «IN MOD»: A023 *Nycticorax nycticorax*, A029 *Ardea purpurea*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A404 *Aquila heliaca*, A108 *Tetrao urogallus*, A131 *Himantopus himantopus*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A170 *Phalaropus lobatus*; «IN MIN/IN MOD/CD»: A060 *Aythya nyroca*, A396 *Branta ruficollis*, A397 *Tadorna ferruginea*, A072 *Pernis apivorus*, A073 *Milvus migrans*, A090 *Aquila clanga*. Зазначені статуси вказують, що для кожного з таких видів Мережа потребує доповнення.

З цієї ж причини, починаючи з 2016 року, ми розпочали розробку нових пропозицій для розширення Мережі. Перша частина Shadow-list, розробленого у 2017 році, і друга – у 2018 році, були схвалені Міністерством екології та природних ресурсів України. Ці розробки проєктованих сайтів Мережі опубліковані у попередніх виданнях⁵.

3 Emerald Network biogeographical Seminar for bird species (KYIV, UKRAINE 23-24 MAY 2018). Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Available at: <https://bit.ly/3c3uZFC> (Accessed 15 February 2020)

4 Final Conclusions on the representation of bird species from Res. No. 6 (1998) of the Bern Convention in Emerald sites in Belarus, the Republic of Moldova and Ukraine. Emerald Network biogeographical Seminar for bird species (KYIV, UKRAINE 23-24 MAY 2018). Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats Available at: <https://bit.ly/2v3OzRG> (Accessed 15 February 2020)

5 залучення громадськості та науковців до проєктування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павланик П. (Pawet Pawlasczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – 304 с.; Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – 234 с.

Переважна більшість цих пропозицій подана на розгляд Постійного комітету Бернської конвенції⁶.

Під час засідання Постійного комітету Бернської конвенції 6 грудня 2019 року була прийнята пропозиція України про включення до складу Emerald Network 1,6 млн га природних територій в Україні (106 сайтів)⁷. Нові сайти – це винятково природні території. В більшості випадків, це долини річок, степові балки, лісові масиви із багатим біологічним і ландшафтним різноманіттям, скельні утворення, відслонення та морські акваторії в різних регіонах України. За незначним винятком, всі ці землі та акваторії раніше не мали охоронного статусу. Відчутними є зміни на рівні окремих адміністративних регіонів. Так, на Сумщині, Львівщині, Кіровоградщині та в Криму смарагдових територій стало у півтора рази більше; на Донеччині їх площа подвоїлась, на Луганщині й Полтавщині – виросла в 2,5 рази, а на Харківщині їх стало вп'ятеро більше, ніж було раніше.

До розробки Мережі на цьому етапі був залучений 51 науковець. Більшість додаткових територій Емеральду представлена добре збереженими долинами річок, які насичені різноманітними оселищами і є ключовими територіями для збереження багатьох рідкісних видів, занесених до Резолюції 6 Бернської конвенції, Червоної книги України та оселищ, включених до Резолюції 4 Бернської конвенції. Також низка додаткових територій Емеральду представляє групи оселищ певного типу, наприклад степові поди Херсонщини (сайти UA0000366, UA0000367, UA0000368, UA0000370, UA0000371, UA0000372), які було включено до Резолюції 4 Бернської конвенції наприкінці 2018 року з пропозицією України, підготовленою авторами або важливі степові урочища Рівнинного Криму, що охоплюють більшість рівнинних степів півострова (сайти UA0000352, UA0000353, UA0000354, UA0000376, UA0000377).

Саме такий підхід був використаний нами в подальшій роботі. Зокрема при наступному проектуванні Мережі, що відбулась у 2019 році, ми відштовхнулись від статусів, що були присвоєні видам і оселищам на біогеографічних семінарах. Тут варто наголосити також і на тому, що саме формування сучасних референс-листів⁸ відбувалося з безпосередньою участю авторів. Зокрема, 12 червня 2019 року. ГО «Українська природоохоронна група» разом з Мінприроди була співорганізатором національного семінару «Оцінка достатності Смарагдової мережі для видів флори відповідно до Резолюції 6 (1998) Бернської конвенції та типів природних оселищ з Резолюції 4 (1996) Бернської конвенції». Згодом ми також взяли участь у міжнародному біогеографічному семінарі, присвяченому розробці мережі Емеральд у Європі, що проходив у Мінську

6 Пропозиції, опубліковані нами раніше в складі «тіньового списку», які не були подані на розгляд Постійного комітету Бернської конвенції у 2019 році, були доповнені нами і подані повторно у 2020 році, після чого отримали схвалення Міністерства. З цієї причини, у цьому виданні містяться доповнені і перероблені описи 24 проєктованих сайтів Емеральд із вже підтвердженими кодами «UA000000», які у наших попередніх виданнях фігурували з кодами «тіньового списку» – «SHL000». До кожної такої території у виносах зазначено місце публікації попередньої версії опису.

7 Updated list of officially adopted Emerald sites (December 2019). T-PVS/PA(2019)17. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Standing Committee. 39th meeting. Strasbourg, 3-6 December 2019. Available at: <http://bit.ly/2REmY24> (Accessed 15 February 2020)

8 Висновки щодо рослин (<https://bit.ly/37CXPQj>), птахів (<https://bit.ly/2viVKoC>), тварин, без птахів (<https://bit.ly/3bqalil>) та оселищ (<https://bit.ly/39ne52M>)

(Білорусь, 18-19 червня 2019 р.). Висновки біогеографічних семінарів стали свого роду дороговказом для подальшого проєктування смарагдових територій.

На цей час нами підготовлена наступна пропозиція по розширенню мережі Емеральд, що включає 2,7 млн га: переважно степів, долин річок степової та лісостепової зони (включно із масивами нагірних дібров і терасних борів), пралісів Карпат і важливих морських акваторій. До роботи була залучена більшість учасників першого етапу розробки тіньового списку, а також ще 35 науковців, які доєднались вже у 2019 році.

Протягом 2019 року наша робота була спрямована передусім на виявлення дійсно цінних природних масивів, що мають на своїй території велику кількість видів і оселищ з Резолюцій 4 та 6 Бернської конвенції із сучасними статусами IN MOD, SR, або IN MAJ, що передбачають потребу додаткового проєктування територій для охорони цих об'єктів в Україні. Інакше кажучи, наша робота була спрямована на закриття у Мережі територіальних «прогалин» та якомога більш повне охоплення видів і оселищ.

Такі наші дії є певним чином послідовним продовженням попередніх досягнень. У 2018 році за нашою участю до Резолюції 4 Бернської конвенції⁹ було внесено два нових типи оселищ: «G3.4G Pinus sylvestris forest on chalk in the steppe zone / ліси Pinus sylvestris на крейді у степовій зоні»; «X36 Depressions (pody) of the Steppe zone / Депресії (поди) степової зони». Також було прийнято рішення змінити визначення типу «G1.7 Thermophilous deciduous woodland / Термофільні листопадні ліси» так, щоб до його складу увійшли фісташкові рідколісся, і типу «H6 Recent volcanic features / Недавні вулканічні утворення», щоб можна було до нього віднести грязьові вулкани Керченського півострова. Для усіх цих типів оселищ Мережу потрібно було будувати з нуля. Варто відзначити, що за нашою пропозицією, у 2019 році, 100% території поширення ендемічного оселища «грязьові вулкани» увійшло до сайту «Керченський півострів» (UA0000377) і більшість відомих на сьогодні степових подів також стали територіями Мережі.

Серед затверджених за нашою пропозицією у 2019 році сайтів є і перший дійсно великий логічний просторовий блок смарагдових територій. Ним стали всі природні масиви, розміщені вздовж долини р. Сіверський Донець у Харківській, Донецькій і Луганській областях. До 2019 року до Мережі входили окремі сайти вздовж русла Сіверського Дінця – існуючі національні парки та регіональні ландшафтні парки (UA0000020, UA0000029, UA0000034, UA0000069, UA0000071, UA0000073, UA0000078, UA0000086, UA0000105, сумарно 113708 га). Нами було обґрунтовано включення до Мережі 25 нових сайтів (UA0000278-UA0000299, UA0000315-UA0000317, в сумі 374450 га), що були затверджені у грудні 2019 року. Таким чином, охоронний статус отримав весь природний коридор вздовж р. Сіверський Донець загальною площею майже 0.5 млн га.

Території, які були додатково запропоновані протягом 2019 року закривають деякі «прогалини» у Смарагдовій мережі, на яких варто зупинитися окремо.

9 Revised Annex I to Resolution No. 4 (1996) of the Bern Convention on endangered natural habitat types using the EUNIS habitat classification (Adopted by the Standing Committee on 6 December 2019). Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Standing Committee. Resolution No. 4 (1996) listing endangered natural habitats requiring specific conservation measures (Adopted by the Standing Committee on 6 December 1996).

1. Морські оселища. Ми неодноразово наголошували про недостатню репрезентативність існуючої мережі для морських оселищ і видів. Саме тому в рішенні біогеографічного семінару з оцінки достатності Смарагдової мережі для охорони видів та оселищ «Second Emerald Network Biogeographical Seminar for Belarus, the Republic of Moldova and Ukraine» (18-19 червня 2019)¹⁰ більшість морських оселищ Резолюції 4 (A1.22, A1.44, A2.2, A2.3, A3 та A5) отримали оцінку «IN MOD», а A4 – оцінку «SR». Раніше ці оселища числились у стандартних формах даних сайтів UA0000007, UA0000008, UA0000009, UA0000022, UA0000128, UA0000129, UA0000132, UA0000148, UA0000200, UA0000201, UA0000204 та UA0000155, але наше дослідження показало, що деякі зі згаданих сайтів або взагалі не включають морську акваторію, або включають лише незначну її частину, що ніяк не можна вважати достатнім охопленням Мережею. До висновків семінару були включені наші рекомендації щодо доповнення Мережі за рахунок включення акваторій Чорного та Азовського морів, які повністю були виконані нами шляхом розробки нових сайтів UA0000378 Saksykyi, UA0000379 Donuzlavskyi, UA0000380 Kyzyl-Yar, UA0000381 Kerch strait, UA0000388 Marine area along the Tarkhankut Peninsula and Karadzha Lake, UA0000390 Dzharylhach, Jarylhach and Pans'ke lakes, UA0000391 Ai-Todor cape, UA0000392 Laspi and Sarych, UA0000395 Plaka cape, UA0000397 Mount Kosh-Kaya, Swan Wing and Diva rocks, UA0000398 The Karkinit Gulf and the Bakal Spit, UA0000399 Soniachnohirs'ke and Malorichyns'ke, UA0000460 Western Azov, UA0000462 Herakleyskyi, UA0000603 Kanaka, UA0000604 Kuchuk-Lambatskyi stone chaos.

Варто наголосити, що сайти UA0000381 та UA0000460 не просто репрезентують морські типи оселищ, але повністю розміщені в межах морської акваторії. Розробка їх також продиктована наявністю рекомендацій міжнародних конвенцій щодо охорони цих акваторій як оселищ китоподібних Азовського і Чорного морів (*Tursiops truncatus* та *Phocoena phocoena*), які згідно з рішеннями того ж біогеосемінару 2019 року мають статус «IN MOD». Так, у 2007 році Нарада Сторін Угоди про охорону китоподібних ACCOMBAMS затвердила Резолюцію 3.22 «Marine protected areas for cetaceans». Резолюція визначає 18 територій особливої важливості для середземноморських та чорноморських китоподібних (Areas of special importance for Black Sea cetaceans), серед яких під пунктом 10 міститься Керченська протока (The Kerch Strait for the bottlenose dolphin and the harbour porpoise) – одна з трьох найважливіших акваторій, визначених для Чорного моря¹¹. Також рішення про охорону Керченської протоки прийнято на Конференції сторін Конвенції з біологічного різноманіття (Sharm El-Sheikh, Egypt, 17-29 November 2018): Decision adopted by the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity, 14/9. Marine and coastal biodiversity: ecologically or biologically significant marine areas¹². Поз-

10 Emerald Network biogeographical Seminar (MINSK, BELARUS 18-19 JUNE 2019). Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats Available at: <https://bit.ly/2PnU4kV> (Accessed 15 February 2020)

11 Marine protected areas for cetaceans. ACCOBAMS-MOP3/2007/Res.3.22. Resolution 3.22 Available at: https://www.accobams.org/wp-content/uploads/2016/06/ACCOBAMS_MOP3_Res.3.22.pdf (Accessed 15 February 2020).

12 Marine and coastal biodiversity: ecologically or biologically significant marine areas. Resolution 14/9. CBD/COP/DEC/14/9. Convention on Biological Diversity Conference of the Parties (COP 14, Sharm El-Sheikh, Egypt, 17-29 November 2018) Available at: <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-09-en.docx> (Accessed 15 February 2020).

ширивши акваторію вказаних вище сайтів до 2 км від берега, ми також забезпечили належну роль указаних акваторій для збереження китоподібних.

2. Оселища суходолу. Аналізуючи доповнення Мережі, розроблені нами у 2019 році (147 нових проєктованих сайтів) відносно вже затверджених 377 сайтів, бачимо, що у Континентальному біогеореґіоні на третину збільшилась кількість сайтів з оселищами C1.222, C2.33, C3.4, D5.2, G1.21, G1.22, G1.41, G1.51, G1.A1 (тут і далі подано коди оселищ з Резолюції 4 Бернської конвенції), на 1/5 – E1.9, E3.4, E3.5, E5.4, E6.2, F3.247, G1.51; подвоєно представленість C1.25, C1.33, C1.4, X18, E1.2; у Паннонському подвоєно C1.222, C1.225, C3.55, E1.4, значно примножено кількість сайтів (у 3-8 разів) для C1.32, C1.33, C2.33, C3.2, C3.4, C3.62, D5.2, E1.11, E3.4, E3.5, G1.8, G1.A1, H2.5, вперше додано G1.21 (4 сайти). Всі ці оселища для Паннонського біогеореґіону мали статус «IN MOD» або «SR», у зв'язку з цим на біогеографічному семінарі неодноразово було наголошено на необхідності суттєвого доповнення Мережі саме у цьому біореґіоні; у Степовому біогеореґіоні подвоєно кількість сайтів з оселищами A1.44, A2.2, A2.3, A2.4, A2.61, A3, A4, A5, E6.2, F3.247, X18, доповнено новими сайтами B1.1, B1.4 C1.222, C1.224, C1.225, C1.32, C1.33, C2.28, C2.33, E1.9, E3.4, E5.4, G1.11, G1.21, G1.A1, G3.4232, H2.6, X01, X02, X03, X18, E1.3, суттєво збільшено представленість E1.11, вперше додано C3.2 (5 сайтів). У Поліссі та Лісостепу збільшилась площа сайтів із оселищем G1.51.

Окремо варто зупинитись саме на крейдяних оселищах. Пропозиція розширення Мережі включає переважну більшість всіх локалітетів ендемічних оселищ Слобідської України (E1.13 та G3.4G): долини таких річок, як Оскіл, Нижня і Верхня Дворічна, Греківка, Кам'янка, Мілова, Вовча на Харківщині, річок Красна, Деркул, Євсуг, Ковсуг, Борова, Комишна, Луганка, Луганчик на Луганщині, а також річки Кринка на Донеччині (до цього часу входили лише ділянки окремих територій природно-заповідного фонду в сайтах UA0000070, UA0000074, UA0000080, UA0000088, UA0000019, UA0000198, UA0000199, UA0000219, UA0000220 і UA0000227, та, за нашою пропозицією, р. Айдар (UA0000313). Враховуючи вищезазначене, на наступних біогеографічних семінарах для оселищ E1.13 та G3.4G варто буде рекомендувати зміну статусу на SUF, що означатиме достатність охоплення їх Мережею в Україні.

3. Види. Неповнота вивчення кожної з пропонованих територій фахівцями з різних груп фіто- та зообіоти безумовно призводить до того, що велика кількість видів, наявних в кожному з пропонованих сайтів, у дійсності не потрапляють до Стандартної форми даних (СДФ – Standart Data Form), оскільки кожен з об'єктів зазвичай запропонований лише одним або небагатьма вузькопрофільними фахівцями, а отже, не завжди вивчений комплексно, із залученням спеціалістів з інших груп. Таким чином, теоретично кожен запроєктований сайт Мережі включає більшу кількість видів і оселищ, ніж зазначається у SDF. Тому ми не можемо достовірно оцінити прогрес в охопленні видів і оселищ Мережею. Разом з тим, навіть при неповному вивченні, можемо зробити попередні висновки щодо прогресу.

Рослини: у Континентальному біогеореґіоні доповнено новими сайтами види 1393 (тут і далі подано коди видів з Резолюції 6 Бернської конвенції), 6216, 1477, 1617, 1805, 1903, 4097 (додалось 14 сайтів); у Паннонському біогеореґіоні подвоєно кількість сайтів для 2303, 4097; у Степовому біогеореґіоні доповнено для 1617, 1805,

2136, 2327, 2333, 4087, 4091, 4095, 2098, 2107, 2110; 2280, 2287; подвоєно для 4067, 4087, 4091, 4095, 4097.

Що стосується безпосередньо виконання висновків біогеографічних семінарів, то для видів, що мали статус «IN MOD» у Континентальному біогеореєоні, розроблені наступні доповнення: 4097 *Iris aphylla* ssp. *hungarica* (+14 сайтів), у Степовому біогеореєоні – для 1805 *Jurinea cyanoides* (+8), 2098 *Paeonia tenuifolia* (+12), 4067 *Echium russicum* (+8), 4091 *Crambe tataria* (+7), 4095 *Stipa zalesskii* (+7); для видів, що мали статус «SR» у Континентальному біогеореєоні – *Paeonia tenuifolia* (+2), у Степовому – 4097 *Iris aphylla* ssp. *hungarica* (+2).

Тварини (без птахів): у Альпійському біогеореєоні доповнено для 1361, 1307, 1352, 2511, 1074, 1078, 1083, 1087, 1088, 4014; подвоєно для 1086; вперше додано 4026; у Континентальному доповнено для 1318, 1324, 1337, 1352, 1355, 1220, 1298, 1166, 1188, 2001, 1096, 1124, 1134, 1138, 1145, 1149, 1160, 1163, 2484, 2555, 4009, 1014, 1016, 1037, 1052, 1059, 1060, 1065, 1071, 1074, 1078, 1082, 1083, 1087, 1088, 1089, 1927, 4011, 4013, 4014, 4024, 4026, 4027, 4028, 4038, 4042, 4043, 4044, 4045; вперше додано 1307 та 2613; у Паннонському біогеореєоні доповнено для 1122, 6145, 1124, 1130, 1134, 1138, 1146, 1157, 1160, 1163, 4123, 1059, 1060, значно доповнено для 1355, 1220, 1166, 2001, 1105, 1083, 1087; у Степовому біогеореєоні доповнено для 1303, 1307, 1308, 1337, 1349, 1351, 1352, 1355, 1356, 1361, 1366, 1373, 2021, 1220, 1279, 1293, 1298, 1166, 1171, 1188, 1124, 1130, 1134, 1141, 1145, 1146, 1149, 2635, 4011, 4013, 4022, 4026, 4027, 4028, 4035, 4042, 4043; подвоєно для 1318 та 1349, значно примножено кількість сайтів для 4045, вперше додано 1304, 1083.

Відповідно до висновків біогеографічних семінарів, для видів, що мали статус «IN MOD» у Континентальному біогеореєоні, розроблені доповнення: 1166 *Triturus cristatus* (+16), 1188 *Bombina bombina* (+12), у Степовому – 2021 *Sicista subtilis* (+3), 1220 *Emys orbicularis* (+39), 1279 *Elaphe quatuorlineata* (+8), 1293 *Elaphe situla* (+5), 1298 *Vipera ursinii* (+37), 4045 *Coenagrion ornatum* (+11), 2635 *Vormela peregusna* (+7).

Важливо зазначити, що додавання сайтів UA0000448, UA0000449, UA0000450, UA0000451, UA0000452, UA0000453 у Чернівецькій області, що розроблені 2019 року к.б.н. М. Русіним, повністю охоплюють всі відомі популяції виду 1335 *Spermophilus citellus*, що до цього часу не входили в Мережу.

Також додані нові сайти для видів птахів A002, A007, A019, A020, A392, A393, A021, A022, A023, A024, A026, A027, A029, A030, A031, A032, A034, A037, A038, A042, A060, A068, A071, A396, A397, A072, A073, A075, A077, A078, A079, A080, A081, A082, A083, A084, A089, A090, A091, A092, A094, A095, A097, A098, A102, A103, A402, A403, A404, A511, A104, A108, A409, A119, A120, A121, A122, A127, A128, A129, A131, A132, A133, A135, A138, A139, A140, A151, A154, A157, A159, A166, A167, A170, A171, A176, A177, A180, A189, A190, A191, A193, A195, A196, A197, A198, A515, A215, A216, A217, A220, A222, A22, A456, A229, A231, A234, A236, A238, A239, A241, A429, A242, A243, A246, A255, A272, A293, A294, A307, A320, A321, A338, A339, A379, A533.

Що стосується безпосередньо виконання висновків біогеографічних семінарів, то для видів, що мали статус «IN MOD», найбільш значимо доповнено інформацію для A030 *Ciconia nigra* (+29), A397 *Tadorna ferruginea* (+19), A404 *Aquila heliaca* (+18), A073 *Milvus migrans* (+28), A084 *Circus pygargus* (+23), A089 *Aquila pomarina* (+26), A092 *Hieraaetus pennatus* (+11), A403 *Buteo rufinus* (+32), A127 *Grus grus* (+29), A131 *Himantopus himantopus* (+13), A215 *Bubo bubo* (+10), A229 *Alcedo atthis* (+20), A231 *Coracias garrulus* (+10), A234 *Picus canus* (+12), A241 *Picoides tridactylus* (+8), A242 *Melanocorypha calandra* (+6), A255 *Anthus campestris* (+7), A272 *Luscinia svecica* (+6), A339 *Lanius minor* (+7); для видів, що мали статус «SR» A071 *Oxyura leucocephala* (+3), A083 *Circus macrourus* (+4), A133 *Burhinus oedicephalus* (+3), A223 *Aegolius funereus* (+7).

4. Регіони. До подання наших пропозицій частина адміністративних регіонів, що мають значно вищу за середню частку природних територій, чомусь були вкрай погано представлені в Мережі. Проте саме такі території, де частка природних ландшафтів найбільша, потенційно є найперспективнішими для вирішення питання підтримання біорізноманіття. З цих міркувань наші пропозиції практично повністю закривають неохоплені Мережею природні масиви Луганщини (UA0000389, UA0000393, UA0000403, UA0000405, UA0000406, UA0000409, UA0000437, UA0000438, UA0000439, UA0000440, UA0000441), Сумщини (UA0000583, UA0000584, UA0000585, UA0000586, UA0000587, UA0000588, UA0000589, UA0000590, UA0000591, UA0000592, UA0000593, UA0000426, UA0000427, UA0000428, UA0000429, UA0000430) та Криму (UA0000378, UA0000379, UA0000380, UA0000381, UA0000388, UA0000390, UA0000391, UA0000392, UA0000394, UA0000395, UA0000397, UA0000398, UA0000399, UA0000411, UA0000460, UA0000462, UA0000603, UA0000604). Варто наголосити, що пропозиції повністю охоплюють всі ключові території, визначені фахівцями Інституту зоології НАН України як важливі для збереження степових видів плазунів в Україні (UA0000378, UA0000379, UA0000380, UA0000390, UA0000394, UA0000411)¹³, також значну частину територій важливих для птахів (IBA) степової зони.

Крім того, обґрунтовано включення до Мережі низки цілісних басейнів річок, що охоплюють всі природні території в межах басейну однієї малої річки. Окрім вже згаданих басейнів річок Луганщини (UA0000389, UA0000393, UA0000403, UA0000405, UA0000406, UA0000409), обґрунтоване включення у Мережу басейнів річок Грузька (UA0000442), Каратиш (UA0000569), Кальчик (UA0000570), Кринка (UA0000439), Вовча і Мокрі Яли (UA0000447) на Донеччині, Мертвовод на Миколаївщині (UA0000579), Тилігул (UA0000458), Чичиклія (UA0000456) на Миколаївщині й Одещині, Гірський Тікич (UA0000385) на Черкащині, Нагольна (UA0000440) та Велика Кам'янка (UA0000441) на Луганщині, Базавлук (UA0000461) на Дніпропетровщині та Сироватка (UA0000428) на Сумщині.

13 Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа: Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002г. – С. 129-134; Котенко Т. И., Кинда В. В., Стадниченко И. С. Роль Присивашья и Керченского полуострова в сохранении редких видов пресмыкающихся фауны Украины. 1. Фактический материал // Актуальні питання збереження та відновлення степових екосистем: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю заповідання асканійського степу ... – Асканія-Нова, 1998. – С. 278-280; Котенко Т. И., Кукушкін О. В. Гадюка степова, *Vipera renardi* (Christ.) – вид Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 101-132.

Розроблені нами території, окрім іншого, надають мережі Емеральд мережевого характеру. Це стосується як вже затверджених територій, так і тих, що лише розроблені. Мало представленими та недостатньо репрезентативними в Мережі залишаються Вулканічні Карпати – транскордонна зона та важлива сполучна ланка між Альпійським та Паннонським біогеорегіонами. Крім того, хребет виконує роль одного з потужних вузлів сполучення екомережі України з екомережею Словаччини та Румунії, що особливо важливо в контексті інтеграції до загальноєвропейської екомережі.

Наступними кроками у проєктуванні мережі Емеральд в Україні повинні стати доповнення Резолюції 6 «парасольковими» видами степового комплексу, ендемічними видами, відсутніми на захід від України, а також рідкісними оселищами Криму, Донбасу, басейну Дністра, каньйонів Поділля тощо. Це дозволить на першому етапі проєктувати нові території до складу Мережі. Згодом можна буде розробляти їх менеджмент-плани таким чином, щоб охопити всі ті найважливіші самотутні осередки біорізноманіття, які на європейському континенті можна зберегти лише в Україні. Також, без сумніву, необхідно провести інвентаризацію біорізноманіття вже затверджених і проєктованих сайтів з метою встановлення дійсних оцінок охоплення Мережею видів і оселищ.

Важливо наголосити, що у книжкових адаптаціях стандартних форм даних (СДФ), що включені нами у це видання, вказані лише ті види птахів, для яких була можливість зазначити чисельність (принаймні приблизну). При цьому сайти є не менш важливими для тих видів птахів, яких зареєстровано в їх межах, але оцінка чисельності не проводилася. Тому в описах актуальності створення сайту можуть бути зазначені види птахів, які в таблиці не згадуються через неповноту даних про чисельність, що не дозволяє робити оціночні висновки щодо ролі сайту для їх збереження.

Таким чином, пропонується книга включає результати, що є логічним продовженням наших попередніх напрацювань з розробки тіньового списку мережі Емеральд, спрямованих на підвищення її репрезентативності відповідно до вимог Бернської конвенції. Разом із тим значна частина запропонованих нами сайтів поступово «виходить з тіні» й завдяки плідній співпраці з Мінекоенерго і Постійним комітетом Бернської конвенції вже набула офіційного статусу.

Автори описів проєктованих сайтів Емеральд, включених у це видання, висловлюють подяку Олександру Зіненку за допомогу з верифікації зібраних нами відомостей.

*Василюк Олексій, Марущак Олексій,
Садогурська Соф'я, Куземко Анна,
Борисенко Катерина, Кіш Роман,
Куцоконь Юлія, Мойсієнко Іван,
Спінова Юлія, Шаповал Віктор,
Старовойтова Тетяна, Вітер Станіслав,
Коломицев Григорій, Пархоменко Віктор*

UA0000378

Сакський

(eng: Sakskiy)*

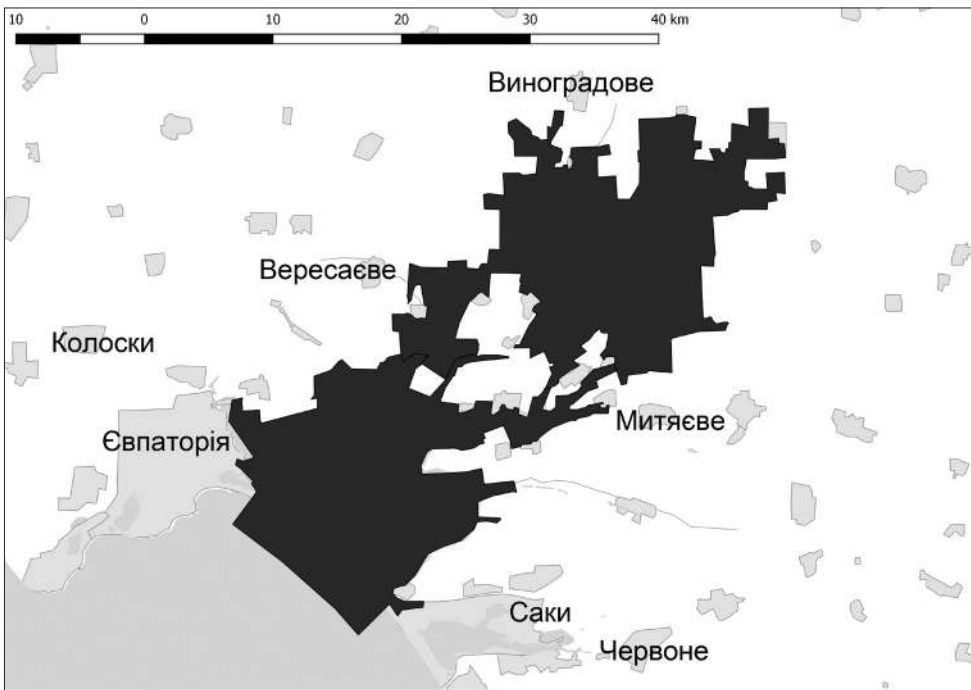
Розташування: АР Крим (Сакська міська рада)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 26013.89 га

Опис і важливість збереження території

Район оз. Сасик є ключовим регіоном для збереження екосистем справжніх типчаково-ковилових степів, збереження міграційних шляхів птахів та оселищ рідкісних видів. Найбільшу цінність має північно-східна частина території, а також схили центральної, найбільш глибокої, частини балки (смуга цілини тут шириною до 1 км). Сайт включає ділянки зі степовою, галофітною та псаммофітною рослинністю, а також акваторію солоного озера Сасик з прилеглою акваторією Чорного моря, де домінують піщані та мулисті ґрунти.

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL146 Sakskiy // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 199-203.)

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Branta ruficollis*, *Buteo rufinus*, *Grus grus*, *Crex crex*, *Anthus campestris*, *Lullula arborea*, *Falco cherrug*, *Himantopus himantopus*, *Luscinia svecica*, *Platalea leucorodia*, *Aquila heliaca*, *Botaurus stellaris*, *Aquila pomarina*, *Alcedo atthis*, *Ardea purpurea*, *Tadorna ferruginea*, *Asio flammeus*, *Circus aeruginosus*, *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Nycticorax nycticorax*, *Glareola pratincola*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Melanocorypha calandra*, *Pernis apivorus*, *Plegadis falcinellus*, *Recurvirostra avosetta*, *Sylvia nisoria* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – статус «IN MIN»; *Oxyura leucocephala* – статус «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3, A5, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	400.0	P	B	B	B	C
A2.3	320.0	P	B	B	B	C
A2.4	500.0	P	B	B	B	C
A2.5	1500.0	P	B	B	B	C
A2.61	450.0	P	B	B	B	C
A5	200.0	P	B	B	B	C
B1.3	400.0	P	B	B	B	C
B1.4	300.0	P	B	B	B	C
E1.2	17000.0	P	C	B	B	C
X02	5000.0	P	B	B	B	C
X03	6000.0	P	B	B	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A079	<i>Aegypius monachus</i>		w	3	3	i	V
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	2	i	R
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		p	2	2	i	R
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	2	49	i	R
B	A024	<i>Ardeola ralloides</i>		c	1	5	i	V
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	p	1	2	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A396	<i>Branta ruficollis</i>		w	10	50	i	V
B	A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>		r	3	5	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	c	12	12	i	R
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	c	15	15	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	15	26	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	5	5	i	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		c	2	2	i	R
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	c	10	10	i	C
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		p	9	10	i	R
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	w	2	2	i	V
B	A098	<i>Falco columbarius</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	c	22	22	i	R
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		c	9	9	i	R
B	A189	<i>Gelochelidon nilotica</i>		w	99	100	i	V
B	A135	<i>Glareola pratincola</i>		w	10	10	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	200	200	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	5	10	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		c	20	20	i	R
B	A339	<i>Lanius minor</i>		c	21	21	i	R
B	A180	<i>Larus genei</i>		w	21	21	i	R
B	A176	<i>Larus melanocephalus</i>		w	400	400	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A246	<i>Lullula arborea</i>		w	5	5	i	R
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		c	1	2	i	R
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		p	221	221	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	c	2	2	i	C
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	30	30	i	R
B	A071	<i>Oxyura leucocephala</i>		r	1	1	p	R
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	c	11	11	i	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>		c	838	840	i	R
B	A034	<i>Platalea leucorodia</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>		c	3	15	i	R
B	A140	<i>Pluvialis apricaria</i>		w	14	14	i	R
B	A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>		w	10	10	i	R
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		c	1	2	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		r	10	10	i	R
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		w	2	3	i	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p				C

Автори: Василюк О. В., Садогурська С. С., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Кучеренко В. М., Попенко В. М. Підсумки моніторингу загибелі диких птахів від контактів з повітряними лініями електропередачі в Криму в 2012-2014 роках // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2014. – Вып. 17. – С. 104-132.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за несених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вып. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
3. Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа : Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002г. – С. 129-134.
4. Котенко Т. И. Ценные степные участки центральной и западной частей Равнинного Крыма и перспективы их сохранения // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: (Матеріали конф., присвяч. 80-річчю Канів. природ. заповідника ...). – Канів, 2003. – С. 63-66.
5. Кучеренко В. Н., Банник М. В., Атемасов А. А., Вергелес Ю. И. Сообщества гнездящихся птиц пресных и слабосоленых водоёмов Западного Крыма // Бранта, 2015. – Вып. 18. – С. 95-109.
6. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вып. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.
7. Материалы к Красной Книге Крыма (Вопросы развития Крыма: Научно-практич. дискус.-аналитич. сб. Вып. 13). Симферополь: Таврия-Плюс, 1999. – С. 1-164.
8. Разработка Схемы региональной экологической сети Автономной Республики Крым. 2 этап [Текст] : отчет о НИР (заключ.) / Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского; рук. С.А. Карпенко. – Симферополь, 2008. – 365 с.
9. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadorna ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Днепровском междуречье Украины / М. В. Яковлев, А. М. Гайдаш // Бранта, 2015. – Вып. 18. – С. 118-128.

UA0000379

Донузлавський (eng: Donuzlavskyi)*

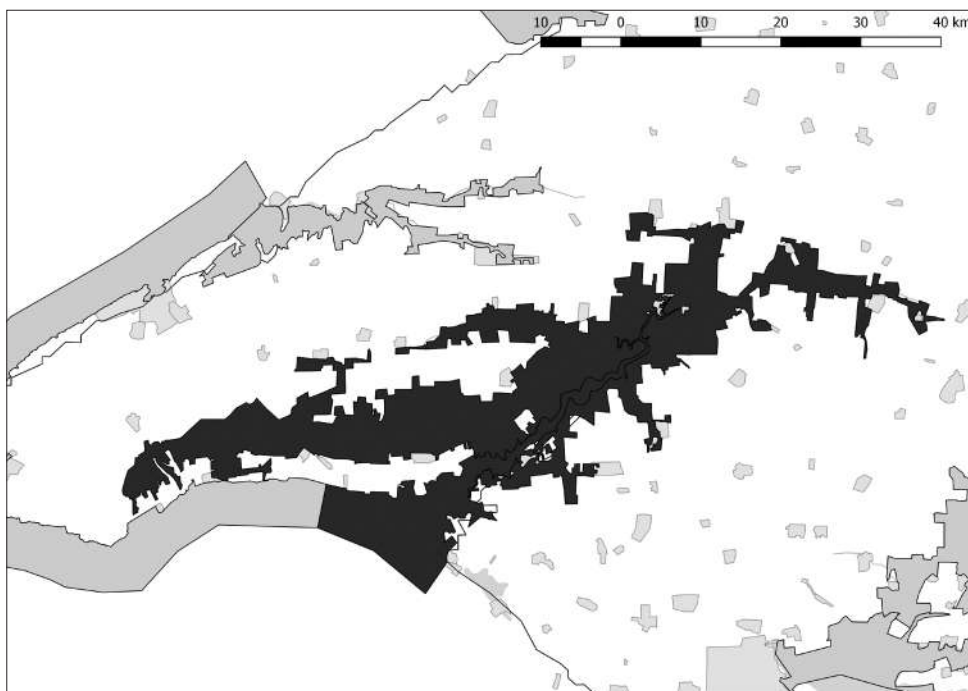
Розташування: АР Крим (Сакська міська рада, Чорноморський, Роздольненський, Первомайський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 54678.05 га

Опис і важливість збереження території:

Територія включає балки, місцями з оголеннями вапняків, і прилеглі плакорні ділянки, а також кам'янисту гряди; є невеликі ставки і пересихаючий водотік. Степова і петрофітна трав'яниста рослинність різноманітна і на окремих ділянках добре збереглася, в Чеховській балці розвинена деревно-чагарникова рослинність. Територія озера використовується птахами під час міграцій для відпочинку і годування. Сайт також включає піщаний пересип оз. Донузлав із типовою псаммофітною при-

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL145 Donuzlavskyi // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 193-198).

морською рослинністю, а також прилеглу акваторію Чорного моря. Донні угруповання західної частини озера Донузлав представлені фітоценозами *Stuckenia pectinata* (L.) та *Zostera marina* L., в яких також зустрічається неприкріплена форма *Cystoseira barbata* f. *repens*.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Paeonia tenuifolia*, *Emys orbicularis*, *Botaurus stellaris*, *Buteo rufinus*, *Grus grus*, *Hieraaetus pennatus*, *Falco cherrug*, *Platalea leucorodia*, *Tadorna ferruginea*, *Himantopus himantopus*, *Alcedo atthis*, *Ardea purpurea*, *Aythya nyroca*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *Nycticorax nycticorax*, *Plegadis falcinellus* отримали статус «IN MOD»; *Mergus albellus* – статус «IN MIN»; *Oxyura leucocephala* – статус «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3, A3, A5, E1.2, E3.4 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	140.0	P	B	B	B	C
A2.3	100.0	P	B	B	B	C
A2.4	150.0	P	B	B	B	C
A2.5	75.0	P	B	B	B	C
A2.61	200.0	P	B	B	B	C
A3	120.0	P	B	B	B	C
A5	300.0	P	B	B	B	C
B1.3	340.0	M	B	B	B	C
B1.4	300.0	M	B	B	B	C
E1.2	24000.0	M	C	B	B	C
E3.4	550.0	M	C	B	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	3	3	i R
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	10	10	i R
B	A024	<i>Ardeola ralloides</i>		c			R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A060	<i>Aythya nyroca</i>		r	27	27	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	w	3	3	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	1	2	i	R
B	A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>		r	1	1	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	c				R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	3	3	i	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c				R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	c	6	6	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	11	11	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
P	2110	<i>Crambe koktebelica</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p				R
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	c				C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	c				R
B	A002	<i>Gavia arctica</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>		c			i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	c				R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r			i	R
B	A176	<i>Larus melanocephalus</i>		w				R
B	A177	<i>Larus minutus</i>		w	2	3	i	R
B	A068	<i>Mergus albellus</i>		w	35	35	i	R
B	A068	<i>Mergus albellus</i>		c	1	2	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	7	7	i	R
B	A129	<i>Otis tarda</i>		c				V
B	A071	<i>Oxyura leucocephala</i>		c				R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
B	A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		c				R
B	A034	<i>Platalea leucorodia</i>	yes	c				V
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>		c	1	2	i	R
B	A140	<i>Pluvialis apricaria</i>		c	3000	3000	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	30	i	R

Автори: Василюк О. В., Садогурська С. С., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Andryuschenko Y. A. The great bustard in Southern Ukraine // Bustard studies, 2007. – Vol. 6. – P. 111-129.
2. Kotenko T. I. Distribution, habitat, abundance and problems of conservation of the European pond turtle (*Emys orbicularis*) in the Crimea (Ukraine): first results. – Biologia, V. 59 (suppl. 14). – Bratislava, 2004. – P. 33-46.
3. Андрищенко Ю. А. О гнездовых участках красавки на Украине // Журавли Евразии (распределение, численность, биология). – Москва, 2002. – С. 216-219.
4. Андрищенко Ю. А. Состояние степных территорий Крыма, ценных для сохранения видового разнообразия птиц // Заповедники Крыма – 2007. – Ч. 2. Зоология. – Симферополь, 2007. – С. 6-10.
5. Андрищенко Ю. А. Положение украинской группировки журавля-красавки в пределах мировой популяции вида // Беркут, 1997. – Т. 6, Вып. 1-2. – С. 33-46.
6. Андрищенко Ю. А. Состояние степных территорий Крыма, ценных для охраны видового разнообразия птиц // Заповедники Крыма, 2007. – Ч. 2. – Симферополь, 2007. – С. 3-8.
7. Андрищенко Ю. А., Костюшин В. А., Кучеренко В. Н., Попенко В. М. Гуси и другие водно-болотные птицы в сухостепной подзоне Украины зимой 2011/2012 годов // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вып. 18. – С. 40-63.
8. Ветров В. В., Стригунов В. И., Милобог Ю. В. Современный статус чеглока в Крыму // Біологія ХХІ століття: теорія, практика, викладання: Матеріали міжнародної наукової конференції. – К.: Фітосоціоцентр, 2007. – С. 259-261.
9. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за несених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вып. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
10. Дойч А. С. Растительность побережья Донузлавского озера в Крыму // Тр. Гос. Никитс. ботан. сада. – Ялта, 1948. – Т. 25, Вып. 1-2. – С. 62-74.
11. Домашевский С. В. Наблюдения за осенней миграцией хищных птиц на Крымском полуострове // Беркут, 2002. – Т. 11. Вып. 1. – С. 112-116.
12. Домашевський С. В. Спостереження у 1992-2006 рр. деяких видів птахів, занесених до Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 76-83.
13. Дядичева Е. А., Кинда В. В. Учеты редких и малочисленных видов куликов на Азово-Черноморском побережье в 1996 г. // Авифауна України: Додаток до журналу Беркут. – Вып. 1. – 1998. – С. 33-36.
14. Ена В. Г., Ена Ал. В., Ена Ан. В. Научно-прикладные основы создания Национального Природного парка «Донузлав» в Западном Крыму // Заповедники Крыма – 2007. Материалы IV международной научно-практической конф.(2 ноября 2007 г., Симферополь). – Ч. 1. Ботаника. Общие вопросы охраны природы. – Симферополь, 2007. – 408 с.
15. Кинда В. В., Бескаравайный М. М., Дядичева Е. А., Черничко И. И. Черничко Р. Н., Форманюк О. А. Пространственное размещение и численность куликов в зимний период в Азово-Черноморском регионе // Бранта: сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – Вып. 9. – 2006. – Зимовки. – С. 150-183.
16. Котенко Т. И. О распространении степной гадюки, *Vipera renardi* (Reptilia, Viperidae), в западной части равнинного Крыма // Вестник зоологии, 2007. – Т. 41, № 5. – С. 422.
17. Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа: Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002. – С. 129-134.
18. Котенко Т. И. Ценные степные участки центральной и западной частей Равнинного Крыма и перспективы их сохранения // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: (Матеріали конф., присвяч. 80-річчю Канів. природ. заповідника ...). – Канів, 2003. – С. 63-66.
19. Кривицкий И. А., Козаков Г. С., Рева П. П. Птицы озера Донузлав // Проблемы изучения фауны юга Украины. Сб. науч. статей. – Одесса Астропринт, Мелитополь Бранта. – 1999. – С. 80-95.

20. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.
21. Кучеренко В.Н. Зимовка птиц в западном Крыму в 2005-2006 годах // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2007. – Вип. 10. – С.151-156.
22. Кучеренко В.Н. Современное состояние авифауны территорий, важных для сохранения биоразнообразия в Западном Крыму // Заповедники Крыма. – 2007. – Ч. 2. – Симферополь, 2007. – С. 103-108.
23. Кучеренко В. Н. Банник М. В., Атемасов А. А., Вергелес Ю. И. Сообщества гнездящихся птиц пресных и слабосолёных водоёмов Западного Крыма // Бранта. – 2015. – Вип. 18. – С. 95-109.
24. Материалы к Красной Книге Крыма (Вопросы развития Крыма: Научно-практич. дискус.-аналитич. сб. Вип. 13). Симферополь: Таврия-Плюс, 1999. – С. 1-164.
25. Мильчакова Н.А., Александров В.В. Донная растительность некоторых районов лимана Донузлав (Черное море) // Экология моря, 1999. – Вип. 49. – С. 68-71.
26. Парнікоза І., Годлевська О. Перспективи розвитку природно-заповідного фонду Тарханкутського півострову (АР Крим, Україна) // Заповедники Крыма. Биоразнообразие и охрана природы в Азово-Черноморском регионе, 20–22 октября 2011 г.). – Симферополь, 2011. – С. 92-97.
27. Перспективы создания единой природоохранной сети Крыма. – Симферополь: Крымское учебно-педагогическое издательство, 2002. – 192 с.
28. Разработка Схемы региональной экологической сети Автономной Республики Крым. 2 этап [Текст] : отчет о НИР (заключ.) / Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского; рук. С.А. Карпенко. – Симферополь, 2008. – 365 с.
29. Товпинець М., Євстаф'єв І. Раритетні види наземних ссавців Криму: сучасний стан і перспективи збереження // Раритетна фауна та її охорона. – Луганськ, 2008. – С. 199-208.
30. Andryuschenko Y. A. The great bustard in Southern Ukraine // Bustard studies. – 2007. – Vol. 6. – P. 111-129.
31. Kotenko T. I. Distribution, habitat, abundance and problems of conservation of the European pond turtle (*Emys orbicularis*) in the Crimea (Ukraine): first results. – Biologia, V. 59 (suppl. 14). – Bratislava, 2004. – P. 33-46.

UA0000380

Кизил-Яр

(eng: Kyzyl-Yar)

Розташування: АР Крим (Сакська міська рада)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 3422.98 га

Опис і важливість збереження території:

Сайт включає акваторію солоного озера Кизил-Яр, піщаний пересип та прилеглу морську акваторію Чорного моря, де домінують піщані та мулисті ґрунти. До Резолюції 4 Бернської конвенції занесені наступні типи оселищ, що зустрічаються в межах сайту: E1.2, A2.2, A2.3, A2.4, A2.5, A5, X03. Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ardea purpurea*, *Porzana parva*, *Aythya nyroca*, *Alcedo atthis*, *Botaurus stellaris*, *Circus aeruginosus*, *Cygnus Cygnus*, *Haliaeetus albicilla*, *Emys orbicularis* отримали статус «IN MOD». Згідно з висновками вищезгаданих семінарів наступним оселищам було надано відповідні статуси: A2.2, A2.3, A3, A5, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	10.0	P	B	B	B	C
A2.3	10.0	P	B	B	B	C
A2.4	15.0	P	B	B	B	C
A2.5	5.0	P	B	B	B	C
A2.61	30.0	P	B	B	B	C
A3	10.0	P	B	B	B	C
A5	30.0	P	B	B	B	C
B1.3	40.0	M	B	B	B	C
B1.4	40.0	M	B	B	B	C
E1.2	185.0	M	D	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r				C
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	30	35	i	R
B	A060	<i>Aythya nyroca</i>	yes	r	10	10	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	w	1	13	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	6	8	i	R
B	A045	<i>Branta leucopsis</i>		w	17	17	i	R
B		<i>Charadrius alexandrinus</i>		w				R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	w	3	9	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	5	10	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>		w	10	10	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	30	50	i	C
B	A002	<i>Gavia arctica</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A068	<i>Mergus albellus</i>		w	3	3	i	R
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	40	50	i	R
B	A120	<i>Porzana parva</i>		r	1	2	p	R

Автори: Василюк О. В., Садогурська С. С., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за несених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
2. Костин С. Ю. Общие аспекты состояния фауны птиц Крыма Сообщение 1. Опыт ревизии авифаунистических списков // Бранта: сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2006. – Выпуск 9. – С. 19-48.
3. Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа : Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002. – С. 129-134.
4. Кучеренко В. Н. Зимовка птиц в западном Крыму в 2005-2006 годах // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2007. – Вип. 10. – С. 151-156.
5. Кучеренко В. Н., Баник М. В., Атемасов А. А., Вергелес Ю. И. Сообщества гнездящихся птиц пресных и слабосоленых водоёмов западного Крыма // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вип. 18. – С. 95-109.
6. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.

UA0000381

Керченська протока

(eng: Kerch strait)*

Розташування: АР Крим (Керченська міська рада, Єдикуйський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 29184.45 га

Опис і важливість збереження території:

Сайт включає в себе акваторію Керченської протоки та територію піщаної коси (острова) Тузла. В цьому районі домінують м'які піщані ґрунти з угрупованнями морських трав. Проте в місцях виходів вапняків та на штучних твердих субстратах формуються угруповання *Cystoseira barbata*. На о. Тузла виділяють наступні типи рослинності: літоральну, піщано-степову, чагарникову, засолено-лучну, галофітну, болотну та водну.

* Довопнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL153 Kerch strait // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 221-224).

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Alosa maeotica*, *Alosa tanaica*, *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3, A3, A5 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

У 2007 році Нарада Сторін Угоди про охорону китоподібних ACCOMBAMS затвердила Резолюцію 3.22 «Marine protected areas for cetaceans», яка визначає 18 територій особливої важливості для середземноморських та чорноморських китоподібних (Areas of special importance for Black Sea cetaceans), серед яких під пунктом 10 міститься Керченська протока (The Kerch Strait for the bottlenose dolphin and the harbour porpoise) – одна з трьох найважливіших акваторій, визначених для Чорного моря. Також рішення про охорону Керченської протоки прийнято на Конференції сторін Конвенції з біологічного різноманіття (Sharm El-Sheikh, Egypt, 17-29 November 2018): Decision adopted by the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity, 14/9. Marine and coastal biodiversity: ecologically or biologically significant marine areas¹⁴.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	500.0	P	A	C	A	C
A2.3	1500.0	P	A	C	A	C
A2.4	1500.0	P	A	C	A	C
A2.5	300.0	P	A	C	B	C
A2.61	1300.0	P	A	C	A	C
A3	800.0	P	A	C	A	C
A5	1000.0	P	A	C	B	C
B1.3	1000.0	P	A	C	A	C
B1.4	1500.0	P	A	C	A	C
X02	2500.0	P	A	C	A	C
X03	2500.0	P	A	C	A	C

¹⁴ Marine and coastal biodiversity: ecologically or biologically significant marine areas. Resolution 14/9. CBD/COP/DEC/14/9. Convention on Biological Diversity Conference of the Parties (COP 14, Sharm El-Sheikh, Egypt, 17-29 November 2018) Available at: <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-09-en.docx> (Accessed 15 February 2020)

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	4126	<i>Alosa maeotica</i>		p				R
F	4127	<i>Alosa tanaica</i>		p				R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p				R
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p	98	250	i	R

Автори: Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Садогурський С. Ю., Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Вишнякова К. А. Смещение сроков весенней миграции морских свиней в Керченском проливе и в северо-восточной части Черного моря в 2011-2012 гг. / Вишнякова К. А., Савенко О.В., Олейников Е.П., Гладылина Е. В., Горохова В. Р., Гольдин П. Е. // Труды ЮГНРО. – Керчь, 2013. – 51. – С.32-35.
2. Гольдин П. Е. Морские млекопитающие Черного моря в трансформированной экосистеме / Гольдин П. Е., Гладылина Е. В., Вишнякова К. А. // Заповедники Крыма. Биоразнообразие и охрана природы в Азово-Черноморском регионе: Материалы VI Международной научнопрактической конференции. – Симферополь, 2011. – С. 273-274.
3. Гольдин П. Е. Китообразные в Керченском проливе и экологогеографический метод в их изучении // Морские млекопитающие Голарктики. Сб. научн. трудов. – Одесса, 2008. – С. 208-214.
4. Гольдін П. Є. Вікова структура популяції і прогноз чисельності морської свині *Phocoena phocoena* (Linnaeus, 1758) в Азовському морі / П. Є. Гольдін // Знахідки тварин Червоної книги України [За ред. Г. В. Фесенка]. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2008. – С. 62-66.
5. Гладыліна О. В. Афаліна (*Tursiops truncatus*) в акваторії північної частини Чорного моря: біологія та популяційна структура. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дис. на здоб. наук. ст. канд. біол. наук за спеціальністю 03.00.08 «Зоологія». – Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України. – Київ, 2018. – 20 с.
6. Вишнякова К. О. Морська свиня (*Phocoena phocoena*) в Азовському морі та північно-східній частині Чорного моря: популяційна морфологія та демографія. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дис. на здоб. наук. ст. канд. біол. наук за спеціальністю 03.00.08 «Зоологія». – Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України. – Київ, 2017. – 20 с.
7. Коломійчук В. П., Криворотов С. Б., Безкоровайный А. С. Фиторазнообразие косы острова Тузла // Тр. Кубанского гос. аграрного ун-та. 2011. – №5 (22). – С. 81-85.
8. Коломійчук В. П., Соколова Т. О., Ермолаєва О. Ю. Продромус рослинності акумулятивної системи коса (острів) Тузла (Керченська протока) // Класифікація рослинності та біотопів України як наукова основа збереження біорізноманітності: матеріали другої наук.-теорет. конфер. (Київ, 14–15. 03. 2016 р.). – Київ: Д. В. Попов, 2017. – С. 102-110.
9. Кривохижин С. В. Сезонные изменения распространения и численности китообразных у побережья Юго-Восточного Крыма / С. В. Кривохижин, А. А. Биркун мл., Г. Ю. Радыгин // Современные рыбохозяйственные и экологические проблемы Азово-Черноморского 122 региона. Материалы VII Международной конференции, Керчь, 20-23 июня 2012 г. – Керчь: ЮГНРО, 2012. – №1. – С. 115-119.

10. Межжерин С. В., Федоренко Л. В., Верлатый Д. Б. Дифференциация и аллозимная изменчивость пузанковых сельдей рода *Alosa* (Clupeiformes, Alosiinae) Азово-Черноморского бассейна // Цитология и генетика, – 2009. – Т. 43, № 2. – С. 54-60.
11. Михалев Ю. А. Особенности распределения морской свиньи, *Phocoena phocoena relicta* (Cetacea), в Черном море / Ю. А. Михалев // Вестник зоологии, 2005. – Т. 39, №6. – С. 25-35.
12. Михалев Ю. А. Особенности распределения афалины, *Tursiops truncatus* (Cetacea), в Черном море // Вестник зоологии, 2005. – №39(3). – С. 29-42.
13. Михалев Ю. А. Особенности распределения белобочки, *Delphinus delphis* (Cetacea), в Черном море / Ю.А. Михалёв // Вестник зоологии, – 2008. – Т. 42, № 4. – С. 325-337.
14. Садогурский С. Е., Садогурская С. А. Фитобентос в районе мыса Хрони (Азовское море – Керченский пролив): современное состояние и пути сохранения // Экосистемы, их оптимизация и охрана, 2013. – Вип. 8. – С. 3-16.
15. Садогурский С. Е., Садогурская С. А., Белич Т. В. К изучению морского фитобентоса у Крымских берегов Керченского пролива // Заповідна справа в Україні, 2005. – Т. 11, Вип. 1. – С. 5-9.
16. Садогурский С. Е. Изменение видового состава водорослей zostеровых фитоценозов в Керченском проливе (у Крымского побережья, Украина) // Альгология, 1998. – Т. 8, № 2. – С. 146-155.
17. Садогурский С. Е. Макрофитобентос водоемов острова Тузла и прилегающих морских акваторий (Керченский пролив, Украина) // Альгология, 2006. – Т. 16, № 3. – С. 337-354.
18. Садогурский С. Е., Степаньян О. В., Белич Т. В., Садогурская С. А. К распространению цветковых растений в прибрежной акватории Азовского моря (в связи с их включением в сводку «Красная книга Приазовского региона») // Бюллетень ГНБС, 2015. – Вып. 115. – С. 31-37.
19. Gladilina E. V., Lyashenko Yu. N., Gol'din P. E. Winter distribution of cetaceans in the Black Sea and adjoining areas in 2012/2013 // Scientific Notes of Taurida V.I. Vernadsky National University. Series Biology, chemistry, 2013. – №26 (65), 1. – P. 37-42.
20. Gladilina, E., Shpak, O., Serbin, V., Kryukova, A., Glazov, D. And Gol'din, P. Individual movements between local coastal populations of bottlenose dolphins (*Tursiops truncatus*) in the northern and eastern Black Sea // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom, 2018. – №98(2). – P. 223-229.
21. Mezhzherin S. V. Evidences of Multicomponent Structure of the Migratory Stock and Morphological Distinctions of Shads from the Genus *Alosa* (Clupeaformes, Alosiinae) of the Sea of Azov / S. V. Mezhzherin, O. V. Vernygora // Вестник зоологии, 2013. – Т. 47, № 1. – С. 65-71.
22. Vishnyakova K. A. Seasonality of strandings and bycatch of harbour porpoises in the Sea of Azov: the effects of fisheries, weather conditions and life history / Vishnyakova, K., Gol'din, P. // ICES Journal of Marine Science, 2015. – № 72, 3. – P. 981-991.
23. Vishnyakova K. A. Annual dynamics of strandings of harbour porpoises (*Phocoena phocoena*) and anchovy catches in the Sea of Azov / Vishnyakova, KA, Goldin, PE // 29th Conference of the European Cetacean Society: Abstract book. – St Julian's Bay, Malta. – 2015. – P. 206.

UA0000382

Долина річки Ірклій (eng: Irkliy river valley)*

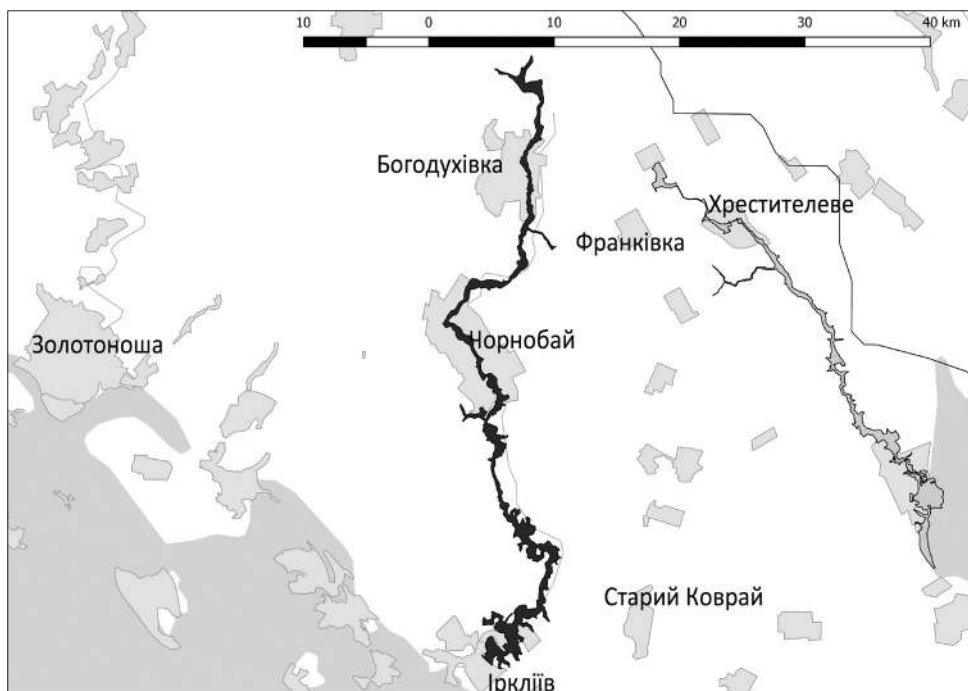
Розташування: Черкаська область (Чорнобаївський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 1559.32 га

Опис і важливість збереження території:

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, D6.1, E6.2, F3.247 – «IN MOD»; F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Додатковий опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL88 Irkliy river valley // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 46-47).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	50.0	P	A	C	A	C
C1.32	50.0	P	B	C	B	B
C1.33	50.0	P	A	C	B	C
C2.34	50.0	P	A	C	A	C
D5.2	30.0	P	A	C	A	C
D6.1	30.0	P	A	C	B	C
E1.2	70.0	P	A	C	B	C
E3.4	100.0	P	B	C	B	B
F3.247	100.0	P	A	C	B	C
F9.1	45.0	P	A	C	A	C
G1.11	45.0	P	A	C	A	C
G1.21	40.0	P	B	C	B	C
G1.A1	40.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	2	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	200	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	100	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	70	700	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Шевчик В. Л.

UA0000383

Під Гарбузи

(eng: Garbuzy depression)

Розташування: Херсонська область (Нижньосірогоський район)

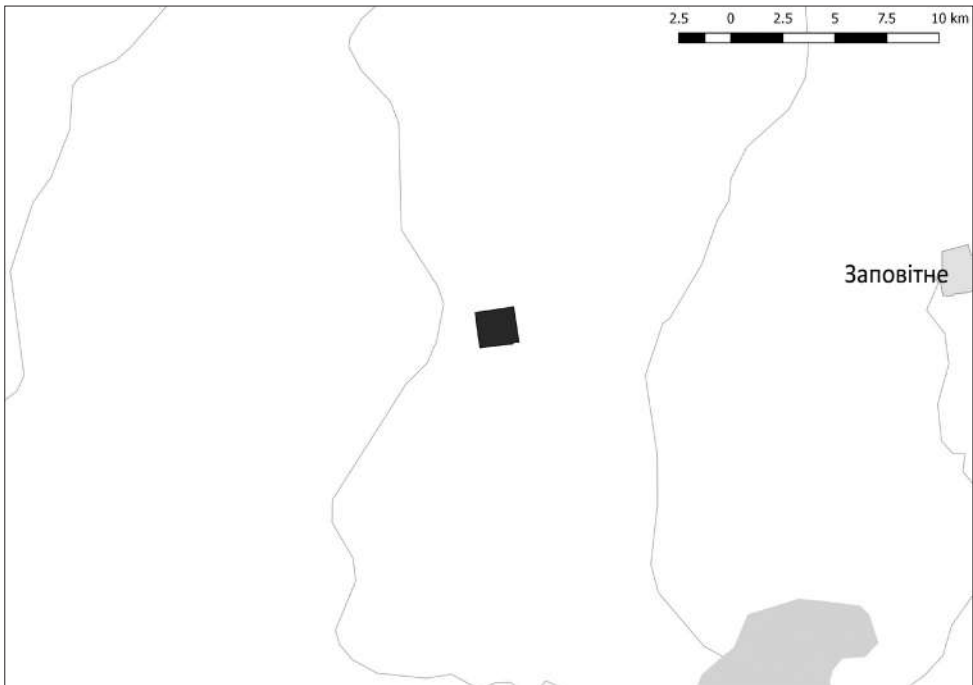
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 152.02 га

Опис і важливість збереження території:

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Carabus hungaricus*, *Falco vespertinus*, *Lanius minor* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: X36, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Під Гарбузи належить до групи «малих» подів. Під характеризується пологими схилами та плоским дном. Збереглося до наших днів днище поду (схили розорані). При сильних повенях під затоплюється – тимчасові солонуваті водойми можуть

займати площу до 100 га. Вищі ділянки поду у сухі періоди репрезентує оселище E1.2. Домінуючим типом є оселище X36 (нещодавно включене до Резолюції 4 Бернської конвенції) зі своєрідною флорою і фауною. Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Carabus hungaricus*, *Falco vespertinus*, *Lanius minor* отримали статус «IN MOD». Відповідно до рішень вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: X36, E1.2 – «IN MOD». Указаним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташований сайт. Територія є важливою для збереження самобутніх подових урочищ з ендемічною флорою (зокрема, локальних дніпровсько-молочанських ендеміків *Phlomis scythica* і *Tulipa scythica*). Також під Гарбузи є єдиним підтвердженим сучасними даними місцезростанням *Fritillaria meleagroides* на території Херсонської області.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	22.0	G	C	C	C	C
X36	100.0	G	C	C	C	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	2280	<i>Allium regelianum</i>		p	500	1000	i	C
I	4013	<i>Carabus hungaricus</i>		p	10	50	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	c	2	4	i	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		c	4	10	i	C
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	c	5	10	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	100	500	i	R
B	A339	<i>Lanius minor</i>		c	5	10	i	R
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		c	2	6	i	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	2	4	i	R

Автори: Мойсієнко І. І., Шаповал В. В., Куземко А. А., Скоробогатов В. М., Скобель Н.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Кучеренко В. М., Попенко В. М. Підсумки моніторингу загибелі диких птахів від контактів з повітряними лініями електропередачі в Криму в 2012-2014 роках // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2014. – Вып. 17. – С. 104-132.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за несених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вып. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
3. Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа : Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002. – С. 129-134.
4. Котенко Т. И. Ценные степные участки центральной и западной частей Равнинного Крыма и перспективы их сохранения // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: (Матеріали конф., присвяч. 80-річчю Канів. природ. заповідника ...). – Канів, 2003. – С. 63-66.
5. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вып. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.
6. Кучеренко В. Н. Банник М. В., Атемасов А. А., Вергелес Ю. И. Сообщества гнездящихся птиц пресных и слабосоленых водоёмов Западного Крыма // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вып. 18. – С. 95-109.
7. Материалы к Красной Книге Крыма (Вопросы развития Крыма: Научно-практич. дискус.-аналитич. сб., – Вып. 13). Симферополь: Таврия-Плюс, 1999. – 164 с.
8. Разработка Схемы региональной экологической сети Автономной Республики Крым. 2 этап: отчет о НИР (заключ.) / Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского; рук. С.А. Карпенко. – Симферополь, 2008. – 365 с.
9. Яковлев М.В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadoma ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Днестровском междуречье Украины / М. В. Яковлев, А. М. Гайдаш // Бранта, 2015. – Вып. 18. – С. 118-128.

UA0000384

Краснопавлівка

(eng: Krasnopavlivka)*

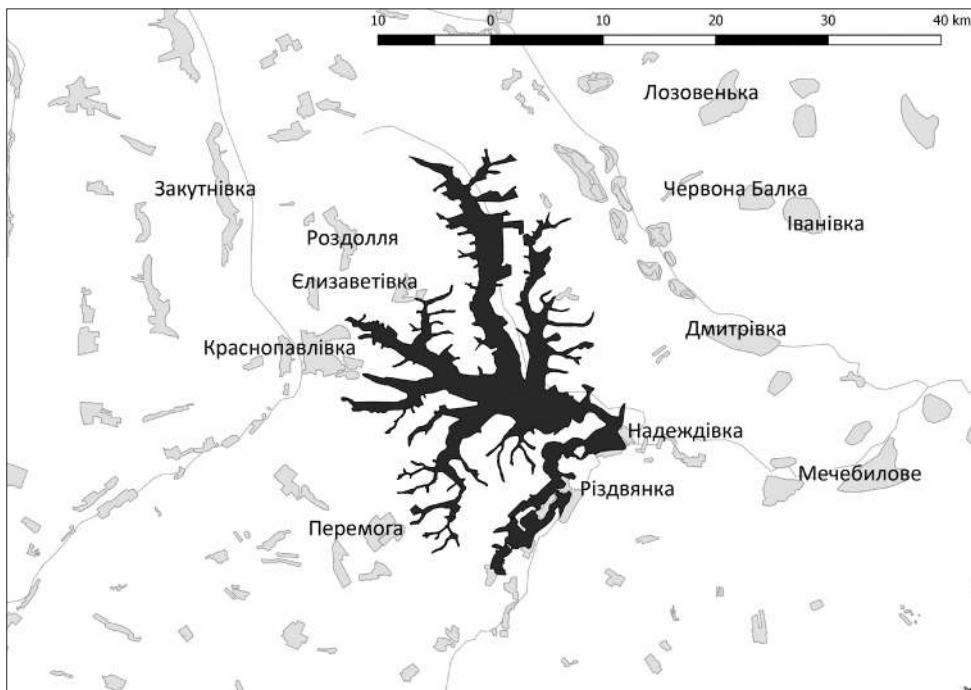
Розташування: Харківська область (Лозівський, Первомайський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 8809.75 га

Опис і важливість збереження території:

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL75 Poligon // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawłaczyk), Василюк О.В., Марущак О.Ю., Ширяєва Д.В., Куземко А.А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 235).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	2600.0	P	C	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	r				R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	3	5	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	i	R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V

Автори: Вітер С. Г., Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Харківській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 142–176.

UA0000385

Басейн річки Гірський Тікич (eng: Hirskyi Tikych river basin)*

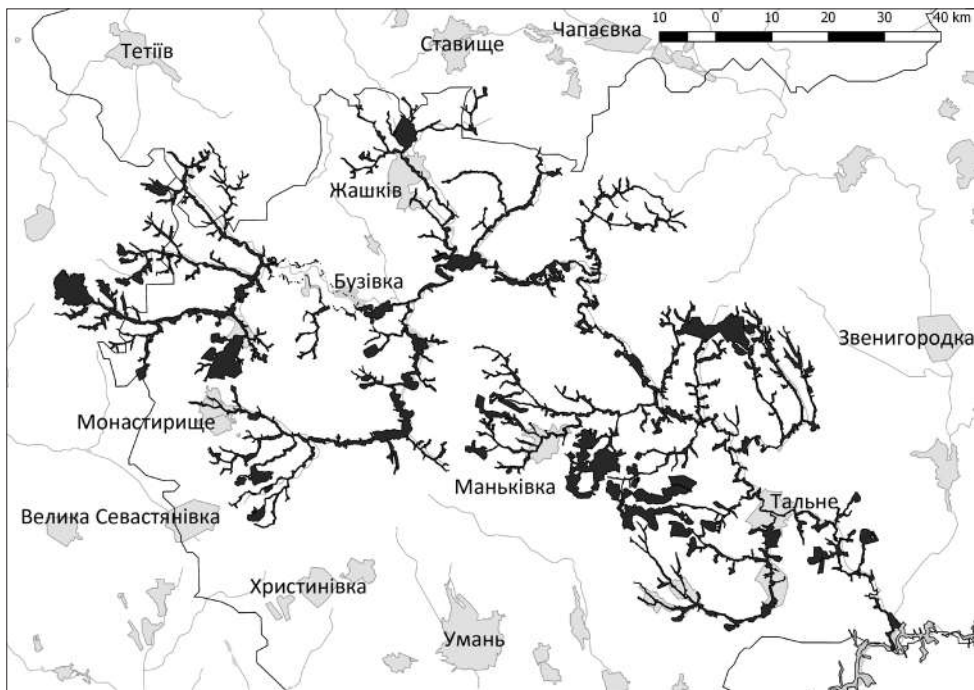
Розташування: Київська область (Тетіївський, Ставищенський райони), Вінницька область (Оратівський район), Черкаська область (Монастирищенський, Христинівський, Жашківський, Маньківський, Лисянський, Тальнівський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 61757.34 га

Опис і важливість збереження території:

Басейн р. Гірський Тікич характеризується своєрідною геоморфологічною будовою, зумовленою виходами порід Українського кристалічного щита, різноманітним рослинним покривом з поєднанням степових, лісових, лучних, болотних, водних і петрофітних біотопів, а також численними локалітетами видів рослин і тварин, що підлягають

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL18 Hirskyi Tikych river basin// Залучення громадськості та науковців до Проєктування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczuk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 116-117).

охороні різного рівня. Південно-західна частина Черкаської області відзначається надзвичайно низьким відсотком лісистості і майже суцільною розораністю території. Тому знахідки деяких видів Червоної книги України (*Gladiolus imbricatus*, *Pulsatilla pratensis*, *Dactylorhiza incarnata*, *Stipa lessingiana*) та додатків Бернської конвенції (*Iris hungarica*, *Vertigo angustior*) в межах басейну Гірського Тікичу – єдині відомі локалітети цих видів в межах західної частини Черкащини, а представлені тут оселища – найкраще збережені в межах регіону.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vertigo angustior*, *Triturus cristatus*, *Iris aphylla ssp. hungarica*, *Buteo rufinus*, *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardea purpurea*, *Ciconia ciconia*, *Pernis apivorus*, *Milvus migrans*, *Circus aeruginosus*, *Aquila pomarina*, *Porzana parva*, *Crex crex*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Alcedo atthis*, *Picus canus*, *Anthus campestris*, *Luscinia svecica*, *Sylvia nisoria* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Bombina bombina*, *Milvus migrans*, *Lanius collurio* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.27, E1.2, F9.1, H3.1 – «IN MIN»; C2.34 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	1000.0	M	A	C	A	C
C1.223	400.0	M	A	C	A	C
C1.32	1800.0	M	A	C	A	C
C1.33	2000.0	M	A	C	B	C
C2.27	370.0	M	A	C	A	C
C2.33	900.0	M	A	C	A	C
C2.34	1500.0	M	A	C	A	C
D5.2	1000.0	M	A	C	A	C
E1.11	1200.0	M	A	C	A	C
E1.2	4500.0	M	B	B	B	C
E2.2	5000.0	M	B	C	B	C
E3.4	9000.0	M	A	C	A	C
F9.1	1600.0	M	A	C	A	C
G1.11	4800.0	M	B	C	B	C
G1.A1	6000.0	M	B	B	B	C
H3.1	1500.0	M	A	C	A	C
X18	5500.0	M	A	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	40	40	p	C
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p	50	100	i	C
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		r	5	5	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	4	4	p	R
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	8	8	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	200	400	i	C
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	15	15	p	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		p				R
B	A196	<i>Chlidonias hybridus</i>		r	10	10	p	R
B	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r	10	10	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	45	45	p	C
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	12	12	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	300	i	C
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	30	30	i	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	30	40	p	C
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		r	5	10	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	r	1	2	p	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		r	20	20	p	C
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	800	800	p	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	420	4200	i	C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p	20	50	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	8	8	p	C
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	25	25	p	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	10	100	i	C
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	r	5	5	i	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	28	28	p	C
B	A120	<i>Porzana parva</i>		r	20	20	p	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	100	1000	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	50	i	R
I	1014	<i>Vertigo angustior</i>		p				V

Автори: Куземко А. А., Марущак О. Ю., Оскирко О. С., Некрасова О. Д., Балашов І. О., Ширяєва Д. В., Куцоконь Ю. К., Бубела О., Ільмінська Л., Варич В. О.

Список літератури:

1. Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Нові дані по рідкісних і маловивчених видах птахів лісостепу та полісся України // Беркут, 2013. – Вип. 22 (2). – С. 85-89.
2. Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д., Панчук О. С., Давиденко І. В., Бондарчук Ю. М. Нові дані по рідкісних і маловивчених видах птахів лісостепу та полісся України. Спостереження тварин, які занесені до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 110.
3. Костюшин В. А. Находки краснокнижных видов птиц в Киевской и некоторых других областях Украины в 2009 -2017 г. // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 379-389.
4. Куземко А. А. Степова та лучна рослинність долини річки Гірський Тікич // Вісник Донецького Національного Університету, Сер. А: Природничі науки. – 2011. – № 1. – С. 141-150.
5. Куземко А. А., Ширяєва Д. В., Спрягайло О. В., Костюшин В. А., Василюк О. В., Гаврилюк М. Н., Некрасова О. Д., Годлевська Л. В., Ребров С. В. Проєктований Національний природний парк «Гірський Тікич». – К., 2017. – 16 с.
6. Kutsokon Yu., Tsyba A., Kvach Yu. The occurrence of the Chinese Sleeper *Perccottus glenii* Dybowski 1877 in the basin of the Southern Bug River, Ukraine // BioInvasions Records, 2014. – Vol. 3. Iss. 1. – P. 45-48.

UA0000386

Балка Різниківська

(eng: Riznykivska gulch)*

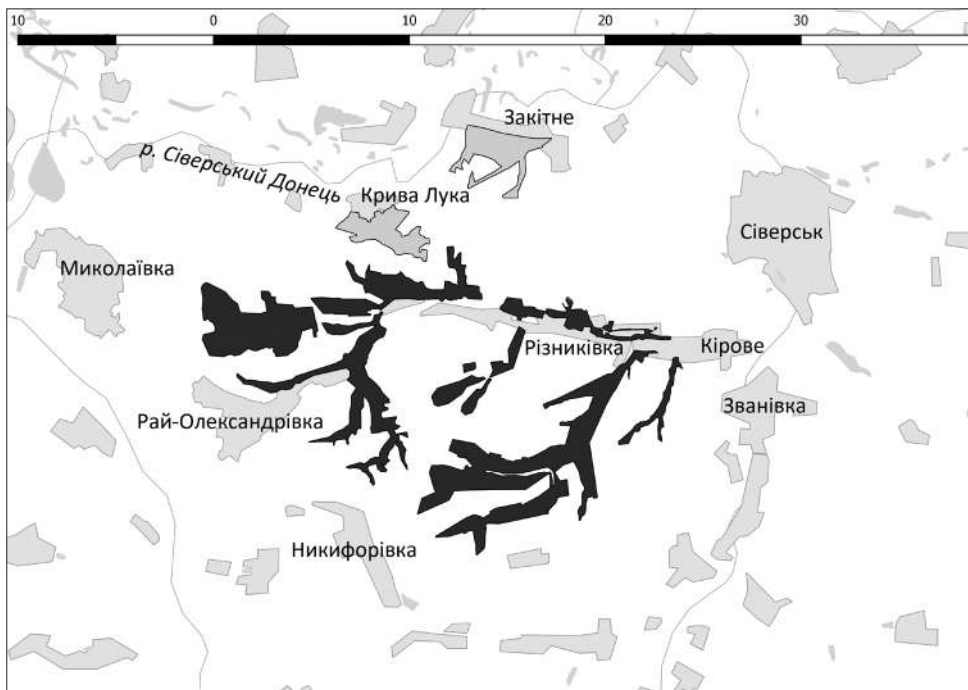
Розташування: Донецька область (Слов'янський, Бахмутський, Лиманський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 3127.12 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Silene cretacea*, *Buteo rufinus*, *Pernis apivorus*, *Tadorna ferruginea*, *Hieraaetus pennatus*, *Falco vespertinus*, *Coracias garrulus* отримали статус «IN MOD»; *Echium russicum*, *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: G3.4G, E1.13 – «IN MOD». Ви-

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL33 Riznykivska creek) // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczky), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 152-153).

щезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	38.0	P	A	C	A	C
E1.2	380.0	P	A	C	A	C
G1.7	25.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	3	3	i	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	2	3	p	R
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
P	2081	<i>Silene cretacea</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	1	2	p	R

Автори: Василюк О. В., Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Василюк О. В., Коломіцев Г. О., Спінова Ю. О. Про необхідність включення до Смарагдової мережі деяких територій ПЗФ Донеччини // Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників), Урзуф, 14-15 березня 2017 року. Серія «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 2, Т.1.. – С. 137–140.
2. Коломійчук В. П., Онищенко В. А., Перегрим М. М. Важливі ботанічні території Приазов'я / За ред. Т. Л. Андрієнко. – Київ: Альтерпрес, 2012. – 116 с.
3. Котов М. І. Флора і рослинність крейдяних відслонень в Донецькому Басейні та використання їх в сільському господарстві // Журн. ін-ту ботаніки АН УРСР, 1939. – № 21–22 (29–30). – С. 221–241.
4. Остапко В. М., Муленкова О. Г., Приходько С. А. Перспективні ботанічні об'єкти для включення до природно-заповідного фонду Донецької області та формування регіональної екомережі // Промышленная ботаника. – 2013. – Вип. 13. – С. 25–34.
5. Флора УРСР. – К.: Вид-во АН УРСР, 1965. – Т. 1. – С. 12; – Т. 9. – 566 с.
6. Червона книга Донецької області: рослинний світ (рослини, що підлягають охороні в Донецькій області) / Під загальною ред. В. М. Остапко. – Донецьк: Вид-во «Новая печать», 2010. – 432 с.

UA0000387

Долина річки Мерла в Полтавській області (eng: Merla river valley in Poltava region)*

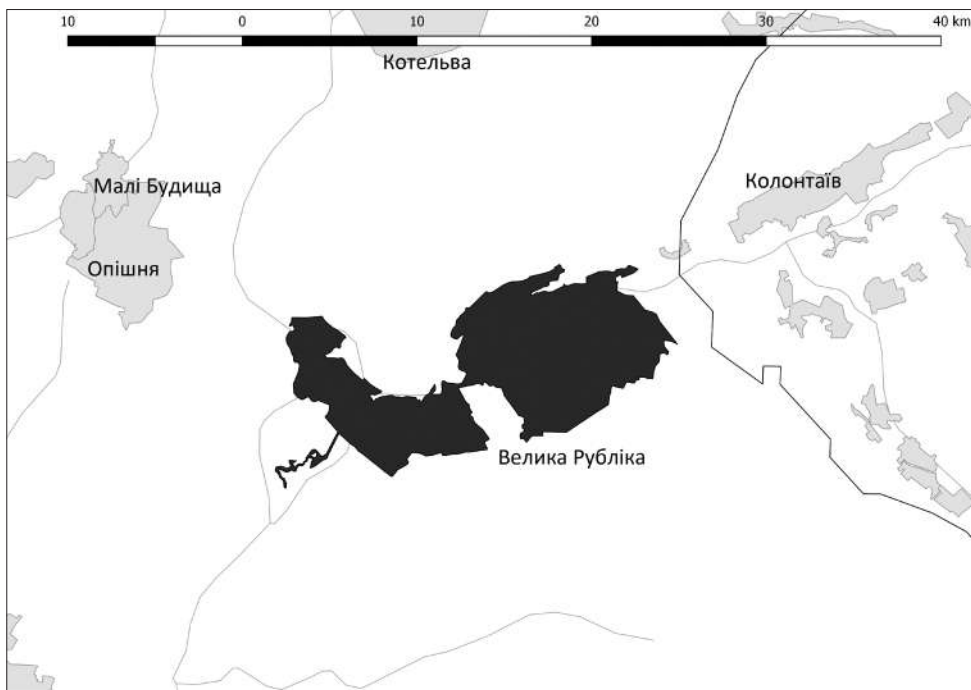
Розташування: Полтавська область (Котелевський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 5061.81 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Circus aeruginosus* отримали статус «IN MOD», *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, D4.1 – «IN MOD»; C2.34, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Довопнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL94 Merla river valley in Poltava region) // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К.А., Куземко А.А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 58-59).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	15	P	A	C	B	C
C1.32	10	P	A	C	B	C
C1.33	8	P	A	C	B	C
C2.34	10	P	A	C	B	C
C3.51	12	P	A	C	B	C
D4.1	120	P	A	B	B	C
D5.2	150	P	A	B	A	C
E2.2	800	P	A	A	B	C
E3.4	250	P	A	B	B	C
E5.4	60	P	A	C	A	C
F9.1	10	P	A	C	B	C
G1.11	12	P	A	C	B	C
G3.E	40	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p	50	70	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>		r	1	1	p	R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	50	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	5	10	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	5	50	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	10	100	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М.

UA0000388

Морська акваторія біля Тарханкутського півострова та озеро Караджа

(eng: Marine area along the Tarkhankut Peninsula and Karadzha Lake)

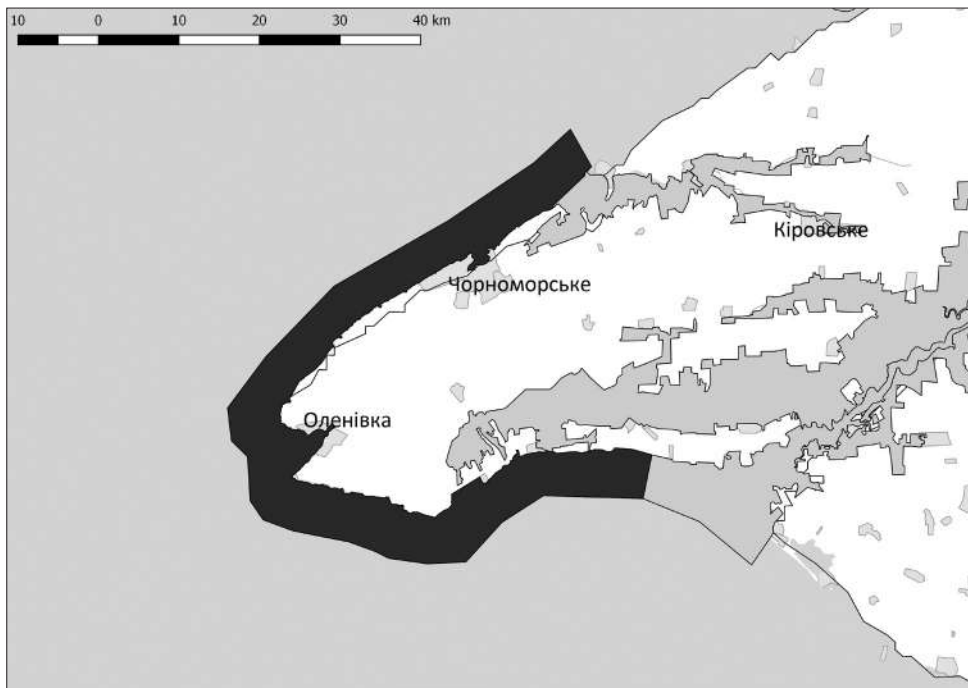
Розташування: АР Крим (Чорноморський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 32649.86 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе акваторію Чорного моря навколо Тарханкутського півострова, акваторію оз. Караджа та акумулятивний піщаний пересип, що відділяє його від моря. Півострів Тарханкут характеризується унікальним поєднанням біологічного і ландшафтного різноманіття і відрізняється відносно високим рівнем збереження прибережно-морських біотопів. Угруповання видів роду *Cystoseira* формують пояс

донної рослинності уздовж усього Тарханкуського півострова; на м'яких ґрунтах в закритих бухтах домінують морські трави. Вапнякові породи зумовили формування великої кількості занурених та напівзанурених печер та гротів. Завдячуючи унікальним умовам, печери та гроти Тарханкуту є оселищем для багатьох рідкісних та малодосліджених видів тварин і формують окремий унікальний біотоп. Екосистеми морських печер мало вивчені. Ступінь збереженості досить високий, бо біотоп локалізований у важкодоступних місцях. Акваторія біля Тарханкутського півострова важлива для збереження чорноморських китоподібних. Підставою до створення морської заповідної акваторії є її визначення як критично важливого місцеперебування для китоподібних. Критерії цього статусу: (1) місця живлення, розмноження, пологів, перебування самок з дитинчатами, прояв соціальної поведінки; (2) міграційні шляхи і коридори; (3) місця сезонної концентрації; (4) місця, важливі для об'єктів живлення китоподібних; (5) природні процеси, що сприяють живленню (апвелінг, течії тощо); (6) геологічні структури, що сприяють живленню (підводні каньйони тощо). Прибережна акваторія Тарханкутського півострова відповідає першим 5 з 6 перерахованих критеріїв для охорони афаліни і морської свині.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким види *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначеного семінару наступні оселища отримали відповідні статуси: A1.44, A2.2, A3 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A1.44	118 caves	M	A	B	A	B
A2.2	500.0	P	C	C	B	B
A2.3	600.0	P	C	C	B	B
A2.4	1400.0	P	C	C	B	B
A2.5	300.0	P	C	C	B	B
A2.61	800.0	P	C	C	B	B
A3	800.0	P	B	B	B	B
A4	550.0	P	C	C	B	B
A5	1500.0	P	C	C	B	B
B1.1	30.0	P	C	C	B	B
X02	150.0	P	C	C	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
М	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p	50	200	i	C
М	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	yes	p	40	100	i	C

Автори: Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Василюк О. В., Садогурський С. Ю.

Список літератури:

1. Ereskovsky A., Kovtun O., Pronin K. Marine cave biota of the Tarkhankut Peninsula (Black Sea, Crimea), with emphasis on sponge taxonomic composition, spatial distribution and ecological particularities // Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom, 2016. – №96 (2). – С. 391-406.
2. Ковтун О. А., Пронин К. К. Морские пещеры побережья Украины (проблематика, история изучения, биология) // II-я Межд. заоч. науч.-практ. конф. «Спелеология и спелеостология» (24-25 ноября 2011 г.), 2011. – С. 33-38.
3. Sadogurska S. S. The diversity of macrophytes of the Tarkhankut peninsula (western Crimea, the Black Sea) // Book of abstracts, «First European Symposium: Research, conservation and management of biodiversity in the European seashores, RCMBES-2017» (8-12 May 2017, Primorsko, Bulgaria). – Avangard Prima, 2017. – P. 21.
4. Sadogurskiy S. Ye. Macrophytobenthos in the coastal waters near Cape Tarkhankut (Crimean Peninsula, the Black Sea) // International Journal on Algae 2018. – №20(1). – P. 69-84.
5. Sadogurskiy S. Ye. Macrophytobenthos of the Coastal Water Area at the Cape Karamrun (Crimean Peninsula, the Black Sea) // International Journal on Algae, 2017. – 19(2) – P. 51-58.
6. Воробьева Л. В., Ковтун О. А., Кулакова И. И., Гарлицкая Л. А., Бондаренко А. С., Рыбалко А. А. Беспозвоночные животные подводных пещер и прибрежных гротов полуострова Тарханкут (западный Крым) // Вестник ОНУ, 2012. – №17 (1-2). – С. 70-85.
7. Ковтун О. А. Новые и редкие виды морских беспозвоночных животных из подводных пещер полуострова Тарханкут (Черное море, западный Крым) // Спелеология и спелеостология: развитие и взаимодействие наук: Мат. междунар. научно-практ. конф. (г. Набережные Челны, 16-20 ноября 2010 г.). – Набережные Челны, 2010. – С. 311-314.
8. Ковтун О. А., Пронин К. К. Морфолого-биологическая характеристика подводной пещеры Тарзанка (Полуостров Тарханкут, Малый Аташ) // Спелеология и карстология, 2011а. – №6. – С. 53-66.
9. Маслов И. И. Фитобентос заповедной акватории «Прибрежный аквальный комплекс у мыса Аташ» (Черное море) // Экология моря, 2001. – Вып. 56. – С. 30-34.
10. Мильчакова Н. А., Миронова Н. В., Рябогина В. Г. Современное состояние запасов макрофитобентоса в прибрежной зоне Тарханкутского полуострова (Чёрное море) // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер. Біол. – 2010. – 44(3). – С. 176-179.
11. Садогурская С. С. Зимние штормовые выбросы макрофитов в заповедном урочище «Аташ» (Национальный природный парк «Чарівна гавань») // Мат. VIII міжнар. наук. конф. молодих науковців «Біологія: від молекули до біосфери» (Харків, 3-6 грудня 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 218-219.
12. Садогурская С. С. Новые виды макрофитов для национального природного парка «Чарівна гавань» // Біологія: від молекули до біосфери: Матер. IX міжнар. конф. мол. уч. (Харків, 18-20 листопада 2014 р.). – Харків: ФОП Шаповалова Т. М., 2014. – С. 110-111.

13. Садогурский С. Е. К вопросу включения морских и лагунных акваторий в состав национального природного парка «Чаривна Гавань» (АР Крым, Украина) /С.Е. Садогурский // Труды Никит. ботан. сада, 2013. – Т. 135. – С. 168-174.
14. Садогурский С. Е. Предварительные сведения о макрофитобентосе оз. Караджа и прилегающей акватории Караджинской бухты (Черное море, Украина) / С. Е. Садогурский // Альгология, 2014. – Т. 24, № 3. – С. 334-338.
15. Садогурский С. Е., Садогурская С. С., Белич Т. В. Биомасса и распределение макрофитобентоса Караджинской бухты и оз. Караджа (Крым, Чёрное море) // Труды ГНБС 2016. – Т. 143. – С. 197-208.
16. Садогурська С. С. Склад літніх штормових викидів макрофітів в ландшафтному заказнику «Джангульський» (НПП «Чарівна гавань») // Актуальні проблеми ботаніки та екології: Матер. міжнар. конф. мол. уч. (Полтава, 15-20 вересня 2015 р.). – Полтава, 2015. – С. 35.
17. Юрахно М. В., Гольдін П. Є. Експертний висновок щодо розширення території Національного природного парку «Чарівна Гавань» з метою охорони китоподібних // Лист Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського до Міністерства охорони навколишнього природного середовища України 402-06.03/2013 від 29.03.2013. – 5 с.

UA0000389

Долина річки Борова (eng: Borova river valley)*

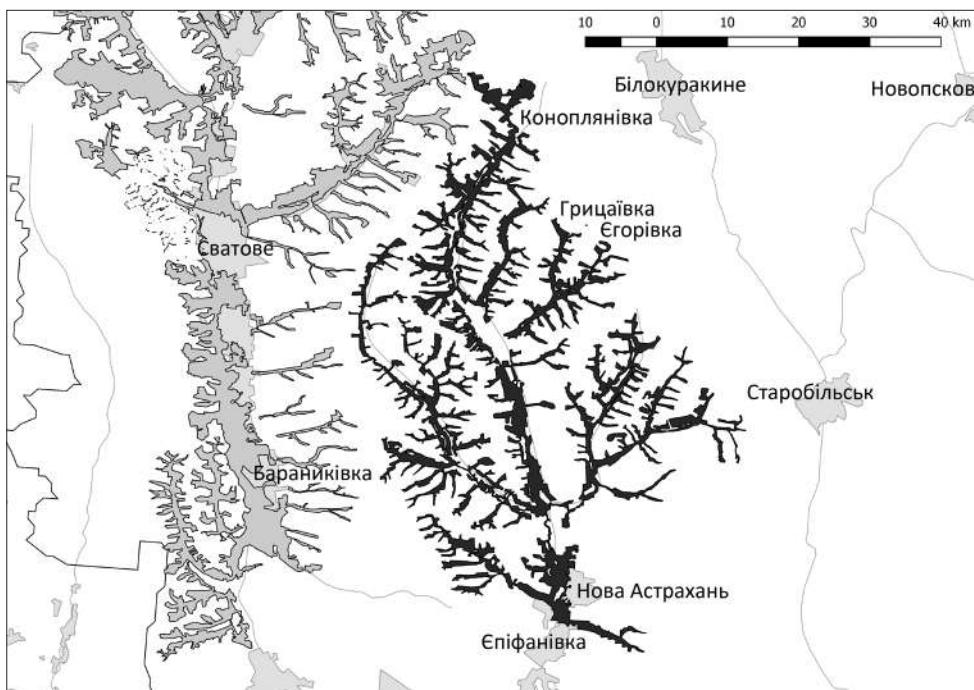
Розташування: Луганська область (Сватівський, Кременський, Старобільський, Білокуракинський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 23157.1 га

Опис і важливість збереження території

Особливу цінність у межах смарагдового сайту становлять степові ділянки і крейдяні відслонення на корінному березі долини річки та у балкових системах вздовж неї, для яких відомі знахідки занесених до Червоної книги України видів рослин – *Paeonia tenuifolia*, *Pulsatilla pratensis*, *Hyssopus cretaceus*, *Matthiola fragrans*, *Scutellaria cretica* та інших.

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL37 Долина річки Борова // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczuk), Василюк О.В., Марущак О.Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А.А., Осирко О.С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 161-162).

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Paeonia tenuifolia*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	6900.0	M	C	C	B	C
E1.2	9200.0	M	C	C	B	C
F3.247	200.0	P	D	C	C	C
G1.22	150.0	P	D	C	B	C
G3.4232	150.0	P	D	C	B	C
X18	200.0	P	C	C	B	C
X35	150.0	P	D	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	1	p	R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	50	150	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куземко А. А.

Список літератури:

1. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.

UA0000390

Озера Джарилгач, Ярилгач та Панське (eng: Dzharylhach, Jarylhach and Panske lakes)

Розташування: АР Крим (Чорноморський район)

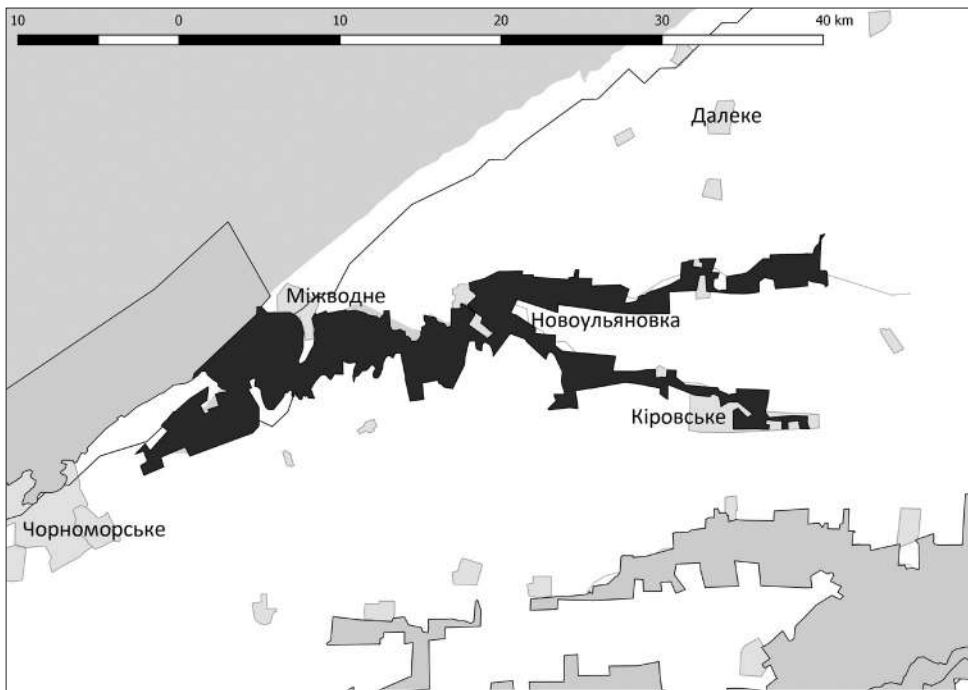
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 6970.27 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе дві великі балки зі степовою та петрофітною рослинністю, а також акваторію Ярилгацької бухти (Чорне море) та озер Джарилгач, Ярилгач і Панське. На штучних субстратах (буни) та на валунах у західній частині Ярилгацької бухти та на мисі Чорний/Кара-Бурун (с. Міжводне) у східній частині бухти відмічені угруповання макроводоростей, зокрема *Cystoseira sp.*

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Himantopus himantopus*, *Plegadis falcinellus*, *Cygnus cygnus*, *Glareola pratincola*, *Recurvirostra avosetta*, *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*

отримали статус «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	150.0	P	A	C	A	C
A2.4	170.0	P	A	C	B	C
A2.5	150.0	P	A	C	A	C
A2.61	50.0	P	A	C	A	C
A5	200.0	P	A	C	A	C
E1.2	3500.0	M	A	C	A	C
X02	150.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A138	<i>Charadrius alexandrinus</i>		r	5	5	p	R
B	A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>		w	6	6	i	R
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		w	29	29	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	70	i	C
B	A002	<i>Gavia arctica</i>	yes	w	4	4	i	R
B	A135	<i>Glareola pratincta</i>		c	25	30	i	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	10	30	p	R
B	A071	<i>Oxyura leucocephala</i>		c	8	17	i	R
B	A071	<i>Oxyura leucocephala</i>		w	2	8	i	R
B	A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>		r	40	60	i	V
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>	yes	c	10	50	i	V
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	yes	c	3	4	i	V
B	A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>		r	30	80	i	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	10	20	i	R

Автори: Садогурська С. С., Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Костюшин В. А., Кучеренко В. Н., Попенко В. М. Гуси и другие водно-болотные птицы в сухостепной подзоне Украины зимой 2011/2012 годов // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вып. 18. – С. 40-63.
2. Бескаравайный М. М., Костин С. Ю., Сливаков О. Б., Розенберг О. Г. Новые данные о некоторых редких и малоизученных птицах Крыма // Бранта: сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2001. – Вып. 4. – С. 123-124
3. Богомаз М. В., Шевченко Н. М. Реєстрації «червонокишечних» хребетних у деяких північних, західних та південних регіонах України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 30-32.
4. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за внесених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
5. Гринченко А. Б. Пролет и зимовка савки (*Oxyura leucoserphala*) в Крыму // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2011. – Вып. 14. – С. 112-116.
6. Комаровський О. Є. Зустрічі птахів червоної книги // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 373-377.
7. Котенко Т. И. Ценные степные участки центральной и западной частей Равнинного Крыма и перспективы их сохранения // Роль природно-заповідних територій у підтриманні біорізноманіття: (Матеріали конф., присвяч. 80-річчю Канів. природ. заповідника ...). – Канів, 2003. – С. 63-66.
8. Котенко Т. І., Кукушкін О. В. Гадюка степова, *Vipera renardi* (Christ.), – вид Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 101-132.
9. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.

UA0000391

Мис Ай-Тодор

(eng: Ai-Todor cape)

Розташування: АР Крим (Ялтинська міська рада)

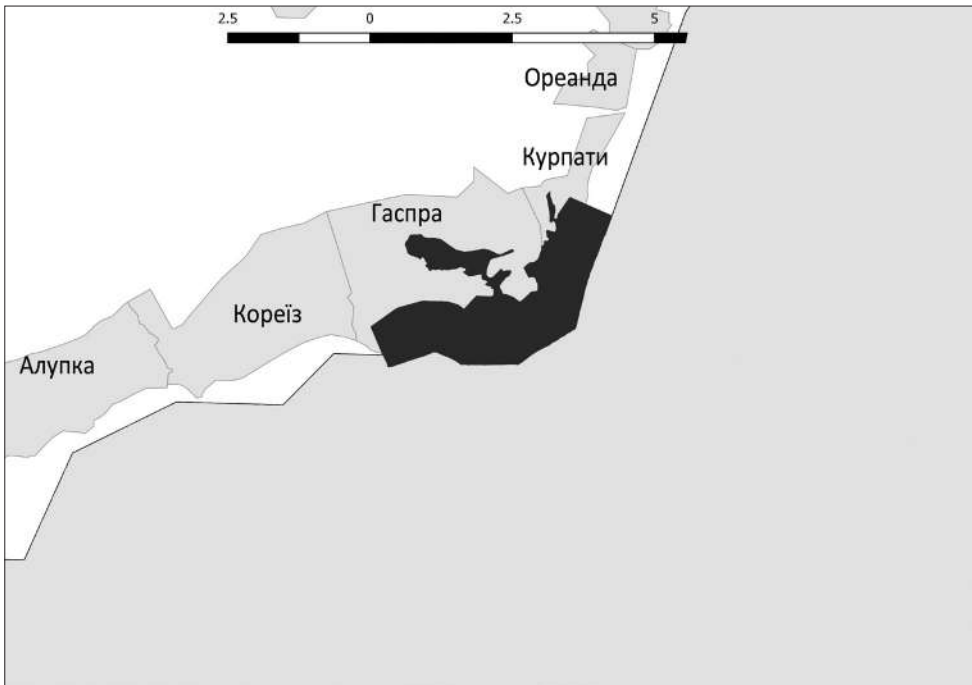
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 307.68 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе вапнякові скелі мису Ай-Тодор з реліктовою середземноморською рослинністю та прилеглу акваторію Чорного моря зі скелею Парус. Донна морська рослинність субліторального пояса представлена фітоценозами, де домінують два види – *Cystoseira barbata* и *C. crinita*.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A3, B2.1, E1.11, E1.3, H2.6, H3.2 – «IN MOD»; F5.13 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	5.0	P	A	C	C	C
A2.3	6.0	P	A	C	B	C
A2.4	6.0	P	A	C	B	C
A2.5	5.0	P	A	C	B	C
A2.61	5.0	P	A	C	B	C
A3	5.0	P	A	C	A	C
A4	7.0	P	A	C	A	C
A5	6.0	P	A	C	B	C
B2.1	3.0	P	A	C	C	C
E1.11	6.0	P	A	C	B	C
F5.13	45.0	P	A	C	A	C
H2.6	6.0	P	A	C	A	C
H3.2	10.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>		c	20	25	i	R
B	A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>		r	4	4	p	R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p				R
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p				R

Автори: Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Рифф Л. Е.

Список літератури:

1. Бескаравайный М. М., Костин С. Ю. Распределение, численность и некоторые особенности гнездовой экологии хохлатого баклана и серебристой чайки в юго-восточном Крыму // Беркут, – 1998. – Т. 7, вип. 1-2. – С. 25-29.
2. Крайнюк Е. С. Памятник природы «Мыс Ай-Тодор» на Южном берегу Крыма // Бюл. Никит. ботан. сада, 1989. – Вып. 70. – С. 24-28.

3. *Маслов І. І., Садогурська С. А.* До вивчення фітобентосу пам'ятки природи місцевого значення «Прибережний аквальний комплекс біля мису Ай-Тодор» // Національні природні парки: проблеми становлення та розвитку. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 20-річчю Карпатського національного природного парку (м. Яремче, 14-17 вересня 2000 року). – Яремче, 2000. – С. 190-194.
4. *Маслов І. І.* Фитобентос заповедных объектов (прибрежный аквальный комплекс у мыса Ай-Тодор, Черное море, Украина) // Альгология (Тез. док. II Междун. конф. «Актуальные проблемы современной альгологии»). – 1999. – Т. 9, №2. – С. 85-86.
5. *Рыфф Л. Э., Крайнюк Е. С.* Флора мыса Ай-Тодор на южном берегу Крыма // Научные записки природного заповедника «Мыс Мартьян» . – 2017. – Вип. 8. – С. 61-78.

UA0000392

Ласпі і Сарич

(eng: Laspi and Sarych)

Розташування: місто Севастополь

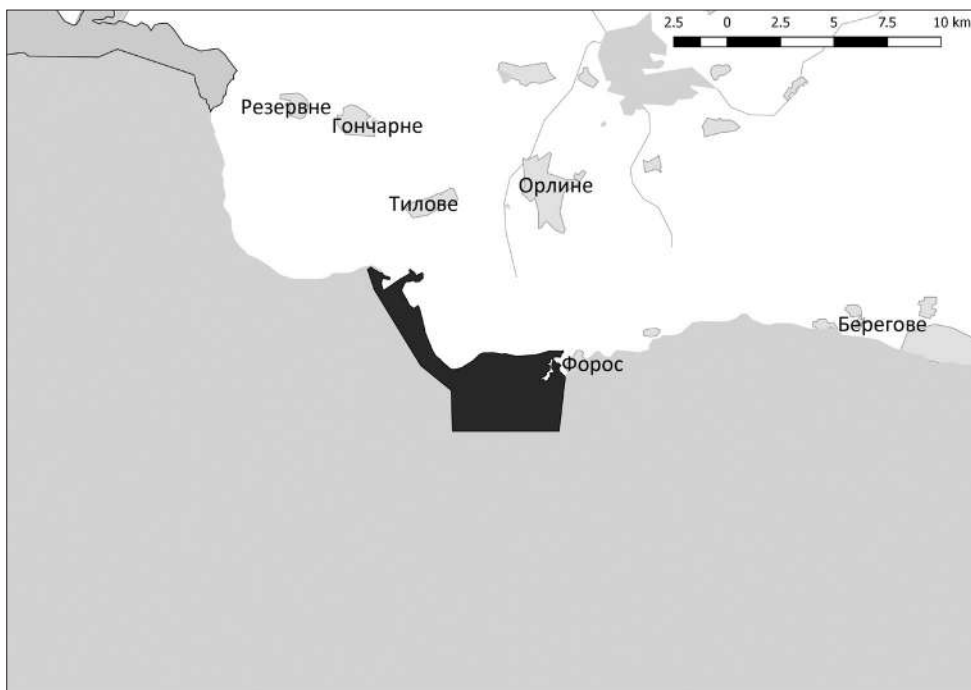
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1223.18 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе акваторію Чорного моря: прибережну частина бухти Ласпі та ділянку біля мису Сарич. Види роду *Cystoseira* формують основу донних фітоценозів уздовж усього узбережжя даної ділянки.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena*, *Caprimulgus europaeus*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila heliaca* отримали статус «IN MOD», *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3,

A3, A5, B2.1, E1.11, E1.3, H2.6, H3.2 – «IN MOD», F5.13 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	8.0	P	A	C	A	C
A2.3	8.0	P	A	C	A	C
A2.4	7.0	P	A	C	A	C
A2.72	6.0	P	A	C	A	C
A3	8.0	P	A	C	B	C
A4	7.0	P	A	C	B	C
A5	8.0	P	A	C	B	C
A6.911	8.0	P	A	C	B	C
B1.1	4.0	P	A	C	B	C
B2.1	4.0	P	A	C	A	C
B3.3	4.0	P	A	C	B	C
E1.11	15.0	P	A	C	A	C
E1.3	15.0	P	A	C	A	C
F5.13	50.0	P	A	C	B	C
G1.7	20.0	P	A	C	A	C
G3.9	40.0	P	A	C	B	C
H2.6	5.0	G	A	C	A	C
H3.2	5.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>		p	5	7	i	R
R	1293	<i>Elaphe situla</i>		p	2	5	i	V
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>		r	1	1	p	R
P	2327	<i>Himantoglossum caprinum</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p				R
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		p				V

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
М	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		p				V
P	2333	<i>Steveniella satyrioides</i>		p				R
A	1171	<i>Triturus karelinii</i>		p	10	20	i	V
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p				R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p, c	100	300	i	
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		c				
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		p				R

Автори: Садогурська С. С., Марущак О. Ю., Рифф Л. Е., Вітер С. Г.

Список літератури:

1. Revkov N. K., Nikolaenko T. V. Biodiversity of zoobenthos in the coastal zone of the south coast of Crimea (Laspi Bay). Russian Journal of Marine Biology, 2002. – №28(3). – С. 151–162.
2. Гетьман Т. П. современное состояние сообщества рыб твердых грунтов бухты Ласпи (Чёрное море) // Бюллетень ГНБС, 2014. – Вып. 110. – С. 36–40.
3. Евстигнеева, И. К. Танковская, И. Н. Макроводоросли перифитона и бентоса побережья бухты Ласпи (Крым, Чёрное море) // Экология моря, 2010. – Спец. вып. 81. – С. 40–49.
4. Калугина-Гутник А. А. Изменение видового состава фитобентоса в бухте Ласпи за период 1964–1983 гг. // Экология моря, 1989. – Вып. 31. – С. 7–12.
5. Куфтаркова Е. А., Ковригина Н. П., Бобко Н. И. Оценка гидрохимических условий бухты Ласпи – района культивирования мидий // Экология моря, 1990. – Вып. 36. – С. 1–7.
6. Лысенко В. И., Шик В. Н. Дегазация и «карбонатные постройки» в бухте Ласпи (ЮБК) // Геология и полезные ископаемые Мирового океана, 2014. – № 2. – С. 105–117.
7. Мильчакова Н. А., Петров А. Н. Морфофункциональный анализ многолетних изменений структуры цистозировых фитоценозов (бухта Ласпи, Черное море) // Альгология, 2003. – Т. 13. – № 4. – С.355–370.
8. Рифф Л. Е. Про деякі території Південного Криму, перспективні для включення у Смарагдову мережу / Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 193–197.

UA0000393

Долина річки Деркул (eng: Derkul river valley)*

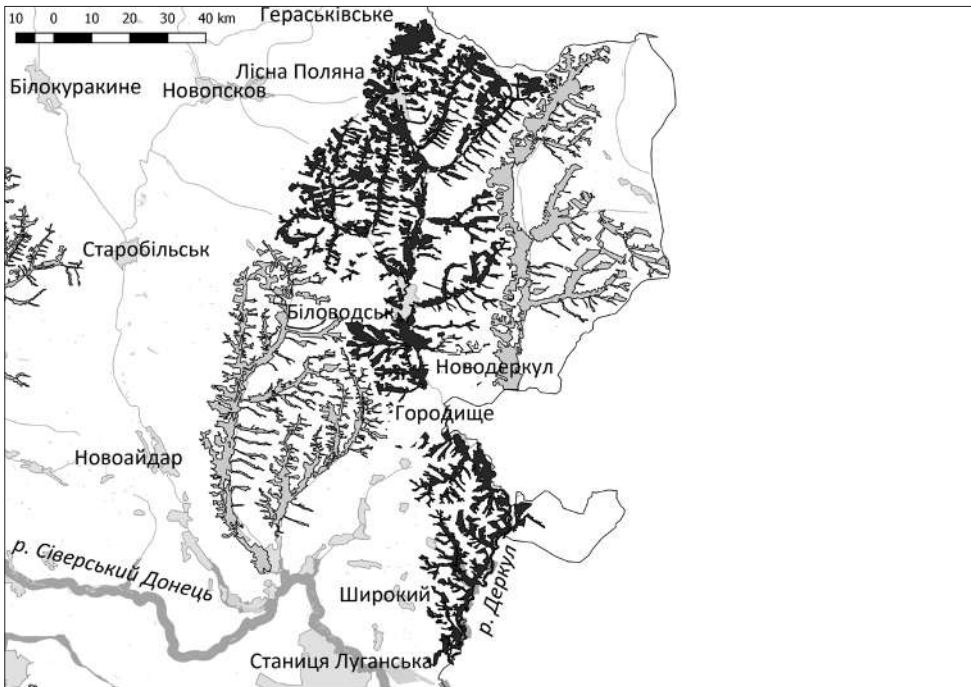
Розташування: Луганська область (Марківський, Міловський, Біловодський, Старобільський, Станично-Луганський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 68806.72 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Emys orbicularis*, *Paenonia tenuifolia*, *Silene cretacea*, *Crambe tataria* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata*; *Gobio albipinnatus* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали від-

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL38 Долина річки Деркул // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawłaczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 163-165).

повідні статуси: E1.2, E1.13, F3.247, G3.4232 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	20000.0	M	A	B	B	C
E1.2	27000.0	M	A	B	B	C
F3.247	500.0	P	B	B	C	C
G1.22	500.0	P	C	B	B	C
G1.7	500.0	P	B	B	B	C
G3.4232	500.0	P	C	B	B	C
X18	400.0	P	C	B	B	C
X35	500.0	P	C	B	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	1130	<i>Aspius aspius</i>		p				R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	100	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p				R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	5	10	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
F	2522	<i>Pelecus cultratus</i>		p				R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
F	6144	<i>Romanogobio alpinus</i>		p				R
F	1146	<i>Sabanejewia aurata</i>		p				C
P	2081	<i>Silene cretacea</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	100	200	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>		p				V

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куземко А. А.

Список літератури:

1. Денищук В. А. Современное состояние фауны рыб бассейна среднего течения Северского Донца: Автореф. дис. ... канд. биол. наук / Институт зоології НАН України. – Спеціальність 03.00.08 – зоологія. – Київ, 1994. – 24 с.
2. Загороднюк І., Коробченко М. Раритетна теріофауна східної України: її склад і поширення рідкісних видів // Раритетна теріофауна та її охорона. – Луганськ, 2008. – С. 107-156.
3. Кривохижа М. В., Василюк О. В., Коломицев Г. О., Балашов І. О. Поширення та проблеми охорони відслонень крейдяних порід і характерних для них рідкісних видів рослин на території Луганської області // Заповідна справа, 2014. – № (1) 20. – С. 32-38.
4. Перспективы создания единой природоохранной сети Крыма. – Симферополь, учебно-педагогическое государственное издательство, 2002. – 192 с.
5. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
6. Слущенко Я. Екологія та іхтіофауна річки Айдар / Динаміка біорізноманіття 2012: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Луганський нац. ун-т ім.Т.Шевченка. – Луганськ : Видавництво ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2012. – С. 233-235.

UA0000394

Айгульська ділянка та Істочне

(eng: Aigul area and Istochne)

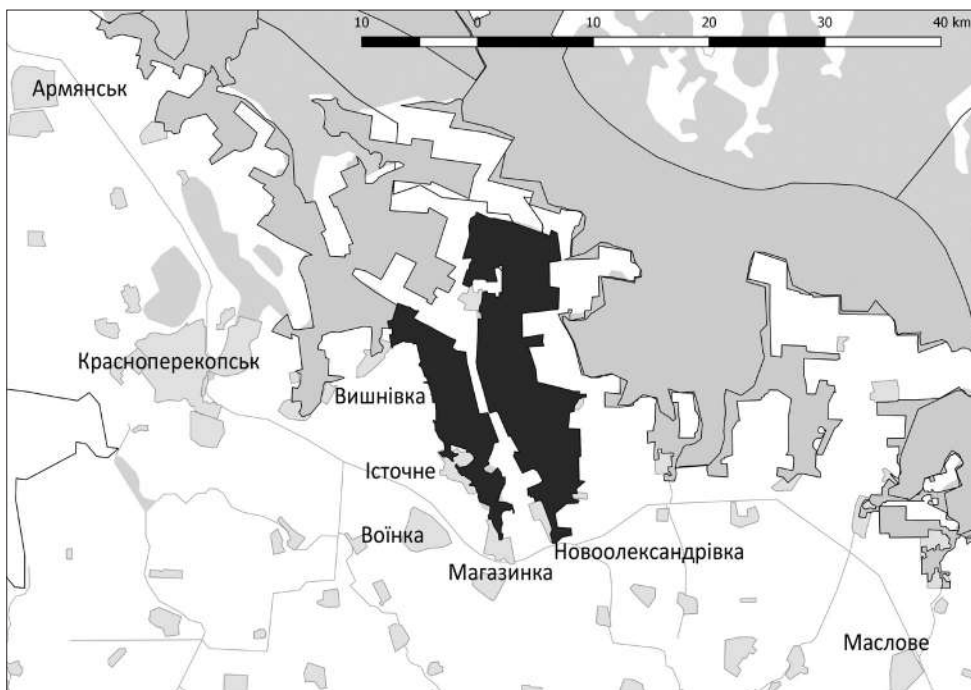
Розташування: АР Крим (Перекопський, Джанкойський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 9838.5 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Emys orbicularis*, *Himantopus himantopus*, *Glareola pratincola* отримали статус «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.5	1600.0	M	A	C	A	C
D6.1	1400.0	M	A	C	A	C
E1.2	780.0	M	A	C	A	C
X03	5800.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i	C
B	A135	<i>Glareola pratincola</i>		r	1	2	p	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	2	3	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	10	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, за несених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
2. Дядичева Е. А. Кинда В. В. Учеты редких и малочисленных видов куликов на Азово-Черноморском побережье в 1996 г. // Авіфауна України: Додаток до журналу Беркут, 1998. – Вип.1. – С. 33-36.
3. Котенко Т. И. Предложения по расширению заповедной сети Равнинного Крыма // Заповедники Крыма. Биоразнообразие на приоритетных территориях: 5 лет после Гурзуфа: Материалы II науч. конф. – Симферополь, 2002. – С. 129-134.
4. Котенко Т. И., Кинда В. В., Стадниченко И. С. Роль Присивашья и Керченского полуострова в сохранении редких видов пресмыкающихся фауны Украины. 1. Фактический материал // Актуальні питання збереження та відновлення степових екосистем: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю заповідання асканійського степу ... – Асканія-Нова, 1998. – С. 278-280.
5. Котенко Т. И., Кукушкін О. В. Гадюка степова, *Vipera renardi* (Christ.), – вид Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 101-132.
6. Сиохин В.Д. Численность и размещение гнездящихся околоводных птиц в водно-болотных угодьях Украины/ Сиохин В.Д.. – Киев – Мелитополь: Бранта, 2000. – 476 с.
7. Сурядна Н. М., Микитинець Г. І., Мануїлова О. М. Кадастр реєстрацій деяких видів амфібій та рептилій півдня України, занесених до Червоної книги // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 303-309.

UA0000395

Мис Плака

(eng: Plaka cape)

Розташування: АР Крим (Алуштинська міська рада)

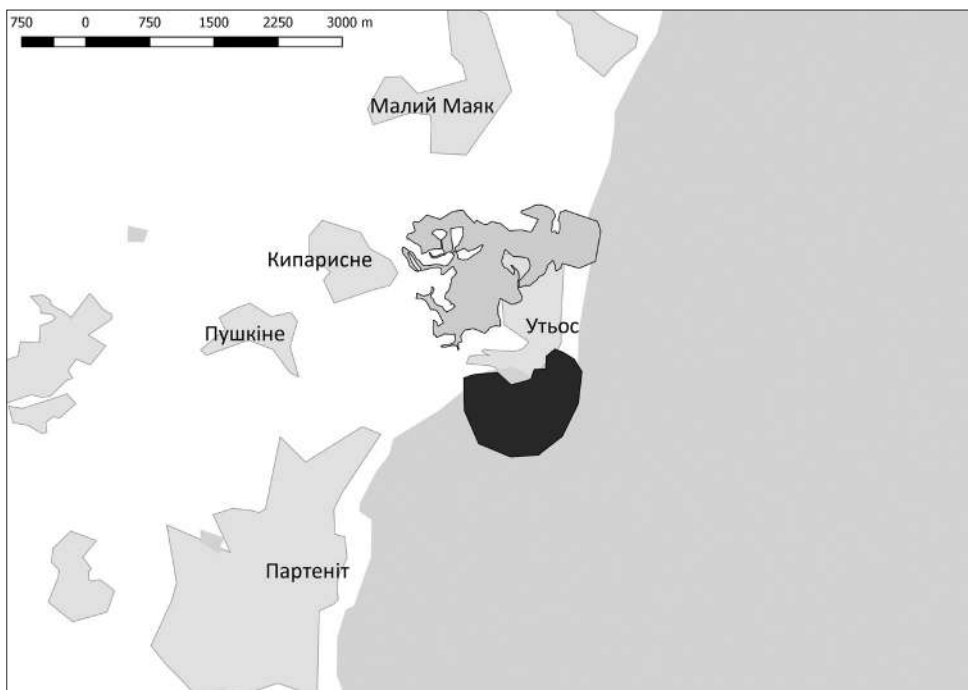
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 58.66 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе скелясті схили мису Плака та прилеглу акваторію Чорного моря. Субліторальний пояс представлений фітоценозом цистозіри.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A3, B2.1 – «IN MOD»; E1.3 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	2.5	P	A	C	A	C
A2.4	2.5	P	A	C	B	C
A3	2.5	P	A	C	A	C
A4	2.5	P	A	C	A	C
A5	2.5	P	A	C	A	C
B2.1	1.0	P	A	C	B	C
B3.3	1.0	P	A	C	B	C

Автор: Садогурська С. С.

Список літератури:

1. *Зеленко С. М.* Подводные исследования шельфа у мыса Плака // Археологические исследования в Крыму. 1993 год = Archaeological Researches in the Crimea. 1993 / Совет Министров Крыма, Гос. ком. по охране и использованию памятников истории и культуры [и др.]; [редкол.: В. А. Кутайсов (отв. ред.) и др.]. – Симферополь: Таврия, 1994. – С. 120-123.
2. *Маслов И. И.* Макрофитобентос некоторых заповедных акваторий Черного моря (Украина) // Альгология, 2002. – №12 (1). – С. 81-95.
3. *Трощенко О. А., Гринцов В. А., Губанов В. Г.* Комплексные исследования экологического состояния района мыса Плака (Крым). // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер. Біол. – 2010. – №3 (44). – С. 289-292.

UA0000396

Долина річки Бурімка (eng: Burimka river valley)*

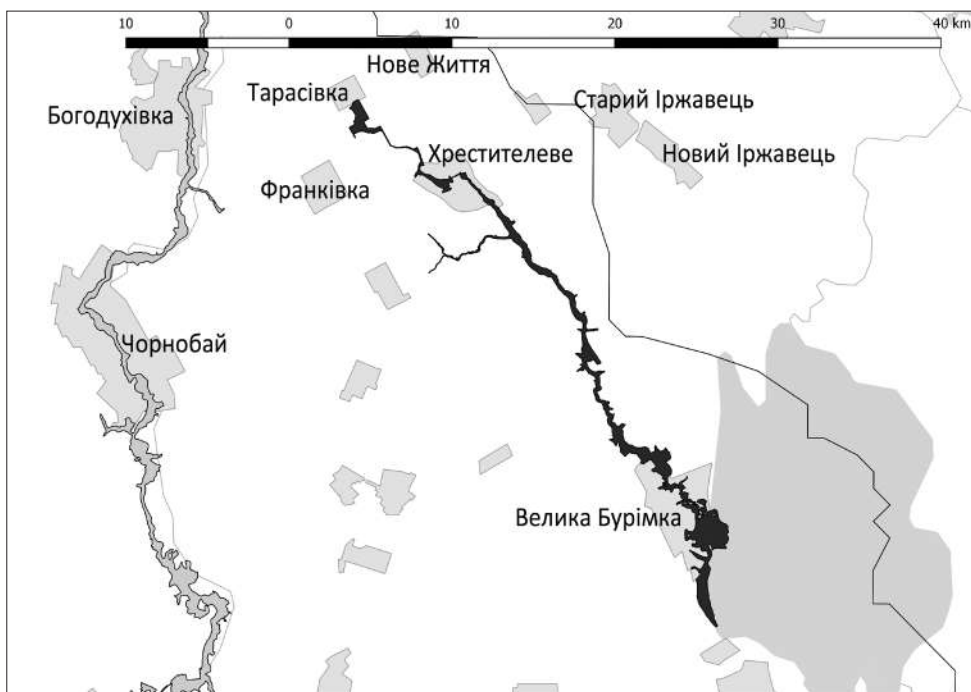
Розташування: Черкаська область (Чорнобаївський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 919.36 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Aquila pomarina*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.3, C1.33, C1.66, D6.1, E1.2, E2.2, E3.4, E6.2, F3.247 – «IN MOD»; F9.1, C1.224 – «IN MIN»; C2.34 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Додовнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL86 Burimka river valley // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 41-43).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	1.0	P	A	C	A	C
C1.223	1.0	P	A	C	A	C
C1.224	0.9	P	A	C	A	C
C1.32	1.0	G	B	C	B	B
C1.33	1.0	G	B	C	A	A
C1.66	1.0	P	A	C	B	C
C2.34	1.0	G	A	C	A	A
C3.51	1.5	P	A	C	A	C
D5.2	1.3	G	A	C	A	C
D6.1		P				
E1.2	45.0	P	A	C	B	C
E2.2	9.0	P	A	C	A	C
E3.4	36.0	G	B	C	B	B
E6.2	1.0	P	A	C	A	C
F3.247	1.1	P	A	C	A	C
F9.1	2.0	P	A	C	A	C
G1.11	1.0	P	A	C	B	C
G1.21	1.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	c	1	2	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	13	20	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскирко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М.

Список літератури:

1. Грищенко В. М., Гаврилюк М. Н., Яблонівська-Грищенко Є. Д. До орнітофауни нижньої Сули // Беркут. – 1996. – Т. 5 (1). – С. 24-25.
2. Куцоконь Ю. К., Романь А. М. Риби малих приток Кременчуцького водосховища в мікроріччі Супою та Сули // Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології: Матеріали X міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції (Київ, Україна, 19–21 вересня 2017 р.). – Херсон: Гринь Д.С., 2016. – С. 185-189.

UA0000397

Гора Кош-Кая та скелі Лебедине Крило і Діва (eng: Mount Kosh-Kaya, Swan Wing and Diva rocks)

Розташування: АР Крим (Ялтинська міська рада)

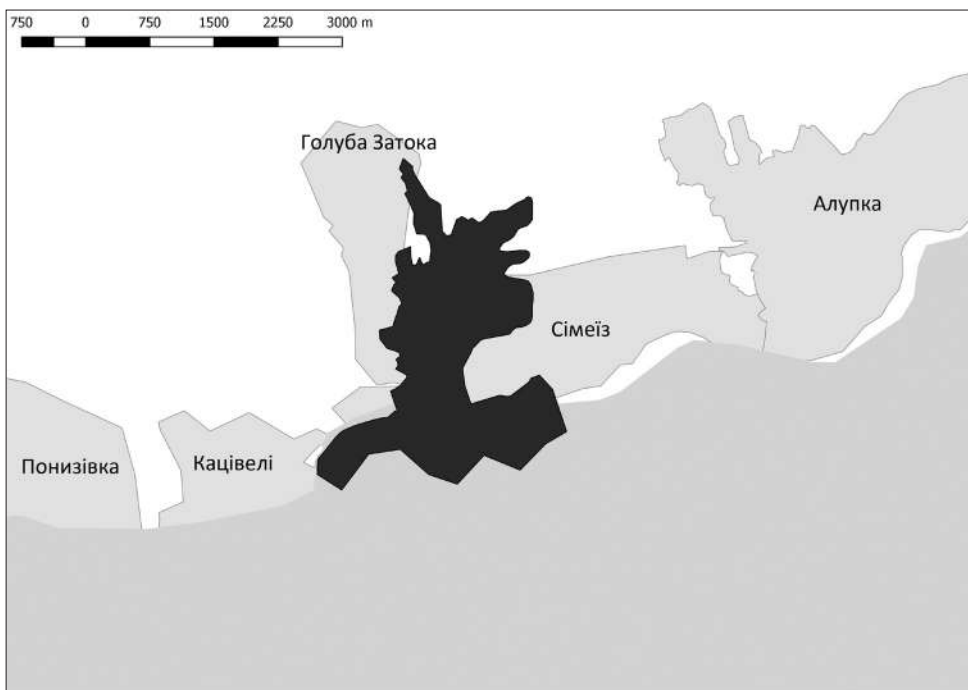
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 239.62 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає природний комплекс гори Кішка з реліктовою середземноморською рослинністю, прибережні скелі Діва, Панея і Лебедине Крило, а також прибережну смугу акваторії Чорного моря. Донна морська рослинність субліторального поясу представлена фітоценозами, де домінують два види – *Cystoseira barbata* и *C. crinita*.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Rhinolophus hipposideros*, *Caprimulgus europaeus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis blythii* отримали статус «IN MIN»⁴ *Branta ruficollis*,

Himantopus himantopus, *Plegadis falcinellus*, *Bubo bubo* – «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.3, A2.2, A3, A5, B2.1, H2.6 – «IN MOD»; F5.13 – «IN MAJ»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біо-географічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	4.0	P	A	C	A	C
A2.3	4.0	P	A	C	A	C
A2.4	4.0	P	A	C	B	C
A3	4.0	P	A	C	A	C
A4	4.0	P	A	C	A	C
A5	4.0	P	A	C	B	C
B2.1	2.0	P	A	C	B	C
B3.3	2.0	P	A	C	A	C
E1.11	10.0	P	A	C	A	C
E1.3	14.0	P	A	C	A	C
F5.13	30.0	P	A	C	A	C
G1.7	10.0	P	A	C	A	C
G3.9	30.0	P	A	C	A	C
H2.6	30.0	P	A	C	B	C
H3.2	4.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>		p	10	20	i	R
R	1293	<i>Elaphe situla</i>		p	5	10	i	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	50	i	C
M	1307	<i>Myotis blythii</i>		p				V
P	2201	<i>Onosma polyphylla</i>		p				R
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		p				V
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		p				V
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		c				

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p, c	20	30	p	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>		p	1	2	i	R
B	A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>		p	6	10	i	R

Автори: Садогурська С. С., Рифф Л. Е., Вітер С. Г.

Список літератури:

1. Крайнюк Е. С., Голубева И. В. Конспект сосудистых растений памятника природы «Гора Кошка» // Научные записки природного заповедника «Мыс Мартыан». – 2014. – Вып. 5. – С. 94–110.
2. Государственный памятник природы «Гора Кошка» (научное описание, оценка современного состояния и предложения по улучшению режима охраны) / Голубева И. В., Крайнюк Е. С. – Рукопись. – Ялта: Никит. ботан. сад, 1993. – 38 с.
3. Маслов И. И. Фитобентос памятника природы местного значения «Прибрежный аквальный комплекс у скалы Дива и горы Кошка» // Бюл. Никит. ботан. сада, 2001. – Вып. 83. – С. 73–76.
4. Мильчакова Н. А. Бондарева Л. В., Панкеева Т. В. Научное обоснование гидрологического памятника природы местного значения «Прибрежный аквальный комплекс у скалы Дива и горы Кошка» // Биоразнообразие и устойчивое развитие: тез. докл. междунар. науч.-практ. конф. (Симферополь, 19–22 мая 2010 г.). – Симферополь, 2010. – С. 151–153.
5. Рифф Л. Е. Про деякі території Південного Криму, перспективні для включення у Смарагдову мережу / In: Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 193–197.

UA0000398

Каркінітська затока та Бакальська коса

(eng: The Karkinit Gulf and the Bakal Spit)

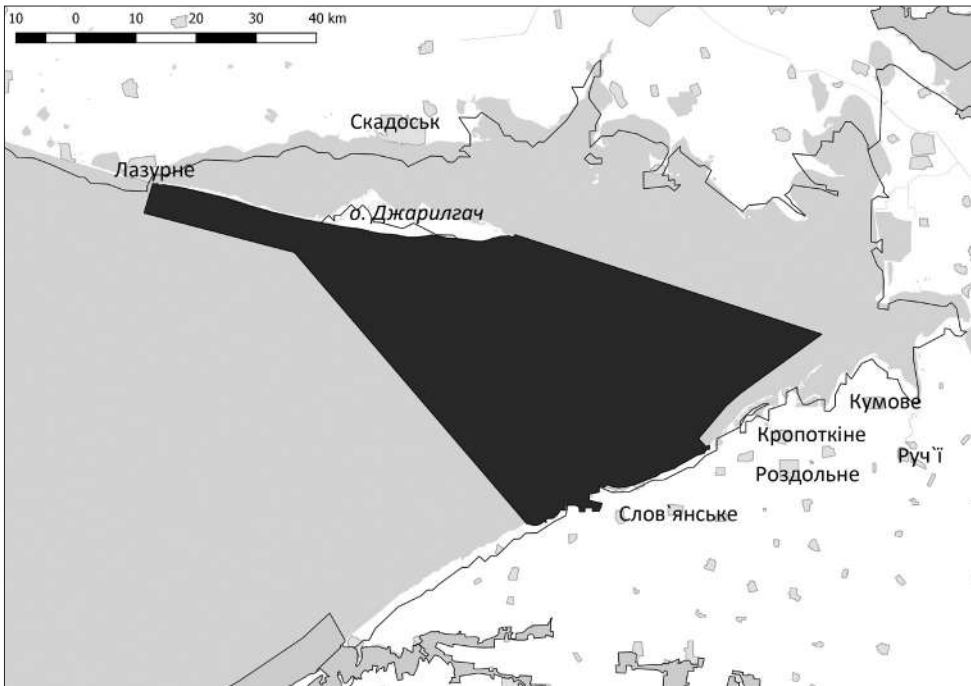
Розташування: Херсонська область (Скадовський, Каланчацький райони), АР Крим (Роздольненський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 118375.48 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає морську акваторію Каркінітської затоки, а також територію піщаної Бакальської коси разом із солоним Бакальським озером. В акваторії домінують м'які мулисті та піщані ґрунти; узбережжя представлено великими бухтами, косами та піщаними банками. У мілководній частині зустрічаються угруповання харових водоростей та морських трав. В акваторії бухти розташована унікальна екосистема – Мале філофорне поле, що являє собою скупчення неприкріпленої червоної водорості *Phillophora crispa* (= *Ph. nervosa*). На Бакальській косі поширені псаммофітні, лучні, галофітні та прибережно-водні типи рослинності. Орнітологами тут відмічається 55 навколоводних видів птахів, що гніздяться.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким види *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначеного семінару наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3 A3, A5 – «IN MOD»; E1.3 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Мале філофорне поле займає приблизно половину території і визнане як Біологічно та Екологічно значима територія (EBSA) сторонами Конвенції з біологічного різноманіття.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	2300.0	P	A	C	A	C
A2.3	2200.0	P	A	C	A	C
A2.4	2200.0	P	A	C	A	C
A2.5	2000.0	P	A	C	B	C
A2.61	2300.0	P	A	C	A	C
A2.72	2500.0	P	A	C	B	C
A5	2200.0	P	A	C	B	C
B1.1	1100.0	P	A	C	B	C
B1.3	1000.0	P	A	C	C	C
E1.3	5900.0	P	A	C	A	C
X02	6000.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
F	1101	<i>Acipenser sturio</i>		p			C
B	A170	<i>Phalaropus lobatus</i>		c	3	3	R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p	200	200	C
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p	45		C

Автори: Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Садогурський С. Ю.

Список літератури:

1. *Виноградов К. А.* (Ред.) Биология северо-западной части Черного моря. – К.: Наукова думка. – 1967, 268 с.
2. *Золотарев П. Н., Литвиненко Н. М., Тереньтьев А. С.* Промысловый потенциал и сезонная динамика состава бентоса биоценоза филофоры в восточной части Каркинитского залива // Труды ЮгНИРО. – 1995. – Т. 41. – С. 62-68.
3. *Калугина А. А., Куликова Н. М., Лачко О. Н.* Качественный состав и количественное распределение фитобентоса в Каркинитском заливе // Донные биоценозы и биология бентосных организмов Черного моря. – К.: Наук. думка, 1967. – С. 112-130.
4. *Калугина-Гутник А. А.* Фитобентос Чёрного моря. – К.: Наук. думка, 1975. – 248 с.
5. *Калугина-Гутник А. А., Евстигнеева И. К.* Изменение видового состава и количественного распределения фитобентоса в Каркинитском заливе за период 1964-1986 гг. // Экология моря, 1993. – 43 – с. 98-105.
6. Отчет о НИР «Изучить состояние запасов филофоры в восточной части Каркинитского залива и в районе г.Евпатория и дать рекомендации по их изъятию в 1995-96 гг. Изучить влияние добычи филофоры на донные сообщества Черного моря». – ЮгНИРО – Керчь, 1994 г
7. *Повчун А. С.* Изменения донных сообществ Каркинитского залива. // Многолетние изменения зообентоса Черного моря. Отв. ред. Заика В. Е. – 1992 – с. 105-137.
8. *Погребняк И. И., Еременко Т. И., Островчук И. И.* Развитие цистозеры в северо-западной части Черного моря // III съезд всеоюз. гидробиол. об-ва, 1976 : тез.докл. – Рига, 1976. – Т. 1. – 165 с.
9. *Садогурский С. Е.* Макрофитобентос территориально-аквального комплекса Бакальской косы и прилегающей акватории Чёрного моря // Заповідна справа в Україні, 2010. – Т. 16, вип. 1. – С. 29-43.
10. *Садогурский С. Е.* Современное состояние и пути сохранения морского макрофитобентоса регионального ландшафтного парка «Бакальская коса» // Мат-лы V Международной научно-практической конференции «Заповедники Крыма. Теория, практика и перспективы заповедного дела в Черноморском регионе», Симферополь, 22-24 октября 2009 г. – Симферополь, 2009. – С. 221-225.
11. *Суохин В. Д., Черничко И. И., Андрищенко Ю. А., Попенко В. М., Аносова И. В., Ардамацкая Т. Б., Багрикова Н. А., Белашков И. Д., Бескаравайный М. М., Гармаш Б. А., Дядичева Е. А., Жмуд М. Е., Золевский В. Д., Кинда В. В., Кирикова Т. А., Коломийчук В. П., Корзюков А. И., Костин С. Ю., Костюшин В. А., Кошелев А. И., Мацюра А. В., Молодан Г. Н., Пилюга В. И., Полуда А. М., Попенко В. М., Руденко А. Г., Русев И. Т., Стойловский В. П., Тарина Н. А., Черничко Р. Н., Яремченко О. А.* Численность и размещение гнездящихся околотовных птиц в водно-болотных угодьях Азово-Черноморского региона Украины // Бранта: Мелитополь – Киев, 2000. – 476 с.
12. *Ткаченко Ф. П., Костылев Э. Ф., Третьяк И. П.* Макрофитобентос Малого филофорного поля (Каркинитский залив, Черное море, Украина) // Альгология. – 2012. – Т. 22, № 3. – С. 295-302.
13. *Шадрин Н. В., Голубков С. М., Балущина Е. В., Орлеанский В. К., Миходюк О. С.* Отклик экосистемы гиперсоленого Бакальского озера (Крым) на климатические особенности 2004 года // Морской экол. журн., 2004. – Т. 3, №4. – С. 74.
14. *Aleksandrov B. G., Boltacheva N. A., Bushuyiv S. G., Kolesnikova E. A., Litvinenko N. M., Milchakova N. A., Minicheva G. G., Synegub I. O., Terentyev A. S.* (2009a). The Small Phyllophora Field in Karkinitzky Bay, Black Sea, Ukraine Background Information for the Establishment of a Marine Protected Area. Part 1 – desk study. English version, January 2009. (Ed. by Paul Gorup). Environmental collaboration for the Black Sea: Georgia, Moldova, Russian Federation and Ukraine, EuropeAid/120117/C/SV/Multi; Contract № 111779. January 2009. – 31 p.
15. *Birkun A. Jr., Northridge S. P., Willstead E. A., James F. A., Kilgour C., Lander M., Fitzgerald G. D.* 2014. Studies for Carrying Out the Common Fisheries Policy: Adverse Fisheries Impacts on Cetacean Populations in the Black Sea. Final report to the European Commission, Brussels, 347 p.
16. *Nazarenko L. F., Amonsky L. A.* The impact of synoptic processes and weather on bird migration in the Black Sea coastal area. – Kiev-Odessa, Vischa Shkola, 1986. – 183 p.
17. Report Of The Regional Workshop To Facilitate The Description Of Ecologically Or Biologically Significant Marine Areas In The Black Sea And Caspian Sea. CBD/EBSA/WS/2017/1/4.
18. UkrSces 2017. Progress report submitted to ACCOBAMS for the project «Identification and initial assessment of cetacean groupings in coastal waters of the north-western Black Sea, Ukrainian sector».
19. Wetlands International. Directory of Azov-Black Sea coastal wetlands. Wetlands International. – Kyiv, 2003. – 235 p.

UA0000399

Сонячногірське і Малорічинське (eng: Soniachnohirske and Malorichynske)

Розташування: АР Крим (Алуштинська міська рада)

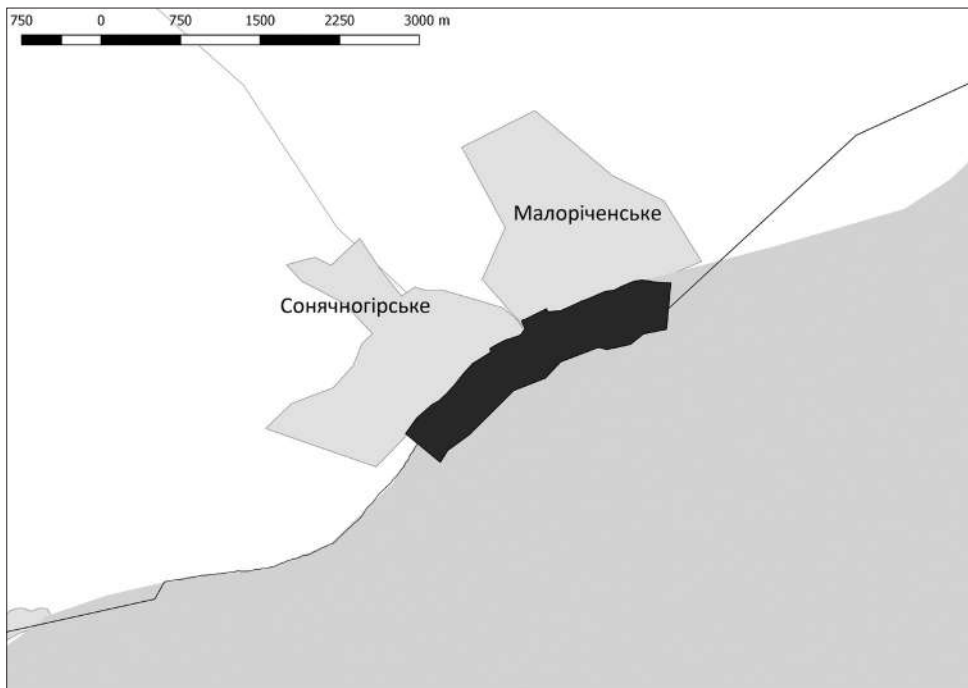
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 65.24 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розташований на ділянці берега між селами Сонячногірське і Малоріченське, включаючи акваторію Чорного моря. Узбережжя між цими селами є геологічною пам'яткою природи місцевого значення, до якої примикає прибережний аквальний комплекс, що так само має природоохоронний статус. Для даного району типовими є гравійно-галькові пляжі з поодинокими розташованими великими валунами, на яких домінують угруповання *Cystoseira*.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Circaetus gallicus*, *Aquila heliaca* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні

статуси: A2.3, A2.2, A3, A5, B2.1 – «IN MOD»; E1.3 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	1.0	P	A	C	A	C
A2.3	1.2	P	A	C	A	C
A2.4	1.3	P	A	C	A	C
A3	1.2	P	A	C	A	C
A4	1.0	P	A	C	A	C
A5	1.1	P	A	C	B	C
B2.1	0.5	P	A	C	C	C
B3.3	0.5	P	A	C	C	C
E1.3	0.6	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>		c	2	4	i	R
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	c	1	2	i	R
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		p				R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p				C
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p	200	1500	i	C

Автори: Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Беліч Т. В.

Список літератури:

1. Беліч Т. В., Садогурська С. А., Садогурський С. Е. Предварительные данные об альгофлоре прибрежного аквального комплекса между сёлами Солнечногорское и Малореченское (Крым) // Бюлл. ГНБС, 2014. – Вып. 113. – С. 17-24.
2. Ена В. Г., Ена Ал. В., Ена Ан. В., Новосад В. В., Поповчук Е. С., Тарасюк Е. Е., Чепурко М. Л. Ныне существующие особо охраняемые территории // Вопросы развития Крыма. Биологическое и ландшафтное разнообразие Крыма: проблемы и перспективы. – Симферополь: Сонат, 1999. – Вып. 11. – С. 145-154.
3. Перспективы создания Единой природоохранной сети Крыма / Под ред. В.А. Бокова. Симферополь: Крымучпедгиз, 2002. – 212 с.

UA0000400

Кисирняк

(eng: Kysyrniak)

Розташування: Вінницька область (Піщанський район)

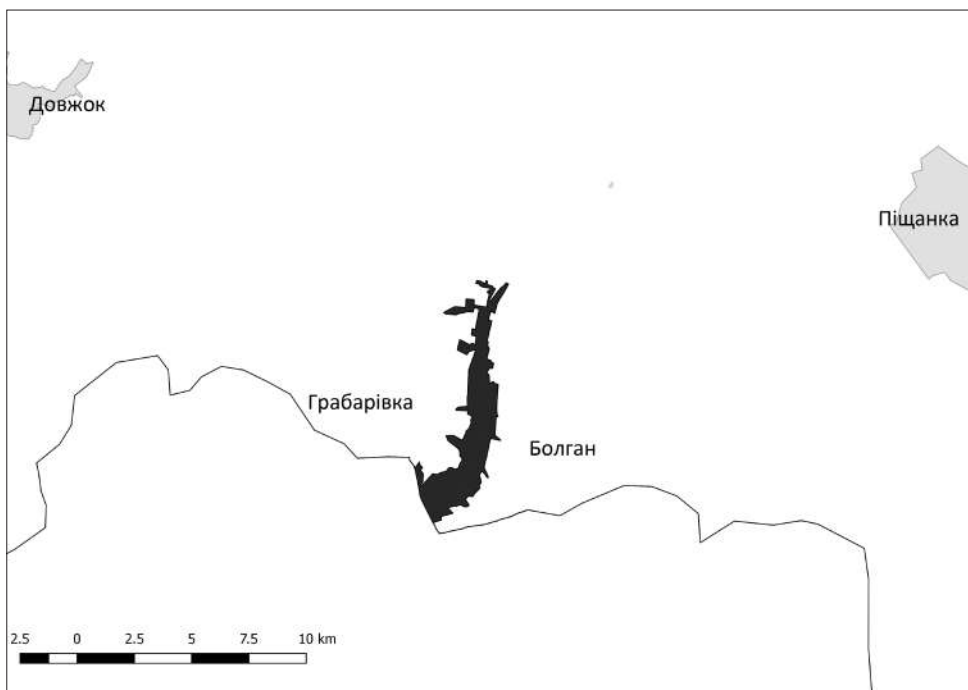
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 578.85 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* spp. *hungarica*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis dasycneme*, *Barbastella barbastellus*, *Circus pygargus*, *Bubo bubo* отримали статус «IN MOD»; *Rhinolophus hipposideros* – «IN MIN»; *Myotis blythii* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: F3.247, E1.112, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Серед поширеної тут рослинності особливо цінними з наукової точки зору є чагарникові угруповання, лучно-степова рослинність, ценози вапнякових відслонень. Також

наявні елементи біотопів заплавних чагарників, термофільних дібров, які характеризуються високим ступенем вразливості до антропогенних впливів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	110.0	M	A	C	B	A
E1.2	656.0	M	A	C	B	A
F3.247	193.0	M	B	C	B	B
H3.2	93.0	M	B	C	B	A

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	yes	p	1	2	i	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	p	1	2	i	V
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	yes	p	10	20	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	p	1	2	i	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	yes	p	10	1000	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	1	2	i	C
M	1323	<i>Myotis bechsteinii</i>	yes	p	1	2	i	R
M	1307	<i>Myotis blythii</i>	yes	p	1	2	i	R
M	1318	<i>Myotis dasycneme</i>	yes	p	1	2	i	R
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	yes	p	1	2	i	R

Автори: Вашеняк Ю. А., Яворська О. Г., Ворона Є. І.

Список літератури:

1. Ворона Є. І., Куземко А. А., Яворська О. Г. Фітосозологічна характеристика ключових територій місцевої екомережі для гряди вапнякових відслонень у Вінницькій області // Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин. Матеріали V Міжнародної конференції (25-28 червня 2018 р., Херсон, Україна). – Херсон: ФОП Вишемірський, 2018. – С. 161-164.
2. Шиндер О. Мережа природно-заповідного фонду Мурафських Товтр і шляхи її поліпшення // Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження Глобальної стратегії збереження рослин. Матеріали IV Міжнародної конференції (11-15 жовтня 2010 р., Київ, Україна). – Київ: Альтерпрес, 2010. – С. 316-318.

UA0000401

Ушицький

(eng: Ushytskyi)*

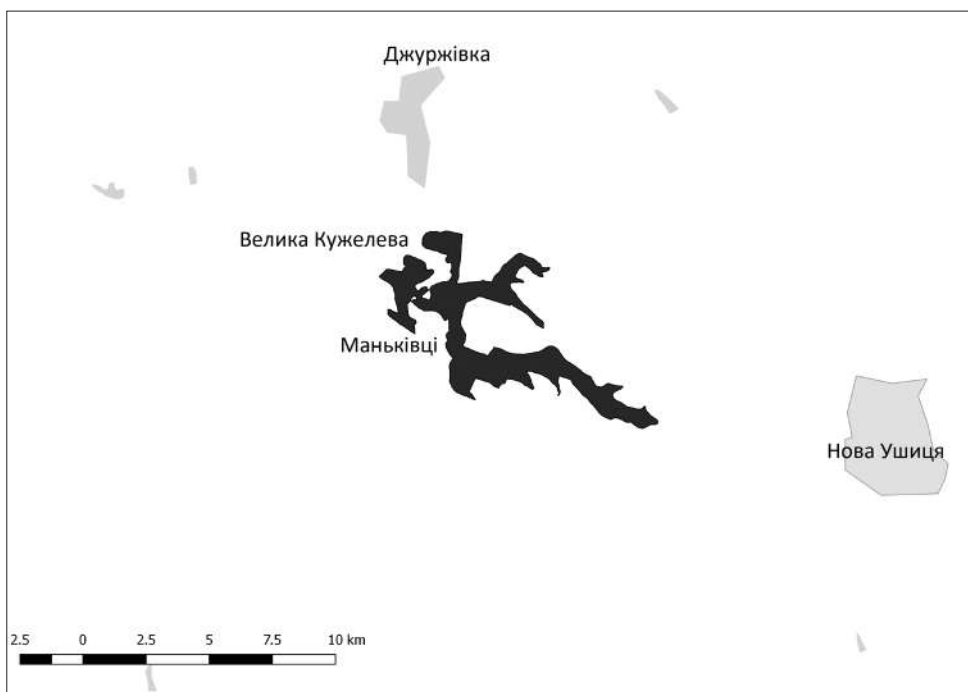
Розташування: Хмельницька область (Дунаєвецький, Новоушицький райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 817.36 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Crex crex* отримали статус «IN MOD»; *Lutra lutra* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: F3.247, E1.112, E1.2 – «IN MOD»; F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Додатковий опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL23 Ushitskii // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczuk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 128-129).

Серед поширеної тут рослинності особливо цінними з наукової точки зору є чагарникові угруповання, лучно-степова рослинність, ценози вапнякових відслонень, які перебувають під загрозою зникнення через інтенсивну забудову долини річки Ушиця та утворення стихійних кар'єрів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	80.0	M	A	C	B	A
E1.2	200.0	M	A	C	B	A
F3.247	400.0	M	B	C	B	B
F9.1	100.0	M	A	C	B	B
H3.2	30.0	M	A	C	B	A

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	1	2	i	C
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	1	10	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	1	10	i	C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	1	3	i	R
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	yes	p	100	150	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Вашеняк Ю. А., Дребет М. В.

Список літератури:

1. Дідух Я. П., Вашеняк Ю. А. Степова рослинність Центрального Поділля // Укр. бот. журн., 2012. – №6. – С. 789-818.
2. Заверуха Б. В. Збереження генофонду рідкісних рослин на Волино-Подільській височині // Укр. бот. журн., 1976. – Т. 33, № 3. – С. 276-283.
3. Кузнецова Г. А. Флора и растительность Среднего Приднестровья и возможности использования их в народном хозяйстве. – Автореф. дис. канд. биол. наук. – К. – 1954. – 24 с.
4. Куковиця Г. С. Рідкісні, ендемічні та реліктові види Подільського Придністров'я // Охорона природа та раціональне використання природних ресурсів УРСР. – К.: Наукова думка, 1970. – С. 31-32.
5. Куковиця Г. С. Степова рослинність Дністровського каньйону та Товтрового кряжу на Поділлі та її флористичні особливості // Укр. бот. журн. – 1973. – Т. 30, № 2. – С. 196-203.
6. Природа Хмельницької області / за ред. К.І. Геренчука. – Львів: Вища школа, 1980. – 152 с.

UA0000402

Дністровський заказник (eng: Dnistrovskiy reserve)*

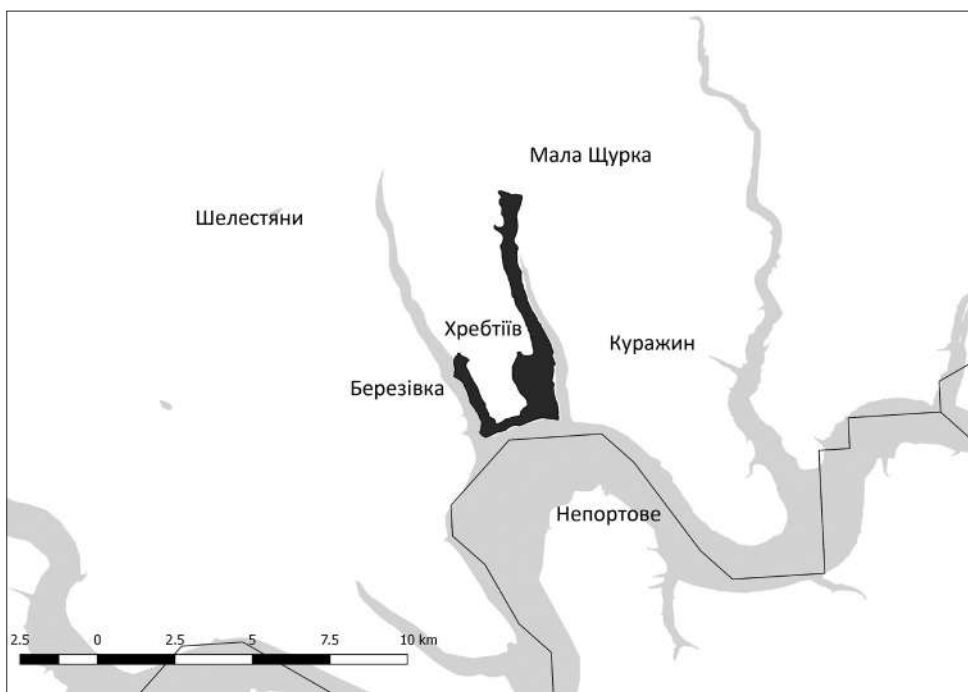
Розташування: Хмельницька область (Новоушицький район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 278.11 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Alcedo atthis*, *Bubo bubo*, *Ciconia ciconia*, *Crex crex*, *Ficedula albicollis*, *Lanius collurio*, *Lullula arborea*, *Picus canus*, *Sylvia nisoria*, *Iris aphylla*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus hipposideros*, *Triturus cristatus* отримали статус «IN MOD», *Milvus migrans*, *Bombina bombina*, *Lutra lutra* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.28, D4.1, E1.112, E1.2,

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL17 Dnistrovskii reserve // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 114-115).

F3.247 – «IN MOD»; F9.1 – «IN MIN»; C2.12 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Серед поширеної тут рослинності особливо цінними з наукової точки зору є чагарникові угруповання, лучно-степова рослинність, петрофітно-степова рослинність, угруповання терофітів та весняних ефемерів, що розвиваються на осадових породах різного віку та перебувають під загрозою зникнення через інтенсивну забудову долини річки Дністер, заліснення схилів робінією псевдоакацією або ж сосною чорною.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C2.12	5.0	M	A	C	A	A
C2.28	10.0	M	A	C	A	A
D4.1	5.0	M	A	C	A	A
E1.11	50.0	M	A	C	B	A
E1.2	100.0	M	A	C	B	A
F3.16	10.0	M	A	C	B	A
F3.247	50.0	M	A	C	A	A
F9.1	10.0	M	A	C	A	A
G1.A1	40.0	M	A	C	B	A

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		p	1	2	i	C
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	yes	p	10	50	i	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	1	10	i	C
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	p	1	2	i	R
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	5	20	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	1	2	p	C
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	p	1	2	i	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		p	1	2	i	R
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		p	1	2	i	C
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	10	10000	i	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p	1	2	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A246	<i>Lullula arborea</i>		r	1	2	i	C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>		p	1	5	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	5	i	R
M	1324	<i>Myotis myotis</i>	yes	p	10	50	i	C
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	r	1	3	i	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	1	2	i	C
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		p	10	1200	i	C
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		r	1	2	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	1	5	i	R

Автори: Вашеняк Ю. А., Марущак О. Ю., Дребет М. В.

Список літератури:

1. Дідух Я. П., Вашеняк Ю. А. Степова рослинність Центрального Поділля // Укр. бот. журн. – 2012. – № 6. – С. 789-818.
2. Косець М. Л. Матеріали до флори Подільського Наддністров'я // Журн. Інст. ботан. АН УРСР, 1937. – № 11 (19). – С. 105-109.
3. Кузнєцова Г. А. Флора и растительность Среднего Приднестровья и возможности использования их в народном хозяйстве. – Автореф. дис. к.б.н. – К., 1954. – 24 с.

UA0000403

Долина річки Красна (eng: Krasna river valley)*

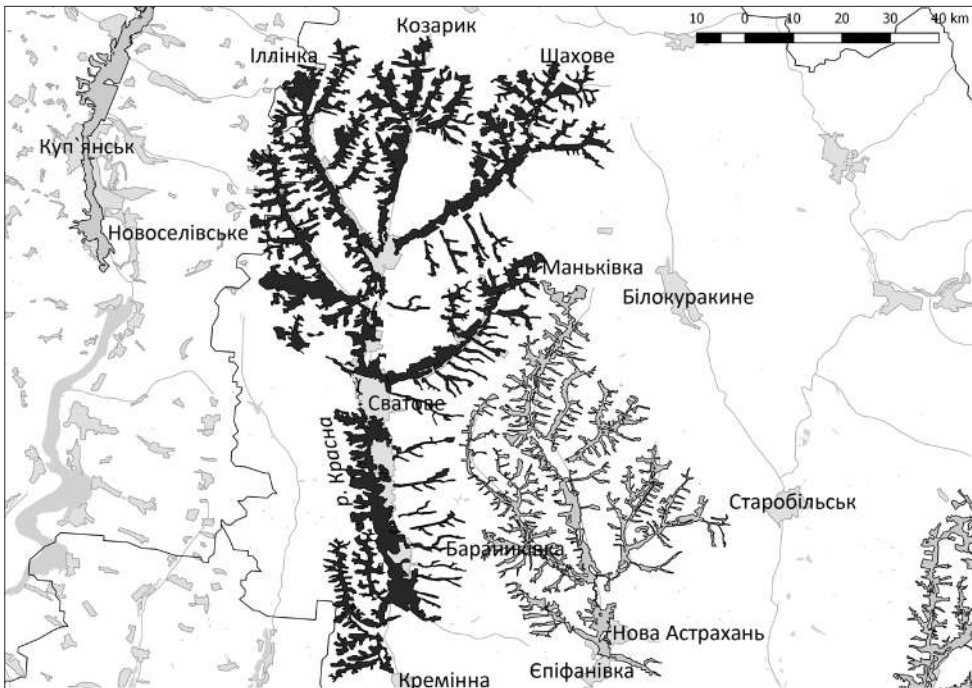
Розташування: Луганська область (Сватівський, Старобільський, Білокуракинський, Кременський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 64507.16 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Emys orbicularis*, *Paenonia tenuifolia*, *Silene cretacea*, *Stipa zalesskii* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, F3.247, G3.4232,

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL41 Долина річки Красна // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczuk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 171-172).

X18, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт. Найбільш цінними територіями є ксеротичні круті схили, складені виходами крейди та мергелів, вкриті угрупованнями крейдяних томілярів з домінуванням рідкісних та ендемічних видів *Hyssopus cretaceus* (на щільних субстратах) та *Thymus calcareus*, *Pimpinella titanophila* (на рихлих субстратах). Дуже важливим є збереження в межах долини річки степових угруповань (оселища типу E1.2) – мезофітного та ксеромезофітного різнотрав'я, ксерофітних різнотравно-злакових степів, в тому числі ковилових, похідних угруповань; також типовими для території є чагарникові зарості *Caragana frutex*.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	19300.0	P	A	C	B	C
E1.2	258000.0	P	A	C	B	C
F3.247	400.0	P	A	C	B	C
G1.22	500.0	P	A	C	A	C
G3.4232	200.0	P	A	C	B	C
X18	300.0	P	A	C	B	C
X35	50.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	1130	<i>Aspius aspius</i>		p				R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	100	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	150	i	C
I	1183	<i>Lucanus cervus</i>		p	100	700	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				C
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
P	2081	<i>Silene cretacea</i>		p				R
P	4095	<i>Stipa zaleskii</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	500	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Луганщини. Атлас-довідник / Перегрим М., Василюк О., Ширяєва Д., Коломицев Г. – К.: «Веселка», 2014. – 60 с.
2. *Didukh Ya., Chusova O., Demina O.* Syntaxonomy of chalk outcrop vegetation of the order Thymo cretacei-Hyssopetalia cretacei // *Hacquetia*, 2018. – №17(1). – P. 85-109.
3. *Didukh Ya. P., Chusova O. O., Olshevska L. A., Polishchuk Yu. V.* River valleys as the object of ecological and geobotanical research // *Ukr. Bot. J.*, 2015. – №72(5) – С. 415-430.
4. *Денищик В. А.* Современное состояние фауны рыб бассейна среднего течения Северского Донца: Автореф. дис. ... канд. биол. наук / Институт зоології НАН України. – Спеціальність 03.00.08 – зоологія. – Киев, 1994. – 24 с.
5. *Дідух Я. П., Чусова О. О.* Рідкісні ксерофітно-степові угруповання та біотопи долини р. Красна (Луганська обл.) // *Укр. ботан. журн.*, 2014. – № 71(3). – С. 275-285.
6. *Остапко В. М.* Раритетный флорофонд Юго-Востока Украины (хорология) – Донецк: ООО «Лебедь», 2001. – 121 с.
7. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
8. *Чусова О. О., Дідух Я. П.* Ксерофітні степові та кретофільні біотопи басейну р. Красна // Класифікація рослинності та біотопів України як наукова основа збереження біорізноманітності: Матеріали науково-теоретичної конференції (Київ, 14-15 березня 2016 р.). – С. 116-127.
9. *Чусова О. О.* Еколого-ценотичні особливості флори степових ценозів і крейдяних відслонень заповідного урочища «Нижньодуванське» // Наукові основи збереження біотичної різноманітності // Мат-ли I(XII) міжнародної конференції молодих вчених (Львів, 21-22 травня 2015 р.). – Львів, 2015. – С. 145-148.
10. *Чусова О. О.* Оцінка впливу екологічних факторів на диференціацію біотопів в долині р. Красна (Луганська обл.) // Наукові записки НАУКМА. – 2016. – №184. – С. 60-67.
11. *Чусова О. О.* Синтаксономія рослинності крейдяних відслонень долини р. Красна // Актуальні проблеми ботаніки та екології / Мат-ли міжнародної конференції молодих вчених (Умань, 9-12 вересня 2014 р.). – Умань, 2014. – С. 102-103.
12. *Чусова О.О.* Біотопи басейну річки Красна (Луганська обл., Україна) та їхній аналіз. // *Укр. бот. журн.*, 2018. – №75(3). – С. 260-273.

UA0000404

Долина річки Тагамлик

(eng: Tahamlyk river valley)*

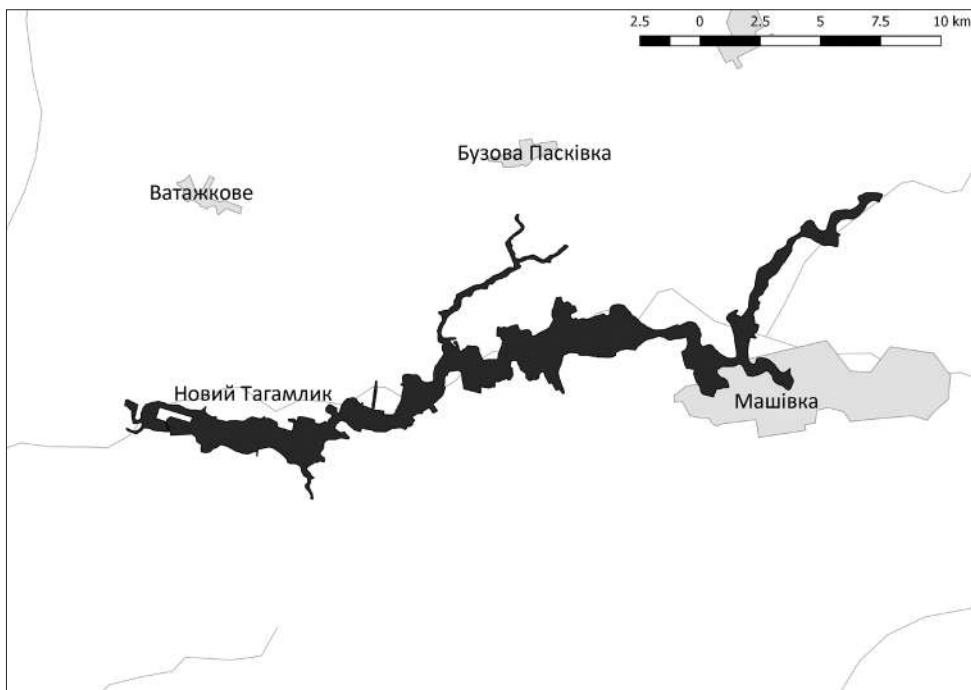
Розташування: Полтавська область (Машівський, Полтавський, Новосанжарський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 1810.7 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

* Додовнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL103. Долина річки Тагамлик (eng: Tahamlyk river valley) // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 82-84).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	20.0	P	A	C	A	C
C1.224	15.0	P	A	C	B	C
C1.32	5.0	P	A	C	A	C
C1.33	10.0	P	A	C	A	C
C2.34	10.0	P	A	C	A	C
D5.2	180.0	P	A	C	A	C
E2.2	450.0	G	A	C	A	C
E3.4	35.0	G	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	10	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	5	50	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	10	100	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Осирко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М.

UA0000405

Долина річки Комишна (eng: Komyshna river valley)*

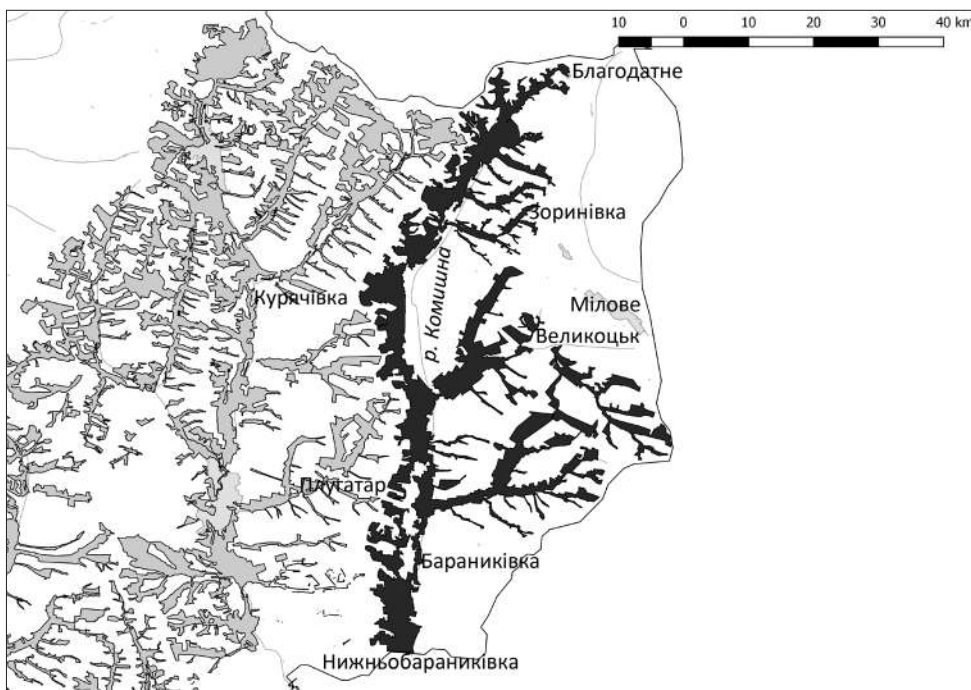
Розташування: Луганська область (Біловодський, Міловський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 29963.03 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Emys orbicularis*, *Echium russicum*, *Raeonia tenuifolia*, *Silene cretacea*, *Stipa zalesskii* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata*, *Serratula tanaitica*, *Pulsatilla patens* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2,

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL40 Долина річки Комишна // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawłaczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 169-170).

E1.13, F3.247, G3.4232, X18 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Особливу цінність в долині р. Комишної становлять крейдові ландшафти правого корінного берега: загалом нараховується близько 675 га крейдяних виходів, що становить 8,4 % від загальної площі виходів крейдяних порід області. На території крейдяних схилів долини поширена низка кретофільних видів, що занесені в Червону книгу України: *Hyssopus cretaceus*, *Scrophularia cretacea*, *Onosma tanaitica*, *Artemisia hololeuca*, *Linaria cretacea*, *Koeleria talievii*, *Silene cretacea* та інші. У флорі багато ендемічних, реліктових видів та таких, що ростуть на межі ареалу поширення. Унікальними є місцезростання *Psathyrostachys juncea* – реліктового центральноазіатського виду на західній межі поширення, та *Hedysarum cretaceum* – рідкісного понтичного виду на західній межі поширення.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	7200.0	P	A	C	A	C
E1.2	9600.0	P	A	C	A	C
F3.247	100.0	P	A	C	A	C
G1.22	50.0	P	A	C	A	C
G1.7	50.0	P	A	C	B	C
G3.4232	50.0	P	A	C	B	C
X18	100.0	P	A	C	B	C
X35	50.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
I	4013	<i>Carabus hungaricus</i>		p			R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p			R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>		p	1	10	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	C
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p			R
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p			R
P	2271	<i>Serratula tanaitica</i>		p			R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	2081	<i>Silene cretacea</i>		p				R
P	4095	<i>Stipa zaleskii</i>		p				V
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	5	30	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куземко А. А., Гузь Г. В., Боровик Л. П.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Луганщини. Атлас-довідник / Перегрим М., Василюк О., Ширяєва Д., Коломицев Г. – К.: «Веселка» 2014. – 60 с.
2. Kotenko T. I. The European pond turtle *Emys orbicularis* (L.) in the steppe zone of the Ukraine // Biologiezentrum Linz/Austria, 2000. – P. 87-106.
3. Боровик Л. П., Мороз В. А., Гузь Г. В., Сова Т. В. Про необхідність розширення території Стрільцівського степу. Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників), Урзуф, 14-15 березня 2017 року. Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 2, Т. 1. – С. 235-240.
4. Кривохижа М. В., Василюк О. В., Коломицев Г. О., Балашов І. О. Поширення та проблеми охорони відслонень крейдяних порід і характерних для них рідкісних видів рослин на території Луганської області // Заповідна справа, 2014. – № (1) 20. – С. 32-38.
5. Мороз В. А., Русин М. Ю. Рідкісні види птахів відділення «Стрільцівський степ» Луганського природного заповідника // Збірник статей по матеріалам міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю утворення заповідника «Проблеми збереження, відновлення та стабілізації степових екосистем». – Маріуполь, 2011. – С. 174-180.
6. Остапко В. М. Раритетный флорофонд юго-востока Украины (хорология) – Донецк: ООО «Лебедь», 2001. – 121 с.
7. Природно-заповідний фонд Луганської області / О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
8. Ткаченко В. С. «Стрільцівський степ» в фітоценотичному моніторингу Старобільських степів // Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова», 2009. – Т. 11. – С. 6-19.

UA0000406

Басейн річки Саксагань (eng: Saksahan river basin)*

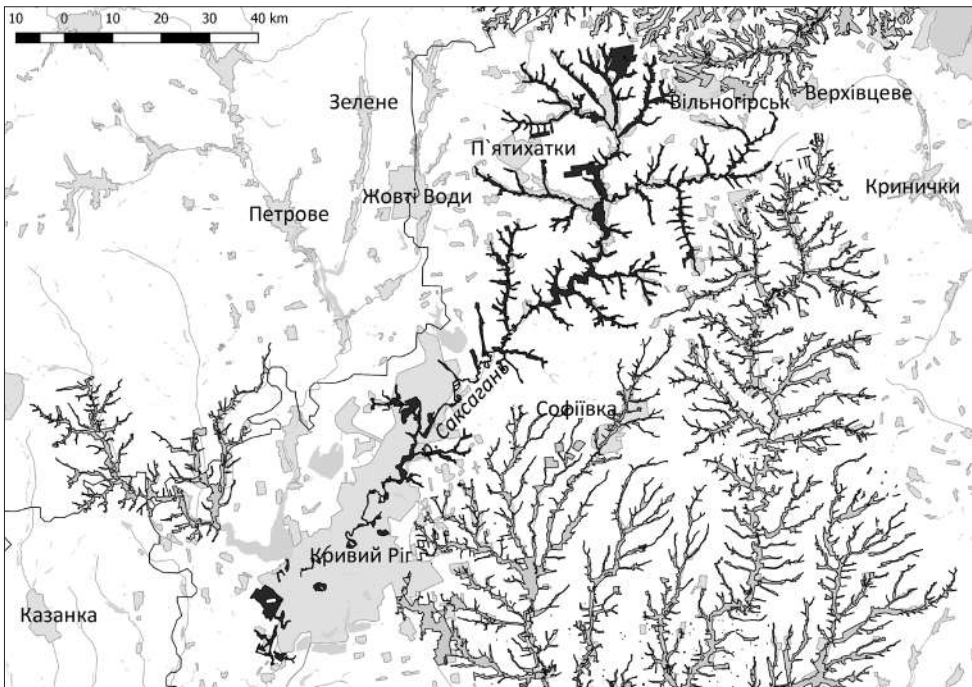
Розташування: Дніпропетровська область (Криворізький, Софіївський, П'ятихатський, Криничанський, Верхньодніпровський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 20726.69 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Thesium ebracteatum*, *Serratula lycopifolia*, *Himantopus himantopus* отримали статус «IN MOD»; *Echium russicum*, *Elaphe quatuorlineata*, *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C2.33, E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD». Вищезаза-

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL29 Saksahan river valley // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 142-143).

ченим видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Долина р. Саксагань важлива для збереження різнотравно-типчаково-ковилових степів правобережно-злакового степу серед значних площ антропогенно-трансформованих ландшафтів промислового регіону. Тут поширені ценози справжніх степів з комплексом рідкісних видів степових рослин і тварин, у складі яких, зокрема, відмічено *Echium russicum* та *Serratula lycopifolia*. Цінність також становлять залишки байрачних лісів з *Acer tataricum*, що поширені по схилах долини і балкової мережі.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	10.0	P	B	C	B	C
C1.32	50.0	P	A	C	B	C
C1.33	50.0	P	A	C	A	C
C2.28	50.0	P	B	C	B	C
C2.33	50.0	P	A	C	A	C
C2.34	300.0	P	A	C	B	C
E1.2	4000.0	P	A	C	B	C
F3.247	350.0	P	A	C	A	C
X18	50.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	100	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	50	500	i	C
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	30	50	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
I	6119	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		p	2	2	p	R
P	6282	<i>Klasea lycopifolia</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
P	1437	<i>Thesium ebracteatum</i>		p				R

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Марущак О. Ю., Некрасова О. Д., Куцоконь Ю. К., Варич В. О.

Список літератури:

1. *Герасимчук О. О.* Спостереження рідкісних видів птахів у місті Кривий Ріг та його околицях//Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 258.
2. *Таращук С., Деркач О., Сіренко І., Костюшин Б.* Національна інвентаризація степів України. – Київ: Національний екологічний центр України, 1997. – 41 с.
3. *Подобайло А. В., Кошовий І. О., Шустов А. І.* Дрібнорозмірне рибне населення Проєктованого Національного парку «Саксаганська Січ» // Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології. Тези X Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції (Київ-Канів, 19-21 вересня 2017 р.). – Херсон: Видавець Грінь Д.С., 2017. – С. 279-284.

UA0000407

Долина річки Грунь в Сумській області (eng: Hrun river valley in Sumy region)*

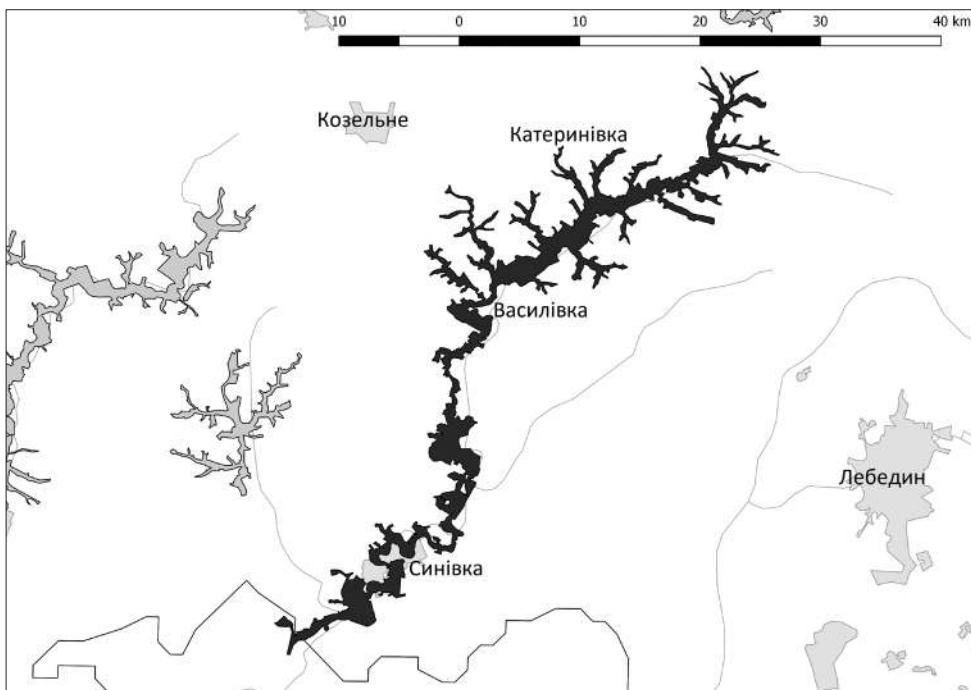
Розташування: Сумська область (Лебединський, Липоводолинський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 5312.75 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Thesium ebracteatum*, *Serratula lycopifolia*, *Himantopus himantopus*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, C1.4, C3.51, G1.A1 – «IN MOD»; C2.34, C3.4, E1.3, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та осе-

* Додатковий опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL87. Hrun river valley in Sumy region // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 44-45).

лищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

На території збереглися степові та лучні ділянки з рідкісними видами рослин, тварин, а також водні та заболочені ділянки, на яких гніздиться низка рідкісних видів птахів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	100.0	P	A	C	A	C
C1.32	100.0	P	A	C	B	C
C1.33	100.0	P	A	C	A	C
C1.4	100.0	P	A	C	A	C
C2.33	100.0	P	A	C	A	C
C2.34	100.0	P	A	C	A	C
C3.4	100.0	P	A	C	B	C
C3.51	100.0	P	A	C	B	C
D5.2	70.0	P	A	C	A	C
E1.2	250.0	P	A	C	B	C
E1.3	100.0	P	A	C	A	C
E2.2	250.0	P	A	C	A	C
E3.4	150.0	P	A	C	C	C
E5.4	100.0	P	A	C	A	C
G1.11	50.0	P	A	C	A	C
G1.21	100.0	P	A	C	A	C
G1.A1	100.0	P	A	B	A	C
G1.A4	750.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	8	i	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>		c	2	2	i	V
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	2	200	i	C
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	1	p	R
B	A127	<i>Grus grus</i>		c	40	100	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>		r	1	2	p	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	V

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	100	500	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	c	4	5	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	r	1	2	p	V
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	2	3	i	V
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	20	200	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Куцокоць Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М.

Список літератури:

1. Книш М. П., Бугайов І. А., Малишок В. М. Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994–2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 92-99.
2. Статива А. І. Зустрічі видів тварин, включених до III видання Червоної книги України, на півночі Лівобережжя // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: Conservation biology in Ukraine. – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 282-293.

UA0000408

Нижня частина річки Інгул (eng: Lower Inhul river valley)*

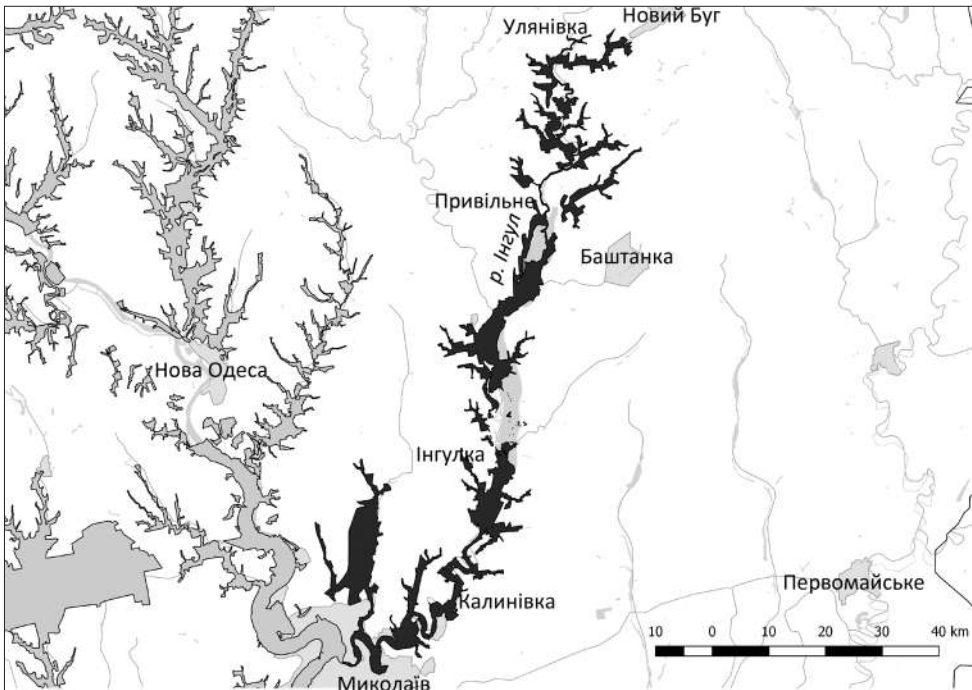
Розташування: Миколіївська область (Баштанський, Новоодеський, Жовтневий, Новобузький райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 25311.36 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Jurinea cyanoides*, *Serratula lycopifolia*, *Aquila pomarina*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси:

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL13 Lower Inhul river valley // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawłaczuk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 104-106).

C1.222, C1.32, C1.3413, C2.34, D6.1, E1.2, E6.2, F3.247, H2.6, X18 – «IN MOD»; C1.3411, E1.9 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

На території об'єкта виявлено 29 видів рослин, занесених до Червоної книги України, з яких низка є ендемічними. Зокрема, на ділянках надзаплавної піщаної тераси поширені такі види, як *Alyssum savranicum*, *Centaurea margaritacea*, *C. margarita-alba*, *Goniolimon graminifolium*, *Jurinea paczoskiana*, *J. cyanoides* та ін. Серед них білоперлинні волошки є особливо вразливими вузьколокальними нижньоінгульсько-південнобузькими ендеміками. На виходах сарматських вапняків поширені *Astragalus odessanus*, *Chamaecytisus graniticus*, *Elytrigia stipifolia*, *Genista scythica*, *Scutellaria verna*. Крім того, територія є важливою для збереження водоплавних та коловодних птахів і, також, цінних нерестовищ аборигенних видів прісноводних риб, оскільки течія річки є незарегульованою, а також для червонокнижних плазунів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	10.0	M	A	C	A	C
C1.225	1.0	M	A	C	A	C
C1.32	50.0	M	A	C	A	C
C1.33	50.0	M	A	C	B	C
C1.3411	1.0	M	A	C	A	C
C1.3413	0.1	M	A	C	A	C
C2.33	5.0	M	A	C	A	C
C2.34	200.0	M	A	C	A	C
D6.1	10.0	M	A	C	A	C
E1.2	7200.0	M	A	B	A	C
E1.9	300.0	M	A	C	B	C
E6.2	1000.0	M	A	C	B	C
F3.247	500.0	M	A	C	A	C
H2.6	500.0	M	A	C	A	C
X18	50.0	M	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i	R
F	1130	<i>Aspius aspius</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	20	60	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	10	40	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	100	200	i	C
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p	100	1000	i	V
P	6282	<i>Klasea lycopifolia</i>		p				R
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	2	10	i	R

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Некрасова О. Д.

Список літератури:

1. Винокуров Д. С. Созофіти долини р. Інгул і завдання їх охорони // Вісник Львівського університету. Серія Біологічна. – 2014. – Вип. 65. – С. 135-150.
2. Наконечний І. В. Динаміка та екологічні закономірності змін видової структури іхтіофауни річки Інгул // Матеріали VIII Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції 17-19 вересня у м. Харків. – Харків, 2015. – С. 133-137.
3. Перлини піщаної флори у пониззях Південного Бугу та Інгулу. Серія: Збереження біорізноманіття в Приморсько-степовому екокоридорі / Під ред. Г. В. Коломієць. – К.: Громадська організація «Веселий Дельфін», 2008. – 40 с.
4. Стригунов В. І., Ветров В. В., Милобог Ю. В. Поширення підорлика малого, *Aquila pomarina* C.L. Brehm, на півдні України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 365-366.

UA0000409

Долини річок Євсуг та Ковсуг

(eng: Yevsug and Kivsug river valleys)*

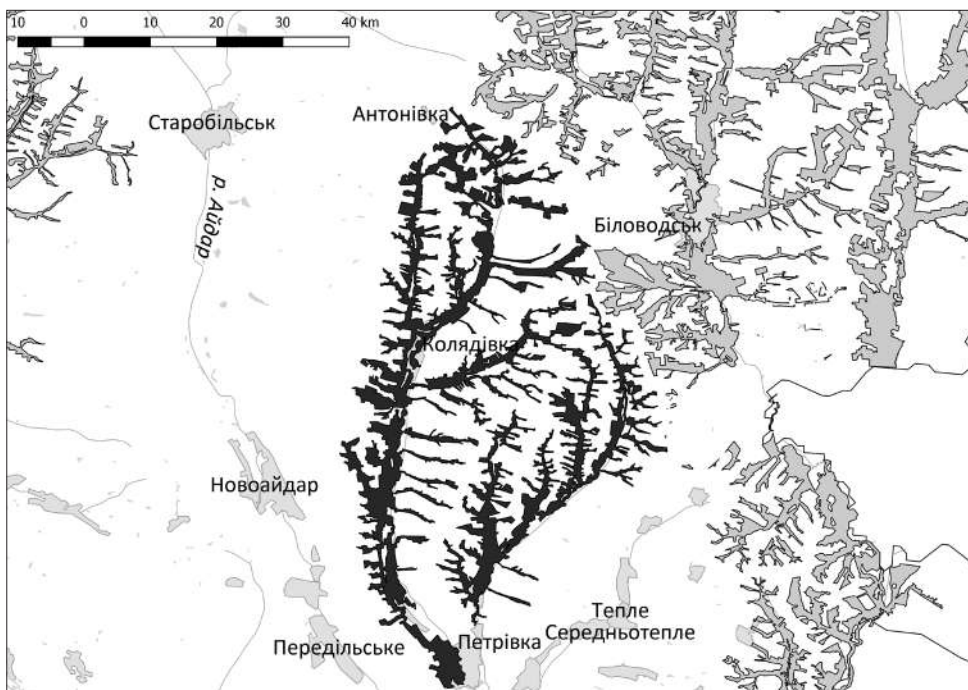
Розташування: Луганська область (Станичнолуганський, Біловодський, Новоайдарський, Старобільський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 30976.71 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Paeonia tenuifolia*, *Stipa zalesskii*, *Crambe tataria* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, E1.13, F3.247, G3.4232, X18 – «IN MOD». Вищезазначеним

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL46 Долини річок Євсуг і Ковсуг // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павлачик П. (Paweł Pawłaczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 185-186).

видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія репрезентує типові для південних відрогів Середньоруської височини байрачні діброви та ділянки типчаково-ковилових степів. Тут також зосереджено 848 га крейдових виходів, або 10,5 % від їх загальної площі по області. Щодо поширення рідкісних видів флори і фауни, – територія є малодослідженою, проте є окремі відомості щодо зростання у долині занесених до Червоної книги України рослин (*Adonis wolgensis*, *Jurinea talievii*, *Scutellaria cretica*, *Scrophularia cretica*, *Silene cretica*, *Tulipa quercetorum*) та зустрічі риб (*Leuciscus danilewskii*), птахів (*Asio flammeus*), рукокрилих (*Myotis aurascens*, *Myotis daubentonii*, *Plecotus auritus*, *Pipistrellus kuhlii*, *Eptesicus serotinus*).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	9000.0	M	A	C	B	C
E1.2	12300.0	M	A	C	A	C
F3.247	200.0	M	A	C	B	C
G1.22	100.0	M	A	C	A	C
G1.7	150.0	M	A	C	B	C
G3.4232	50.0	M	A	C	B	C
X18	200.0	M	B	C	B	C
X35	100.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	20	50	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
F	4091	<i>Crambe tatarica</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	30	50	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
P	4095	<i>Stipa zalesskii</i>		p				V

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куземко А. А.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Луганщини. Атлас-довідник / Перегрим М., Василюк О., Ширяєва Д., Коломицев Г. – К.: «Веселка», 2014. – 60 с.
2. Денищук В. А. Современное состояние фауны рыб бассейна среднего течения Северского Донца: Автореф. дис. ... канд. биол. наук / Институт зоології НАН України. – Спеціальність 03.00.08 – зоологія. – Київ, 1994. – 24 с.
3. Загороднюк І. В., Литвиненко С. В., Зайка С. В. Болотяна сова (*Asio flammeus*) на Луганщині й особливості її поширення // Беркут, 2012. – Т. 21, №. 1-2. – С. 98-101.
4. Остапко В. М. Раритетный флорофонд Юго-Востока Украины (хорология) – Донецк: ООО «Лебедь», 2001. – 121 с.
5. Ребров С. Кажани долини річки Ковсуг (Луганська область) // Праці Теріологічної Школи. – 2014. – Том 12 (Різноманіття ссавців). – С. 111-113.

UA0000410

Долини річок Саваклій і Сугоклія

(eng: Savakliy and Sugokliya river valleys)*

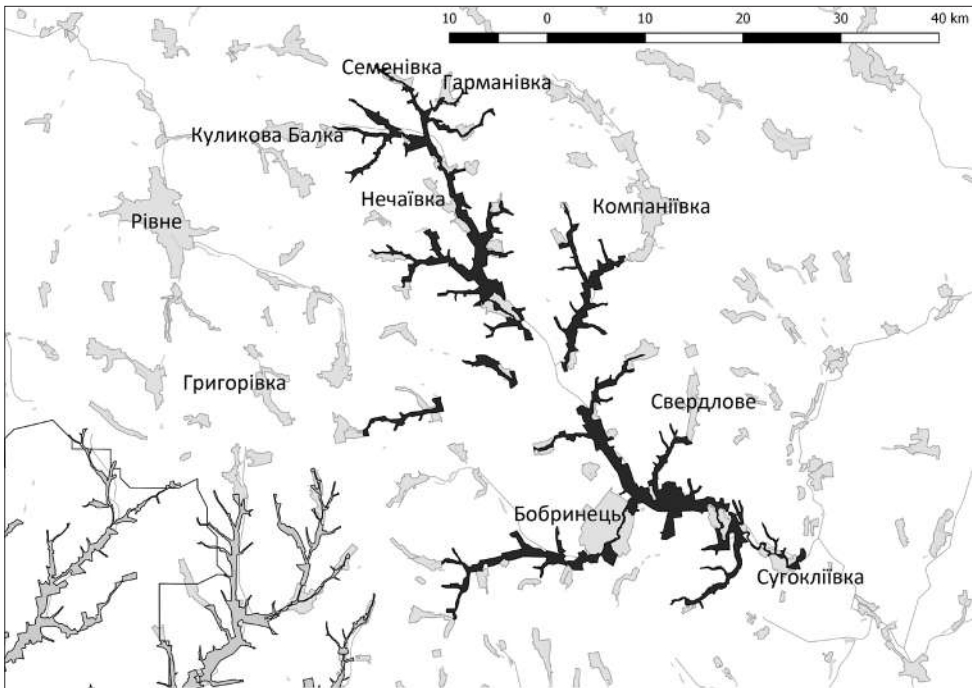
Розташування: Кіровоградська область (Новоукраїнський, Компаніївський, Бобринецький райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 7036,66 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Dianthus hypanicus*, *Circus pygargus* отримали статус «IN MOD»; *Iris aphylla* ssp. *hungarica* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C2., E1.2, F3.247,

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL28 Savakliy and Sugokliya river valleys) // Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К.В., Борисенко К.А., Павlachик П. (Paweł Pawlaczuk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А.Куземко. – Київ, 2017. – С. 140-141).

X18 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Долини річок Саваклії та Сугоклія є важливими для збереження гранітно-петрофітного степового комплексу. Тут поширені типові степові та петрофітно-степові угруповання з низкою рідкісних видів, включених до охоронних списків різних рангів. Зокрема, на території поширені численні популяції *Dianthus hypanicus* – ендемічного південно-бузько-інгульського виду. Також тут поширені такі види, як *Iris pontica*, *Sedum borissovae*, *Tulipa hypanica*, які також асоційовані з виходами кристалічних порід. Поряд зустрічаються такі рідкісні червонокнижні види, як гадюка *Vipera ursinii* (*Vipera renardi*) (Байбуз та ін., 2017).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	7.0	P	A	C	A	C
C1.32	6.0	P	A	C	A	C
C1.33	5.0	P	A	C	B	C
C2.28	7.0	P	A	C	A	C
C2.33	5.0	P	A	C	A	C
C2.34	6.0	P	A	C	B	C
E1.2	4200.0	P	A	B	A	C
F3.247	350.0	P	A	C	A	C
X18	1000.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	13	18	i
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	c	1	2	p
P	2073	<i>Dianthus hypanicus</i>		p			R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p			R

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Марущак О. Ю., Некрасова О. Д.

Список літератури:

- 7 чудес України. Кіровоградська область: «Козацький степ». – Кіровоград: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2008. – 4 с.
- Байбуз А. Л., Кукушкин О. В., Зиненко А. И. Таксономический статус степной гадюки Правобережной Украины // Biosystems Diversity. – 2011. – Т. 19, №. 2. – С. 3-12.

UA0000411

Кримське узбережжя Сиваша (eng: Crimean coast of Syvash)

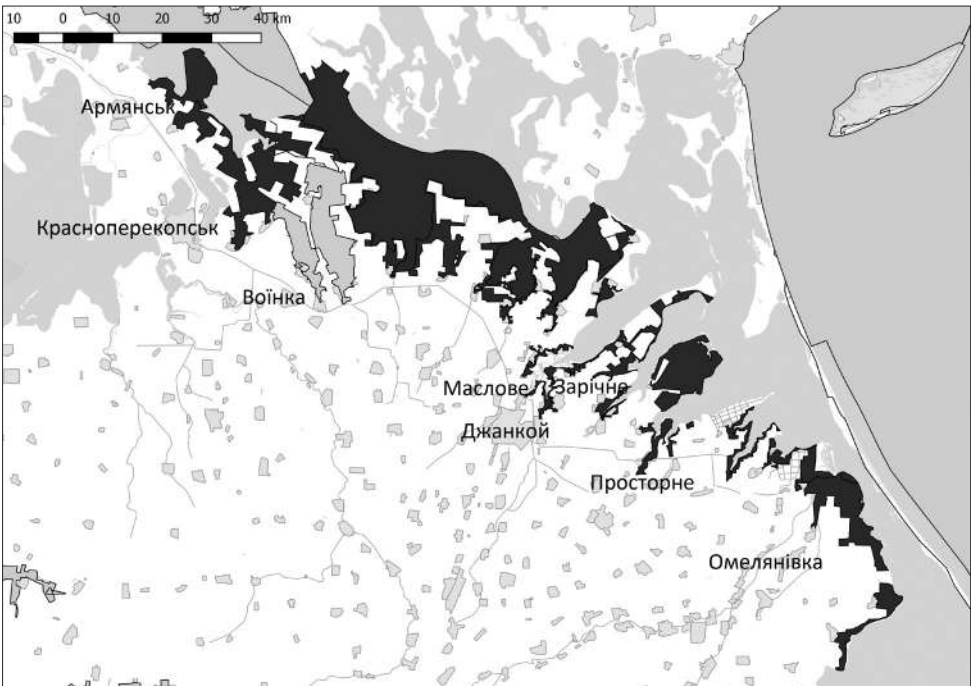
Розташування: АР Крим (Перекопський, Джанкойський, Нижньогірський, Ічкінський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 92218.95 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Falco vespertinus*, *Lanius minor*, *Melanocorypha calandra*, *Milvus migrans*, *Sterna albifrons*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Aythya nyroca*, *Anser erythropus*, *Coracias garrulus*, *Emys orbicularis*, *Anthus campestris*, *Aquila heliaca*, *Bubo bubo*, *Ardea purpurea*, *Branta ruficollis*, *Chlidonias leucopterus*, *Grus grus*, *Circus aeruginosus*, *Cygnus cygnus*, *Falco cherrug*, *Glareola pratincola*, *Haliaeetus albicilla*, *Luscinia svecica*, *Recurvirostra avosetta*, *Sterna hirundo*, *Vipera ursinii*, *Nycticorax nycticorax*, *Plegadis falcinellus*, *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata* – «IN MIN»; *Burhinus oedicephalus* – «SR». Згідно з рішеннями ви-

щезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія сайту являє собою комплекс напівпустельних степів (вкл. перелogi) і солончаків, ділянок засолених луків, піщано-черепашкових кіс і мілководь Сивашу з низкою ендемічних таксонів флори. У Кримському Присивашші поширення *Vipera renardi* майже суцільне. Це – ключова територія її поширення в межах України. Акваторія і піщані коси Східного Сиваша і Індольська затока служать місцем відпочинку і годівлі на прольотах і місцем зимівлі величезної кількості водоплавних птахів багатьох видів, у тому числі занесених до Червоної книги України.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.5	13000.0	P	A	C	A	C
D6.1	10500.0	P	A	C	B	C
E1.2	23000.0	P	A	C	A	C
X03	36000.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		p	10	10	i	R
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	30	100	i	R
B	A024	<i>Ardeola ralloides</i>		r	10	15	i	R
B	A396	<i>Branta ruficollis</i>		w	1200	1270	i	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>		w	69	70	i	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	1	10	i	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	w	14	14	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	5	10	i	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	27	64	i	R
B	A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>		c	18	18	i	R
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		w	2	50	i	V

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		p	1	2	i	R
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		r	55	180	i	R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>		p	10	30	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	40	60	i	C
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>		c, r	2	4	i	V
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	w	4	4	i	V
B	A098	<i>Falco columbarius</i>	yes	w	2	4	i	V
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>		c	1	2	i	R
B	A189	<i>Gelochelidon nilotica</i>		w	88	100	i	V
B	A135	<i>Glareola pratincola</i>		r	25	25	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	4	21	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	w	13	13	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	w	6	76	i	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>		p	1	2	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		c	8	10	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	20	i	C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		c	1	2	i	R
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		p	18	18	i	R
B	A231	<i>Coracias garrulous</i>		r				
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		w	1738	1886	i	R
B	A129	<i>Otis tarda</i>		w	10	11	i	R
B	A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>		c	1	2	i	R
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>		c	1000	10000	i	R
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>		w	1	3	i	R
B	A034	<i>Platalea leucorodia</i>	yes	r	10	10	i	V
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>		r	30	80	i	R
B	A193	<i>Sterna hirundo</i>		c	51	51	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		c	2	10	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		w	16	16	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		r	2	4	p	R
B	A133	<i>Burhinus oediconemus</i>		r	3	5	p	R
B	A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>		r	10	20	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	5	50	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Вітер С. Г.

Список літератури:

1. Kotenko T. I. New data on the distribution of Steppe Viper (*Vipera ursinii genardii* Christoph, 1861) in the Crimean Sivash // Nature Journal. Biological Sciences Series. – Kherson, 2000. – Is. 1. – P. 25-38.
2. Андрищенко Ю. А., Костюшин В. А., Кучеренко В. Н., Попенко В. М. Гуси и другие водно-болотные птицы в сухостепной подзоне Украины зимой 2011/2012 годов // Бранта, 2015. – Вып. 18. – С. 40-63.
3. Андрищенко Ю. А., Кучеренко В. М., Попенко В. М. Итоги мониторинга гибели диких птиц от контактов с воздушными линиями электропередачи в Крыму в 2012-2014 годах // Бранта: Сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2014. – Вып. 17. – С. 104-132.
4. Андрищенко Ю. А., Попенко В. М., Черничко И. И., Арсиевич Н. Г., Олейник Д. С. Результаты среднезимних учетов птиц на Сиваше в 2001 году // Бранта: Сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – Вып. 6. – Мелитополь: Бранта, 2003. – С. 173-178.
5. Андрищенко Ю. А., Попенко В. М., Черничко Р. Н., Андрищенко А. Ю. Современное состояние зимовок гусеобразных в Сивашском субрегионе // Бранта, 2017. – Вып. 20. – С. 154-186.
6. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
7. Гаврилюк М. Н. Кадастр місць зимівлі орлана-білохвоста, *Haliaeetus albicilla* (L.), в Україні за 1994-2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 43–48.
8. Грищенко В. М. Авіафауністичні спостереження на Півдні України у 2013 р. / В. М. Грищенко, Є. Д. Яблонівська-Грищенко // Авіфауна України, 2014. – Вип. 5. – С. 9-12.
9. Кинда В. В., Бескаравайный М. М., Дядичева Е. А., Костин С. Ю., Попенко В. М. Ревизия редких, малоизученных и залетных видов воробьинообразных (Passeriformes) птиц в Крыму // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вып. 6. – С. 25-58.
10. Кинда В. В., Бескаравайный М. М., Дядичева Е. А., Черничко И. И., Черничко Р. Н., Форманюк О. А. Пространственное размещение и численность куликов в зимний период в Азово-черноморском регионе // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вып. 9. – С. 150-183.
11. Костин С. Ю., Тарина Н. А. Распределение и биология размножения веслоногих и голенастых птиц на Лебяжьих островах и сопредельных территориях // Бранта: сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2004. – Вып. 7.– С.82-110.
12. Котенко Т. И., Кинда В. В., Стадниченко И. С. Роль Присивашья и Керченского полуострова в сохранении редких видов пресмыкающихся фауны Украины. 1. Фактический материал // Актуальні питання збереження та відновлення степових екосистем: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 100-річчю заповідання асканійського степу. – Асканія-Нова, 1998. – С. 278-280.
13. Котенко Т. И., Кукушкин О. В. Гадюка степова, *Vipera renardi* (Christ.), – вид Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 101-132.
14. Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю. Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 428-432.
15. Ляшенко Є. К. Зустрічі видів комах, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 13-18.

UA0000412

Річки – Мутвиця

(eng: Richky – Mutvytsia)*

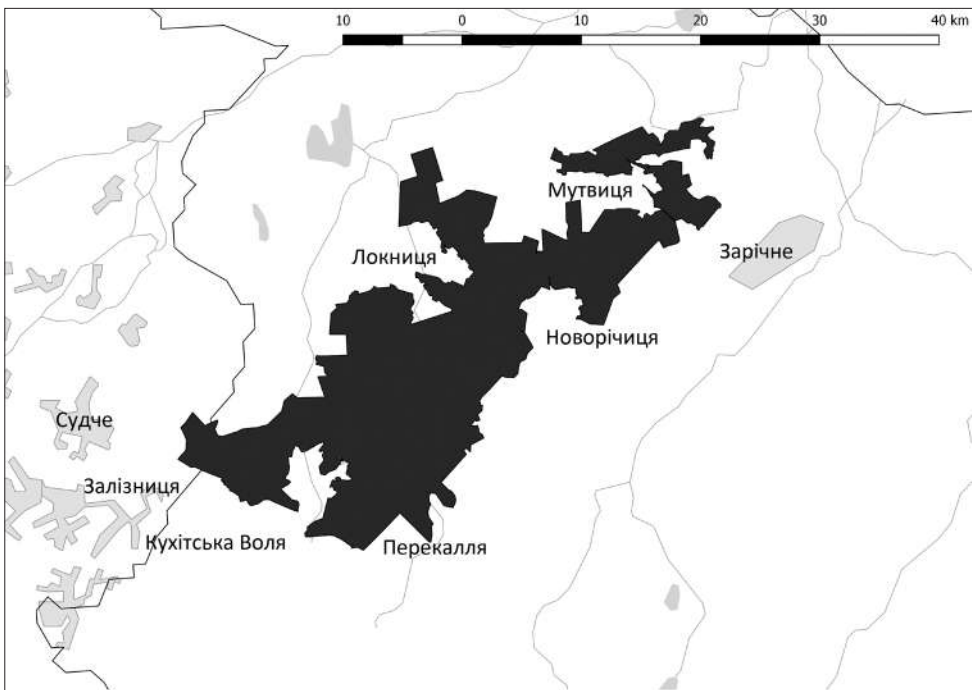
Розташування: Рівненська область (Зарічненський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 15622.98 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus*, *Aythya nyroca*, *Aquila pomarina*, *Acrocephalus paludicola*, *Triturus cristatus*, *Circus aeruginosus*, *Crex crex*, *Sterna hirundo*, *Chlidonias niger*, *Glaucidium passerinum*, *Asio flammeus* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans*, *Tetrao tetrix*, *Emys orbicularis*, *Bombina bombina* – «IN MIN». Вищеза-

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL111 Richky – Mutvytsia // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 101-103).

значеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		r	20	100	p	V
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	4	i	R
B	A060	<i>Aythya nyroca</i>	yes	p	1	1	p	V
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	100	200	i	C
A	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r	10	50	p	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	10	30	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	5	20	p	R
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	20	100	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	15	20	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	80	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	10	50	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	200	500	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	2	5	i	R
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>	yes	r	2	10	p	R
B	A193	<i>Sterna hirundo</i>		r	10	50	p	C
B	A409	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>		r	2	5	p	R
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		r	5	20	p	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	30	i	R

Автори: Марущак О. Ю., Осирко О. С., Некрасова О. Д., Кукшин О. О., Гриник Є. О., Тестов П. С.

Список літератури:

1. Плига А. В. Зустрічі видів Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 121-132.

UA0000413

Долина річки Горинь в Рівненській області (eng: Horyn river valley in Rivne region)*

Розташування: Рівненська область (Острозький, Гощанський, Рівненський, Костопільський, Сарненський, Володимирецький, Дубровицький райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 35677.88 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Barbastella barbastellus*, *Ciconia nigra*, *Aythya nyroca*, *Circus gallicus*, *Circus pygargus*, *Alcedo atthis*, *Crex crex*, *Grus grus*, *Bubo bubo*, *Glaucidium passerinum*, *Sterna hirundo*, *Chlidonias niger*, *Picus canus*, *Dryocopus martius*, *Acrocephalus paludicola*, *Lanius collurio*, *Aquila pomarina*, *Circus aeruginosus*, *Pernis*

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL115. Horyn river valley in Rivne region) // Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 111-114).

apivorus, *Nycticorax nycticorax* отримали статус «IN MOD»; *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Ciconia ciconia*, *Tetrao tetrix tetrix*, *Strix nebulosa*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 C1.3413, C1.4, C3.51, D4.1, E1.71, E1.9, E3.5 – «IN MOD»; C2.34, C3.4, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт. На території заплави р. Горинь в результаті дослідження літературних даних та власних знахідок виявлено 12 видів амфібій, серед яких як фонові види (які зокрема входять в Аппех II і Аппех III Бернської конвенції), так і види з Резолюції 6 Бернської конвенції, наявність яких є підставою для створення об'єкта Смарагдової мережі. Ця територія характеризується значною залісненістю, високою зволоженістю, наявністю заболочених місцевостей, які є необхідною запорукою збереження багатьох видів амфібій, які в ході процесів інтенсивної урбанізації в останні роки зазнають втрат чисельності популяції та збільшення частоти прояву морфологічних аномалій як результат зменшення природних ареалів, їх фрагментації, знищення, зокрема через масовий нелегальний видобуток бурштину.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	400.0	P	A	C	A	C
C1.223	800.0	P	A	C	A	C
C1.224	200.0	P	A	C	A	C
C1.32	1700.0	P	A	C	B	C
C1.33	800.0	P	A	C	B	C
C1.3411	300.0	P	A	C	A	C
C1.3413	300.0	P	A	C	A	C
C1.4	200.0	P	A	C	A	C
C2.33	1200.0	P	A	C	B	C
C2.34	1600.0	P	A	C	A	C
C3.4	400.0	P	A	C	B	C
C3.51	150.0	P	A	C	A	C
D4.1	250.0	P	A	C	B	C
D5.2	2500.0	P	A	C	A	C
E1.71	1200.0	P	A	C	B	C
E1.9	1800.0	P	A	C	A	C
E2.2	7000.0	P	A	C	B	C
E3.4	13000.0	P	A	C	A	C
E3.5	1100.0	P	A	C	A	C
F9.1	2000.0	P	A	C	B	C
G1.11	4000.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		r	5	20	p	V
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	50	200	i	C
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	5	i	R
F	1130	<i>Aspius aspius</i>		p				R
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	yes	p	4	10	i	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	500	1000	i	C
A	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r	10	50	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	50	200	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	2	5	p	V
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	2	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	10	50	p	C
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	3	5	i	R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	10	50	i	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	20	100	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
F	2484	<i>Eudontomyzon mariae</i>	yes	p				R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	5	200	i	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	10	50	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	1000	2000	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	2	5	i	R
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				C
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	5	10	p	P
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	r	1	2	i	V
F	2522	<i>Pelecus cultratus</i>		p				R
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	r	2	5	i	R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
B	A193	<i>Sterna hirundo</i>		r	20	100	p	C
B	A457	<i>Strix nebulosa</i>	yes	r	1	5	p	V
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	5	20	i	R

Автори: Марущак О. Ю., Осирко О. С., Некрасова О. Д., Кукшин О. О., Гриник Є. О.

Список літератури:

1. Головка О. В., Кальчук Г. В., Столяр Н. В. Знахідки видів тварин, занесених до Червоної книги України (2009), на території та в околицях Національного природного парку «Дермансько-Острозький» (Рівненська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 204-206.
2. Журавчак Р. О., Добринський О. В. Спостереження рідкісних і нечисельних птахів Полісся у Рівненській області. Збірник праць ЗУОТ «Trogloodytes», 2011. – Вип. 2. – С. 46-51.
3. Марущак О. Ю., Некрасова О. Д., Оскирко О. С., Муравинець О. А. До досліджень батрахофауни басейну річки Горинь Рівненської області // Природа Західного Полісся та прилеглих територій. Том 2: Біологія. – Луцьк. – Вип. 17. – С. 94-98.
4. Мовчан Ю. В. Риби України (визначник-довідник). – К. : «Золоті ворота», 2011. – 444 с.
5. Мовчан Ю. В., Манило Л. Г., Смирнов А. И. Каталог коллекций Зоологического музея ННПМ НАН Украины – Киев : Зоомузей ННПМ НАН Украины, 2003. – 342 с.
6. Підземні сховища рукокрилих «не-печерних» регіонів України, за результатами 2002–2015 рр. / Л. Годлевська, П. Бузунко, С. Ребров, М. Гхазалі // Вісник Львівського університету. Серія біологічна. – 2016. – Вип. 71. – С. 178-189.

UA0000414

Степи Близнюки – Барвінкове

(eng: Steppes Blyznyuky – Barvinkove)

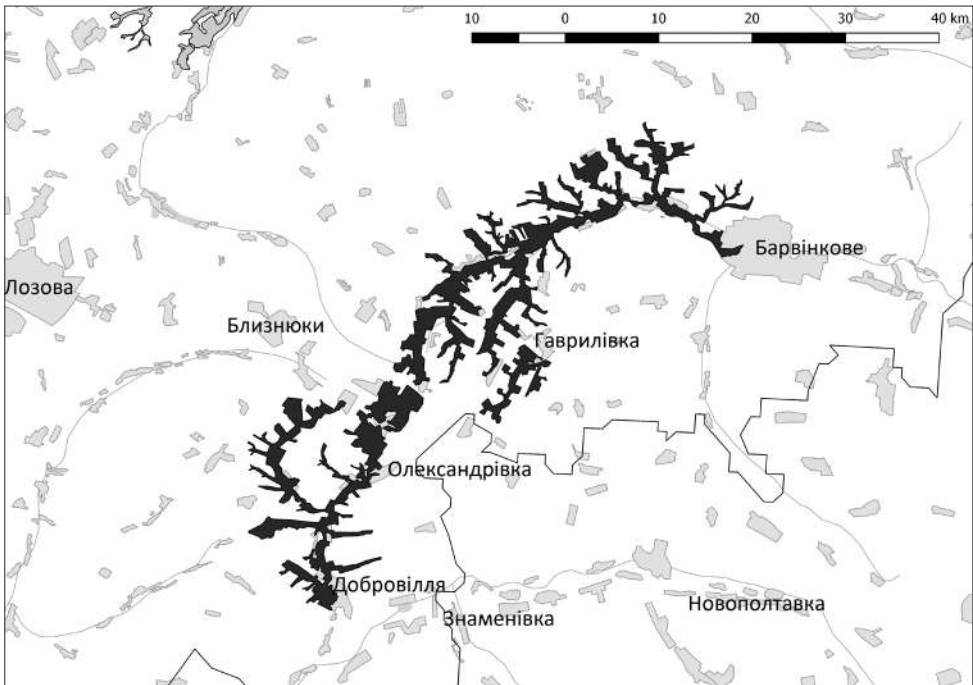
Розташування: Харківська область (Близнюківський, Барвінківський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 11056.36 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Aquila heliaca*, *Circus pygargus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, E2.2, F9.1, F3.247, F3.241 – «IN MOD»; E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	6600.0	M	A	B	A	C
E2.2	1650.0	P	A	C	A	C
E3.4	550.0	P	A	C	A	C
E5.4	100.0	P	A	C	A	C
F3.247	220.0	P	A	C	A	C
F9.1	110.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	r	15	25	i	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	3	5	p	R
B	A083	<i>Circus macrourus</i>	yes	c	3	4	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	6	10	i	R
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	5	5	p	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	2	3	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	5	20	i	R

Автори: Вітер С. Г., Толстяк М. С., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Ветров В. В., Милобог Ю. В. Новые данные о распространении курганника (*Buteo rufinus*) на востоке Украины // Птицы бассейна Северского Донца: Матер. 13–14 совещ. «Изучение и охрана хищных птиц Северского Донца». – Харьков, 2007. – №10. – С. 109–110.

UA0000415

Чигирин – Світловодські степові балки (eng: Chyhyryn – Svitlovodsk steppe gulches)

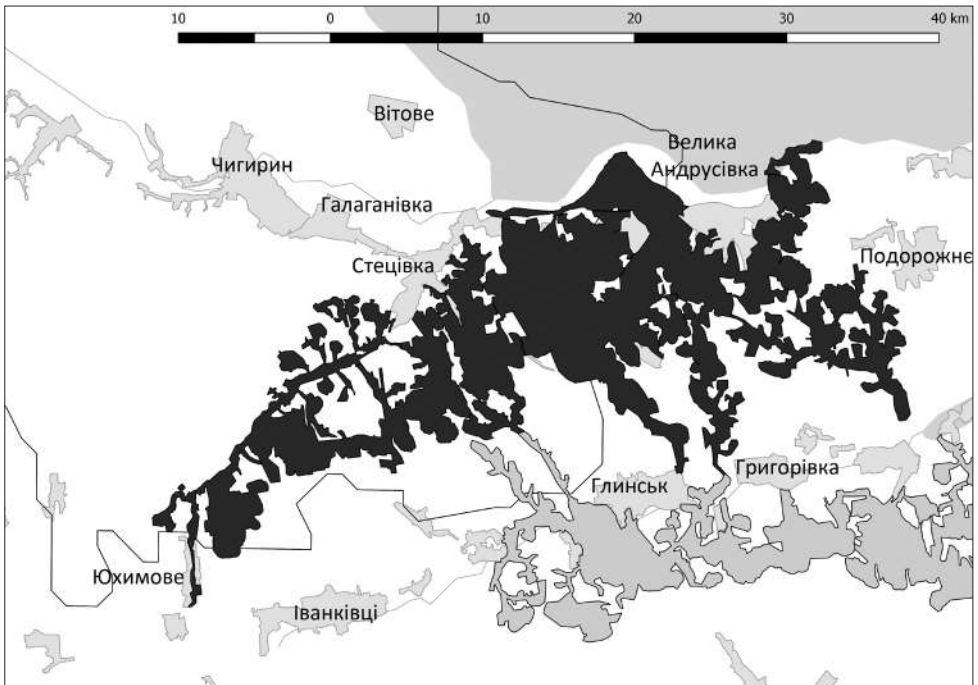
Розташування: Кіровоградська область (Світловодський, Знам'янський райони);
Черкаська область (Чигиринський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 15317.48 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Alcedo atthis*, *Anthus campestris*, *Botaurus stellaris*, *Buteo rufinus*, *Crex crex*, *Emberiza hortulana*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Lullula arborea*, *Luscinia svecica*, *Vipera ursinii* отримали статус «IN MOD»; *Jurinea cyanoides*, *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2, F3.247 – «IN MOD»; C2.34, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт дуже важливий для збереження червонокнижних видів, таких як – бражник дубовий *Marumba quercus*, зелена ящірка *Lacerta viridis*, гадюка степова *Vipera ursinii* і ін.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	0.1	G	D	C	C	C
C1.32	0.1	G	D	C	A	C
C1.33	0.1	G	D	C	A	C
C2.34	0.5	G	D	C	A	C
C3.4	0.1	G	D	C	C	C
C3.51	0.01	G	D	C	C	C
D5.2	2.0	G	B	C	B	C
E1.2	1500.0	M	A	C	A	C
E2.2	10.0	G	B	C	C	C
E3.4	10.0	G	A	C	B	C
F3.247	1.0	G	C	C	B	C
F9.1	0.2	G	D	B	B	C
G1.11	2.0	G	B	C	A	C
G1.21	2.0	G	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p	1000	3000	i	C
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	100	i	C
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p				C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	50	i	C
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	r	1	1	p	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	2	10	i	R
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p	500	5000	i	C
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	5	10	i	R

Автори: Шевчик В. Л., Спрягайло О. В., Безсмертна О. О., Василюк О. В., Кузьо Г. О., Оскрико О. С., Пушкар Т. І., Гаврилюк М. Н., Епішін В. В., Бабицький А. І., Гальченко Н. П., Некрасова О. Д.

Список літератури:

1. Гаврилюк М. Н. Кадастр місць гніздування орлана-білохвоста, *Haliaeetus albicilla* (L.), в Україні // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 37-42.
2. Шевчик В. Л. Охорона фітоценотріноманіття Черкаської області: проблеми та перспективи // Мат. рег. н-п. к. «Актуальні екологічні та агробіологічні проблеми Середнього Придніпров'я в контексті сталого розвитку». – Черкаси, 2012. – С. 121-124.
3. Шевчик В. Л., Бакалина Л. В., Полішко О. Д. Ценотичні та хорологічні особливості *Astragalus dasyanthus* Pall. на півночі Придніпровського Лісостепу та перспективи його збереження // Заповідна справа в Україні, 2006. – Т. 12, Вип. 2. – С. 17-21.
4. Шевчик В. Л., Бакалина Л. В., Полішко О. Д. Про поширення деяких рідкісних видів рослин на Черкащині // Вісник Черкаського педуніверситету, 2009. – Вип. 156. – С. 135-149.
5. Шевчик В. Л., Куземко А. А., Чорна Г. А. Список рідкісних видів судинних рослин, що підлягають охороні в межах Черкаської області // Заповідна справа в Україні, 2006. – Т. 12, Вип. 1. – С. 11-17.
6. Шевчик В. Л., Сенчило О. О. Поширення та стан популяцій брандушки різнокольорової (*Bulbocodium versicolor* (Ker.-Gawl.) Spreng. (Melanthiaceae) на Черкащині // Проблеми збереження, відновлення та стабілізації степових екосистем. Матеріали міжнародної наук. конференції. 25-28 травня 2011. – Маріуполь. Вид-во «Рената», 2011. – С. 214-218.

UA0000416

Світловодський (eng: Svitlovodskiy)

Розташування: Кіровоградська область (Світловодський район)

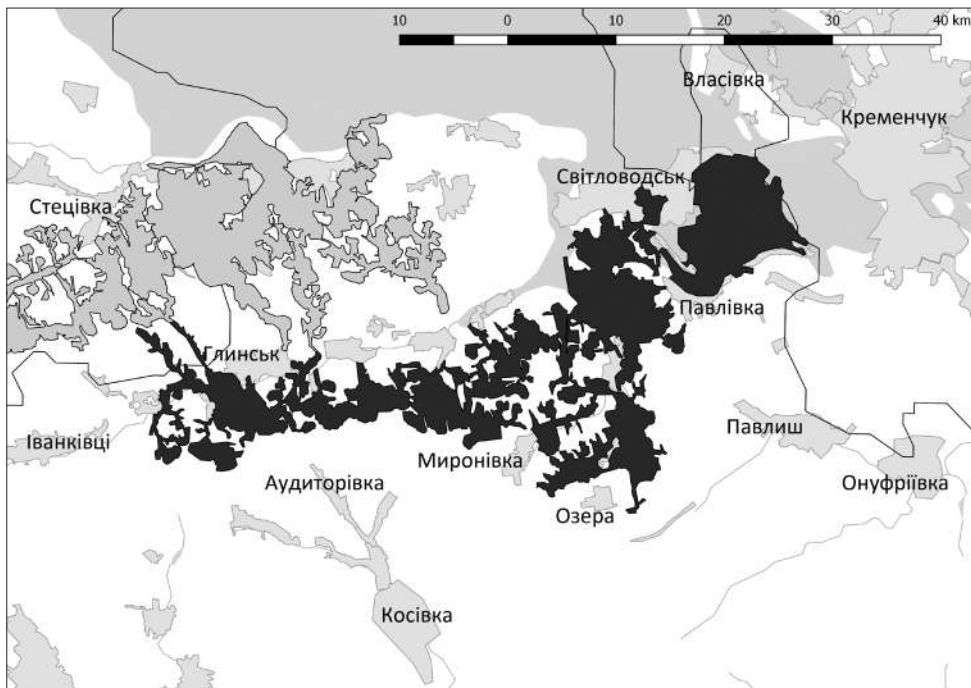
Біогеографічний регіон: Континентальний, Степовий

Площа: 18776,11 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт дуже важливий для збереження червонокнижних видів, таких, як мідянка звичайна *Coronella austriaca*, зелена ящірка *Lacerta viridis*, гадюка степова *Vipera ursinii* і ін.

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	40	80	i	C
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	5	10	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	21	24	i	C
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		r	3	4	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	w	1	2	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	r	1	2	p	V
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	200	300	i	C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				C
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	15	i	R

Автори: Некрасова О. Д., Гальченко Н. П., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Гаврилюк М. Н. Кадастр місць гніздування орлана-білохвоста, *Haliaeetus albicilla* (L.), в Україні. // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 37-42.
2. Шевцов А. О., Балацький Л. Ю. Нові дані по рідкісних та малочисельних видах птахів східної Кіровоградщини // Авіфауна України, 2015. – Вип. 6. – С. 43-48.
3. Шевцов А. О. Спостереження рідкісних видів птахів на території Кіровоградської області в 1995-2007 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 383-386.

UA0000417

Радомська дача

(eng: Radomska dacha)

Розташування: Чернігівська область (Семенівський, Корюківський райони)

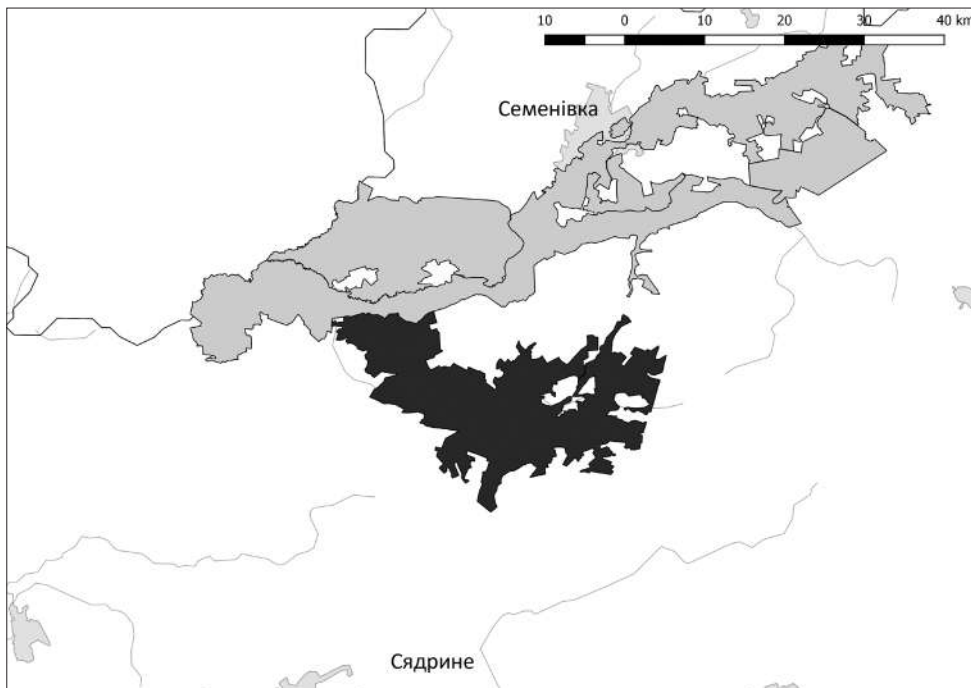
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 16558.56 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні оселища отримали відповідні статуси: G1.41, G3.1F – «IN MOD»; F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Крім того, тут зростають популяції видів Червоної книги України – коручка чемерниковидна – *Epipactis helleborine*, плаун річний – *Lycopodium annotinum*, гніздівка звичайна – *Neottia nidus-avis*, любка дволиста – *Platanthera bifolia*. Ліс важливий для збереження малої річки – Слот.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	15.0	G	B	C	A	C
C1.224	3.0	G	B	C	B	C
C1.32	20.0	G	B	C	A	C
D5.2	5.0	G	B	C	A	C
G1.11	10.0	G	B	C	A	C
G1.51	10.0	G	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	500	700	i
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p			R

Автори: Бузунко П. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі / П. А. Бузунко // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ-Чернівці : Друк-Арт, 2019. – С. 89-94.
2. Лукаш О. В. Рослинність та флористична цінність лісового урочища «Радомська дача» (Чернігівська обл.) / О. В. Лукаш, В. А. Онищенко // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. [Сер. Біологія]. – 2006. – № 3–4. – С. 18-27.

UA0000418

Кар'єри

(eng: Quarries)

Розташування: Чернігівська область (Семенівський, Корюківський райони)

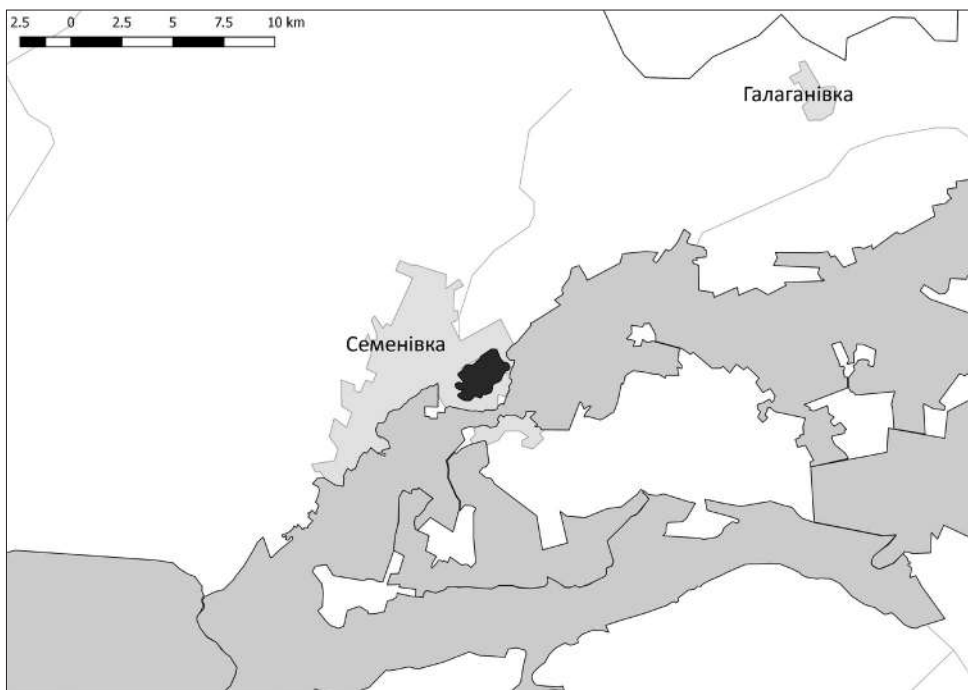
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 142.68 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Dryocopus martius* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Ciconia ciconia* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, G1.41 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Водойма разом з навколишнім лісом є важливим джерелом живлення річки Ревна (притоки р. Снові).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E5.4	30.0	M	B	C	B	C
F9.1	15.0	M	B	C	A	C
G1.11	25.0	M	B	C	A	C
G1.21	20.0	M	B	C	B	C
G1.51	50.0	M	B	C	B	C
G1.7	100.0	M	B	C	B	C
G1.8	10.0	G	B	C	B	C
G1.A1	100.0	M	B	C	A	C
G3.1F	30.0	M	B	C	C	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	30	30	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	2	2	i	V
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		c	2	2	i	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	6	6	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	2	3	i	C
P	1903	<i>Liparis loeselii</i>	yes	p	1	2	i	P

Автори: Бузунко П. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі / П. А. Бузунко // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ-Чернівці : Друк-Арт, 2019. – С. 89-94.

UA0000419

Орликівський ліс (eng: Orlykivskyi forest)

Розташування: Чернігівська область (Семенівський район)

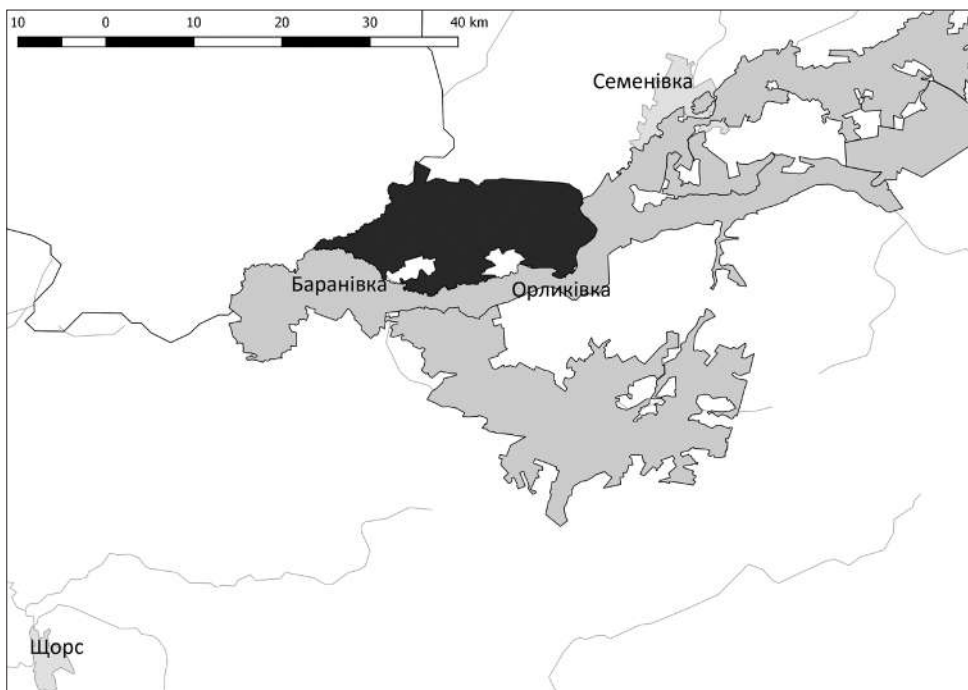
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 9623.53 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: D4.1, G1.41, G3.1F – «IN MOD»; F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Тут також відмічено присутність куртин баранця звичайного *Huperzia selago* та *Lycopodium annotinum* – видів Червоної книги України. Територія досліджена недостатньо добре, ймовірно, перелік рідкісних видів об'єкта може бути значно доповнений. Ліс важливий для збереження малої річки – Ревни.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.33	10	P	B	C	B	C
C2.34	10	P	B	C	B	C
C3.4	10	P	B	C	B	C
C3.51	10	P	B	C	B	C
D2.3	10	P	B	C	B	C
D4.1	10	P	B	C	B	C
E5.4	60	M	B	C	B	C
F9.1	15	M	B	C	A	C
G1.11	40	M	B	C	A	C
G1.21	20	M	B	C	B	C
G1.51	50	M	B	C	B	C
G3.1F	30	M	B	C	C	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	1	2	p	R
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p	200	2000	i	R

Автори: Бузунко П. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі / П. А. Бузунко // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці: Друк Арт, 2019. – С. 89-94.
2. Бузунко П. А. Солологічно цінні види рослини Семенівського району Чернігівської області та їх поширення на природно-заповідних територіях / П. А. Бузунко, І. К. Левченко // Приоритеты научной ценности особо охраняемых природных территорий Полесья: материалы междунар. научно-практич. семинара, 20 февраля 2014 г., Чернигов, Украина / П. А. Бузунко, І. К. Левченко. – Чернівці: Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 118-120.
3. Лукаш А. В. Оптимизация территориальной охраны фиторазнообразия Щорско-Семеновского геоботанического района (Восточное Полесье) в связи с новыми флористическими находками / А. В. Лукаш, П. А. Бузунко, І. К. Левченко // Эколого-биологические аспекты состояния и развития Полесского региона и сопредельных территорий: наука, образование, культура. Материалы VII Международной заочной научно-практической конференции Мозырь, 2016 г. / А. В. Лукаш, П. А. Бузунко, І. К. Левченко. – Мозырь: МГПУ им. И. П. Шамякина, 2016. – С. 77-79.
4. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: соологічна оцінка / О. В. Лукаш. – Київ: Фітосоціоцентр, 2010. – 220 с.

UA0000420

Ферубські ліси

(eng: Ferubski forests)

Розташування: Чернігівська область (Семенівський район)

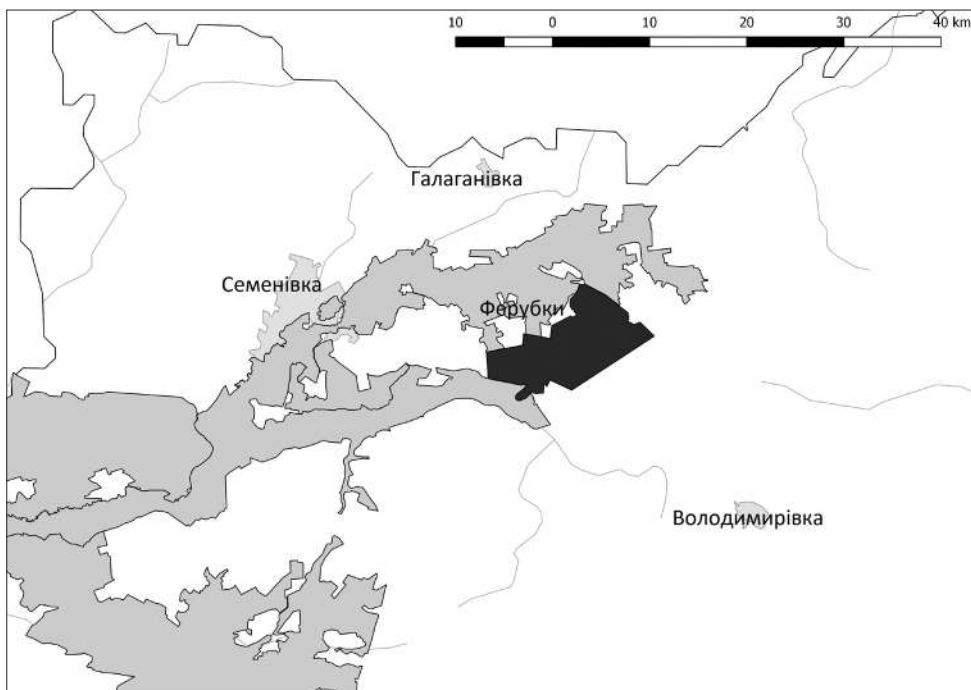
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 3551.94 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, G1.41 – «IN MOD»; F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія об'єкта є важливою, оскільки на ній виявлено одну з найбільших на Східному Поліссі популяцій півників угорських *Iris aphylla* ssp. *hungarica* та на теперішній момент неоцінену за розміром (через новизну знахідки) популяцію соню широколистоного *Pulsatilla patens* – видів резолюції 6 Бернської конвенції. Крім того, тут зростають популяції видів Червоної книги України – коручка чемерниковидна – *Epipactis*

helleborine, лілія лісова – *Lilium martagon*, плаун річний: *Lycopodium annotinum*, гніз-
дівка звичайна – *Neottia nidus-avis*, любка дволиста – *Platanthera bifolia*. Ліс важли-
вий для збереження малої річки – Рванець.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
E5.4	30	M	B	C	B	C
F9.1	20	M	B	C	A	C
G1.11	20	M	B	C	A	C
G1.21	20	M	B	C	B	C
G1.51	50	M	B	C	B	C
G1.7	100	M	B	C	B	C
G1.8	10	G	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	3000	5000	i	V
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>	yes	p	20	20	i	R

Автори: Бузунко П. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Лукаш А. В. Оптимизация территориальной охраны фиторазнообразия Щорско-Семеновского геоботанического района (Восточное Полесье) в связи с новыми флористическими находками / А. В. Лукаш, П. А. Бузунко, И. К. Левченко // Эколого-биологические аспекты состояния и развития Полесского региона и сопредельных территорий: наука, образование, культура. Материалы VII Международной заочной научно-практической конференции Мозырь, 2016 г. – Мозырь: МГПУ им. И. П. Шамякина, 2016. – С. 77-79.
2. Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі / П. А. Бузунко // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 89-94.

UA0000421

Семенівський ліс міжріччя Ревна – Рванець (eng: Semenivskiy forest between Revna and Rvanets rivers)

Розташування: Чернігівська область (Семенівський район)

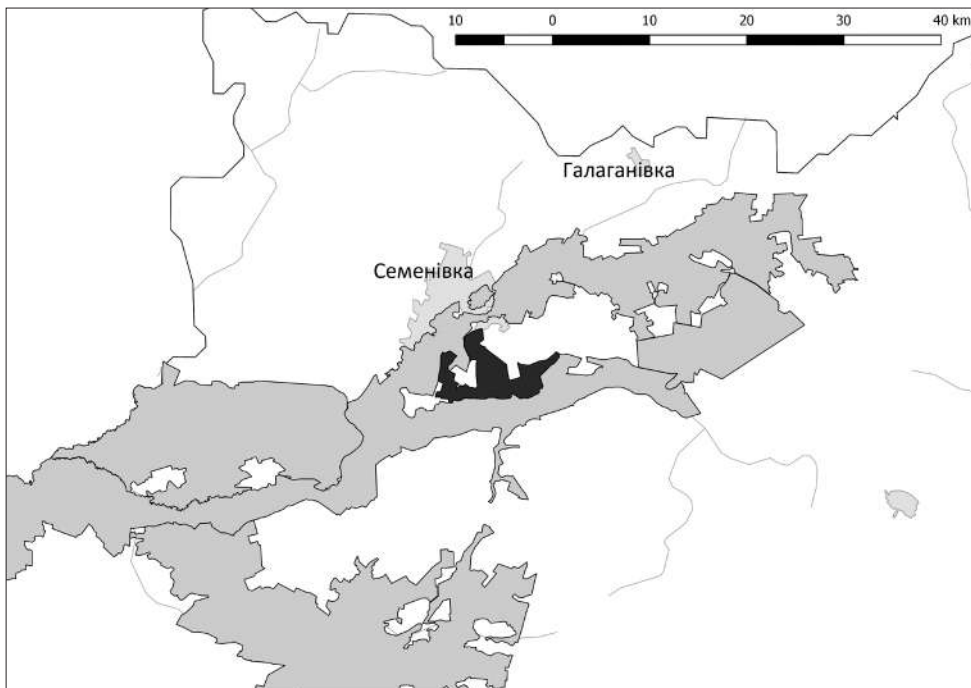
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 1507.6 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, G1.41 – «IN MOD»; F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

На території об'єкта виявлено популяції сону широколистого *Pulsatilla patens* та півників угорських *Iris aphylla* ssp. *hungarica* – видів резолюції 6 Бернської конвенції. Ці види, а також окремі інші види, популяції яких знадено на описуваній території (гронянка півмісяцева – *Botrychium lunaria*, діфазіаструм сплюснутий – *Diphasiastrum*

complanatum, коручка чемерниковидна – *Epipactis helleborine*, лілія лісова – *Lilium martagon*, плаун річний – *Lycopodium annotinum*, гніздівка звичайна – *Neottia nidus-avis*, любка дволиста – *Platanthera bifolia*, любка зеленоквіткова – *Platanthera chlorantha*) також занесені до Червоної книги України. Ліс важливий для збереження малої річки – Рванець.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E5.4	10	M	B	C	B	C
F9.1	5	M	B	C	A	C
G1.11	5	M	B	C	A	C
G1.51	50	M	B	C	B	C
G1.7	75	M	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	10	50	i	V
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>	yes	p	80	300	i	R

Автори: Бузунко П. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Бузунко П. А. Знахідки рослин Червоної книги України в Щорсько-Семенівському геоботанічному районі / П. А. Бузунко // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ – Чернівці : Друк-Арт, 2019. – С. 89-94.
2. Лукаш А. В. Оптимизация территориальной охраны фитообразия Щорско-Семеновского геоботанического района (Восточное Полесье) в связи с новыми флористическими находками / А. В. Лукаш, П. А. Бузунко, И. К. Левченко // Эколого-биологические аспекты состояния и развития Полесского региона и сопредельных территорий: наука, образование, культура. Материалы VII Международной заочной научно-практической конференции Мозырь, 2016 г. – Мозырь: МГПУ им. И. П. Шамякина, 2016. – С. 77-79.

UA0000422

Дуброва

(eng: Dubrova)

Розташування: Закарпатська область (Тячівський район)

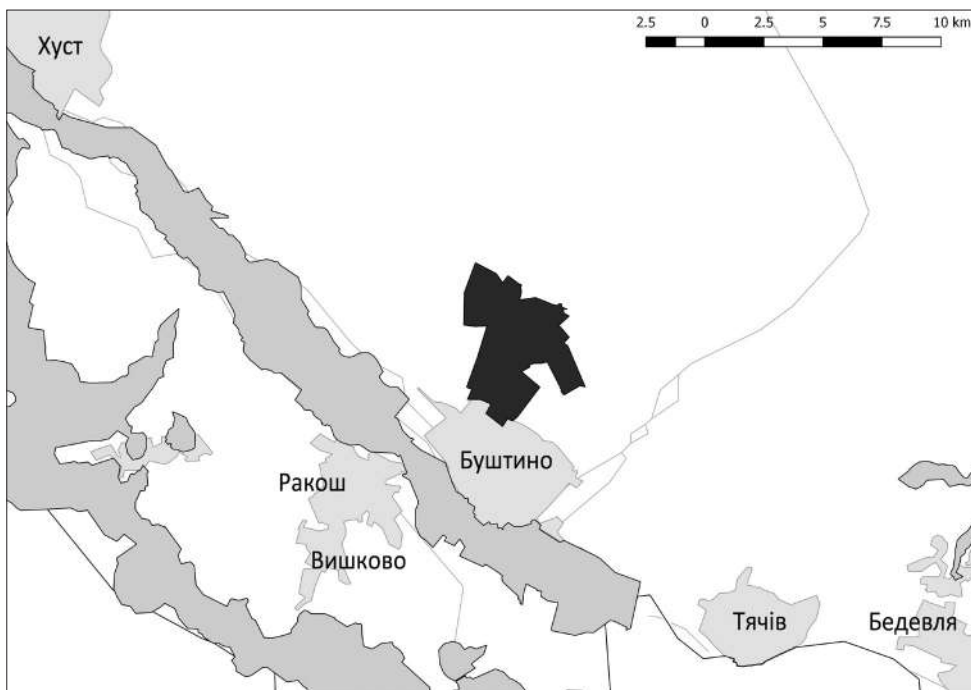
Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 879.26 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.3413, C2.33, C2.34, C3.4, C3.51, C3.55, C3.62, D2.3, D5.2, E1.11, E2.2, E3.4, F3.241, G1.21, G1.4115, G1.7, G1.8, G1.A1, G1.41 – «IN MOD»; G1.51, C1.3411 – «IN MIN». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає в себе болотно-лісовий комплекс у рівнинному урочищі «Дуброва» виняткової природоохоронної важливості, що є рефугіумом останнього льодовикового періоду та останнім в Паннонському регіоні України залишком реліктових гляціальних екосистем, що збереглися в теплих умовах окраїнної Паннонії. Особливу цінність представляють фрагменти сфагнових боліт (торфовищ), мочарів,

гляціальних перстачевих дібров, а також єдиний масив ацидофільних молінієвих дібров, які є останніми осередками місцеперебування багатьох унікальних для регіону північно-бореальних видів флори та фауни на рівнинних територіях.

Територія сайту є важливішим осередком видового різноманіття рівнини, з одним з найвищих в регіоні числом рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, занесених до міжнародних природоохоронних переліків, Червоної книги України та до регіонального червоного списку видів. У межах урочища було виявлено 16 червонокнижних видів рослин та 18 видів регіонального червоного списку. Тут відомі унікальні, єдині в Карпато-Паннонському регіоні України, реліктові зростання багатьох видів рослин, серед яких фіалка багнова (єдине в Центральній Європі місцезростання), косарики болотні, гвоздика голувата та більше десятка видів, відомих у регіоні з одного-двох місцезростань, зокрема нарцис вузьколистий (друга за величиною рівнинна популяція). У невеликому лісовому масиві урочища зафіксовано одразу кілька гніздівель лелеки чорного.

Територія урочища вирізняється найвищим на Закарпатті різноманіттям денних метеликів, через що ліси ур. Дуброва належать до території загальноєвропейського значення, маючи статус «Prime Butterfly Area».

Урочище є важливим геопросторовим вузлом (ключовою територією) екомережі в умовах освоєного та густонаселеного регіону Марамороської котловини та виступає з'єднуючою ланкою між гірськими і рівнинними природними комплексами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	0.5	P	C	C	B	C
C1.3413	1.0	P	B	C	B	C
C2.33	0.5	P	C	C	B	C
C2.34	1.0	P	B	C	B	C
C3.4	2.0	P	B	C	A	C
C3.51	2.0	P	B	C	B	C
C3.55	0.5	P	B	C	A	C
C3.62	0.5	P	B	C	B	C
D3.2	1.0	P	C	C	B	C
D5.2	4.0	P	B	C	C	C
E1.11	0.5	P	C	C	A	C
E2.2	150.0	P	A	B	A	C
E3.4	100.0	P	A	C	A	C
E3.5	80.0	P	A	C	A	C
G1.21	10.0	M	A	C	A	C
G1.41	25.0	P	C	C	C	B

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
G1.51	5.0	M	B	C	C	C
G1.7	10.0	M	A	C	A	C
G1.8	150.0	M	A	C	A	C
G1.A1	70.0	M	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	4	15	i	V
P	1898	<i>Eleocharis carniolica</i>	yes	p				R
P	4096	<i>Gladiolus palustris</i>		p				V
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	1	2	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p	50	100	i	R
I	1059	<i>Maculinea teleius</i>		p			i	R
P	2303	<i>Narcissus angustifolius</i>	yes	p				R

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Попов С. Г. Види денних метеликів (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea), що потребують охорони в Закарпатській області // Наук. вісник Ужгородського університету. Сер. Біологія. – Вип. 15, 2004. – С. 98-101.
2. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / За ред. Я.П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
4. Important Plant Areas of Ukraine / V.A. Onyshchenko (editor). – Kyiv: Alterpress, 2017. – 376 p.
5. Popov S. Butterflies of the Transcarpathian Floodplain Ecosystems: Monitoring, Ecology and Conservation. – Uzhhorod: Art Line, 2008. – 124 p.

UA0000423

Заплава річки Тиса (eng: Tysa river floodplain)

Розташування: Закарпатська область (Хустський район)

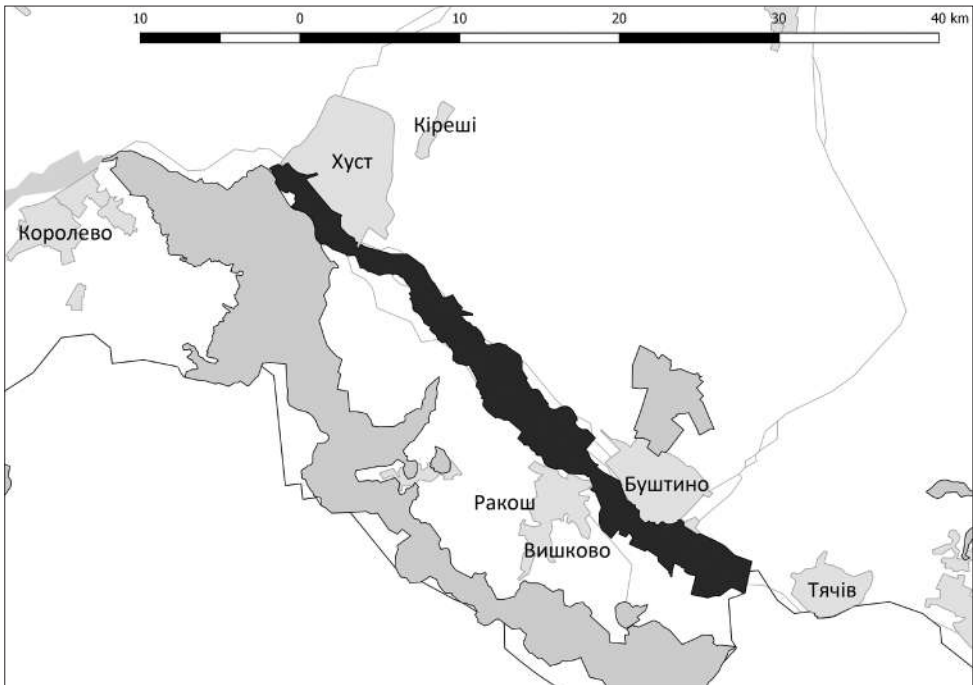
Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 3808.46 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким наступні види *Gobio alpinus*, *Gobio kessleri*, *Gobio uranoscopus*, *Leuciscus souffia*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Sabanejewia aurata*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Zingel streber* отримали статус «IN MOD»; *Lutra lutra* – «IN MIN». Також оселища E1.11, E2.2, E3.4, F3.241, G1.11, G1.21, G1.4115, H2.5, C3.55, C3.62, C1.3413, C2.33, C1.222, C2.34, C1.33, C1.25 отримали статус «IN MOD»; D5.2, C1.3411, C1.32 – «IN MIN»; C3.4 – «IN MAJ».

Пропонований сайт репрезентує ландшафт меандруючого багаторукавного русла річки з великими гальковими пляжами, де Тиса, при виході на рівнину, ще зберігає напівгірський характер та має змогу змінювати русло.

Вздовж рукавів, стариць Тиси та в їх заплавах, а також на островах поширені прибережні вербово-тополеві та вільхово-ясеневі ліси-галереї та чагарник. На підмоченому побережжі вздовж водних потоків поширені високотравні гігрофільні угруповання, які мозаїчно трапляються у вигляді вузьких смуг по берегах рукавів русла, стариць, островів, пониззі струмків у межах заплави Тиси. Також у заплаві Тиси спостерігаються осокові високотравні мочарі, утворені на місці корит колишніх рукавів річки на багатих алювіальних наносах. Усі ці ділянки поряд зі старицями та водними токами є головними осередками біорізноманіття Притисянщини і запорукою стійкого існування екосистеми ріки й екологічної стабільності регіону.

Проектований сайт є важливішим осередком видового різноманіття рівнинного Закарпаття, з одним з найвищих у регіоні числом рідкісних та зникаючих видів, занесених до міжнародних природоохоронних переліків, Червоної книги України та до регіонального червоного списку видів. Особливо важливою є ділянка для збереження різноманіття тваринного світу. Зокрема, з безхребетної фауни тут виявлено 34 види булавовусих метеликів, 18 видів рідкісних жуків-турунів, з яких 2 види на Закарпатті трапляються тільки у прирусловій ділянці Тиси. Заплава є середовищем існування багатьох видів земноводних, плазунів, рідкісних видів ссавців (видра та кіт лісовий). Наявність старих дуплистих дерев тополі чорної зумовлює високе різноманіття кажанів. Рівнинна ділянка Тиси володіє майже повним видовим складом іхтіофауни Закарпаття, серед яких рідкісні лосось дунайський, йорж смугастий, стерлядь. Особливе значення Тиси як важливішого осередку концентрації птахів. Ширина долини, численні галькові острівці, меандрові острови з постійною деревною рослинністю сприяють формуванню угруповань водно-болотних птахів, лісових видів, властивому лише долині р. Тиса. Тільки тут збереглися колоніальні поселення крячка річкового, крячка малого – їх колонії складають близько 50% від кількості популяції всієї Середньодунайської низовини. Заплава виконує важливу роль екологічного коридору для проникнення видів птахів у глибоку гірську гряди Східних Карпат та сезонних міграцій.

Поряд з непересічною цінністю території, як ділянки, що репрезентує прируслово-заплавний комплекс р. Тиса, значний осередок видового різноманіття, пропонується до заповідання площа є важливим геопросторовим вузлом (ключовою територією) Проектованої екомережі в умовах освоєного та густонаселеного регіону Марамороської котловини. Пропонований сайт також є важливішим з'єднувальним екокоридором між гірсько-карпатським та рівнинно-паннонським регіонами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	1.0	P	C	C	B	C
C1.224	0.5	P	C	C	B	C
C1.225	0.5	P	C	C	B	C

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.25	1.0	P	C	C	B	C
C1.32	20.0	P	B	C	B	C
C1.33	30.0	P	A	C	B	C
C1.3411	10.0	P	A	C	A	C
C1.3413	10.0	P	A	C	A	C
C2.33	15.0	P	B	C	B	C
C2.34	25.0	P	A	C	B	C
C3.4	15.0	P	B	C	B	C
C3.55	400.0	P	A	C	A	C
C3.62	600.0	P	A	C	A	C
E1.11	5.0	P	C	C	A	C
E2.2	540.0	P	A	C	A	C
E3.4	60.0	P	B	C	B	C
F9.1	400.0	P	A	C	A	C
G1.11	300.0	P	A	C	A	C
G1.21	40.0	P	A	C	B	C
H2.5	2.0	P	C	C	B	C
H3.1	15.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру
					Min.	Max.	
F	1130	<i>Aspius aspius</i>		p			C
F	1138	<i>Barbus meridionalis</i>		p			R
F	1163	<i>Cottus gobio</i>		p			C
P	1898	<i>Eleocharis carniolica</i>		p			R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	30	i
F	4123	<i>Eudontomyzon danfordi</i>		p			V
F	2555	<i>Gymnocephalus baloni</i>		p			V
F	1157	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>		p			V
F	1105	<i>Hucho hucho</i>		p	50	100	i
M	1355	<i>Lutra lutra</i>		p	4	5	i
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p			R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p			C
F	6144	<i>Romanogobio alpinus</i>		p			V

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	6143	<i>Romanogobio kesslerii</i>		p				R
F	6145	<i>Romanogobio uranoscopus</i>		p				R
F	1146	<i>Sabanejewia aurata</i>		p				R
F	6147	<i>Telestes souffia</i>		p				V
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R
A	2001	<i>Triturus montandoni</i>		p	40	50	i	R
F	1160	<i>Zingel streber</i>		p				V
F	1159	<i>Zingel zingel</i>		p				R

Автори: Кіш Р. Я., Лєсник В. В.

Список літератури:

1. Земноводные Красной книги Украины: Справ.-кадастр / Е. М. Писанец, С. Н. Литвинчук, Ф. Ф. Куртяк, В. И. Радченко; НАН Украины; Зоол. музей Нац. науч.-природовед. музея. – К.: Зоомузей ННПМ НАНУ, 2005. – 227 с.
2. Романків Л., Лєсник В. Поширення пічкурів у водоймах Західної України // Матеріали XIII Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів «Молодь і поступ біології», Львів, 25-27 квітня 2017. – Львів, 2017. – С. 162.
3. Романь А. М., Талабішка Є. М. «Червонокнижні» види риб Українських Карпат // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 210-217.
4. Скворчинський А. О. «Червонокнижні» види риб України в любительських ловах нахлистом // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 251-253.
5. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
6. Червона книга України. Рослинний світ / За ред. Я.П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
7. Popov S. Butterflies of the Transcarpathian Floodplain Ecosystems: Monitoring, Ecology and Conservation. – Uzhhorod: Art Line, 2008. – 124 p.

UA0000424

Острозька прохідна долина (eng: Ostrozka prohidna dolyna)

Розташування: Рівненська область (Дубенський, Здолбунівський, Острозький райони)

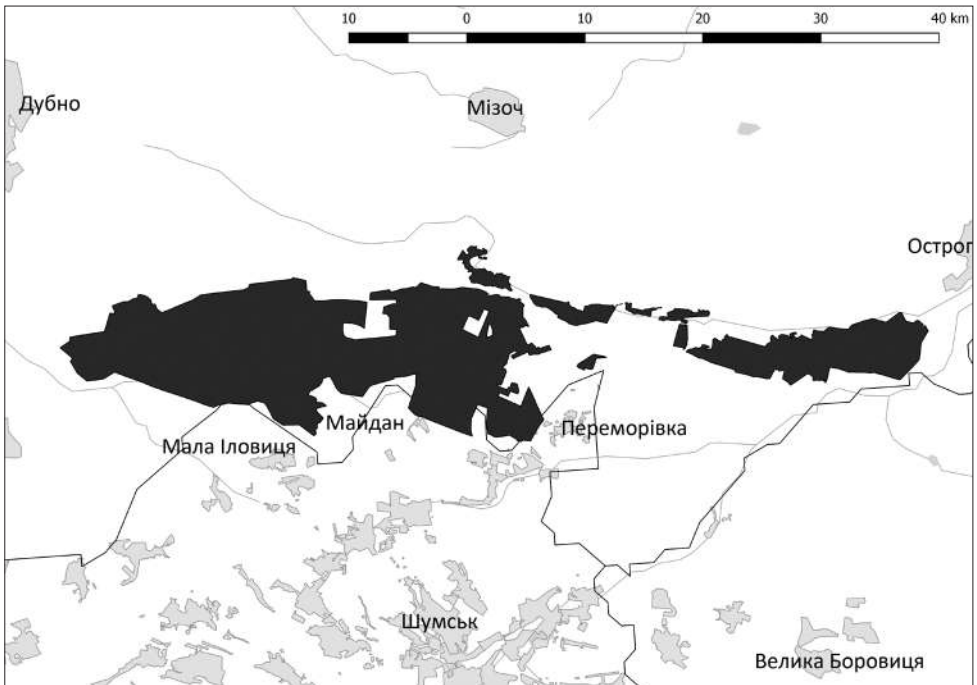
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 17170.55 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Drepanocladus vernicosus*, *Botaurus stellaris*, *Ciconia nigra*, *Aquila heliaca*, *Circus aeruginosus*, *Aquila pomarina*, *Crex crex*, *Grus grus*, *Alcedo atthis* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Maculinea teleius*, *Ligularia sibirica*, *Aquila clanga*, *Ciconia ciconia*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: G1.4, G1.41 – «IN MOD»; G3.1F – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Необхідність створення даної території обумовлена високою природоохоронною цін-

ністю природних комплексів Острозької прохідної долини. Частина території долини вже включена до території Емеральд UA0000102 (Dermansko-Ostrozkyi National Nature Park) площею 5448,3 га. Створення більшої та більш цілісної території Емеральд дозволило б додатково забезпечити охорону значних за площею лісових оселищ, зокрема G1.8, G1.41 та G3.1F. Необхідність розширення мережі Емеральд для забезпечення охорони останніх двох типів оселищ у континентальному регіоні була визначена в ході останнього біогеографічного семінару. Окрім того, збереження цілісних природних комплексів Острозької прохідної долини також є важливим для охорони численних видів Резолюції 6 Бернської конвенції та інших охоронюваних списків.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	0.2	M	A	C	A	C
C1.224	0.2	M	A	C	A	C
C2.33	0.1	M	A	C	B	C
C2.34	0.2	M	A	C	A	C
D4.1	50.0	M	A	C	A	C
D5.2	100.0	M	A	C	A	C
E2.2	50.0	M	A	C	A	C
E3.4	19.0	M	A	C	A	C
E3.5	2.0	M	A	C	A	C
E5.4	1.0	M	A	C	B	C
F9.1	1.0	M	A	C	A	C
G1.11	1.0	M	A	C	A	C
G1.8	930.0	M	A	C	B	C
G1.A1	250.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		p	5	10	p	R
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				P
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	5	10	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	1	5	i	R
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	100	200	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	100	200	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	3	5	p	V

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	2	10	p	C
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	5	10	p	C
P	1381	<i>Dicranum viride</i>		p				P
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	10	30	p	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	80	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	2	5	p	R
P	6216	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>		p				P
P	1758	<i>Ligularia sibirica</i>		p	1000	10000	i	R
P	1903	<i>Liparis loeselii</i>		p	5	10	i	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	R
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
I	6177	<i>Phengaris teleius</i>		p	5	10	i	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	30	i	R

Автори: Головко О. В., Гриник Є. О., Тестов П. С.

Список літератури:

1. Вінніченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції. – Київ: Хімджест, 2006. – 176 с.
2. Головко О. В., Кальчук Г. В., Столяр Н. В. Знахідки видів тварин, занесених до Червоної книги України (2009), на території та в околицях Національного природного парку «Дермансько-Острозький» (Рівненська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 204-206.
3. Заповідники і національні природні парки України. – Київ: Вища школа, 1999. – 230 с.
4. Звіт «Підготовка матеріалів до Проєкту створення Національного природного парку «Перлина Волино-Поділля», Державний центр заповідної справи, 2006.
5. Зелена книга України / під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я. П. Дідуха – К.: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
6. Плига А. В. Зустрічі видів Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 121-132.
7. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення. – К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. – 332 с.
8. Проєкт створення Національного природного парку «Перлина Волині й Поділля», 2007.
9. Фіторізноманіття національних природних парків України / Під ред. Т.Л. Андрієнко та В.А. Онищенка. – К.: Науковий світ, 2003. – 143 с.
10. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
11. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

UA0000425

Західний Сиваш

(eng: Western Syvash)

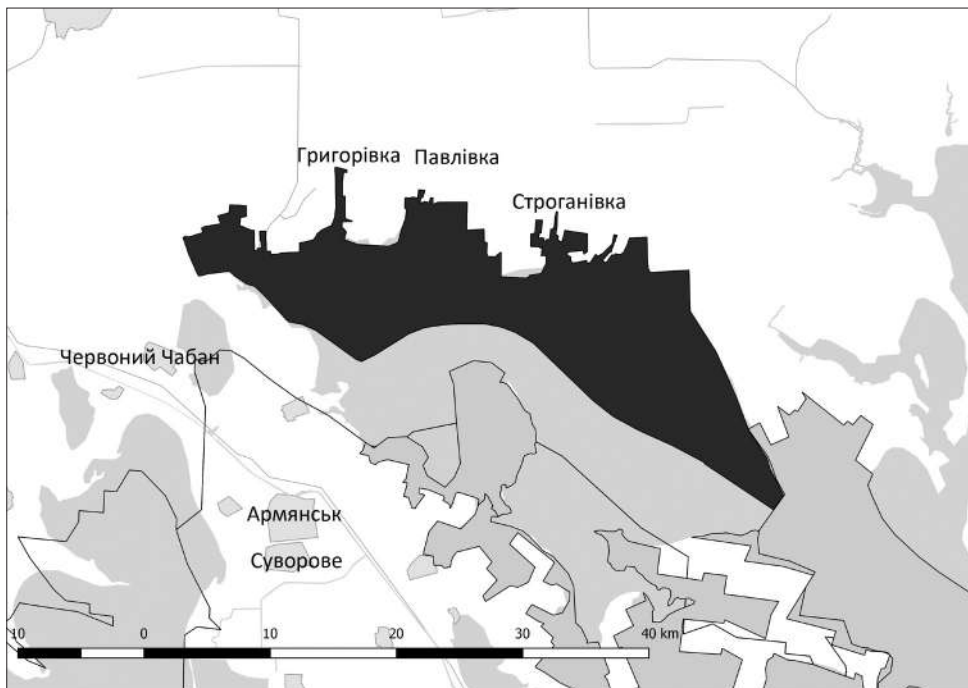
Розташування: Херсонська область (Новотроїцький, Чаплинський, Каланчацький райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 18886.82 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Sicista subtilis*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardea purpurea*, *Platalea leucorodia*, *Plegadis falcinellus*, *Ciconia nigra*, *Cygnus cygnus*, *Tadorna ferruginea*, *Aythya nroca*, *Pernis apivorus*, *Circus pygargus*, *Circus aeruginosus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila pomarina*, *Falco vespertinus*, *Grus grus*, *Porzana porzana*, *Porzana parva*, *Himantopus himantopus*, *Recurvirostra avosetta*, *Xenus cinereus*, *Phalaropus lobatus*, *Calidris alpina*, *Gallinago media*, *Glareola pratincola*, *Larus minutus*, *Chlidonias niger*, *Chlidonias leucopterus*, *Chlidonias hybrida*, *Sterna hirundo*, *Sterna albifrons*, *Asio flammeus*, *Coracias garrulus*,

Alcedo atthis, *Melanocorypha calandra*, *Lullula arborea*, *Anthus campestris*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Sylvia nisoria*, *Ficedula albicollis*, *Oenanthe pleschanka*, *Luscinia svecica*, *Emberiza hortulana* отримали статус «IN MOD»; *Ciconia ciconia*, *Milvus migrans*, *Hieraaetus pennatus* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A2.3, B2.3, A5, E1 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Проектований сайт охоплює Західний Сиваш в межах Херсонської області, тобто його північну частину та прилеглі ділянки суходолу. Північне узбережжя Сиваша характеризується дуже порізаною береговою смугою, утворює численні півострови, затоки, острови. На підвищених прибережних ділянках збереглися пустельні та справжні степи, а у зниженнях – солончаки з галофітною рослинністю.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	2.0	P	A	B	A	C
A2.3	0.5	P	A	B	A	C
A2.4	2.0	P	A	B	A	C
A2.5	1000.0	G	A	B	A	C
A2.61	300.0	M	A	B	A	C
A5	1000.0	G	A	C	A	C
B1.1	0.5	M	A	B	A	C
B2.3	0.5	P	A	B	A	C
E1.2	300.0	G	A	C	A	C
E6.2	300.0	P	A	B	A	C
X02	13112.5	G	A	B	A	C
X03	100.0	G	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
B	A124	<i>Porphyrio porphyrio</i>		c	1	2	i R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	100	100	i R
M	2021	<i>Sicista subtilis</i>		p	5	50	i V

Автор: Мойсієнко І. І., Русін М. Ю.

Список літератури:

1. Бронсков О. І., Андрющенко Ю. О., Бусел В. А., Гринюк П. І., Дев'ятко Т. М., Дядічева О. А., Загородний І. В., Ильчук В. П., Козодавов С. В., Черничко Р. М., Попенко В. М., Форманюк О. О. Зустрічі рідкісних видів птахів на півночі Західного Сивашу навесні 2018 р. // Актуальные вопросы исследования и охраны птиц / Под ред. Русева И. Т., Корзюкова А. И., Курочкина С. Л.: Сб. науч. ст. – К.: Изд-во Украинского общества охраны птиц, 2018. – С. 22-28.
2. Андрющенко Ю. А., Бронсков А. И., Бусел В. А., Гринюк П. И., Девятко Т. Н., Дядичева Е. А., Загородний И. В., Ильчук В. П., Козодавов С. В., Черничко Р. Н., Попенко В. М., Форманюк О. А. Предварительные результаты наблюдений за весенним пролетом птиц в районе Сивашской ВЭС в 2018 году // Актуальные вопросы исследования и охраны птиц / Под ред. Русева И. Т., Корзюкова А. И., Курочкина С. Л.: Сб. науч. ст. – К.: Изд-во Украинского общества охраны птиц, 2018. – С. 10-15.
3. Yarovoy S. A., Kostikov I. Yu., Solonenko A. N. Dalabiftlum-like alga (Chlorophyta) from the seaboard solonchak soils // Algae in terrestrial ecosystems: Intern. Conf. (Kaniv, Sept. 27-30, 2005). – Kaniv (Ukraine). – P. 66.
4. Rusin M. 2020 *Sicista lorigera*. Image ID # 152130. In: UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information. Available from: <http://www.ukrbin.com> (Accessed: Date 18/5/2020).

UA0000426

Долина річки Хорол в Сумській області (eng: Khorol river valley in Sumy region)

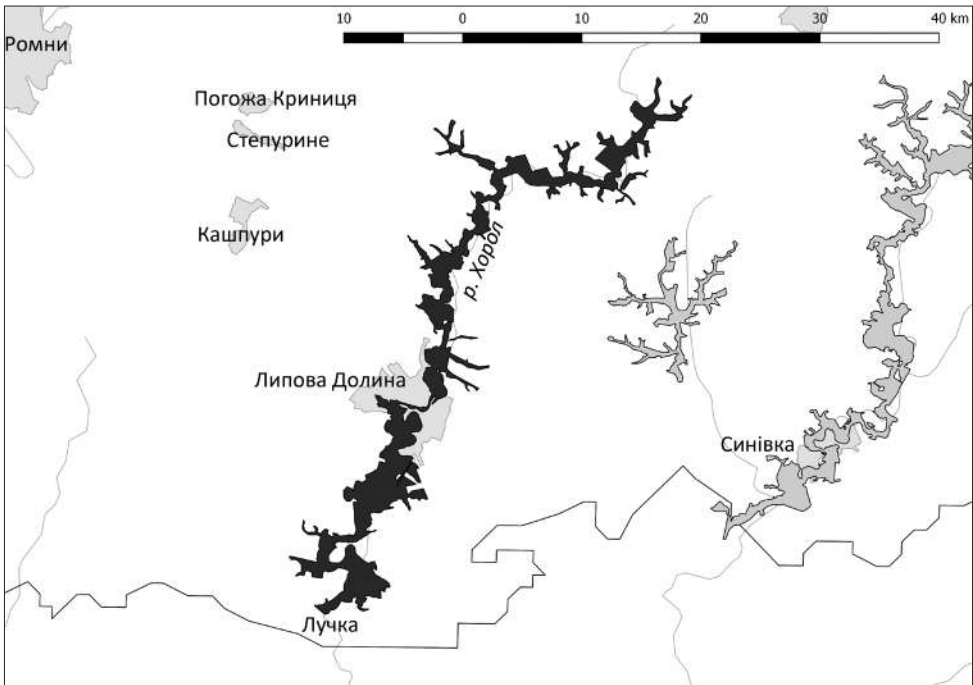
Розташування: Сумська область (Липоводолинський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 4643.3 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Myotis dasycneme*, *Circus pygargus*, *Emberiza hortulana*, *Buteo rufinus*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, C1.4, C3.51, G1.A1 – «IN MOD»; F9.1, C2.34, C3.4, E1.3, G1.21, C1.225 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Ділянка включає доволі збережені ділянки заплави та схилів до річки Хорол. У заплаві представлені справжні та заболочені луки, місцями з ознаками засолення. У глибоких балках по обидва боки долини збереглися осередки степової рослинності. Серед протиерозійних насаджень дерев по схилах трапляються ділянки лісів із природним складом деревостану. Добре представлені низинні болота, різноманітна водна рослинність, де збереглися угруповання лататтевих.

Річка є важливою територією-рефугіумом для збереження місцевих популяцій амфібій. На території сайту виявлені популяції карася золотистого *Carassius carassius* – виду, занесеного до Червоної книги України.

Також значну цінність мають лучні ділянки, на яких зустрічається низка рідкісних видів птахів і комах.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	50.0	P	A	C	B	C
C1.223	50.0	P	A	C	A	C
C1.224	50.0	P	A	C	A	C
C1.225	0.01	P	A	C	A	C
C1.32	100.0	P	A	C	A	C
C1.33	70.0	P	A	C	B	C
C1.4	70.0	P	A	C	B	C
C2.33	80.0	P	A	C	A	C
C2.34	70.0	P	A	C	A	C
C3.4	90.0	P	A	C	A	C
C3.51	50.0	P	A	C	A	C
D5.2	90.0	P	A	C	A	C
E1.3	60.0	P	A	C	A	C
E2.2	1380.0	P	A	C	A	C
E3.4	80.0	P	A	C	A	C
E5.4	50.0	P	A	C	A	C
F9.1	200.0	P	A	C	A	C
G1.11	200.0	P	A	C	B	C
G1.21	230.0	P	A	C	A	C
G1.22	220.0	P	A	C	B	C
G1.A1	200.0	P	A	C	A	C
G1.A4	150.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	10	15	p	C
B	A084	<i>Circus pygargus</i>		r	1	1	p	R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	50	i	C
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p	1	1	i	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	5	10	p	C
B	A127	<i>Grus grus</i>		c	27	27	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	200	300	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	10	50	i	C
M	1318	<i>Myotis dasycneme</i>		r	1	2	i	V
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	10	50	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскирко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Панченко С. М., Василюк О. В., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олеля із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
2. Статива А. І. Зустрічі видів тварин, включених до III видання Червоної книги України, на півночі Лівобережжя // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 282-294.
3. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.

UA0000427

Долина річки Рябина в Сумській області (eng: Riabyna river valley in Sumy region)

Розташування: Сумська область (Великописарівський район)

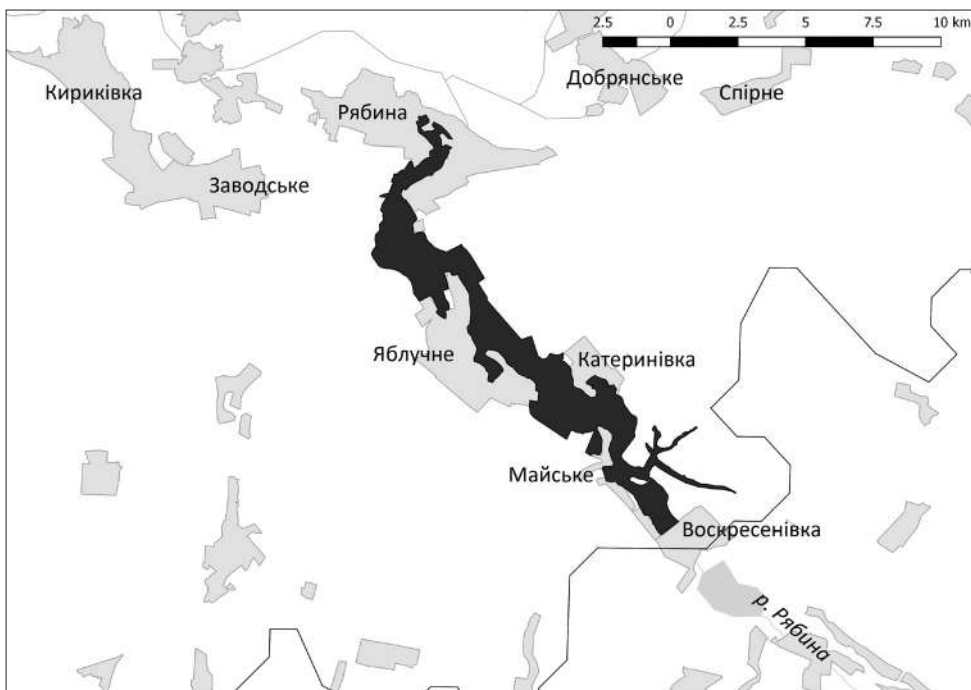
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 1084.09 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Lanius minor*, *Buteo rufinus*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD», *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, C1.4, C3.51, G1.A1 – «IN MOD», F9.1, C2.34, C3.4, E1.3, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Долина р. Рябина перетинає лівобережні тераси р. Ворскли, які в наш час розорані. По відносно пологих берегах подекуди збереглися остепнені луки. В заплаві також переважає трав'яна рослинність – справжні та заболочені луки, місцями із слідами

засолення, великі площі займають низинні болота з домінуванням очерету. Великий став вище за течією від с. Яблучне з берегів вкритий заростями очерету, є ділянки з купинними осоками, серед водної рослинності представлені угруповання Лататтєвих. Річка є важливою територією-рефугіумом для збереження місцевих популяцій амфібій. Також значну цінність мають лучні та лісові ділянки, де зустрічається низка рідкісних тварин.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	10.0	P	A	C	B	C
C1.223	15.0	P	A	C	A	C
C1.224	10.0	P	A	C	A	C
C1.32	20.0	P	A	C	A	C
C1.33	15.0	P	A	C	A	C
C1.4	20.0	P	A	C	A	C
C2.33	16.0	P	A	C	A	C
C2.34	12.0	P	A	C	A	C
C3.51	10.0	P	A	C	A	C
D5.2	10.0	P	A	C	A	C
E1.3	13.0	P	A	C	B	C
E2.2	400.0	P	A	C	A	C
E3.4	10.0	P	A	C	B	C
E5.4	15.0	P	A	C	A	C
F9.1	18.0	P	A	C	B	C
G1.11	10.0	P	A	C	A	C
G1.21	10.0	P	A	C	A	C
G1.22	15.0	P	A	C	A	C
G1.A1	12.0	P	A	C	A	C
G1.A4	10.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	5	10	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	50	i	C

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	4	4	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	10	20	i	C
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	1	4	p	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	5	50	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		P	10	50	i	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскирко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Панченко С. М., Василюк О. В., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. Скляр О. Ю., Книш М. П., Дугіна О. М. Зустрічі видів тварин, занесених до Червоної книги України, у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку (Сумська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 258-270.
2. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.

UA0000428

Басейн річки Сироватка (eng: Syrovatka river basin)

Розташування: Сумська область (Краснопільський, Сумський райони)

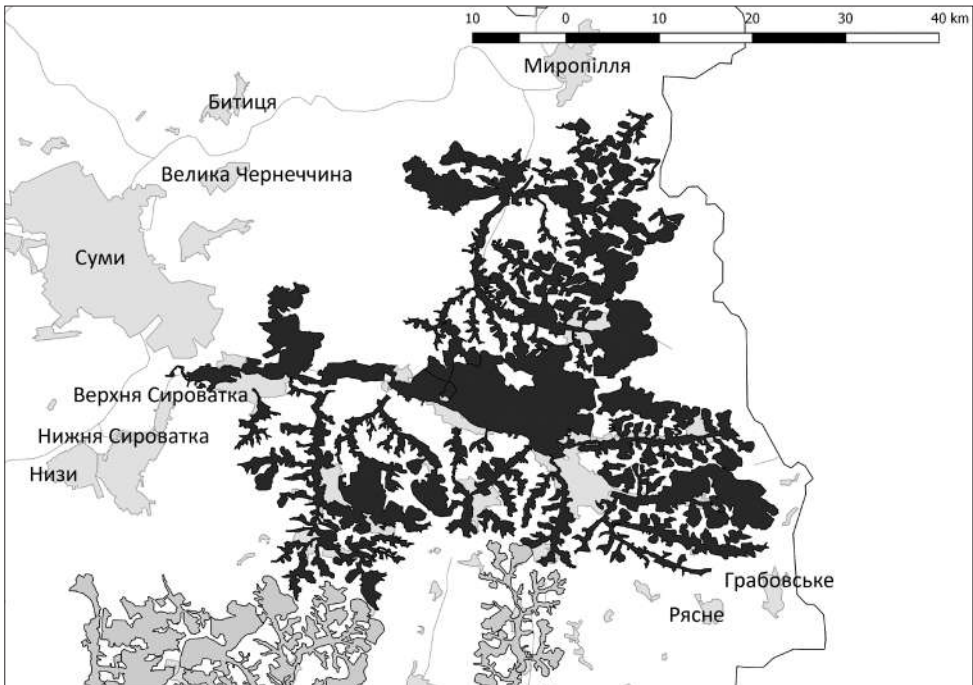
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 35818.08 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Phenagris nausithous*, *Circus pygargus*, *Grus grus*, *Caprimulgus europaeus*, *Luscinia svecica*, *Lanius minor*, *Hieraaetus pennatus*, *Aquila pomarina*, *Dryocopus martius* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans*, *Alcedo atthis*, *Picus canus*, *Pernis apivorus* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, C1.4, C3.51, G1.A1 – «IN MOD»; C2.34, C3.4, E1.3, G1.21, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія охоплює найбільш збережені природні території басейну р. Сироватка. Значні площі займають кленово-липово-дубові ліси за участю ясена з вираженими

синузіями весняних ефемероїдів, де місцями домінують ряст маршаллів та цибуля ведмежа. У долині самої р. Сироватка ще трапляються природні луки та болота. На пропонуваній до включення до Смарагдової мережі території створено низку об'єктів природно-заповідного фонду.

Особливу цінність має долина річки, зокрема заплавні луки, де виявлені рідкісні види комах (*Phengaris nausithous*, *Colias myrmidone* та ін.) та гніздиться низка раритетних видів птахів

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	500.0	P	A	C	A	C
C1.224	700.0	P	A	C	A	C
C1.32	500.0	P	A	C	A	C
C1.33	500.0	P	A	C	A	C
C1.4	700.0	P	A	C	B	C
C2.33	500.0	P	A	C	B	C
C2.34	550.0	P	A	C	B	C
C3.4	700.0	P	A	C	A	C
C3.51	100.0	P	A	C	A	C
D5.2	500.0	P	A	C	A	C
E1.2	3500.0	M	A	B	A	C
E2.2	200.0	P	A	C	B	C
E3.4	600.0	P	A	C	A	C
E5.4	400.0	P	A	C	A	C
F9.1	500.0	P	A	C	A	C
G1.11	1500.0	P	A	C	A	C
G1.21	1500.0	P	A	C	A	C
G1.A1	1000.0	P	A	C	B	C
G1.A4	1200.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	20	40	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	50	i	C
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	500	700	i	C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
I	6179	<i>Phengaris nausithous</i>		p				R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	10	50	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R

Автори: Марущак О. Ю., Оскирко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Панченко С. В., Василюк О. В., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Сумській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 140-141.
3. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олена із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.

UA0000429

Долина річки Хухра в Сумській області (eng: Khukhra river valley in Sumy region)

Розташування: Сумська область (Охтирський район)

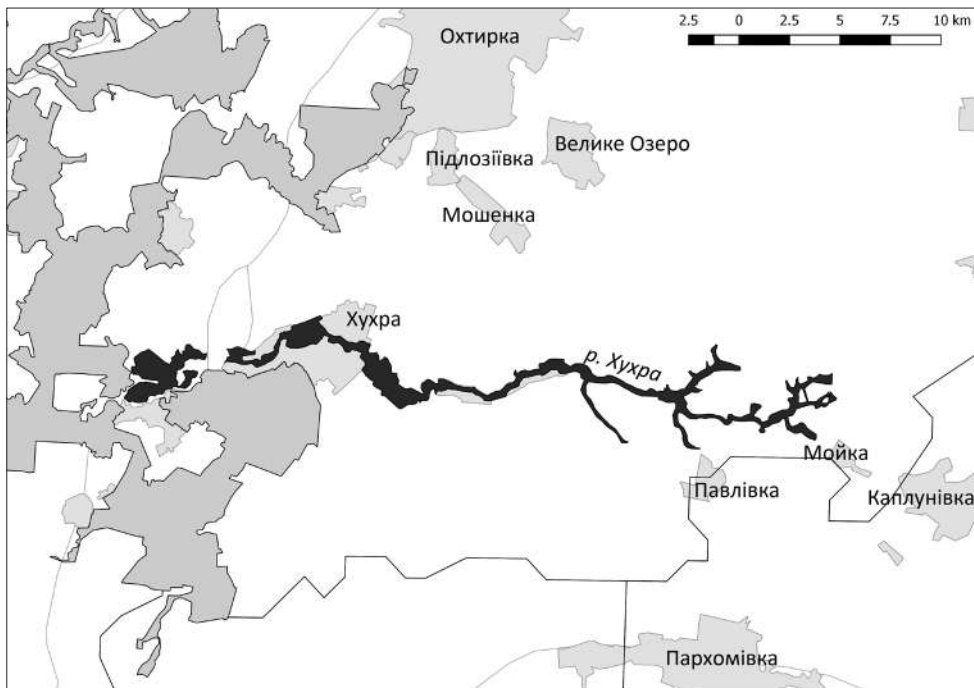
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 1042.32 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, C1.4, C3.51, G1.A1 – «IN MOD»; F9.1, C2.34, C3.4, E1.3, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Долина р. Хухра починається на вододільному плато і перетинає лівобережні тераси р. Ворскли, куди впадає в межах Гетьманського НПП. Річка місцями каналізована. На ній споруджено 5 ставків. У заплаві переважає лучна рослинність, представлені болота, чагарники та вільхові ліси. На схилах долини та ярів збереглися остепнені луки. Частина схилів долини зайнята протиерозійними лісовими насадженнями.

Територія є місцем гніздування низки рідкісних видів водних птахів. Особливу цінність становлять заплавно-лучні ділянки, на яких виявлено раритетних комах.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	5.0	P	A	C	A	C
C1.223	7.0	P	A	C	A	C
C1.224	6.0	P	A	C	A	C
C1.32	5.0	P	A	C	A	C
C1.33	5.0	P	A	C	A	C
C1.4	1.0	M	A	C	B	C
C2.33	5.0	P	A	C	A	C
C2.34	0.1	P	A	C	C	C
C3.4	5.0	P	A	C	A	C
C3.51	5.0	M	A	C	A	C
D5.2	5.0	P	A	C	A	C
E1.2	30.0	P	A	C	A	C
E2.2	120.0	P	A	C	A	C
E5.4	5.0	P	A	C	A	C
F9.1	40.0	P	A	C	A	C
G1.11	40.0	P	A	C	A	C
G1.21	5.0	P	A	C	A	C
G1.22	6.0	P	A	C	A	C
G1.A1	8.0	P	A	C	A	C
G1.A4	5.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p			R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	50	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	100	500	C

Автори: Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Панченко С. М., Василюк О. В., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олень із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
3. Клименко Г. О., Колодяжна Л. М., Олєфіренко М. І., Панченко С. М. Знахідки видів роду *Pulsatilla* (Ranunculaceae) у Сумській області та стан їх популяцій // Проблеми, методи й наукові технології сучасної біологічної науки та методики її викладання / Мат. Всеукр. наук.-практ. конф. 25 – 26 жовтня 2012 р. – Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2012. – 224 с.

UA0000430

Межиріччя Ворскли та Боромлі

(eng: The area between Vorskla and Boromlia rivers)*

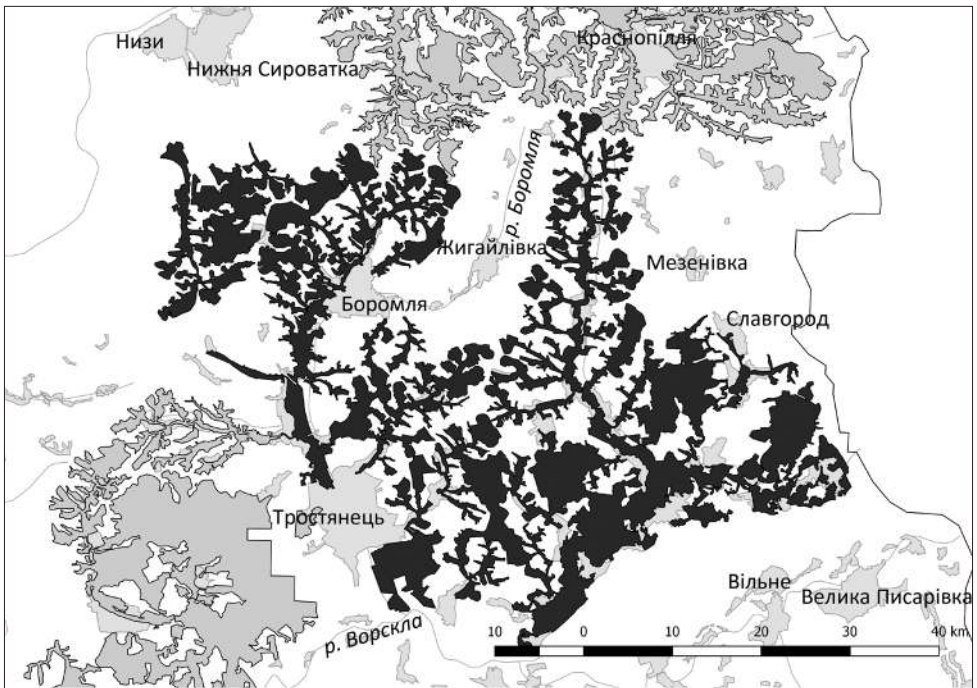
Розташування: Сумська область (Великописарівський, Тростянецький, Краснопільський, Лебединський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 43640.9 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Lanius minor*, *Ciconia nigra*, *Circus pygargus*, *Grus grus*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD», *Lutra lutra*, *Emys orbicularis*, *Milvus migrans*, *Ta-*

* Доповнений опис. Обґрунтування щодо цієї території розроблялось у складі попередніх пропозицій (SHL106 Vorsklytsia river valley. Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – С. 89-90).

dorna ferruginea – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія охоплює лівобережну частину басейну р. Боромля та правобережну р. Ворсклиця. Включено переважну частину ділянок із природною рослинністю, зокрема вододільні кленово-липово-дубові ліси з участю ясена, суходольні луки, зокрема і остепнені. Долини річок займає комплекс рослинності, який складають луки, трав'яні болота з переважанням очерету, чагарники та ліси. По схилах долин річок та ярів створені протиерозійні насадження. Річки здебільшого зарегульовані, русла їх частково спрямлені.

Територія включає степові та лучні ділянки зі значним різноманіттям ентомофауни. Окрім того, на заболочених ділянках та озерах виявлені рідкісні види птахів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	800.0	P	A	C	A	C
C1.32	800.0	P	A	C	A	C
C1.33	500.0	P	A	C	B	C
C2.34	750.0	P	A	C	B	C
C3.51	500.0	P	A	C	A	C
D5.2	250.0	P	A	C	B	C
E1.2	2100.0	P	A	C	B	C
E2.2	4200.0	P	A	C	A	C
E3.4	350.0	P	A	C	B	C
E5.4	100.0	P	A	C	A	C
F9.1	450.0	P	A	C	A	C
G1.21	550.0	P	A	C	B	C
G1.A4	600.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p	100	100	i	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	p	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	200	i	C
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R
I	6169	<i>Euphydryas maturna</i>		p				R
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	3	3	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	2	4	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	50	100	i	C
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	c	1	3	i	R

Автори: Марущак О. Ю., Оскірко О. С., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Панченко С. М., Василюк О. В., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олеля із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
3. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Сумській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 140-141.
4. Пархоменко В. В. Загибель тварин, занесених до Червоної книги України, на дорогах північно-східної України // Вісник зоології. – 2009. – Том 43, № 5. – С. 456.
5. Скляр О. Ю., Книш М. П., Дугіна О. М. Зустрічі видів тварин, занесених до Червоної книги України, у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку (Сумська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 258-269.

UA0000431

Ескі-Кишлав і Буранчі-Ечі

(eng: Eski-Qislav and Buranchi-Echi)

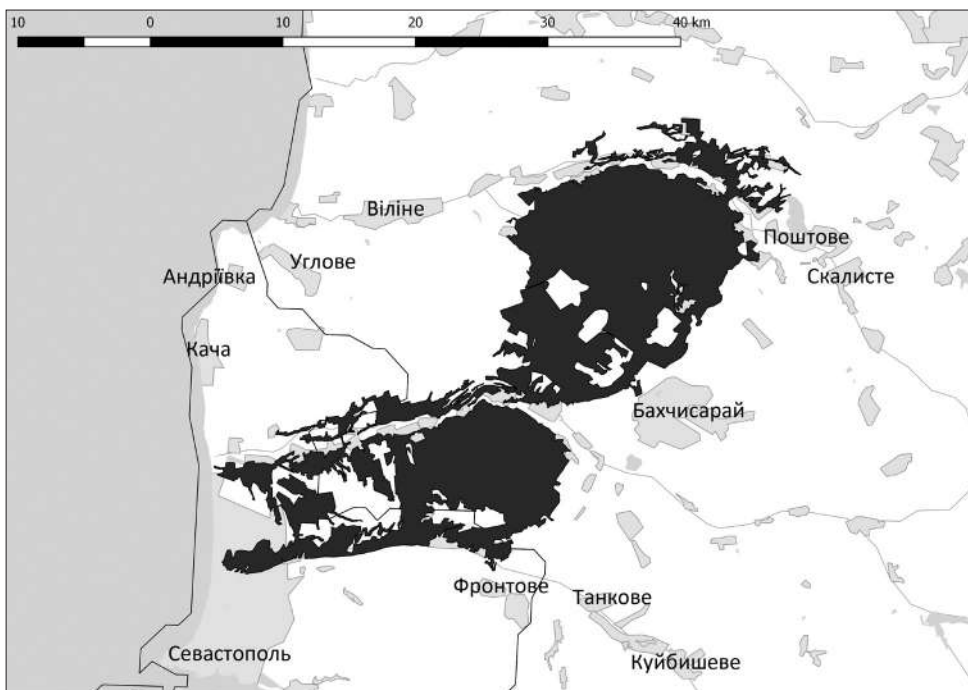
Розташування: АР Крим (Бахчисарайський район), місто Севастополь

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 20351.0 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Vipera ursinii*, *Alcedo atthis*, *Aquila heliaca*, *Circus pygargus*, *Himantopus himantopus*, *Falco cherrug* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E1.2, A2.2, A2.3, C1.1 – «IN MOD»; F9.1 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.1	200.0	P	A	C	B	C
C2.33	50.0	P	A	C	B	C
E1.13	1050.0	P	A	C	B	C
E1.2	6000.0	M	A	B	A	C
F9.1	100.0	P	A	C	B	C
H3.511	1000.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	2	4	p	C
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	c	2	5	i	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	c	3	4	i	R
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>	yes	p	5	10	i	R
R	1293	<i>Elaphe situla</i>	yes	p	5	10	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	40	60	i	C
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		c	24	24	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	50	150	i	C
A	1171	<i>Triturus karelinii</i>		p	10	20	i	V

Автори: Красиленко Ю. А., Василюк О. В.

Список літератури:

1. *Kotenko T. I.* Distribution, habitats, abundance and problems of conservation of the European pond turtle (*Emys orbicularis*) in the Crimea (Ukraine): first results // *Biologia*. – Bratislava, 2004. – 59 / Suppl. 14. – P. 33-46.
2. *Вітер С. Г.* Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114-122.
3. *Гаврилюк М. Н.* Кадастр місць зимівлі орлана-білохвоста, *Haliaeetus albicilla* (L.), в Україні за 1994-2006 рр // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 43-48.
4. *Кучеренко В. М., Прокопенко С. П., Жеребцова Т. А., Жеребцов Д. Ю.* Знахідки птахів Червоної книги України у Криму в 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 428-433.

5. Милобог Ю. В., Прокопенко С. П., Ветров В. В. Поширення сапсана в Україні // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 208-211.
6. Гиригосов В.Е., Бескаравайный М.М., Костин С.Ю. Новые данные о некоторых редких и малоизученных птицах Крыма по наблюдениям в Севастопольском регионе // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вып. 18. – С. 24-30.
7. Сурядна Н. М., Микитинець Г. І., Мануїлова О. М. Кадастр реєстрацій деяких видів амфібій та рептилій півдня України, занесених до Червоної книги // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 303-309.

UA0000432

Васильківський степ

(eng: Vasylkivskyi steppe)

Розташування: Дніпропетровська область (Васильківський, Павлоградський райони)

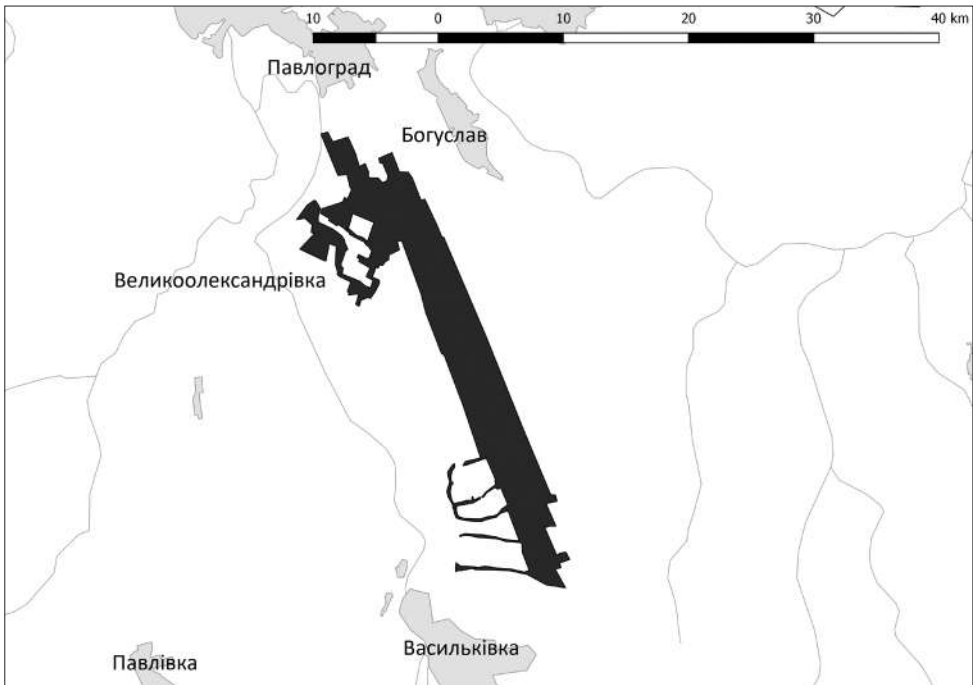
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 7276.62 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Vipera ursinii*, E1.2, F3.247 – «IN MOD». Вище-зазначеним оселищам та видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є важливою для збереження зональних ландшафтів із природним (корінним) рослинним покривом справжніх та чагарникових степів та понтично-сарматських чагарникових угруповань, в яких зростає низка видів Причорноморського плакорно-степового флорокомплексу (*Bellevia sarmatica*, *Dianthus campestris*,

D. elongatus, *Limonium sareptanum*, *Stipa lessingiana*, *S. pulcherrima*). Ця територія є важливою для забезпечення міграцій та оселищ птахів, а також як оселище комах та деяких видів плазунів (зокрема, гадюки степової).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	6120.0	M	B	C	A	C
F3.247	720.0	M	B	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	4	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				C
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	3	p	R
B	A083	<i>Circus macrourus</i>	yes	r	1	1	p	V
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p				R
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	4	10	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r				C
M	2021	<i>Sicista subtilis</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	10	i	R

Автори: Коломійчук В. П., Дідух Я. П., Манюк В. В.

Список літератури:

1. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
2. Манюк В. В. Степи Присамар'я Дніпровського: ландшафтно-ценотичне різноманітність і підходи к його збереженню // Степи Північної Європи: матеріали VII міжнародного симпозиуму / під наук. ред. чл.-корр. РАН А. А. Чибилєва. – Оренбург: ІС УрО РАН, Печатний дім «Дімурс», 2015. – С. 511-513.

UA0000433

Кінські Роздори (eng: Kinski Rozdory)

Розташування: Запорізька область (Пологівський, Більмацький райони)

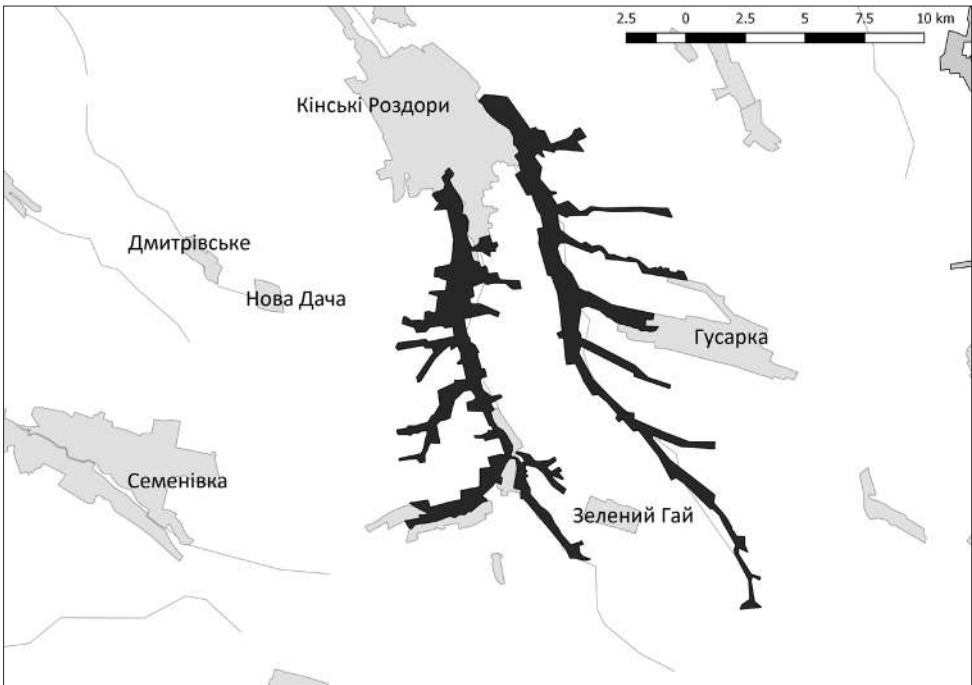
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 2033.0 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Vipera ursinii*, E1.2, F3.241 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним оселищам та видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є важливою для збереження зональних ландшафтів із природним (корінним) рослинним покривом справжніх степів, петрофітних угруповань та заплавлених лук, в яких зростає низка видів Причорноморського плакорно-степового комплексу (*Bellevalia sarmatica*, *Dianthus campestris*, *D. elongatus*, *Limonium sareptanum*) та та Приазовського гранітного флористичного комплексу (*Dianthus pseudoarmeria*,

D. maeoticus, Linaria maeotica, Veronica maeotica, Vincetoxicum maeoticum). Ця територія є важливою для забезпечення міграцій птахів та як оселище комах та деяких видів плазунів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	200.0	M	A	C	A	C
E1.2	1100.0	M	A	C	A	C
F3.241	300.0	M	A	C	A	C
X18	100.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	15	i	R

Автор: Коломійчук В. П.

Список літератури:

1. Коломійчук В. П., Воровка В. П., Демченко В. О. Екологічна мережа Запорізької області // Заповідна справа в Україні. – 2010. – Т. 16. – Вип. 1. – С. 10-17.
2. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.

UA0000434

Каїнкулацький степ

(eng: Kainkulatskyi steppe)

Розташування: Запорізька область (Токмацький, Чернігівський райони)

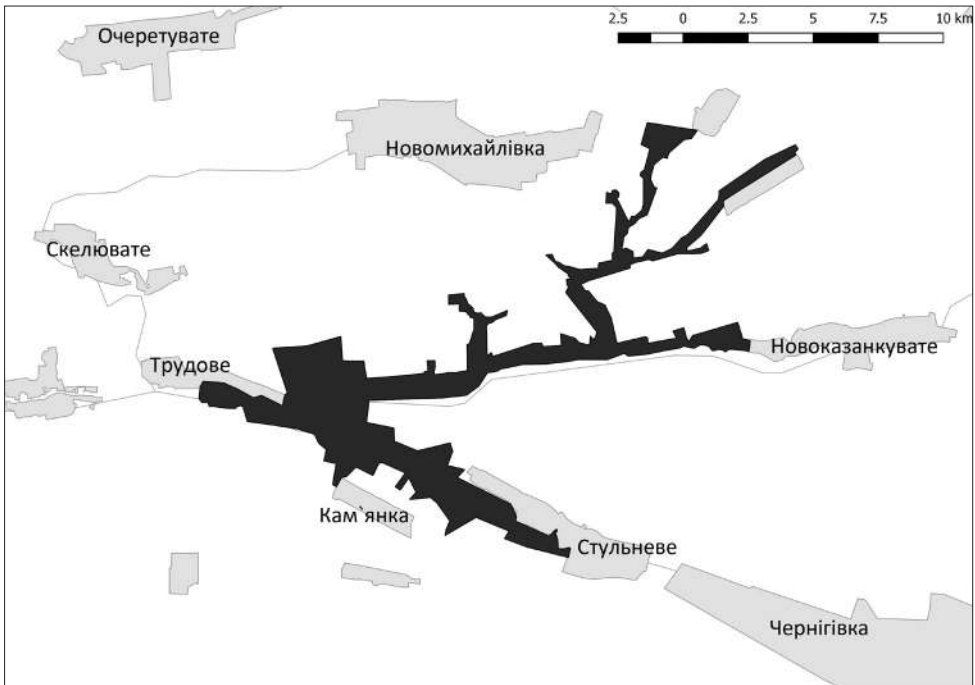
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 2295.33 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Vipera ursinii*, E1.2; F3.241 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним оселищам та видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є важливою для збереження зональних ландшафтів з природним (корінним) рослинним покривом справжніх степів та петрофітних угруповань (на гранітах), в яких зростає низка видів Причорноморського плакорно-степового комплексу (*Adonis wolgensis*, *Astragalus henningii*, *Bellevalia sarmatica*, *Dianthus campestris*, *D. elongatus*, *Hyacinthella leucophaea*, *Limonium sareptanum*) та Приазовського гранітного флорис-

тичного комплексу (*Dianthus pseudoarmeria*, *D. maeoticus*, *Tulipa graniticola*, *Veronica maeotica*, *Vincetoxicum maeoticum*). Ця територія є важливою для забезпечення міграцій птахів та як оселище комах та деяких видів плазунів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	220.0	M	A	C	A	C
E1.2	1430.0	M	A	C	A	C
X18	110.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	150	i	C
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	c	5	5	i	R
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	100	200	i	C

Автор: Коломійчук В. П.

Список літератури:

1. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
2. Коломійчук В. П. Редкие степные сообщества юга Запорожской области // Степи Северной Евразии. Эталонные степные ландшафты: проблемы охраны, экологической реставрации и использования: мат-лы III Междунар. симпозиума. Под науч. ред. член-корр РАН А. А. Чибилева. – Оренбург: ИПК «Газпромнефть» ООО «Оренбурггазпромсервис», 2003. – С. 278-281.
3. Коломійчук В. П., Демченко В. О., Однобокова Ю. В., Григор'єва Н. В., Ільєсова А. М. Біологічна характеристика регіонального ландшафтного парку «Кайнулакський степ» (Запорізька обл.) // Биоразнообразие. Экология. Эволюция. Адаптация: мат-лы II Междунар. конфер. студентов, аспирантов и мол. ученых, посвящ., 140-летию Одесского национального ун-та им. И.И. Мечникова (28.03-1.04.2005 г.). – Одесса: Изд-во ОНУ, 2005. – С. 38-39.
4. Коломійчук В. П., Воронка В. П., Демченко В. О. Екологічна мережа Запорізької області // Заповідна справа в Україні. – 2010. – Т. 16. – Вип. 1. – С. 10-17.

UA0000435

Преславська лука

(eng: Preslavska luka)

Розташування: Запорізька область (Приморський район)

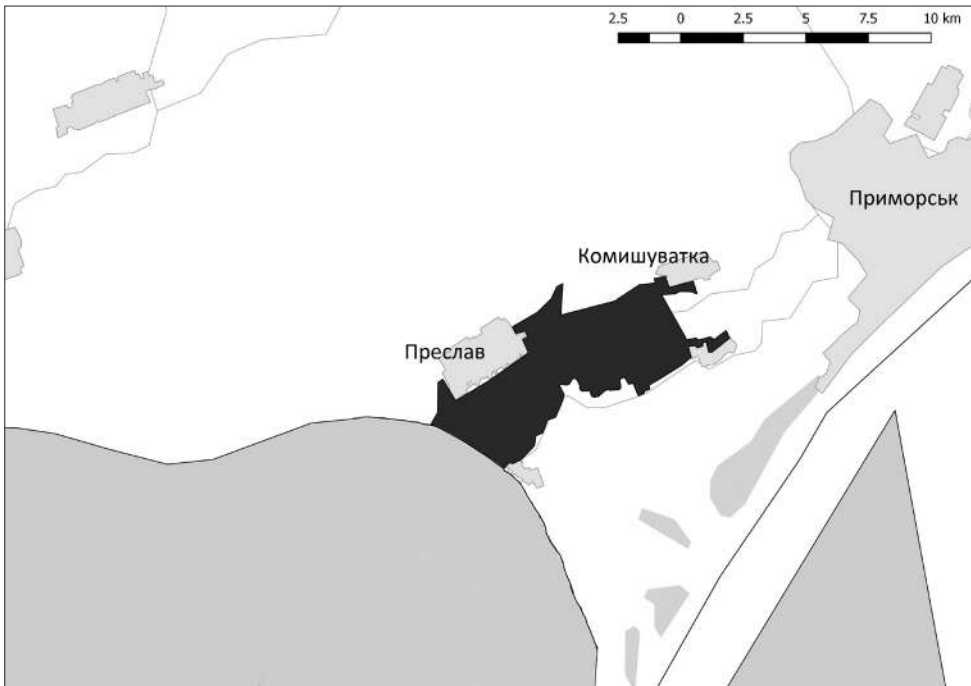
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1645.05 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Vipera ursinii*, E1.2, F3.241 – «IN MOD»; C3.2, C1.3411 – «IN MAJ». Вищезазначеним оселищам та видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є важливою для збереження зональних та азональних ландшафтів із природним рослинним покривом справжніх і опустелених степів, у яких зростає низка видів Причорноморського плакорно-степового комплексу (*Bellevaia sarmatica*, *Dianthus elongatus*, *Limonium sareptanum*, *Linaria biebersteinii*) та Причорноморського галофітно-лучного флористичного комплексу (*Limonium gmelinii*, *Ferula orientalis*, *Odontites*

salina, *Ononis intermedia*, *Lotus elisabethae*), заплавних лук, солончаків та прибережно-водних угруповань. Ця територія є важливою для забезпечення міграцій птахів та як оселище комах та деяких видів плазунів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	50.0	M	B	C	A	C
E1.2	1440.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	20	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	50	100	i	C
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	10	i	R

Автор: Коломійчук В. П.

Список літератури:

1. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
2. Коломійчук В. П. Ботанічна характеристика Проєктованого заказника «Преславська лука» (Запорізька обл.) // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Інтродукція та збереження рослинного різноманіття. – 2016. – 1 (34). – С. 19-23.
3. Коломійчук В. П., Воровка В. П., Демченко В. О. Екологічна мережа Запорізької області // Заповідна справа в Україні, 2010. – Т. 16. – Вип. 1. – С. 10-17.
4. Сурядна Н. М., Микитинець Г. І., Мануїлова О. М. Кадастр реєстрацій деяких видів амфібій та рептилій півдня України, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 303-310.

UA0000436

Озерянський степ

(eng: Ozerianskyi steppe)

Розташування: Запорізька область (Веселівський, Якимівський райони)

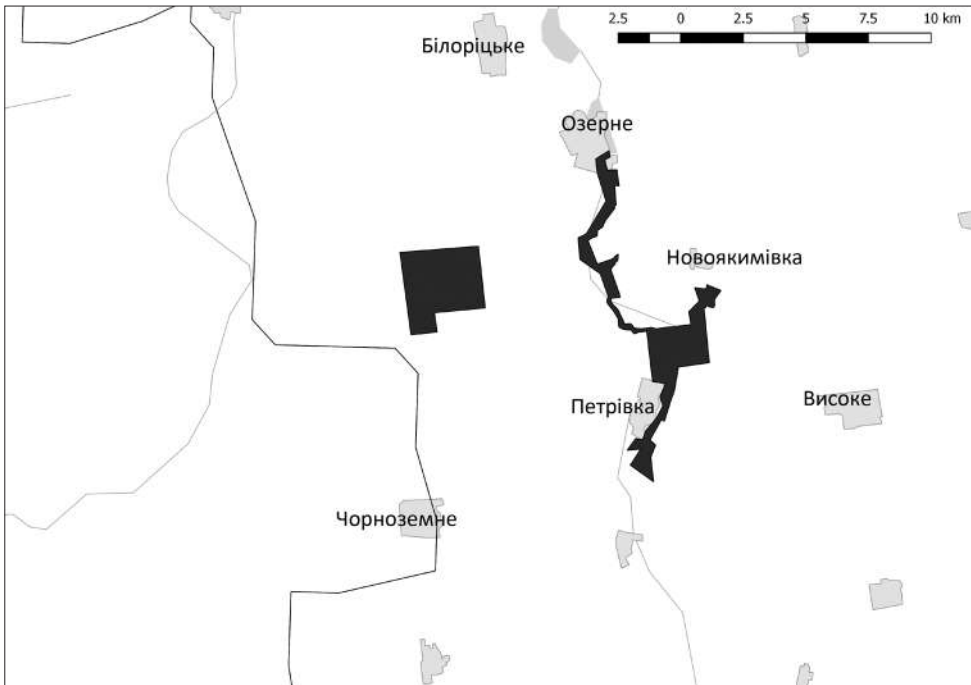
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 909.32 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з якими наступні види та оселища отримали відповідні статуси: *Vipera ursinii*, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним оселищам та видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є важливою для збереження зональних ландшафтів із природним (корінним) рослинним покривом справжніх степів та подових лук, у яких зростає низка видів Причорноморського плакорно-степового комплексу (*Bellevia sarmatica*, *Dianthus campestris*, *D. elongatus*, *Limonium sareptanum*) та подового наноефемерету (*Allium regelianum*, *Ferula orientalis*, *Linaria biebersteinii*, *Phlomis scythica*, *Tulipa scythica*). Ця територія є важливою для забезпечення міграцій птахів та як оселище комах та деяких видів плазунів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	909.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
P	2280	<i>Allium regelianum</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	15	i	R

Автор: Коломійчук В. П.

Список літератури:

1. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
2. Коломійчук В. П., Нестеренко В. М. Біорізноманіття Проектованого заказника місцевого значення «Сіт-кулі» (Запорізька обл.) // Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: зб. наукових праць з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, д-ра біол. наук, проф. Т. Л. Андрієнко-Малюк (1938–2016 рр.). – Вип. 3. – К. : Талком, 2019. – С. 31-38.

UA0000437

Байрачні ліси Донецького кряжу (eng: Ravine forests of the Donetsk ridge)

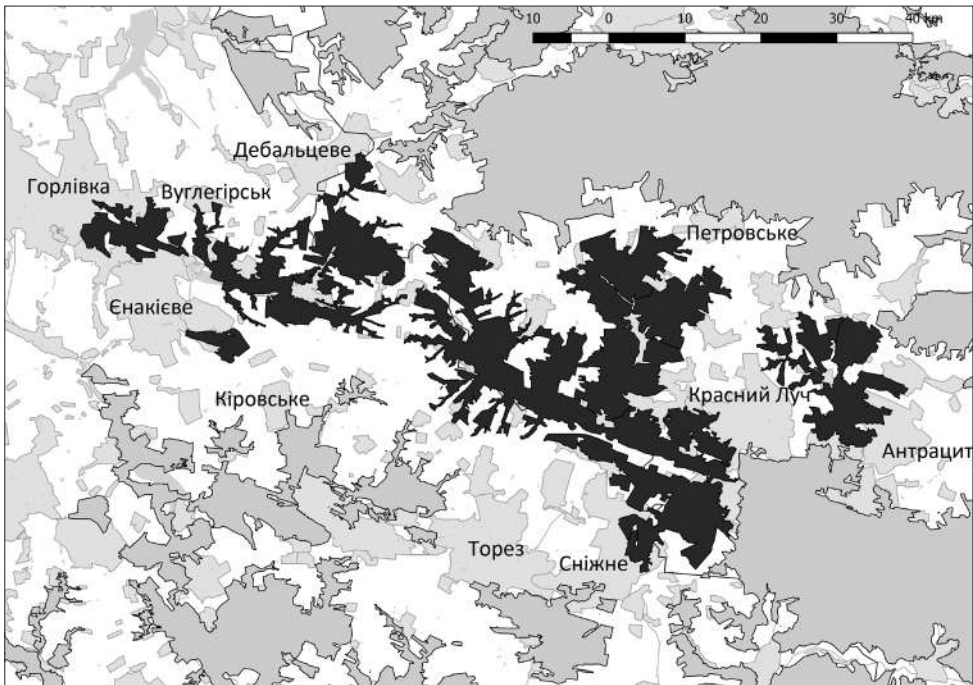
Розташування: Донецька область (Шахтарський, Ясинуватський, Бахмутський райони), Луганська область (Антрацитівський, Перевальський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 51239.544 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Paeonia tenuifolia*, *Tadoma ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Melanocorypha calandra*, *Picoides tridactylus*, *Dendrocopos leucotos* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E6.2, H2.6, X18, F3.247, E1.2 – «IN MOD»; C1.3411, D6.1, E1.3, E3.4, G1.21 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	2000.0	P	A	C	A	C
D6.1	1000.0	P	B	C	B	C
E1.11	2550.0	P	A	C	A	C
E1.13	5100.0	P	A	B	A	C
E1.2	20400.0	P	A	B	A	C
E1.3	2040.0	P	A	C	A	C
E3.4	2040.0	P	A	C	A	C
E6.2	1500.0	P	A	C	B	C
F3.247	1950.0	P	A	C	B	C
G1.21	1850.0	P	A	C	A	C
G1.22	1550.0	P	A	C	A	C
G1.A1	1200.0	P	A	C	A	C
G1.A4	1600.0	P	A	C	A	C
H2.6	2000.0	P	A	C	A	C
H3.511	1250.0	P	B	C	B	C
X18	500.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	5	6	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	30	60	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		r	5	6	p	R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	5	10	i	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		r	2	4	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	10	30	i	R

Автор: Василюк О. В.

Список літератури:

1. Пилипенко Д. В., Дяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264-278.
2. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
3. Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. – Київ, 2016. – 152 с.

UA0000438

Степи Донецького краю

(eng: Steppes of the Donetsk ridge)

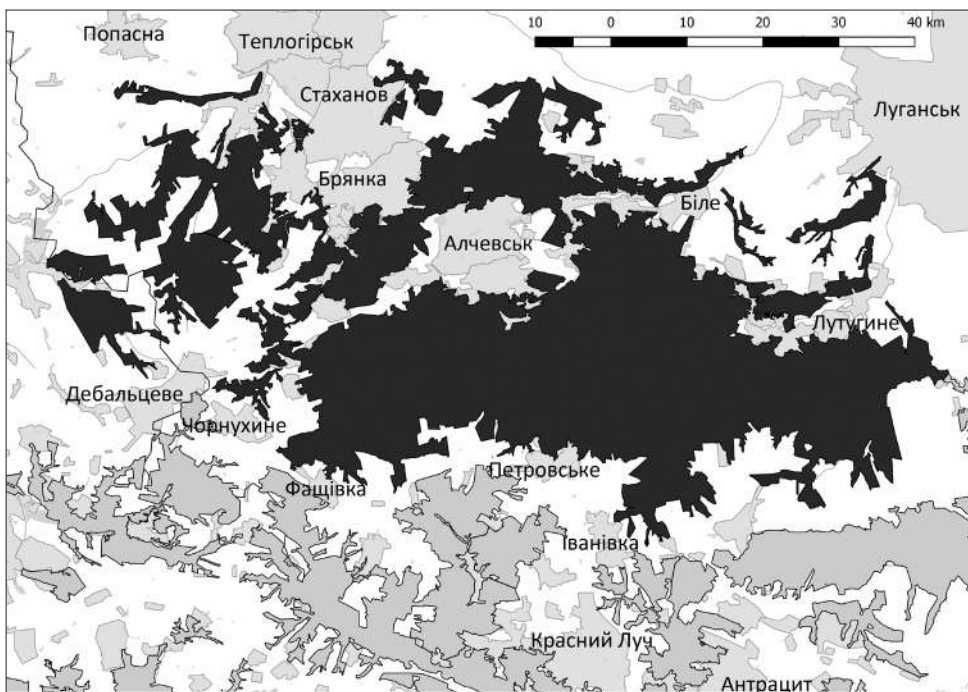
Розташування: Донецька область (Бахмутський район), Луганська область (Антрацитівський, Перевальський, Лутугинський, Попаснянський, Слов'яносербський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 122737.518 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Mustela eversmannii*, *Echium russicum*, *Paeonia tenuifolia*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Hieraaetus pennatus*, *Asio flammeus*, *Circus pygargus* отримали статус «IN MOD»; *Aquila clanga*, *Elaphe quadrilineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E6.2, H2.6, X18, F3.247, E1.2 – «IN MOD»; D6.1, E1.3, E3.4, G1.21 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
D6.1	2000.0	P	B	C	B	C
E1.11	12270.0	P	A	C	A	C
E1.13	1000.0	P	A	C	B	C
E1.2	79750.0	P	A	C	A	C
E1.3	1250.0	P	A	C	A	C
E3.4	1200.0	P	A	C	A	C
E6.2	800.0	P	A	C	A	C
F3.247	2450.0	P	A	C	A	C
G1.21	1900.0	P	A	C	A	C
G1.22	1200.0	P	A	C	A	C
G1.A4	2000.0	P	A	C	A	C
H2.6	1500.0	P	A	C	A	C
H3.511	2200.0	P	A	C	A	C
X18	6100.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A090	<i>Aquila clanga</i>	yes	c	26	26	i	V
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	r	3	4	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A083	<i>Circus macrourus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p	500	1000	i	R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	50	100	i	R
I	1065	<i>Euphydryas aurinia</i>		p				V
I	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		p	3	4	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	50	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				R

Автори: Василюк О. В., Гузь Г. В.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.
2. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Фєренц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
3. Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. – Київ, 2016. – 152 с.
4. Тимошенко В. А. Рідкісні види хребетних тварин Луганської області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 326-327.

UA0000439

Басейн річки Кринка (eng: Krynka river basin)

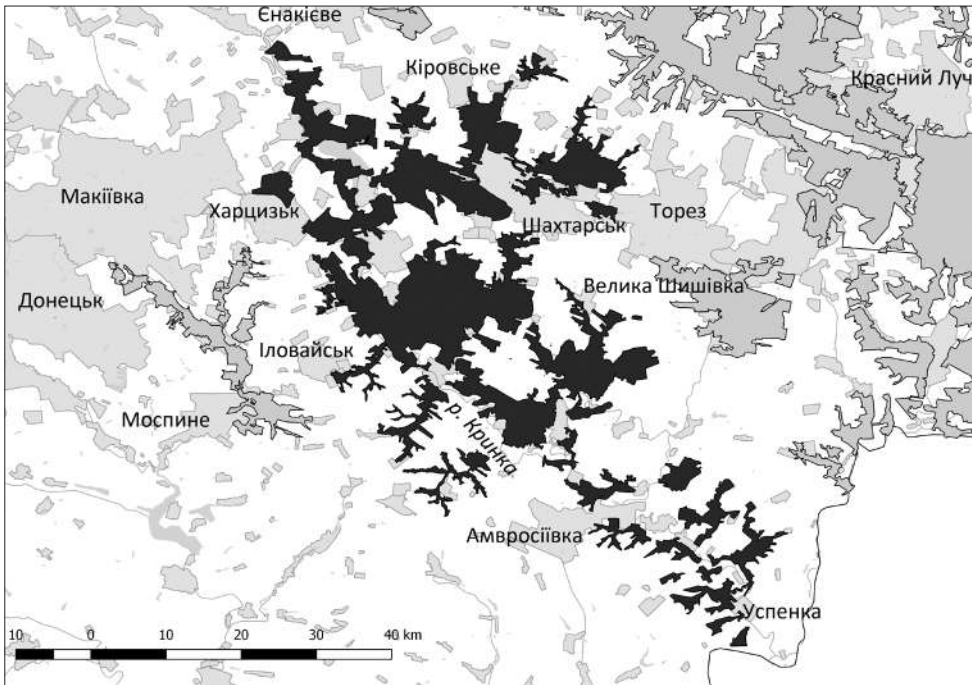
Розташування: Донецька область (Шахтарський, Амвросіївський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 43733.456 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Echium russicum*, *Crambe tataria*, *Paeonia tenuifolia* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quadrilineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E6.2, H2.6, X18, F3.247, E1.2 – «IN MOD»; D6.1, E1.3, E3.4, G1.21 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	130.0	P	A	C	A	C
D6.1	350.0	P	A	C	A	C
E1.11	4300.0	P	A	B	A	C
E1.13	390.0	P	A	C	A	C
E1.2	30500.0	P	A	B	A	C
E1.3	400.0	P	B	C	B	C
E3.4	430.0	P	A	C	A	C
E6.2	250.0	P	B	C	B	C
F3.247	350.0	P	A	C	A	C
G1.21	350.0	P	A	C	A	C
G1.22	250.0	P	A	B	B	C
G1.A4	450.0	P	A	C	B	C
H2.6	100.0	P	A	C	B	C
H3.511	280.0	P	A	C	A	C
X18	2180.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	2130	<i>Astragalus tanaiticus</i>		p				R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p	500	100	i	R
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p				R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	40	80	i	C
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	3	6	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	50	100	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				R

Автор: Василюк О. В.

Список літератури:

1. Пилипенко Д. В., Дяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264–273.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Донецькій області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 123–130.
3. Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. – Київ, 2016. – 152 с.
4. Андрищенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.

UA0000440

Басейн річки Нагольна (eng: Naholna river basin)

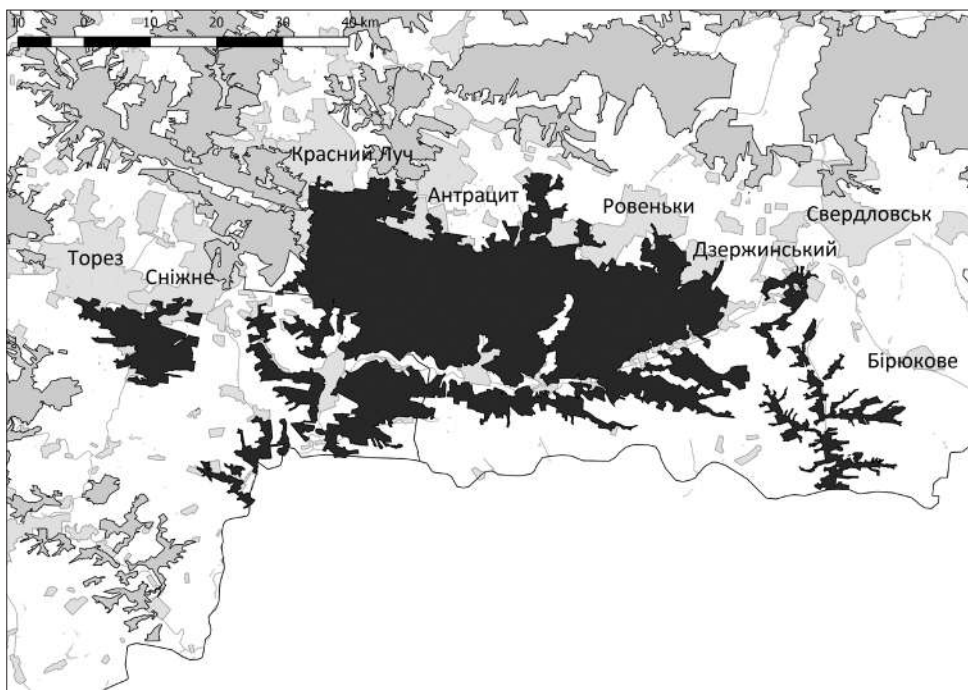
Розташування: Донецька область (Шахтарський, Амвросіївський райони), Луганська область (Антрацитівський, Довжанський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 82530.14 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Stipa zalesskii*, *Paeonia tenuifolia*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Melanocorypha calandra*, *Picoides tridactylus*, *Dendrocopos leucotos*, *Grus grus*, *Circus pygargus* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quadrilineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E6.2, H2.6, X18, F3.247, E1.2 – «IN MOD»; D6.1, E1.3, E3.4, G1.21 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	550.0	P	A	C	A	C
D6.1	700.0	P	A	C	A	C
E1.11	8250.0	P	A	B	A	C
E1.13	800.0	P	A	C	A	C
E1.2	57700.0	P	A	B	A	C
E3.4	825.0	P	A	C	A	C
E6.2	500.0	P	A	C	A	C
F3.247	190.0	P	A	C	A	C
G1.21	450.0	P	A	C	A	C
G1.22	800.0	P	A	C	B	C
G1.A4	850.0	M	B	C	B	C
H2.6	400.0	P	A	C	A	C
H3.511	350.0	P	A	C	B	C
X18	4125.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				C
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	4	5	i	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p	1000	1500	i	R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	2	4	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	2	3	i	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		c	5	10	i	R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		c	2	3	i	V
P	4095	<i>Stipa zalesskii</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	1	2	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	50	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				R

Автор: Василюк О. В.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.
2. Высочин М. О. К изучению фауны хищных птиц Славянского района // Птицы бассейна Северского Донца. Вып. 10: Матер. 13-14 совещаний рабочей группы «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца» (13-15 сентября 1995 г.). – Харьков, 2007. – С. 29-35.
3. Пилипенко Д. В., Дяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264-273.
4. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Ференц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
5. Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В.А. Соломахи. – Київ, 2016 – 152 с.
6. Тимошенко В. А. Рідкісні види хребетних тварин Луганської області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 326-327.

UA0000441

Степи басейну річки Велика Кам'янка

(eng: Steppes of the Great Kamianka river basin)

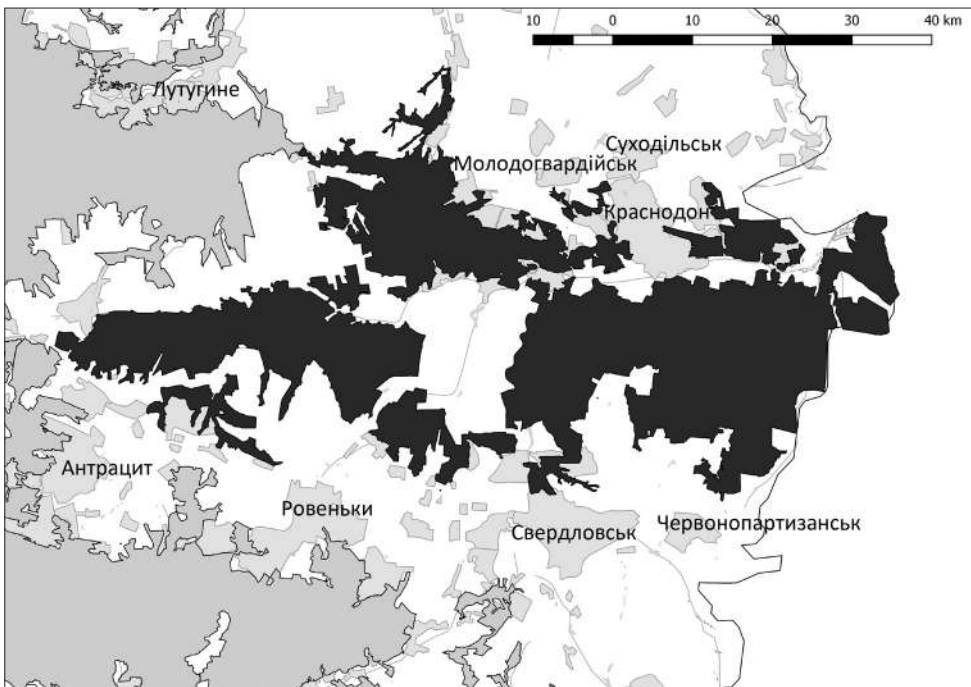
Розташування: Луганська область (Антрацитівський, Довжанський, Краснодонський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 77876.48 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Echium russicum*, *Crambe tataria*, *Stipa zalesskii*, *Paeonia tenuifolia*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Falco vespertinus*, *Circus pygargus* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quadrilineata*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E6.2, H2.6, X18, F3.247, E1.2 – «IN MOD»; D6.1, E1.3, E3.4, G1.21 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
D6.1	350.0	P	A	C	A	C
E1.11	7740.0	P	B	B	B	C
E1.13	700.0	P	A	C	A	C
E1.2	54400.0	P	A	B	A	C
E1.3	700.0	P	A	C	A	C
E3.4	650.0	P	A	C	A	C
E6.2	150.0	P	A	C	A	C
F3.247	900.0	P	A	C	A	C
G1.21	550.0	P	A	C	A	C
G1.22	770.0	P	A	C	A	C
G1.A4	750.0	P	A	C	A	C
H2.6	550.0	P	A	C	A	C
H3.511	450.0	P	A	C	A	C
X18	3890.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	3	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	2	4	p	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p	100	500	i	R
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p				R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	5	20	i	R
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	c	2	3	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	p	1	2	i	V
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	4	p	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	c	2	3	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>		r	3	8	p	R
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	2	3	i	V
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	r	1	2	i	V
B	A170	<i>Phalaropus lobatus</i>		p	3	3	i	R
I	4043	<i>Pseudophilotes bavius</i>		p	2	50	i	V
P	4095	<i>Stipa zalesskii</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	1	2	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	50	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				R

Автор: Василюк О. В.

Список літератури:

1. Андрющенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.
2. Кавурка В. В., Геряк Ю. М., Дем'яненко С. О., Заїка М. І., Назаров Н. В., Попов Г. В., Прохоров О. В., Новицький С. М. Нові знахідки павукоподібних (Arachnida), багатоніжок (Myriapoda) та комах (Insecta), занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 276-302.
3. Мороз В. А., Кондратенко А. В. О новых и редких видах птиц заповедника «Провальская степь» и его окрестностей // Птицы бассейна Северского Донца, 2003. – Вип. 8. – С. 24-27.
4. Пилипенко Д. В., Дьяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264-273.
5. Природно-заповідний фонд Луганської області // О. А. Арапов (заг. ред.), Т. В. Сова, В. Б. Феєренц, О. Ю. Іванченко. Довідник. – 2-е вид., доп. і перерб. – Луганськ: ВАТ «ЛОД», 2008. – 168 с.
6. Судинні рослини Смарагдової мережі України під охороною Бернської конвенції / Колектив авторів під ред. В. А. Соломахи. – Київ, 2016. – 152 с.

UA0000442

Балка Грузька

(eng: Hruzka gulch)

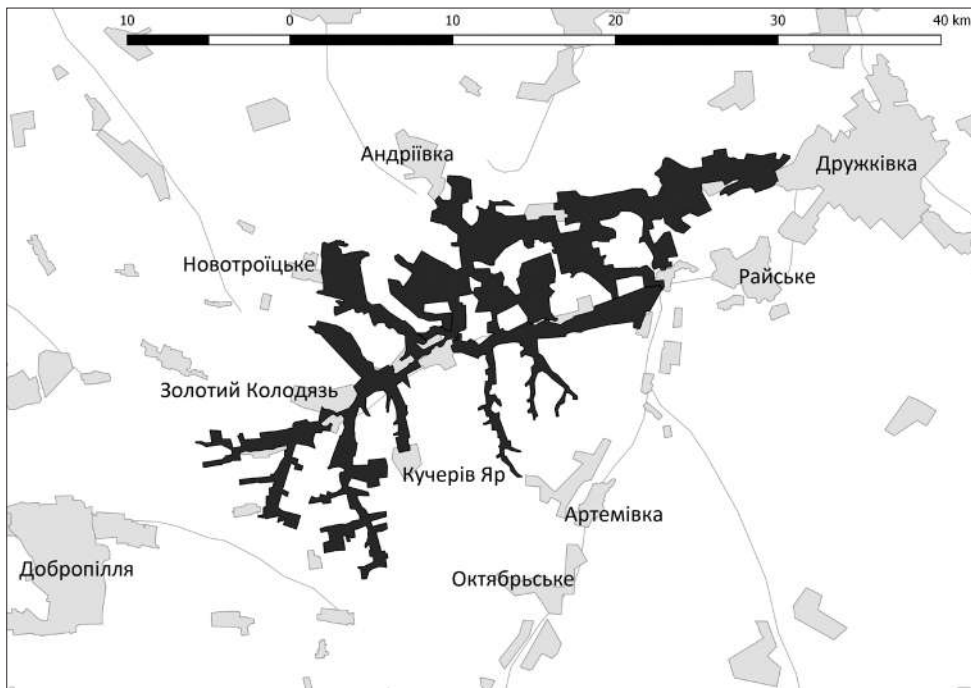
Розташування: Донецька область (Добропільський, Костянтинівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 7300.74 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Echium russicum*, *Paeonia tenuifolia*, *Jurinea cyanoides*, *Lanius collurio* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	6000.0	M	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	1	i	R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	15	i	C
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	r	1	2	p	R
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p				R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	2	4	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
P	2098	<i>Paeonia tenuifolia</i>		p				C
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	10	i	R

Автор: Спінова Ю. О.**Список літератури:**

- 50 рідкісних рослин Донеччини. Атлас-довідник / М. Перегрим, О. Василюк, О. Бронсков, О. Бронскова, Д. Ширяєва, Ю. Спінова, Г. Коломицев, О. Марущак, О. Оскірко. – Київ: LAT&K, 2017. – 64 с.
- Высочин М. О. К изучению фауны хищных птиц Славянского района // Птицы бассейна Северского Донца. Вып. 10: Матер. 13-14 совещаний рабочей группы «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца» (13-15 сентября 1995 г.). – Харьков, 2007. – С. 29-35.
- Донбас заповідний. Науково-інформаційний довідник-атлас / за заг. ред. С.С. Куруленка, С. В. Третьякова. Видання друге, перероблене та доповнене. – Донецьк, Донецька філія Державного екологічного інституту Мінприроди України, 2008. – 168 с.
- Донбас заповідний. Науково-інформаційний довідник-атлас/ Під ред. С. С. Куруленко, С. В. Третьякова. – Донецьк, Донецька філія Державного інституту підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Мінкоресурсів України, 2003. – 160 с.
- Загороднюк І. Раритетна теріофауна східної України: її склад і поширення рідкісних видів / І. Загороднюк, М. Коробченко // Раритетна теріофауна та її охорона / За редакцією І. Загороднюка. – Луганськ, 2008. – С. 107-156.
- Магей Н. Ковила Добропільщини // Ковиловий степ: Збірка тез XV регіональної науково-практичної конференції (Краматорськ, 29.10.2016 року). – Краматорськ, 2016. – С.47-48.
- Мельник В. И. *Bulbocodium versicolor* (Melanthiaceae) – редкий вид флоры Европы / В. И. Мельник, В. В. Гриценко, Д. Ю. Шевченко, С. Я. Диденко ; под общ. ред.: В. И. Мельника ; Нац. акад. наук Укрини, Нац. ботанический сад им. Н. Н. Гришко. – К.: Фитосоциоцентр, 2007. – 44 с.

8. Муленкова О. Г. «Флористичні принципи і критерії формування регіональної екологічної мережі Донецької області» / автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка. – Інститут ботаніки НАН України. – Київ, 2011. – 22 с.
9. Остапко В. М. Регіональна екологічна мережа Донецької області: концепція, програма та схема / В. М. Остапко та ін. – Донецьк: ООО «Технопарк», 2008. – 96 с.
10. Остапко В. М. Флористическая репрезентативность объектов природно-заповедного фонда в Донецкой области / В. М. Остапко, Е. Г. Муленкова // Промышленная ботаника, 2006. – Вып. 6. – С. 157-165.
11. Плани заходів щодо збереження популяцій видів флори та фауни, що занесені до Червоної книги України та в міжнародні Червоні переліки, в межах установ природно-заповідного фонду. – Харків: ВД «Райдер», 2006. – 160 с.
12. Природно-заповідний фонд Донецької області. Науково-інформаційний довідник / Під загальною редакцією С. П. Натруса, О. І. Неклеси. – Вінниця: ПрАТ «Вінницька обласна друкарня», 2017. – 172 с.
13. Рекреационные зоны и туристско-экскурсионные маршруты Донецкой области «Мой Донбасс». Т1 / Под Ред В.Ф. Гарягина, С.С.Куруленко. – Донецк: ДИТБ, 2001. – 215 с.
14. Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О. В., Спінова Ю. О., Садогурська С. С., Бронскова О. М., Казарінова Г. О., Бронсков О. І., Гончаров Г. Л., Чусова О. О., Яроцька М. О., Куземко А. А., Вашеняк Ю. А., Щерба Ю. – Харьков, 2018. – 104 с.

UA0000443

Грузько-Ломівський (eng: Hruzko-Lomivskyi)

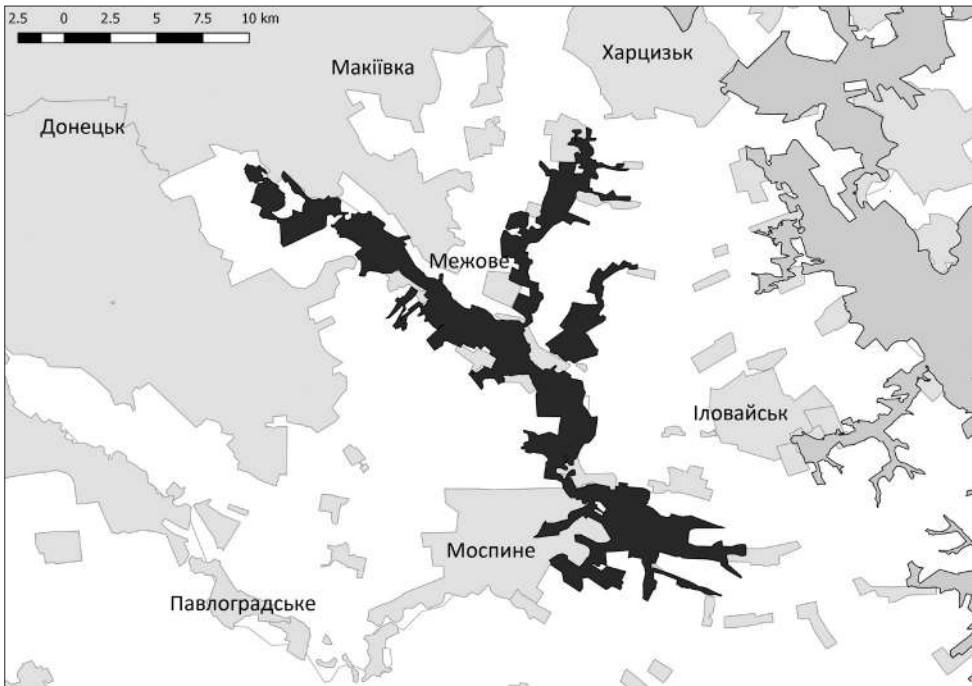
Розташування: Донецька область (Амвросіївський, Ясинуватський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 4459.34 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Vipera ursinii*, *Pernis apivorus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	4200.0	G	B	C	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	3	3	p	C
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	r	3	3	p	V
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	20	30	i	R

Автор: Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Мартынов А. В. Стрекозы (Odonata) Донецка // Биоразнообразие и роль животных в экосистемах: Материалы V Международной научной конференции. – Днепропетровск: Лира, 2009. – С. 211-213.
2. Остапко В. М., Купрюшина Л. В., Муленкова Е. Г. Созологическое обоснование ботанического заказника «Грузско-ломовский» (Донецкая область) // Промышленная ботаника. Сборник научных трудов. – Донецк: Донецкий ботанический сад НАН Украины, 2007. – С. 85-90.
3. Остапко В. М., Муленкова О. Г., Приходько С. А. Перспективні ботанічні об'єкти для включення до природно-заповідного фонду Донецької області та формування регіональної екомережі // Промышленная ботаника, 2013. – Вип. 13. – С. 25-34.
4. Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О. В., Спінова Ю. О., Садогурська С. С., Бронскова О. М., Казарінова Г. О., Бронсков О. І., Гончаров Г. Л., Чусова О. О., Яроцька М. О, Куземко А. А., Вашеняк Ю. А., Щерба Ю. – Харьков, 2018. – 104 с.

UA0000444

Сидорівський лелечий край

(eng: Sydorivskyi storks land)

Розташування: Донецька область (Слов'янський район)

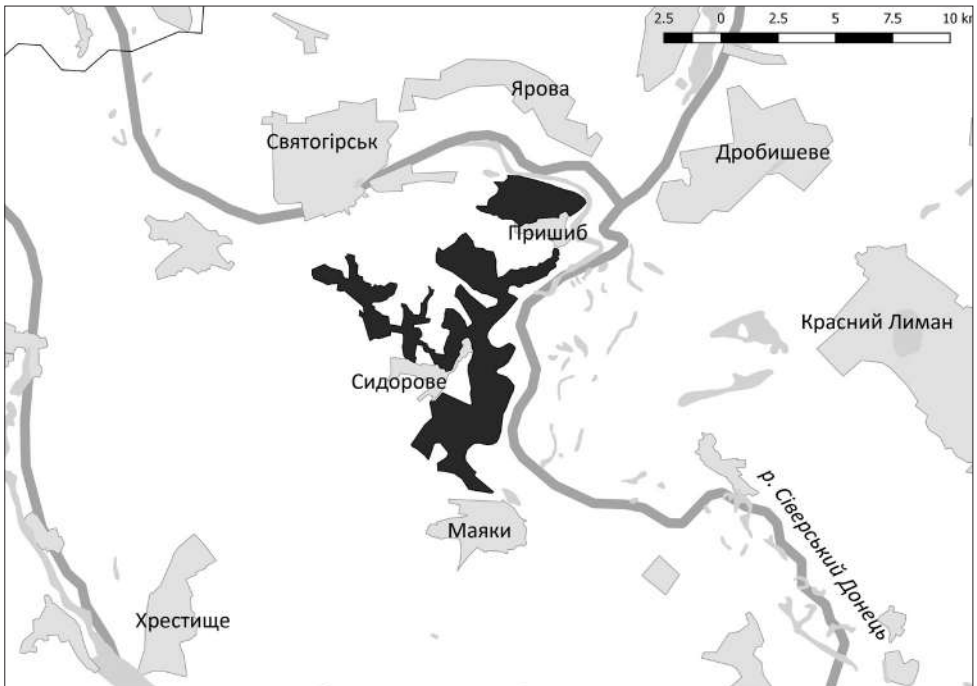
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1574.18 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Grus grus*, *Hieraaetus pennatus*, *Coracias garrulus*, *Pernis apivorus*, *Circaetus gallicus*, *Bubo bubo* отримали статус «IN MOD»4 *Ciconia ciconia*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Дана територія є частиною ядра локальної екологічної мережі Слов'янського району та ключової території регіональної екологічної мережі Донецької області, загальний

флористичний перелік якої включає 540 видів судинних рослин; раритетна фракція – 40 видів (7,4%) флори. Загалом флора крейдяних відслонень у своєму складі має значну кількість ендемічних та рідкісних рослин.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	400.0	G	A	B	B	B
E1.2	700.0	G	B	C	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	5	5	p	C
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	2	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	20	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	15	15	i	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	1	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>		p	5	10	i	R

Автор: Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Василюк А. В., Коломыцев Г. А., Ширяева Д. В. Инвентаризация меловых степей в Украине. Сообщение 2: Харьковская и Донецкая области // Степной бюллетень, №41. – Лето 2014. – С. 26-29.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Донецькій області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 123-130.
3. Денщик В. А. Фауна рыб бассейна среднего течения Северского Донца. – Киев, 1994 г.
4. Дубовик О. М. Ботанічні пам'ятки природи Донецького Лісостепу, які потребують негайної охорони // Охорона природи та раціональне використання природних ресурсів УРСР. Матеріали конференції молодих учених, присвяченої 100-річчю від дня народження В. І. Леніна. – К.: «Наукова думка», 1970. – С. 10-13.
5. Дьяков В. А. Орнитологические наблюдения в окрестностях г. Святогорска / В. А. Дьяков, Д. В. Пилипенко // Птицы бассейна Северского Донца: матер. 13-14 совещ. Рабочей Группы «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца». – Харьков, 2007. – Вып. 10. – С. 44-51.

6. Остапко В. М., Муленкова О. Г., Приходько С. А. Перспективні ботанічні об'єкти для включення до природно-заповідного фонду Донецької області та формування регіональної екомережі // Промышленная ботаника. – 2013. – Вип. 13. – С. 25-34.
7. Пилипенко Д. В., Дяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 264-273.
8. Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О.В., Спінова Ю.О., Садогурська С.С., Бронскова О.М., Казарінова Г.О., Бронсков О.І., Гончаров Г.Л., Чусова О.О., Яроцька М.О, Куземко А.А., Вашеняк Ю.А., Щерба Ю. – Харьков, 2018. – 104 с.
9. Спінова Ю. О., Олещенко А. В. Про важливість створення ландшафтного заказника «Сидорівський» та внесення його до Смарагдової мережі України – Сучасний стан та охорона природних комплексів в басейні Сіверського Дінця // Мат. наук.-практ. конф. з нагоди 20-річчя створення національного природного парку «Святі Гори» (21-22 вересня 2017 року) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 5. – Святогірськ, 2017. – С. 55-58.

UA0000445

Криволуцький (eng: Kryvolutskyi)

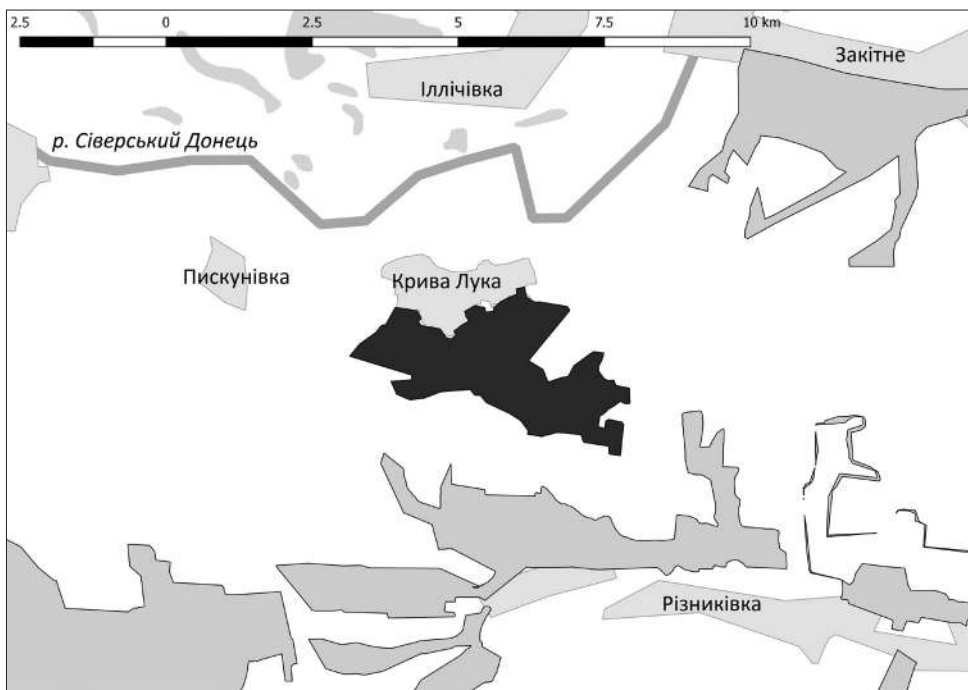
Розташування: Донецька область (Лиманський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 261.51 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Ciconia ciconia*, *Coracias garrulus*, *Crex crex*, *Circaetus gallicus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	30.0	G	A	B	B	B
E1.2	200.0	G	A	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	1	3	p	C
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	1	p	R
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	2	3	p	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	r	1	1	p	V
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	1	2	i	R

Автор: Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Important Plant Areas of Ukraine / V. A. Onyshchenko (editor). – Kyiv: Alterpress, 2017. – 162 p.
2. Василюк А. В., Коломыцев Г. А., Ширяева Д. В. Инвентаризация меловых степей в Украине. Сообщение 2: Харьковская и Донецкая области // Степной бюллетень, № 41. – Лето 2014. – С. 26-29.
3. Писарев С. Н. О новых и редких видах птиц Донецкого Придонцовья / С.Н. Писарев, Е.С. Надворный, М.О. Высочин и др. // Птицы бассейна Северского Донца. Вып. 10. Материалы 13-14 совещаний «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца». – Харьков, 2007. – С. 38-44.
4. Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О. В., Спінова Ю. О., Садогурська С. С., Бронскова О. М., Казарінова Г. О., Бронсков О. І., Гончаров Г. Л., Чусова О. О., Яроцька М. О, Куземко А. А., Вашеняк Ю. А., Щерба Ю. – Харьков, 2018. – 104 с.

UA0000446

Закітнянський

(eng: Zakitnianskyi)

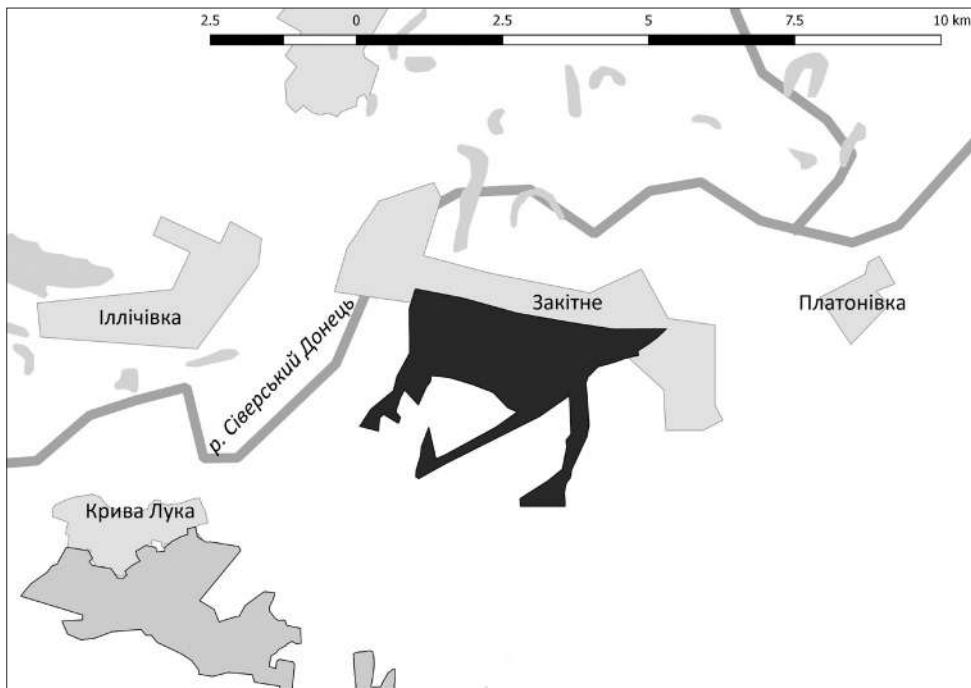
Розташування: Донецька область (Лиманський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 291.67 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Ciconia ciconia*, *Coracias garrulus*, *Crex crex*, *Circaetus gallicus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.13	250.0	G	A	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	1	2	p	C
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	1	p	R
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	2	3	p	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	2	3	i	R

Автор: Спінова Ю. О.**Список літератури:**

1. Василюк А. В., Коломыцев Г. А., Ширяева Д. В. Инвентаризация меловых степей в Украине. Сообщение 2: Харьковская и Донецкая области // Степной бюллетень, №41. – Лето 2014. – С. 26-29.
2. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Донецькій області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 123-130.
3. Материалы о новых и редких видах птиц Донецкого Придонцовья / С. Н. Писарев, Е. С. Надворный, А. В. Дорохов, Ю. Н. Назаренко, Пилипенко Д. В., Дяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264-273.
4. Остапко В. М., Муленкова О. Г., Приходько С. А. Перспективні ботанічні об'єкти для включення до природно-заповідного фонду Донецької області та формування регіональної екомережі // Промышленная ботаника, 2013. – Вип. 13. – С. 25-34.
5. Писарев С. Н. О новых и редких видах птиц Донецкого Придонцовья / С. Н. Писарев, Е. С. Надворный, М. О. Высочин и др. // Птицы бассейна Северского Донца. Вып. 10. Материалы 13-14 совещаний «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца». – Харьков, 2007. – С. 38-44.

UA0000447

Потаємний шлях запорізьких козаків (eng: Zaporizhian Cossacks secret waterway)

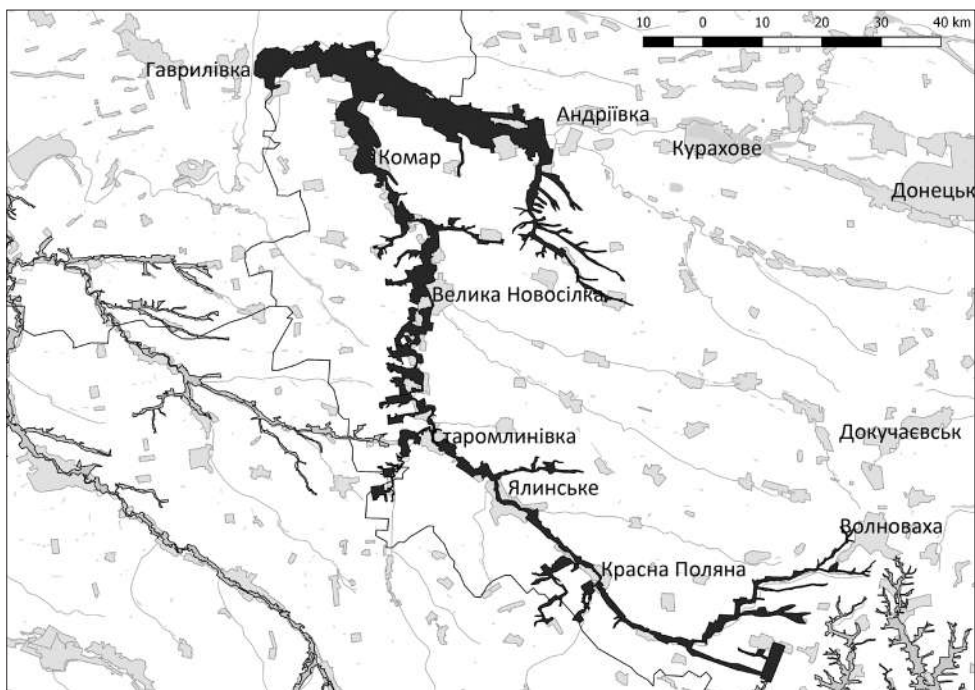
Розташування: Донецька область (Великоновосілівський, Волноваський райони), Запорізька область (Розівський, Гуляйпільський райони), Дніпропетровська область (Покровський, Межівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 45067.43 га

Опис і важливість збереження території

Річка Вовча – ліва притока р. Самари – витікає із джерел на західній межі Донецького кряжу. До річки впадають декілька приток, яким відповідають ділянки регіонального екокоридору: Вовчансько–Сухоялинська, Вовчансько–Мокроялинська, Вовчансько–Солона, а також Вовчансько–Курахівсько–Карлівська. Флору басейну р. Вовча складають 638 видів судинних рослин, її раритетну фракцію – 64 види (17,2% регіональної). У басейні р. Вовчої виділено 7 ключових територій регіональної екомережі Донеччини, які на даній Проектованій природоохоронній території представлені низкою об'єктів ПЗФ: ландшафтні Зм «Щуча заводь» (площа – 27 га), «Нескучненський ліс» (16 га), ботанічні Зм «Балка Орлинська» (9 га), «Балка Північна» (12 га), ентомологіч-

ний Зм «Новосілківський» (3 га). Ці об'єкти презентують рослинність кам'янистих та різнотравно-типчакково-ковилового степу, ліси, штучні дубові насадження, водно-болотне угіддя, окремі місця гніздування кількох видів джмелів.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Vipera ursinii*, *Milvus migrans*, *Himantopus himantopus*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus*, *Chlidonias niger* отримали статус «IN MOD»; *Alcedo atthis*, *Ixobrychus minutus*, *Elaphe quatuorlineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	15000.0	M	B	C	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	4068	<i>Adenophora lilifolia</i>		p				R
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	20	40	p	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	12	p	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	8	12	p	C
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	3	i	R
B	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r				V
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		p	1	3	p	R
I	1081	<i>Dytiscus latissimus</i>		p				V
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	5	15	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	50	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	20	30	i	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	c	1	2	p	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	3	3	p	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	yes	r	4	7	p	C
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r				C

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		p				V
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	20	50	i	R

Автор: Спінова Ю. О., Некрасова О. Д.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Донецькій області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 123–130.
2. Донбас заповідний. Науково-інформаційний довідник-атлас / Під. ред С. С. Куруленко, С. В. Третьякова. – Донецьк: Донецька філія Державного інституту підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Мінекоресурсів України. – 2003. – 160 с.
3. Муленкова О. Г. «Флористичні принципи і критерії формування регіональної екологічної мережі Донецької області» / автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка. – Інститут ботаніки НАН України. – Київ, 2011. – 22 с.
4. Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О. В., Спінова Ю. О., Садогурська С. С., Бронскова О. М., Казарінова Г. О., Бронсков О. І., Гончаров Г. Л., Чусова О. О., Яроцька М. О, Куземко А. А., Вашеньяк Ю. А., Щербя Ю. – Харьков, 2018. – 104 с.
5. Котенко Т. И. Примеры флуктуации пространственного распределения амфибий и рептилий на юге Украины // Матеріали першої конференції Українського герпетологічного товариства / Зоомузей ННПМ НАН України. – 2005. – С. 71-75.
6. Пилипенко Д. В., Дьяков В. А. Орнитологические наблюдения в окрестностях г. Святогорска // Птицы бассейна Северского Донца: матер. 13-14 совещ. Рабочей Группы «Изучение и охрана птиц бассейна Северского Донца». – Харьков, 2007. – Вып. 10. – С. 44–51.
7. Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Авіафауністичні спостереження на Півдні України у 2013 р. // Авіафауна України, 2014. – Вип. 5. – С. 9-12.
8. Штірц Ю. О. Спостереження рідкісних птахів у деяких районах Донецької області // Знахідки тварин Червоної книги України. – К.: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – 2008. – С. 405–406.

UA0000448

Анадоли

(eng: Anadoly)

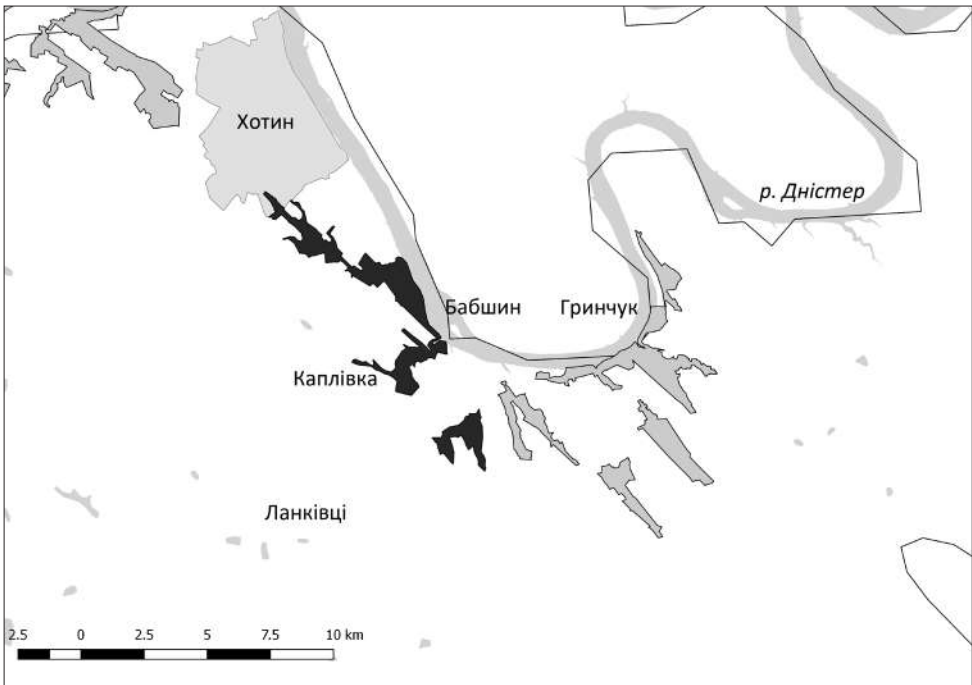
Розташування: Чернівецька область (Хотинський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 452.48 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Spermophilus citellus*, E1.2 – «IN MOD».

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	4.1	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>	yes	p	10	20	i	R

Автори: Русін М. Ю., Василюк О. В., Білівська В. Ю.

Список літератури:

1. Козутяк Я. М., Білівська В. Ю. Знахідки ховраха європейського (*Spermophilus citellus* L.) на території Чернівецької області // Матеріали Української конференції з картування ссавців: «Ссавці на мапі України». – м. Київ, 28-29 березня 2019 р. – С. 78-80.

UA0000449

Китроси

(eng: Kytrosy)

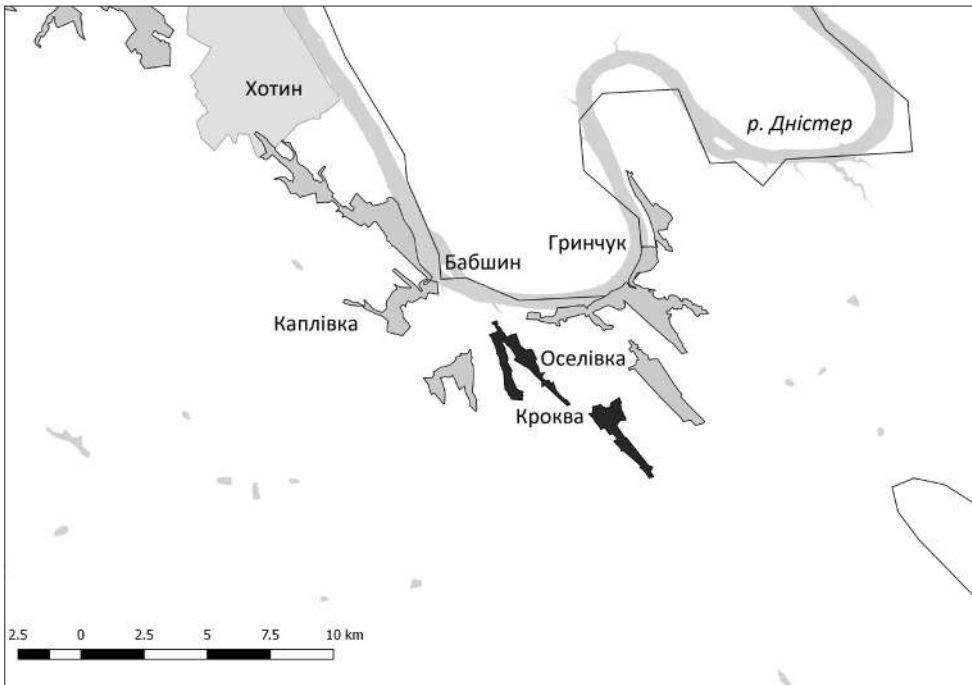
Розташування: Чернівецька область (Хотинський, Кельменецький райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 185.62 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Spermophilus citellus*, E1.2 – «IN MOD».

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	4.1	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>	yes	p	10	50	i	R

Автори: Русін М. Ю., Василюк О. В., Білівська В. Ю.

Список літератури:

1. Козутяк Я. М., Білівська В. Ю. Знахідки ховраха європейського (*Spermophilus citellus* L.) на території Чернівецької області // Матеріали Української конференції з картування ссавців: «Ссавці на мапі України». – м. Київ, 28-29 березня 2019 р. – С. 78-80.

UA0000450

Оселівка

(eng: Oselivka)

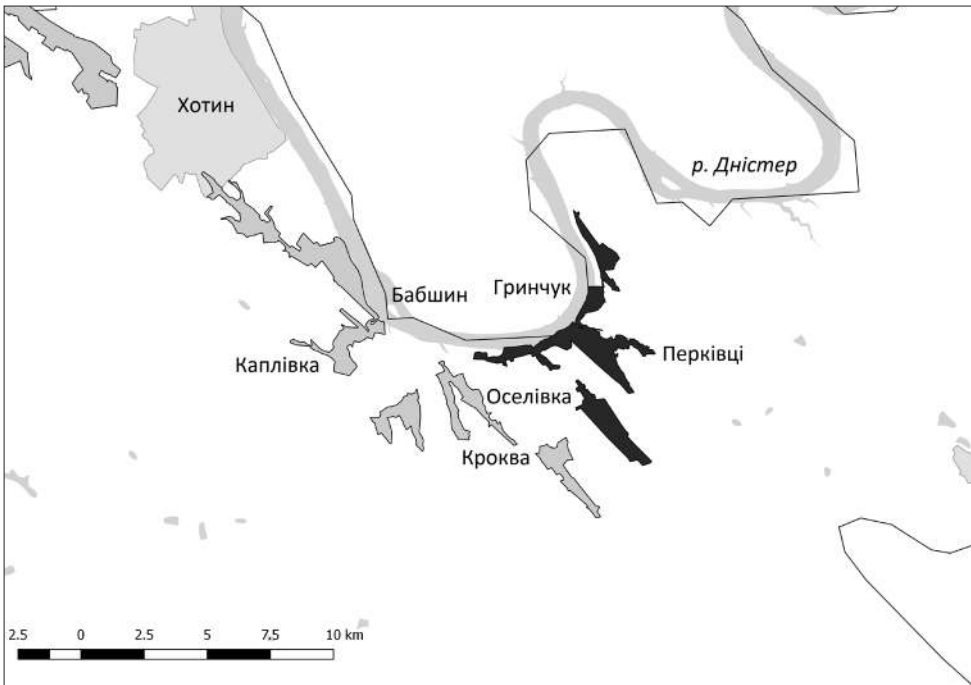
Розташування: Чернівецька область (Кельменецький район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 424.87 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Spermophilus citellus*, E1.2 – «IN MOD».

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	5.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>	yes	p	10	50	i	R

Автори: Русін М. Ю., Василюк О. В., Білівська В. Ю.

Список літератури:

1. Козутяк Я. М., Білівська В. Ю. Знахідки ховраха європейського (*Spermophilus citellus* L.) на території Чернівецької області // Матеріали Української конференції з картування ссавців: «Ссавці на мапі України». – м. Київ, 28-29 березня 2019 р. – С. 78-80.

UA0000451

Склея сусликів*

(eng: Suslyks' rock)

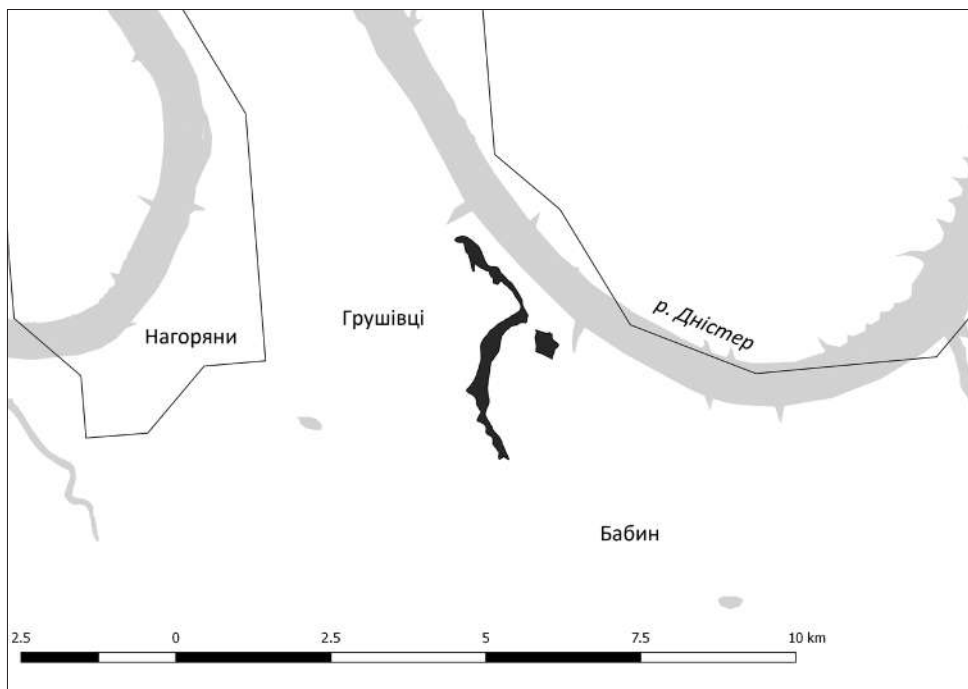
Розташування: Чернівецька область (Кельменецький район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 35.15 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Spermophilus citellus*, E1.2 – «IN MOD».

* Як повідомляють старожили Хотинського та Кельменецького районів Чернівецької області місцева назва для європейського ховраха є «суслик». Ми вирішили відобразити місцеві традиції у назві цього сайту.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	6.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>	yes	p	10	50	i	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	5	6	i	R

Автори : Русін М. Ю., Василюк О. В., Білівська В. Ю.

Список літератури:

1. Козутяк Я. М., Білівська В. Ю. Знахідки ховраха європейського (*Spermophilus citellus* L.) на території Чернівецької області // Матеріали Української конференції з картування ссавців: «Ссавці на мапі України». – Київ, 28-29 березня 2019 р. – С. 78-80.
2. Скільський І. В., Мелешук Л. І. Знахідки раритетних видів міног, променеперих риб, земноводних і плазунів у Прут-Дністровському межиріччі України // Матеріали науково-практичного семінару. – м. Київ, 15 лютого 2017 р. / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 148-155.

UA0000452

Мальованка

(eng: Malyovanka)

Розташування: Чернівецька область (Сторожинецький район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 79.94 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Triturus cristatus*, *Aquila pomarina* отримали статус «IN MOD»; *Bombina bombina* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Цей сайт представляє територію, де проживає велика популяція *Spalax graecus*, а також важливі для території для збереження видів земноводних та рослин зі списків Резолюцій 4 та 6 Бернської конвенції для південного краю континентального біогеографічного регіону.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	65.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	1	i	R
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	5	10	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	5	5	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	200	250	l	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	30	i	R
M	2613	<i>Spalax graecus</i>		p	50	100	i	V
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	400	500	i	R
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p	150	200	i	R
P	2093	<i>Pulsatilla grandis</i>		p	150	200	l	V

Автори: Русін М. Ю., Василюк О. В., Смірнов Н. А., Скільський І. В.

Список літератури:

1. Заповідні перлини Буковини: Атлас-довідник: [кол. монографія] / наук. ред. д-р біол. наук, проф. І. І. Чорней [та ін.]; Чернів. облдержадмін., Упр. екології та природ. ресурсів [та ін.]. – Чернівці : Друк-Арт, 2017. – 254 с.
2. Юзик А. В., Скільський І. В. Нові знахідки тварин з Червоної книги України в Буковинських Карпатах і Передкарпатті // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 383-390.

UA0000453

Пригородок – Варниця

(eng: Prygorodok – Varnytsia)

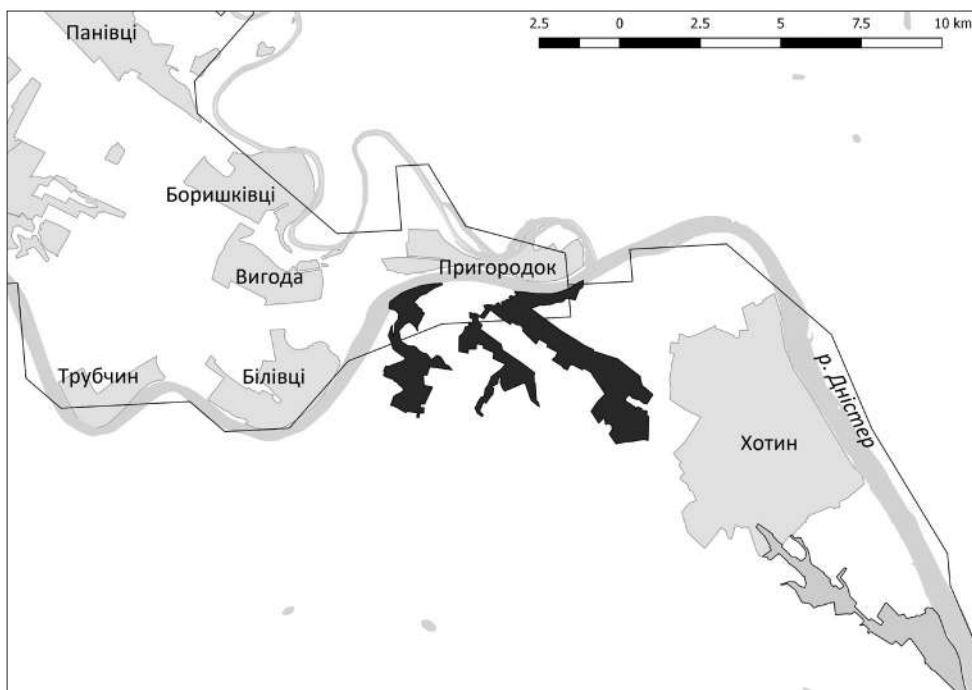
Розташування: Чернівецька область (Хотинський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 539.15 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Triturus cristatus*, *Spermophilus citellus*, E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	5.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1335	<i>Spermophilus citellus</i>	yes	p	1	5	i	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	50	i	R

Автори: Русін М. Ю., Василюк О. В., Білівська В. Ю.

Список літератури:

1. Козутяк Я. М., Білівська В. Ю. Знахідки ховраха європейського (*Spermophilus citellus* L.) на території Чернівецької області // Матеріали Української конференції з картування ссавців: «Ссавці на мапі України». – Київ, 28-29 березня 2019 р. – С. 78-80.

UA0000454

Манне

(eng: Manne)

Розташування: Миколаївська область (Вознесенський район)

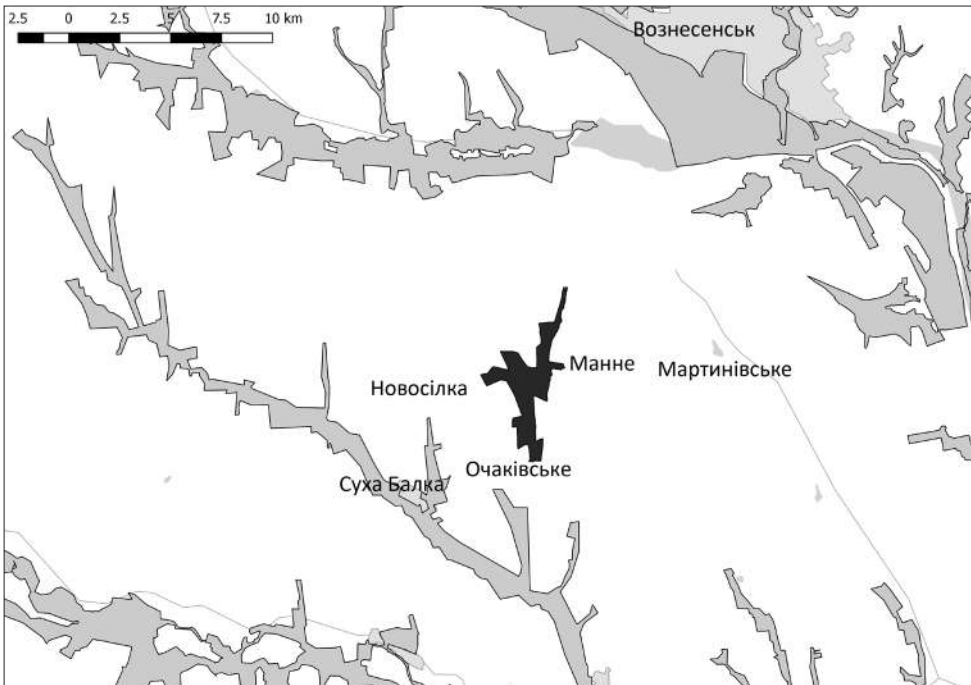
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 415.14 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія являє собою різнотравно-типчаково-ковиловий цілинний степ відрогів балки Глибокої долини річки Чичиклії. Територія представлена оселищем E1.2, багаторічними кальцефітними угрупованнями та степами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	415.14	M	C	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	30	i	C

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук.ред. А. А. Куземко (Серія: «Conservation Biology in Ukraine»; вип. 11). – Київ-Чернівці : Друк-Арт, 2019. – С. 330-336.

UA0000455

Долина річки Чортала в Миколаївській області

(eng: Chortala river valley in Mykolaiv region)

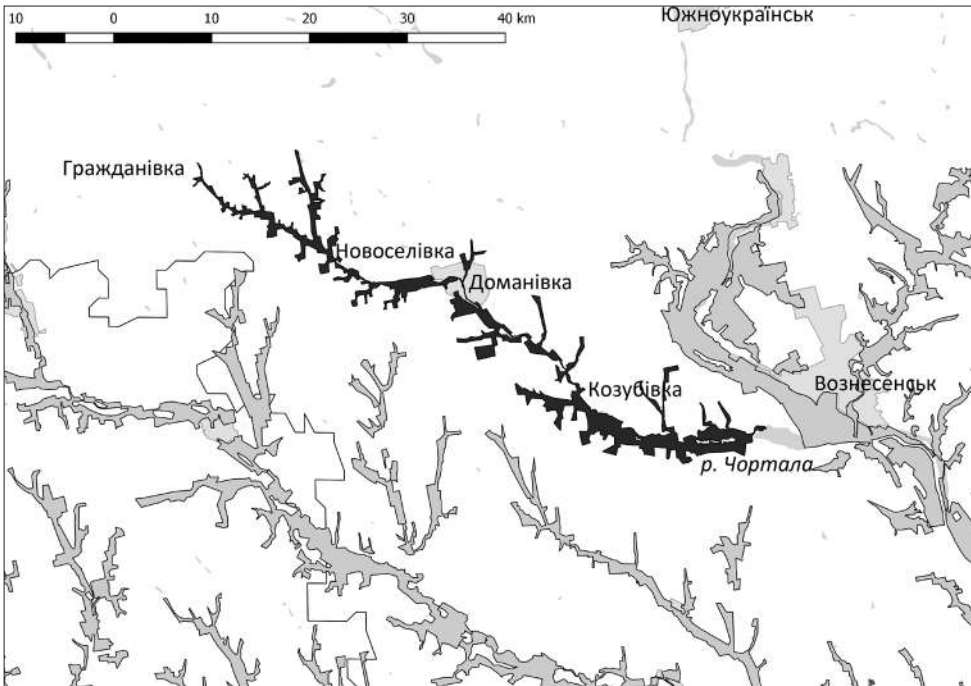
Розташування: Миколаївська область (Вознесенський, Врадіївський, Доманівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 4762.5 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Nycticorax nycticorax*, *Anthus campestris* отримали статус «IN MOD»; *Ixobrychus minutus*, *Sylvia nisoria*, *Picus canus* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD»; C1.341, E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	50.0	M	B	C	B	C
E1.2	6675.0	M	C	B	B	B
E3.4	500.0	M	B	C	B	C
F3.247	50.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>		p	50	100	i	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	5	10	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	10	50	i	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	1	5	p	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		r	100	150	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	10	50	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	40	i	C
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	5	10	p	P

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук.ред. А. А. Куземко (Серія: «Conservation Biology in Ukraine»; вип. 11). – Київ-Чернівці : Друк-Арт, 2019. – С. 330-336.
1. Мазур І. О. Фітоугруповання плавневих екосистем межиріччя Тилігулу-Південног Бугу / І. О. Мазур // Стан та перспективи розвитку заповідної справи та екологічного туризму в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Миколаїв, 21-22 березня 2013) – Миколаїв: Дизайн та Поліграфія, 2013. – С. 144-146.

UA0000456

Басейн річки Чичиклія (eng: Chychykliia river basin)

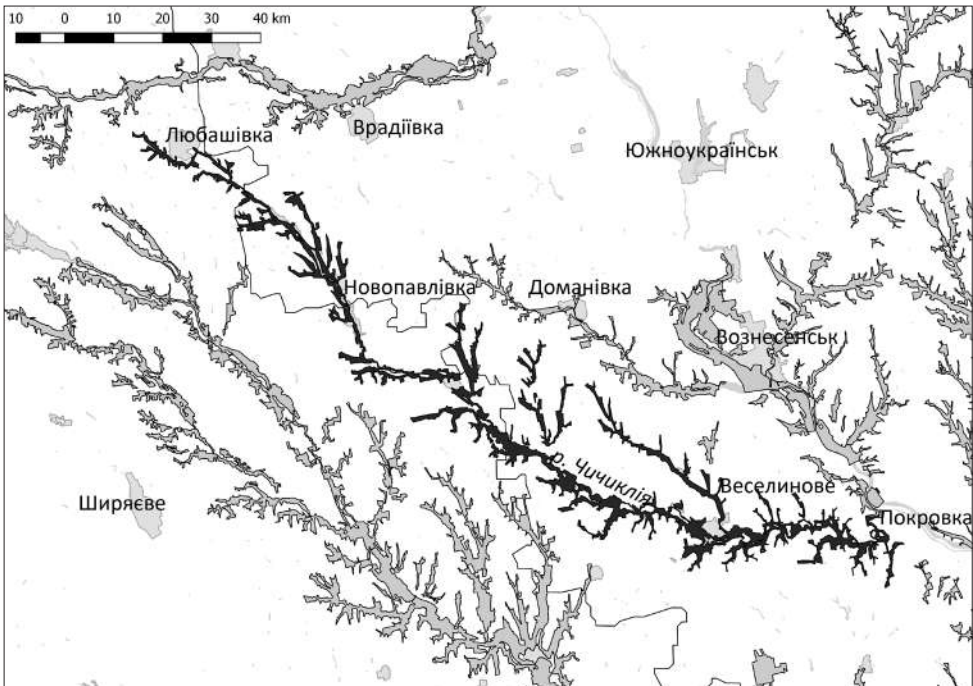
Розташування: Миколаївська область (Вознесенський, Врадіївський, Доманівський, Веселинівський райони), Одеська область, Миколаївський, Любашівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 25333.09 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Circus aeruginosus*, *Asio flammeus*, *Picus canus*, *Anthus campestris*, *Sylvia nisoria*, *Buteo rufinus*, *Ciconia nigra*, *Caracias garrulus* – отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C1.3411, E3.4 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	250.0	M	C	B	B	B
E1.2	22000.0	M	C	B	B	B
E3.4	250.0	M	C	B	B	B
F3.247	1500.0	M	C	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		p	50	100	i	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	5	i	R
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	p	5	10	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	p	50	100	i	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	10	20	i	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	10	10	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	12	25	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	6	i	V
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	2	5	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	2	5	p	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	10	40	i	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		p	10	10	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	100	300	i	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		p	100	200	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	4	4	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	5	10	i	V
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	10	30	i	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		p	40	120	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	4	10	p	R
B	A129	<i>Otis tarda</i>	yes	r	1	2	p	V
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	30	50	i	R
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		p	50	150	i	R

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины / К. А. Рединов, О. А. Форманюк, П. С. Панченко // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вип. 9. – С. 85-96.
2. Довідник найцінніших територій та об'єктів в межах Арбузинського, Доманівського районів Миколаївської області та м. Южноукраїнськ. Серія: Діаманти Бузько-Степового біосферного ядра національної екомережі / Під ред. Г. В. Коломієць, Я. П. Мовчана – К.: Громадська організація «Веселий дельфін», 2008. – 80 с.
3. Збереження біорізноманіття в Причорноморсько-Степовому екокоридорі: Каталог видів флори і фауни, що знаходяться під особливою охороною в Україні та є вразливими при здійсненні лісгосподарських заходів / Відп. Ред. Тарашук С. В. – К.: Громадська організація «Веселий Дельфін», 2007. – 112 с.
4. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ-Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 330-336.
5. Інвентризація об'єктів природно-заповідного фонду Миколаївської області. Пояснювальна записка / О. М. Деркач, С. В. Тарашук, В. М. Ткач, М. М. Парафіло, Л. І. Патрушева, О. В. Мірошніченко. Національний екологічний центр України, Інститут екології. Південна філія, Договір 1-ПФ/04 від 29 червня 2004 р. Миколаїв. – 2004. – 75 с.
6. Мазур І. О. Фітогрупування плавневих екосистем межиріччя Тилігулу-Південног Бугу / І. О. Мазур // Стан та перспективи розвитку заповідної справи та екологічного туризму в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (Миколаїв, 21-22 березня 2013.). – Миколаїв: Дизайн та Поліграфія, 2013. – С. 144-146.
7. Рединов А. К. Новые данные о редких степных видах птиц в Николаевской области // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2001. – Вип. 4. – С. 133-137.
8. Стригунов В. І., Ветров В. В., Милобог Ю. В. Поширення підорлика малого, *Aquila pomarina* С. L. Brehm, на півдні України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 365-366.

UA0000457

Долина річки Сасик в Миколаївській області (eng: Sasyk river valley in Mykolaiv region)

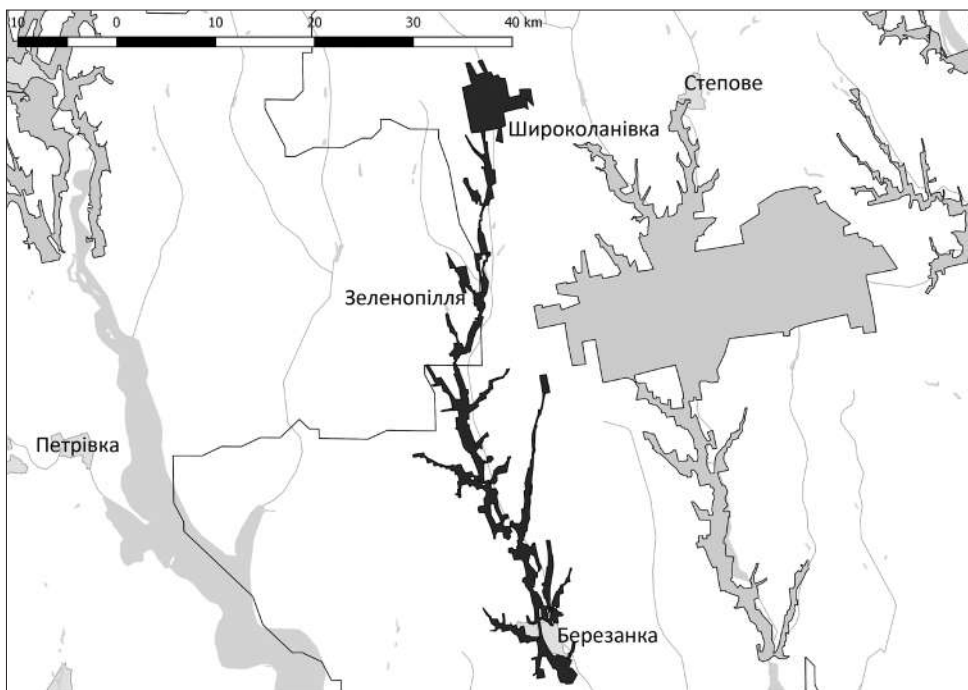
Розташування: Миколаївська область (Березанський, Веселинівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 5341.37 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Phalacrocorax pygmaeus*, *Larus minutus*, *Sterna albifrons*, *Chlidonias hybridus*, *Circus aeroginosus*, *Recurvirostra avosetta*, *Nycticorax nycticorax* отримали статус «IN MOD»; *Ciconia ciconia*, *Milvus migrans*, *Ixobrychus minutus* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD»; C1.3411, E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	50.0	M	B	C	B	B
E1.2	4820.0	M	C	B	B	B
E3.4	50.0	M	B	C	B	B
F3.247	370.0	M	B	C	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A196	<i>Chlidonias hybridus</i>		r	5	5	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	50	96	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		r	8	10	p	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		c	10	20	i	R
B	A180	<i>Larus genei</i>		r	3	4	p	R
B	A177	<i>Larus minutus</i>		r	1	2	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	50	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>		r	3	4	p	C
B	A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		c	5	10	i	R
B	A151	<i>Philomachus pugnax</i>	yes	c	2	3	i	V
B	A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>		r	10	15	i	R
B	A195	<i>Sterna albifrons</i>		r	6	9	p	R
B	A166	<i>Tringa glareola</i>		r	5	15	p	R

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. *Рединов К. А., Форманюк О. А., Панченко П. С.* Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вип. 9. – С. 85-96.
2. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ-Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 330-336.
3. *Мазур І. О.* Фітоугруповання плавневих екосистем межиріччя Тилігулу-Південног Бугу / І. О. Мазур // Стан та перспективи розвитку заповідної справи та екологічного туризму в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (Миколаїв, 21-22 березня 2013.) – Миколаїв: Дизайн та Поліграфія, 2013. – С. 144-146.

UA0000458

Тилігульські степи (eng: Tylihul steppes)

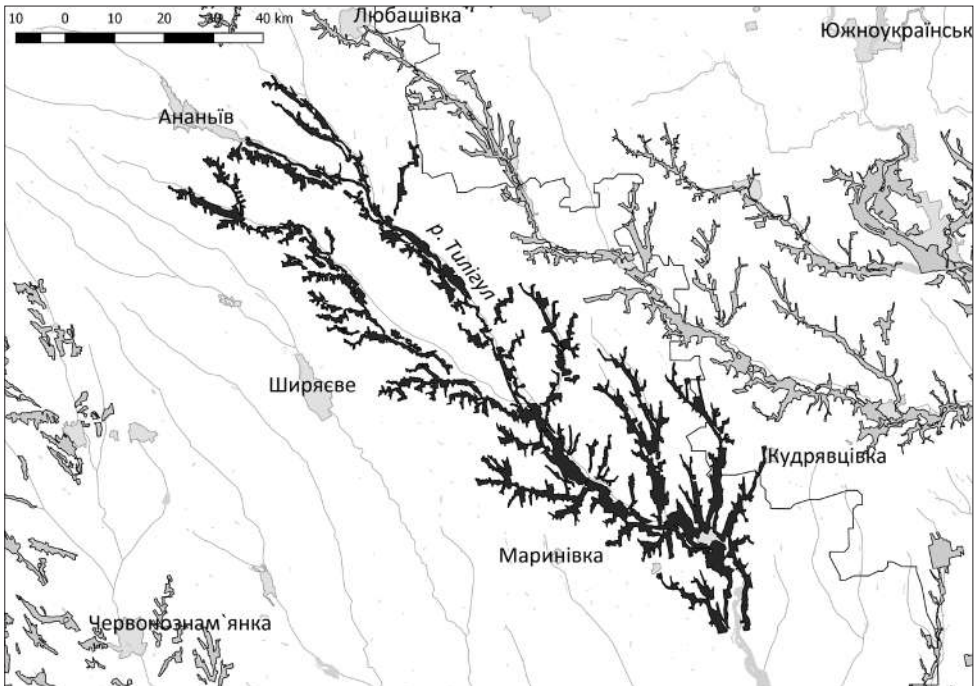
Розташування: Одеська область (Любашівський, Ананівський, Ширяївський, Березівський райони), Миколаївська область (Веселинівський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 45707.06 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Crambe tatarica*, *Emys orbicularis*, *Himantopus himantopus*, *Coracias garrulus*, *Picus canus*, *Anthus campestris*, *Sylvia nisoria*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Circus aeruginosus*, *Asio flammeus*, *Buteo rufinus*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD», *Ciconia ciconia*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, E6.2, F3.247 – «IN MOD»; C1.3411, E3.4 – «IN MIN»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	900.0	P	C	B	B	B
C1.224	900.0	P	C	B	B	B
C1.3411	450.0	M	C	B	B	B
C2.34	900.0	M	C	B	B	B
E1.2	26000.0	M	C	B	B	B
E2.2	900.0	P	C	B	B	B
E3.4	4500.0	M	C	B	B	B
E6.2	900.0	P	C	B	B	B
F3.247	2200.0	M	C	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	2	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	20	i	C
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>		r	15	20	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	4	p	R
B	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	10	p	C
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p	20	50	i	V
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		p	1	2	p	P
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	100	150	i	C
P	2292	<i>Fritillaria montana</i>		p				R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		c	5	10	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	100	i	C
P	2093	<i>Pulsatilla grandis</i>		p				R

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Бондаренко О. Ю. Конспект флори пониззя межиріччя Дністер-Тилігул – К.: Фітосоціоцентр, 2009. – 332 с.
2. Збереження біорізноманіття в Причорноморсько-Степовому екокоридорі: Каталог видів флори і фауни, що знаходяться під особливою охороною в Україні та є вразливими при здійсненні лісгосподарських заходів / Відп. ред. Тарашук С. В. – К.: Громадська організація «Веселий Дельфін», 2007. – 112 с.

3. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ-Чернівці: Друк-Арт, 2019. – 496 с.
4. Інвентризація об'єктів природно-заповідного фонду Миколаївської області. Пояснювальна записка / О. М. Деркач, С. В. Тарашук, В. М. Ткач, М. М. Парафіло, Л. І. Патрушева, О. В. Мірошніченко. Національний екологічний центр України, Інститут екології. Південна філія, Договір 1-ПФ/04 від 29 червня 2004 р. Миколаїв, 2004. – 75 с.
5. Мазур І. О. Фітоугруповання плавневих екосистем межиріччя Тилігулу-Південног Бугу / І. О. Мазур // Стан та перспективи розвитку заповідної справи та екологічного туризму в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Миколаїв, 21-22 березня 2013.). – Миколаїв: Дизайн та Поліграфія, 2013. – С. 144.

UA0000459

Долина річки Кодима (eng: Kodyma river valley)

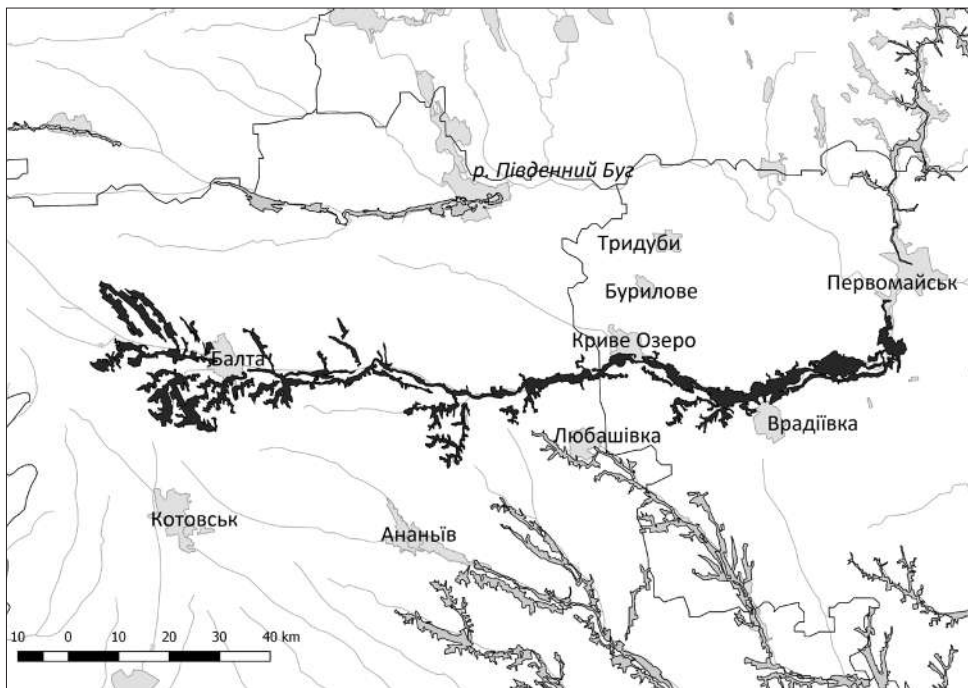
Розташування: Одеська область (Савранський, Балтський райони), Вінницька область (Чечельницький район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 24652.46 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Falco vespertinus*, *Milvus migrans*, *Porzana porzana*, *Melanocorypha calandra* отримали статус «IN MOD»; *Alcedo atthis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18, C1.32, E6.2, H2.6 – «IN MOD»; D6.1, E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	5.0	M	A	C	A	C
C1.32	50.0	M	A	C	A	C
C1.33	50.0	M	A	C	A	C
C2.34	200.0	M	C	C	A	C
D6.1	1.0	M	C	C	A	C
E1.2	4225.0	M	C	B	B	B
E6.2	1.0	M	C	C	B	C
F3.247	50.0	M	A	C	A	C
H2.6	300.0	M	A	C	A	C
X18	50.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	2	3	p	C
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	30	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	1	2	p	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	1	2	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	47	170	i	C
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	3	10	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	60	i	C
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	r	1	2	p	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		c	1	10	i	C
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		r	1	2	p	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A119	<i>Porzana porzana</i>		r	1	2	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	21	120	i	C

Автори: Куземко А. А., Куцоконь Ю. К., Романь А., Щербатюк М. М., Квач Ю. В., Некрасова О. Д.

Список літератури:

1. *Kotenko T. I.* The European pond terrapin (*Emys orbicularis*) in the steppe zone of Ukraine // *Stapfia*, 2000. – V. 69. – P. 87-106.
2. *Грищенко В. М., Яблонівська-Грищенко Є. Д.* Авіфауністичні спостереження на півдні України у 2013 р. // *Авіфауна України*, 2014. – Вип. 5. – С. 9-12.
3. *Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М.* Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // *Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine»*. – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.

UA0000460

Західний Азов

(eng: Western Azov)

Розташування: Запорізька область (Приморський, Приазовський, Якимівський райони), Херсонська область (Генічеський район), АР Крим (Єдикуйський район).

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1428989.95 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ardea purpurea*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Grus grus*, *Himantopus himantopus*, *Larus minutus*, *Recurvirostra avosetta*, *Sterna albifrons* отримали статус «IN MOD»; *Charadrius alexandrinus* – «IN MIN»; *Tadorna ferruginea*, *Anser erythropus*, *Gavia arctica* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A1.44, A2.2, A2.3, A3, A5 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A1.44	150.0	P	A	C	A	C
A2.2	7000.0	P	A	C	A	C
A2.3	10000.0	P	A	C	A	C
A2.4	7500.0	P	A	C	A	C
A2.61	8000.0	P	A	C	A	C
A3	5000.0	P	B	C	B	C
A5	7000.0	P	A	C	B	C
B1.1	10000.0	P	A	C	A	C
X02	7500.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
F	1101	<i>Acipenser sturio</i>		p			R
F	4125	<i>Alosa immaculata</i>		p			R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p	5600	5600	C
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p	20	50	R

Автори: Василюк О. В., Садогурська С. С., Гольдін П. Є., Вишнякова К. О.

Список літератури:

1. Андрієнко Т., Артеменко В., Біляк М. та ін. Заповідники і національні природні парки України. К.: Вища школа, 1999. – 230 с.
2. Бескаравайний М. М., Костин С. Ю., Цвельх А. Н., Литвинюк Н. А. Аннотированный список орнитофауны мыса Казантип и Казантипского природного заповедника // Сборник научных трудов Государственного Никитского ботанического сада, 2006. – №126.
3. Болтачев А. Р., Данилюк О. Н. Предварительный обзор ихтиофауны Казантипского природного заповедника // Сборник научных трудов Государственного Никитского ботанического сада, 2006. – №126.
4. Вишнякова К. А. Морська свиня (*Phocoena phocoena*) в Азовському морі і північносхідній частині Чорного моря: популяційна морфологія і демографія. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.08 – зоологія. Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України. – Київ 2017. – 142 с.
5. Маслов И. И. Фитобентос некоторых заповедных и естественных аквальных комплексов Азовского моря // Труды Никит. ботан. сада, 2004. – Т. 123. – С. 68-75.
6. Мурина В. В., Евстигнеева И. К., Гринцов В. А., Лисицкая Е. В., Ковригина Н. П., Чеменева Н. И., Танковская И. Н. К изучению биоразнообразия прибрежной акватории Казантипского природного запо-

- ведника и прилегающих районов. Сборник научных трудов Государственного Никитского ботанического сада, 2006. – №126.
7. Садогурская С. А., Садогурский С. Е., Белич Т. В. Аннотированный список фитобентоса Казантипского природного заповедника // Труды Никит. ботан. сада., 2006. – Т. 126. – С. 190-208.
 8. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
 9. BirdLife International. Important Bird Areas factsheet: Bagerove. 2019. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 17/12/2019.
 10. BirdLife International. Important Bird Areas factsheet: Syvash Bay. 2019. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 18/12/2019.
 11. BirdLife International. Important Bird Areas factsheet: Utlyuk lyman. 2019. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 18/12/2019.
 12. Directory of Azov-Black Sea Coastal Wetlands. – Kyiv: Wetlands International, 2002. – 229 p. – ISBN 905882 985 5.
 13. Gol'din P., Vishnyakova K. Habitat shapes skull profile of small cetaceans: evidence from geographical variation in Black Sea harbour porpoises (*Phocoena phocoena relicta*) // Zoomorphology, 2016. – 135(3). – P. 387-393.
 14. Gol'din P. E. Body proportions of harbour porpoise *Phocoena phocoena* (Cetacea, Phocoenidae) in the Sea of Azov and the Black Sea // Vestnik Zoologii, 2005. – 39(5). – P. 59–65.
 15. Gol'din P. E. Growth and body size of the harbour porpoise, *Phocoena phocoena* (Cetacea, Phocoenidae), in the Sea of Azov and the Black Sea // Vestnik Zoologii, 2004. – 38(4) – P. 59–73.
 16. Gol'din P. E. Growth, proportions and variation of the skull of harbour porpoises (*Phocoena phocoena*) from the Sea of Azov. Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom, 2007, 87(1), 271–292.
 17. Lansdown R. V. (ed.) A Preliminary Inventory of Wetlands in the Black Sea Coastal Regions of Moldova, Ukraine, Russia and Georgia. Unpublished Report by Wetlands International for TACIS under contract number WW.93.05/03.01.B015, 1996.
 18. Mykytyuk O. IBA Territories in Ukraine. Kyiv: SoftART, 1999. – 324 pp.
 19. Ramsar Convention. Ramsar Information Sheet (RIS): UA1393RIS. Aquatic-cliff complex of Cape Kazantyp. 2019. Downloaded <https://rsis.ramsar.org> on 18/12/2019.
 20. Ramsar Convention. Ramsar Information Sheet (RIS): UA769RIS. Eastern Syvash. 2019. Downloaded <https://rsis.ramsar.org> on 18/12/2019.
 21. Ramsar Convention. Ramsar Information Sheet (RIS): UA771RIS. Obytochna Spit and Obytochna Bay. 2019. Downloaded <https://rsis.ramsar.org> on 18/12/2019.
 22. Sadogursky S. Y., Stepanjan O. V., Belych T. V., Sadogurskaya S. A.. Devoted to distribution of flowering plants within offshore strip of the Azov Sea (in connection with their inclusion into «Red Data Book of Priazovsky region» // Бюллетень Государственного Никитского ботанического сада, 2015. – № 115.
 23. Vishnyakova K., Gol'din P. Cetacean stranding rate correlates with fish stock dynamics: research of harbour porpoises in the Sea of Azov // Marine biology, 2015. – 162(2). – P. 359–366.

UA0000461

Січеславський край (eng: Sicheslavskyi Krai)

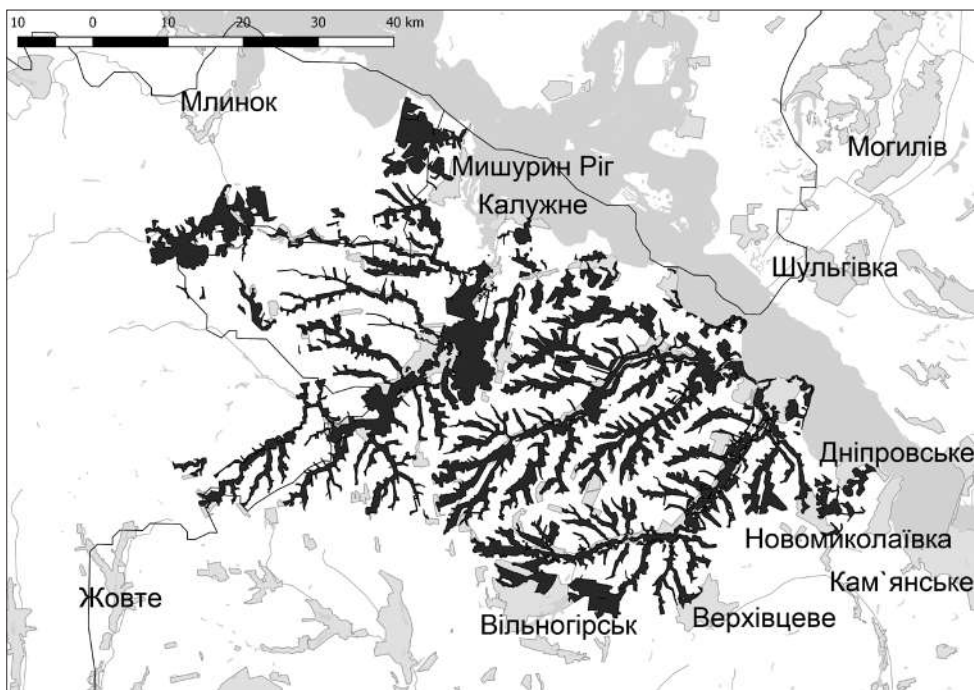
Розташування: Дніпропетровська область (Верхньодніпровський, П'ятихатський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 43500,78га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Jurinea cyanoides*, *Serratula lycopifolia*, *Vipera ursinii*, *Emys orbicularis*, *Bolbelasmus unicornis*, *Ardea purpurea*, *Nycticorax nycticorax*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus*, *Himantopus himantopus*, *Sterna albifrons*, *Chlidonias hybridus*, *Buteo rufinus*, *Falco vespertinus*, *Chlidonias niger*, *Chlidonias leucopterus*, *Asio flammeus*, *Lanius minor* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata*, *Ixobrychus minutus*, *Milvus migrans*, *Alcedo atthis*, *Picus canus*, *Coracias garrulus*, *Anthus campestris*, *Luscinia svecica* – «IN MIN». Вищезазначеним видам надано ста-

тус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Найбільшу цінність являють старі байрачні дубово-липово-ясеневі ліси природного походження, різнотравно-ковилові-типчаківі степи з вкрапленнями лучних, кальцефільних та піщаних степів, зрідка – кам'янистих степів з виходами на поверхню порід гранітоїдного комплексу Українського кристалічного щита. У нижніх течіях річок по заплавах цінними є лучні і заболочені оселища, для яких індикаторними видами є *Anacamptis palustris* (Jacq.) R.M. Bateman, *Gladiolus tenuis* M. Bieb. та інші. Територія має дуже важливе значення з біогеографічної точки зору, оскільки саме тут проходять межі природних ареалів багатьох видів організмів (таких, як *Carpinus betulus* L., *Veratrum nigrum* L., *Lamium maculatum* (L.) L., *Anguis fragilis* L. etc.)

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	10.0	P	A	C	A	C
C1.223	3.0	P	A	C	A	C
C1.225	2.0	P	A	C	A	C
C1.32	12.0	P	A	C	A	C
C1.33	60.0	P	A	C	B	C
C1.3411	2.0	P	A	C	A	C
C2.1A	1.0	P	A	C	A	C
C2.1B	1.0	P	A	C	A	C
C2.33	4.0	P	A	C	A	C
C2.34	10.0	P	A	C	A	C
D5.2	80.0	P	A	C	B	C
E1.2	8000.0	P	A	B	A	C
E3.4	2500.0	P	A	C	A	C
E5.4	40.0	P	A	C	B	C
E6.2	20.0	P	A	C	A	C
F3.247	150.0	P	A	C	B	C
F9.1	20.0	P	A	C	A	C
G1.11	15.0	P	A	C	B	C
G1.21	8.0	P	A	C	A	C
G1.22	18.0	P	A	C	A	C
G1.A1	270.0	P	A	C	A	C
H3.1	2.0	P	A	C	A	C
X18	2600.0	P	A	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				R
I	4011	<i>Bolbelasmus unicornis</i>		p				R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	150	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	3	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				C
I	4013	<i>Carabus hungaricus</i>		p				R
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	5	20	i	C
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	20	60	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				R
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	c	1600	1700	i	R
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p				R
P	6282	<i>Klasea lycopifolia</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	6	12	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	80	i	R

Автори: Манюк В. В., Чегорка П. Т., Колісник В. М.

Список літератури:

1. Домоткань: минуле, сучасне, майбутнє (Матеріали досліджень природної та культурної спадщини в басейнах річок Домоткань і Самоткань у 2001-2003 роках). Упоряд. П. Чегорка, В. Манюк. – Дніпропетровськ, 2003. – 135 с.
2. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи. Ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
3. Колісник В. М. Балка Гаврашівська // Балки Придніпров'я очима дітей. Матеріали підсумкового семінару (17.10.2001). – Дніпропетровськ, 2001. – С. 38–40.
4. Манюк Вад. В., Манюк Вол. В. Заповідні куточки на Дніпропетровщині: заказники. – Дніпропетровськ, 2011. – 120 с.
5. Природна спадщина Верхньодніпровщини. – Дніпро: ЛІРА, 2019. – 192 с.
6. Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). Під ред. О. Є. Пахомова. – Дніпропетровськ: ТОВ «Новий Друк», 2011. – 488 с.
7. Шевцов А. О., Балацький Л. Ю. Нові дані по рідкісних та малочисельних видах птахів східної Кіровоградщини // Авіфауна України, 2015. – Вип. 6. – С. 43–48.
8. Сижко В. В. Спостереження масової міграції кібчика у Дніпропетровській області // Авіфауна України, 2008. – Вип. 4. – С. 65–66.

UA0000462

Гераклейський

(eng: Herakleyskiy)

Розташування: місто Севастополь

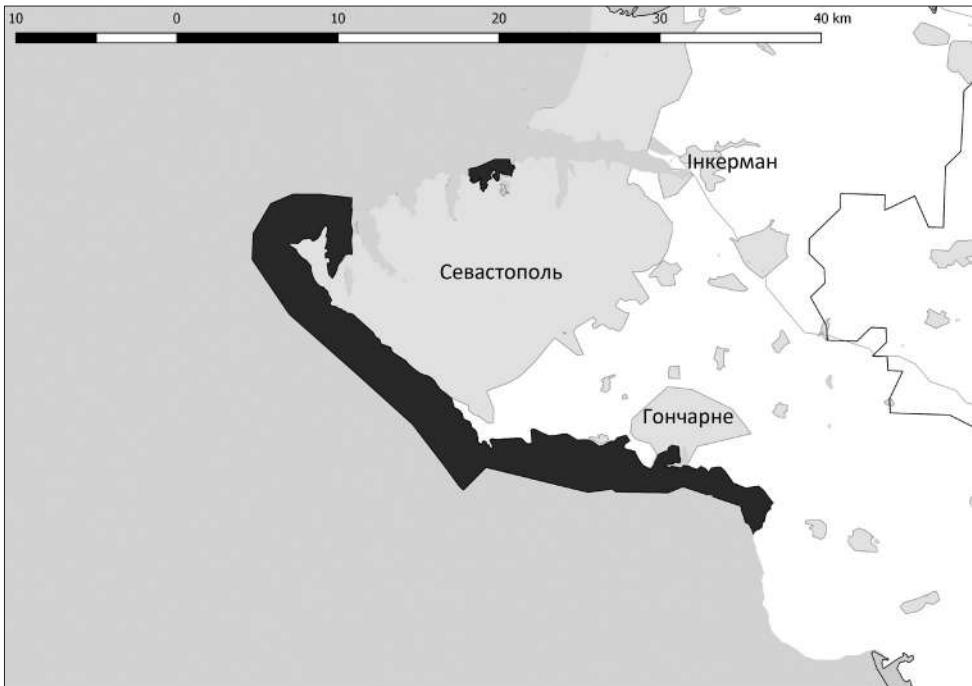
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 5720.34 га

Опис і важливість збереження території

Сайт знаходиться на південному заході Кримського п-ва і включає в себе прибережну зону Гераклейського п-ова (в т. ч. природні комплекси мису Фіолент і околиць Балаклави), морську акваторію бухти Козача, історико-археологічний заповідник «Херсонес Таврійський» і прилеглу морську акваторію. У відкритих берегів домінує поясний тип рослинності, представлений угрупованнями *Cystoseira barbata* і *C. crinita* і червоної водорості *Phyllophora crispa*; в затоках і бухтах угруповання морських трав.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Larus minutus*, *Himantopus himantopus*, *Tadorna ferruginea*, *Aythya nyroca*, *Buteo rufinus*, *Circaetus gallicus*, *Aquila heliaca*, *Phocoena phocoena*, *Tursiops truncatus* отримали статус «IN MOD», *Gavia arctica*, *Mergus albellus*, *Rhinolophus*

hipposideros, *Rhinolophus ferrumequinum* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A1.44, A2.2, A2.3, A2.4, A3, A5, B2.1, H2.6 – «IN MOD»; E1.3 – «IN MIN»; F5.13 – «IN MAJ»; A4 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A1.44	20 caves	P	A	C	A	C
A2.2	110.0	P	A	C	A	C
A2.3	100.0	P	A	C	B	C
A2.4	100.0	P	A	C	A	C
A2.72	110.0	P	A	C	B	C
A3	120.0	P	A	C	B	C
A4	110.0	P	A	C	A	C
A5	110.0	P	A	C	B	C
B1.1	200.0	P	A	C	A	C
B2.1	220.0	P	A	C	B	C
B3.3	200.0	P	A	C	A	C
E1.11	660.0	P	A	C	A	C
E1.3	440.0	P	A	C	B	C
F5.13	150.0	P	A	C	A	C
H2.6	350.0	P	A	C	B	C
H3.2	380.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	w	2	2	i	R
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		w	8	8	i	R
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>	yes	p	5	6	i	R
B	A002	<i>Gavia arctica</i>	yes	w	8	200	i	R
P	2327	<i>Himantoglossum caprinum</i>		p				V
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		c	2	27	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A068	<i>Mergus albellus</i>		c	4	4	i	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>		c	250	250	i	R
M	1351	<i>Phocoena phocoena</i>		p				R
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		p				R
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		p				R
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>		p				R

Автори: Садогурська С. С., Василюк О. В., Красиленко Ю. А.

Список літератури:

1. Бескаравайный М. М. Зимовка птиц в Севастопольских бухтах // Птицы и окружающая среда. – Одесса. – 2013. – С. 24-29.
2. Бескаравайный М. М. Зимовка гидрофильных птиц в Казачьей бухте (Севастополь) // Strepit. Fauna, ecology and protection of birds of South Palearctic, 13 (1), 2015. – С. 29-36
3. Болтачева Н. А., Колесникова Е. А. Разнообразие и количественное развитие бентоса в псаммофильных сообществах в районе мыса Фиолент (Чёрное море) и угроза их исчезновения. – 2012. – С. 157-159.
4. Бондарева Л. В. Научное обоснование создания ботанического заказника «Караньский» (Гераклеиский полуостров) // Мат-лы III Международной научно-практической конференция «Заповедники Крыма: заповедное дело, биоразнообразие, экообразование» (22 апреля 2005 года, Симферополь, Крым). – 2005. – Ч. I. География. Заповедное дело. Ботаника. Лесоведение. – С. 145-150.
5. Бондарева Л. В., Мильчакова Н. А. Флора общезоологического заказника «Бухта Казачья» (Крым, Черное море) // Заповідна справа в Україні, 2002. – № 8, Т. 2. – С. 36-47.
6. Вашека О. В., Безсмертна О. О. Атлас папоротей флоры Украины. – Київ: КНУ, 2012. – 160 с.
7. Гиразосов В. Е., Бескаравайный М. М., Костин С. Ю. Новые данные о некоторых редких и малоизученных птицах Крыма по наблюдениям в Севастопольском регионе // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2015. – Вып. 18. – С. 24-30.
8. Калиниченко О. В. Раритетні рідколісся південно-західного узбережжя Гераклеїського півострова // Укр. ботан. журн., 2003. – Т. 60, №6. – С. 652-658.
9. Каширина Е. С., Бондарева Л. В. Картографирование растительности ландшафтного заказника общегосударственного значения Мыс Фиолент и общезоологического заказника общегосударственного значения Бухта Казачья (Большой Севастополь, Крым) // Экосистемы, их оптимизация и охрана, 2013. – №8. – С. 130-140.
10. Пронин К. К. Некоторые итоги спелеологической программы «Морские пещеры Украины» // Пещеры: Сборник научных трудов. Выпуск 36, Пермь, 2013. – С. 5-18.
11. Разработка Схемы региональной экологической сети Автономной Республики Крым. 2 этап [Текст] : отчет о НИР (заключ.) / Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского; рук. С.А. Карпенко. – Симферополь, 2008. – 365 с. – № ГР 0108U010020.
12. Тарасюк А. П. Проблемы сохранения и развития природно-заповедного фонда Севастопольского региона // Зап. общ-ва геоэкологов. – 2001. – Вып. 5-6. – С. 53-62.
13. Юрахно В. М., Тамойкин И. Ю. О перспективе сохранения биоразнообразия прибрежно-морских биоценозов в районе мысов Фиолент-Айя-Саыч // Понтида / Приложение к сборнику «Вопросы развития Крыма». – Симферополь:Таврия-Плюс, 1999. – №1. – С. 51-59.

UA0000463

Дубові ліси Тересви

(eng: Teresva oak woodland)

Розташування: Закарпатська область (Тячівський район)

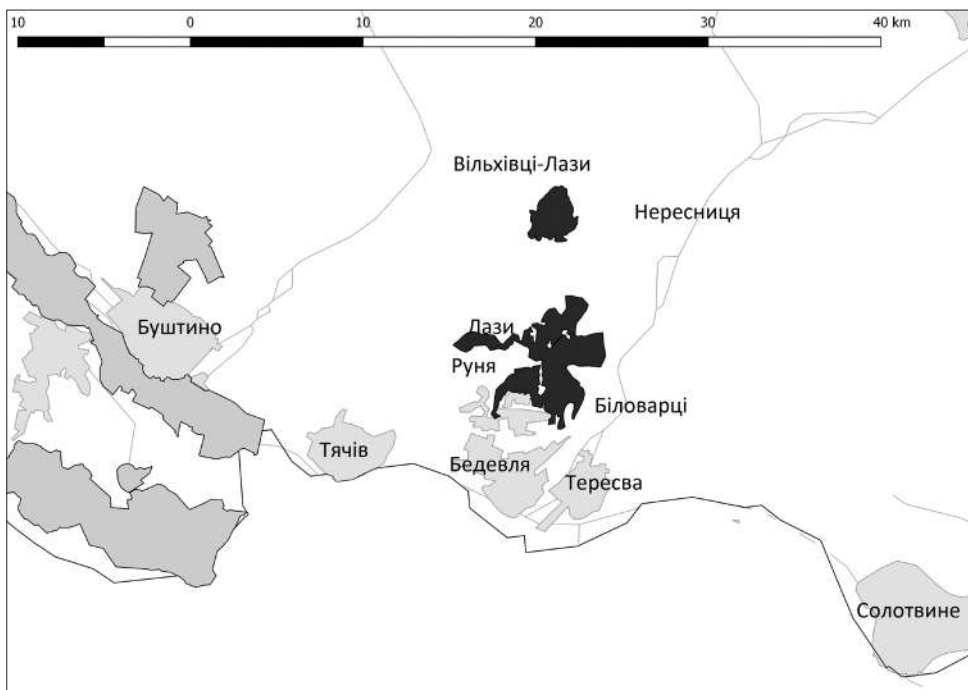
Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 1339.43 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Alcedo attis*, *Myotis blythii* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Eupalagia quadripunctaria*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteini*, *Myotis myotis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E2.3 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт важливий для збереження дібров (старовікові, праліси); ентомофауни гірських лук південних теплих схилів; великих площ закинутих садів як центру збереження біорізноманіття ссавців, птахів та безхребетних; вапняково-доломітового скелястого

уступу Голиці з гніздами хижих птахів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E2.2	20.6	G	A	C	B	B
E2.3	1.6	G	A	C	B	B
F9.1	0.4	G	D	C	C	C
G1.6	49.5	G	A	C	A	A
H3.2	11.1	G	A	C	A	A

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
I	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		r			R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	30	50	C
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p			V
I	4015	<i>Carabus zawadzki</i>		p			V
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		p			P
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	4	8	C
I	1074	<i>Eriogaster catax</i>		p			R
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p			C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p			C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p			C
M	1323	<i>Myotis bechsteinii</i>		r			R
M	1307	<i>Myotis blythii</i>		r			R
M	1324	<i>Myotis myotis</i>		r			C
I	1087	<i>Rosalia alpina</i>		p			R

Автори: Микітчук Т. І., Канарський Ю. В., Башта А.-Т. В.

UA0000464

Річки Бокова і Боковенька

(eng: Bokova and Bokovenka rivers)

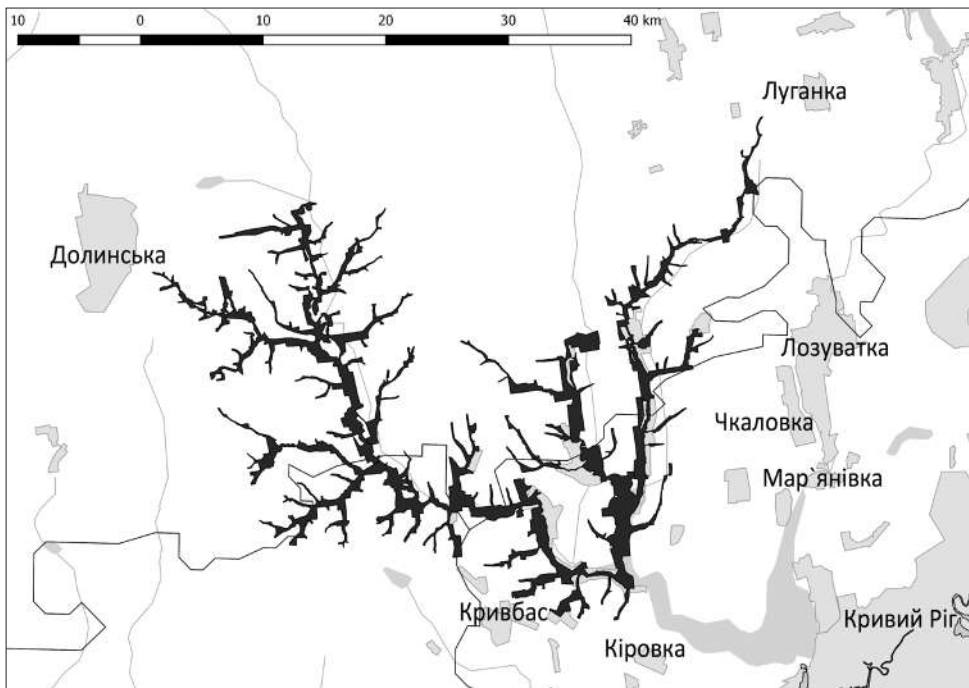
Розташування: Дніпропетровська область (Криворізький район), Миколаївська область (Казанківський район), Кіровоградська область (Долинський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 3136.91 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Lanius minor*, *Buteo rufinus*, *Anthus campestris*, *Ardea purpurea*, *Melanocorypha calandra*, *Caprimulgus europaeus*, *Falco vespertinus* отримали статус «IN MOD»; *Alcedo atthis*, *Ixobrychus minutus*, *Sylvia nisoria* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, F9.1 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.33	0.02	P	B	C	B	C
D5.2	0.4	P	A	C	A	C
E1.2	960.0	P	B	C	B	C
E2.2	60.0	P	A	C	A	C
E5.4	1.2	P	A	C	A	C
F3.247	5.0	P	A	C	A	C
F9.1	0.4	P	B	C	A	C
G1.7	20.0	P	B	C	B	C
H3.1	0.02	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	3	p	C
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		c	100	200	i	C
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	5	10	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	20	i	C
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	3	5	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				C
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		r	5	10	p	C
I	4028	<i>Catopta thrips</i>		p				R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	10	20	p	C
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	5	10	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i	C
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	r	3	4	p	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		r	2	3	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	20	30	i	C
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	5	10	p	R
I	1042	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	60	i	C
B	A246	<i>Lullula arborea</i>		r	8	9	p	R
B	A242	<i>Melanocorypha calandra</i>		w	40	50	i	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		r	5	6	p	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	15	i	V

Автори: Романов П. В., Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Бартенев А. Ф. Жуки-усачи Левобережной Украины и Крыма. Научное издание. Монография. Харьков. Харьковский национальный университет, 2009. – 418 с.
2. Khrokalo L. Annotated bibliography of the odonatologic papers of Ukraine // IDF-Report, 2005. – Vol. 8. – P. 1-51.
3. Ridei N., Khrokalo L., Pavlusenko I. National Ecological Network of Ukraine and the state of research on odonotofauna in protected territories // Wiad.entomol, 2007. – Vol. 26, N4. – P. 237-249.
4. Безхребетні тварини України під охороною Бернської конвенції. – Київ, 1999. – 59 с.
5. Бляхарська Л. О., Буджак В. В., Вихлюк М. І., Коржик В. П., Чорней І. І. та ін. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення. – К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та ін-формації», 2009. – 332 с.
6. Вінченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції. – Київ: Хімджест, 2006. – 176 с.
7. Волошин В. А. Житлова балка та її відгалуження як місце спостережень за птахами // Птахи степового Придніпров'я: минуле, сучасне, майбутнє. – Дніпропетровськ, 2010. – С. 22-31.
8. Горб Р. С., Спурсіс З. Д. Стрекозы (Odonata) Украины: фаунистический обзор // Вестник зоологии, 2000. – Отд. вып. № 15. – С. 3-155.
9. Заповідники і національні природні парки України. – Київ: Вища школа, 1999. – 230 с.
10. Зелена книга України / під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я.П. Дідуха. – К.: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
11. Кантор Ю. И., Сысоев А. В. Каталог моллюсков России и сопредельных стран. – Москва: КМК, 2005. – 627 с.
12. Різун В. Б., Коновалова І. Б., Яницький Т. П. Рідкісні і зникаючі види комах України в ентомологічних колекціях Державного природознавчого музею. – Львів, 2000. – 72 с.
13. Фіторізноманіття національних природних парків України / Під ред. Т. Л. Андрієнко та В. А. Онищенко. – К.: Науковий світ, 2003. – 143 с.
14. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
15. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

UA0000465

Оскіл

(eng: Oskil)

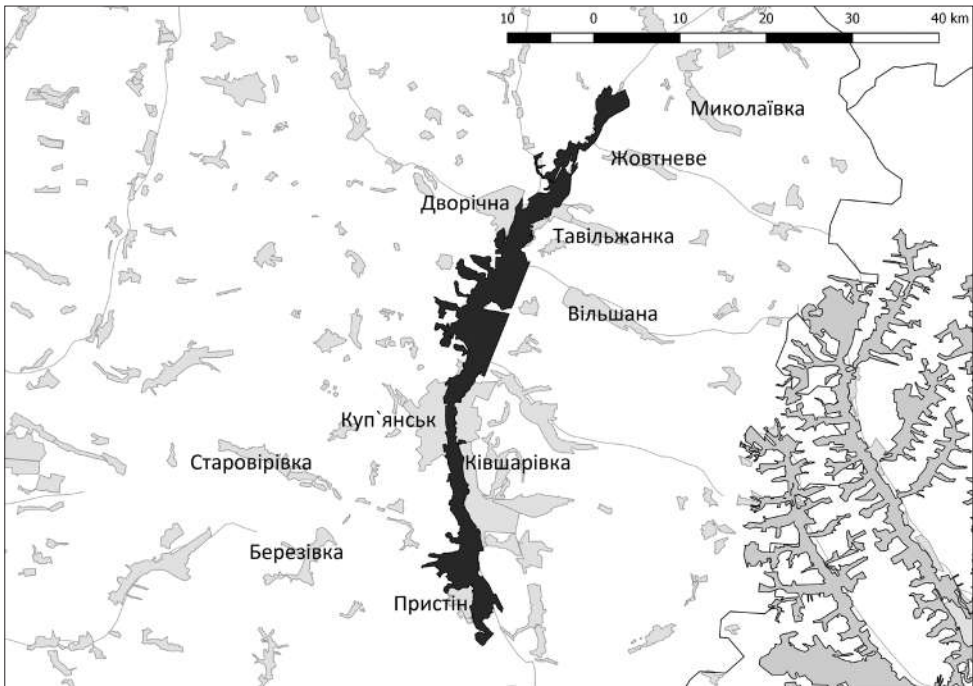
Розташування: Харківська область (Дворічанський, Куп'янський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 8220.25 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Circus pygargus*, *Asio flammeus*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus*, *Caprimulgus europaeus*, *Bubo bubo* отримали статус «IN MOD»; *Tadorna ferruginea*, *Milvus migrans*, *Alcedo atthis* – «IN MIN»; *Maculinea teleius* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.13, E1.2, F3.247, F9.1, H2.6, X18 – «IN MOD»; E3.4, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Цей сайт є одним з найбільших в Україні районів крейдової флори, фауни та ландшафтів, поширених на схилах Середньоруської височини. Окрім крейדיяних схилів сайт включає заплаву та русло річки Оскіл.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	0.14	P	A	C	A	C
C2.33	1.4	P	A	C	A	C
C3.51	0.14	P	A	C	A	C
D5.2	14.0	P	B	C	A	C
E1.13	350.0	P	A	B	A	B
E1.2	980.0	P	A	C	A	C
E2.2	840.0	P	B	C	B	C
E3.4	70.0	P	B	C	B	C
E5.4	2.8	P	A	C	B	C
F3.247	30.0	P	A	C	A	C
F9.1	2.8	P	A	C	A	C
G1.11	14.0	P	B	C	A	C
G1.21	1.4	P	B	C	A	C
G1.7	900.0	P	A	C	A	C
G1.A1	140.0	P	B	C	A	C
H2.6	80.0	P	A	B	A	C
X18	560.0	P	B	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	4	8	p	C
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	r	3	4	p	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>		p	3	7	i	R
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	r	1	3	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	60	70	i	C
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	5	6	i	C
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		r	20	30	i	C
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p	10	12	i	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	3	5	p	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	1	1	p	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	5	10	p	R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	120	150	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	2	5	i	R
	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	80	80	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	p	1	5	i	V
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	8	10	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	6	10	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	2	3	i	R
I	6177	<i>Phengaris teleius</i>		p				R
F	5399	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
F	6144	<i>Romanogobio albipinnatus</i>		p				R
F	1146	<i>Sabanejewia aurata</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	7	10	p	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Вітер С. Г.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Харківській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 142-175.
2. Гончаров Г. Л. Структура уловів малькової волокуші у деяких річках басейну Сіверського Дінця / Г. Л. Гончаров // Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології: матер. VIII Міжнар. іхтіол. наук.-практ. конф. – Херсон: Гринь Д. С., 2015. – С. 39-42.
3. Денщик В. А. Современное состояние фауны рыб бассейна среднего течения Северского Донца: Автореф. дис. ... канд. биол. наук / Институт зоологии НАН Украины. – Специальность 03.00.08 – зоология. – Киев, 1994. – 24 с.
4. Клетьонкін В. Г. Знахідки тварин Червоної книги України у Дворічанському районі Харківської області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 357-363.
5. Мовчан Ю. В. Фауна Украины. Т. 8. Рыбы. Вып. 3. Вьюновые, сомовые, икталуровые, пресноводные угри, конгеровые, саргановые, тресковые, колюшковые, игловые, гамбузиевые, зеусовые, сфиреновые, кефалевые, атериновые, ошибневые. – Киев: Наук. думка, 1988. – 368 с.
6. Мовчан Ю. В., Смірнов А. І. Фауна України. Т. 8. Риби. Вип. 2. Коропові. Ч. 1. – Київ: Наук. думка, 1981. – 426 с.
7. Мовчан Ю. В., Смірнов А. І. Фауна України. Т. 8. Риби. Вип. 2. Коропові. Ч. 2. – Думка, 1983. – 360 с.

8. Павлов П. Й. Фауна України. Т. 8. Риби. Вип. 1. Личинкохордові (асцидії, апендикулярії), безчерепні (головохордові), хребетні (круглороті, хрящові риби, кісткові риби - осетрові, оселедцеві, анчоусові, лососеві, харіусові, щукові, умброві). – Київ: Наук. думка, 1980. – 352 с.
9. Смирнов А. И. Фауна Украины. Т. 8. Рыбы. Вип. 5. Окунеобразные (бычковые), скорпенообразные, камбалообразные, присоскопорообразные, удильщикообразные. – Киев: Наук. думка, 1986. – 320 с.
10. Тупіков А. Знахідки видів тварин у Харківській та Донецькій областях, з числа занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 334-338.
11. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 624 с.

UA0000466

Річки Ревна і Слот

(eng: Revna and Slot rivers)

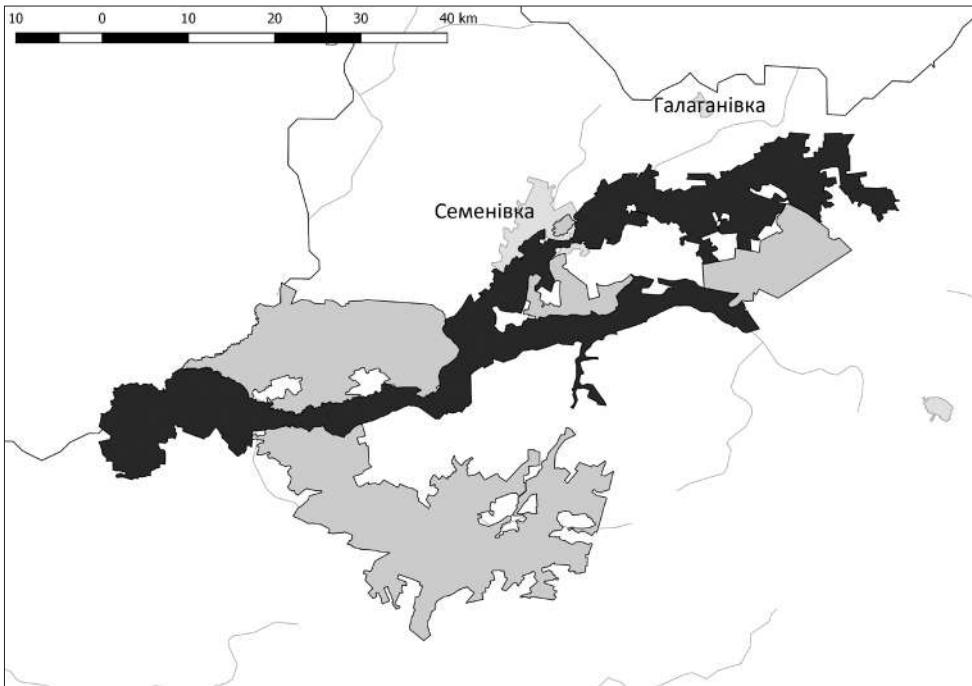
Розташування: Чернігівська область (Семенівський, Щорський, Корюківський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 23854.28 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Aquila pomarina*, *Ciconia nigra*, *Grus grus*, *Lanius minor*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans*, *Alcedo atthis*, *Picus canus*, *Sylvia nisoria*, *Emys orbicularis*, *Bombina bombina* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E3.5 – «IN MOD»; C3.4, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	3.5	P	A	C	A	C
C1.223	3.5	P	A	C	A	C
C1.224	3.5	P	A	C	A	C
C1.3411	0.4	P	A	C	A	C
C1.3413	2.0	P	A	C	A	C
C2.33	35.0	P	A	C	A	C
C3.4	0.1	P	A	C	A	C
C3.51	0.05	P	A	C	A	C
D5.2	350.0	P	A	C	A	C
E2.2	2000.0	P	A	C	A	C
E3.4	4000.0	P	A	C	A	C
E3.5	15.0	P	A	C	A	C
E5.4	150.0	P	A	C	A	C
F9.1	40.0	P	A	C	A	C
G1.11	150.0	P	A	C	A	C
G1.21	70.0	P	A	C	A	C
G1.22	70.0	P	A	C	A	C
G1.8	20.0	P	A	C	A	C
X35	10.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		r	15	20	i	R
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	5	8	p	R
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	2	4	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	100	150	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	40	50	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>		r	2	3	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	1	3	i	R
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		r	2	4	p	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	20	40	p	C

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	60	100	i	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	7	15	p	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	1	10	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	50	70	p	C
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	2	4	p	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	40	50	p	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				P
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	5	6	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	10	15	i	R
B	A193	<i>Sterna hirundo</i>		r	20	30	i	R
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		r	10	20	p	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Андриенко Т. Л. Растительный мир Украинского Полесья в аспекте его охраны / Т. Л. Андриенко, Ю. Р. Шеляг-Сосонко. – Киев : Наук. думка, 1983. – С. 60-68.
2. Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д., Атамась Н. С., Незода В. В., Потапова О. О., Шкрабальюк О. П. До орнітофауни долини р. Снов (Чернігівська область) // Беркут. – 2000. – Т. 9, вып. 1-2. – С. 87-89
3. Карпенко Ю. О. Поліфункціональні природно-заповідні території та їх роль в організації засад регіональної науково-дослідної, туристичної, рекреаційної та екоосвітньої Back to top діяльності / Ю. О. Карпенко // Трансфер технологій та інновацій: бізнес влада, регіони : матеріали V Міжнар. форуму (Київ, 15-16 груд. 2011 р.) / [Держінформнауки України, НТУУ «КПІ», Німецьке бюро міжнар. співробітництва]. – К., 2011. – С. 83-85.
4. Карпенко Ю. О. Природно-географічні, біотичні та ландшафтні особливості долини річки Десни та аспекти їх використання для розвитку туризму та рекреації в Україні / Ю. О. Карпенко // Вісн. Донец. ін-ту соц. освіти. Сер.: Географія. – Донецьк, 2010. – С. 32-35.
5. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення. Розділ «Чернігівська область». – К.: ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. – С. 289-301.
6. Редчук П. С. Сірий журавель на території України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 191-192.

UA0000467

Базавлук

(eng: Bazavluk)

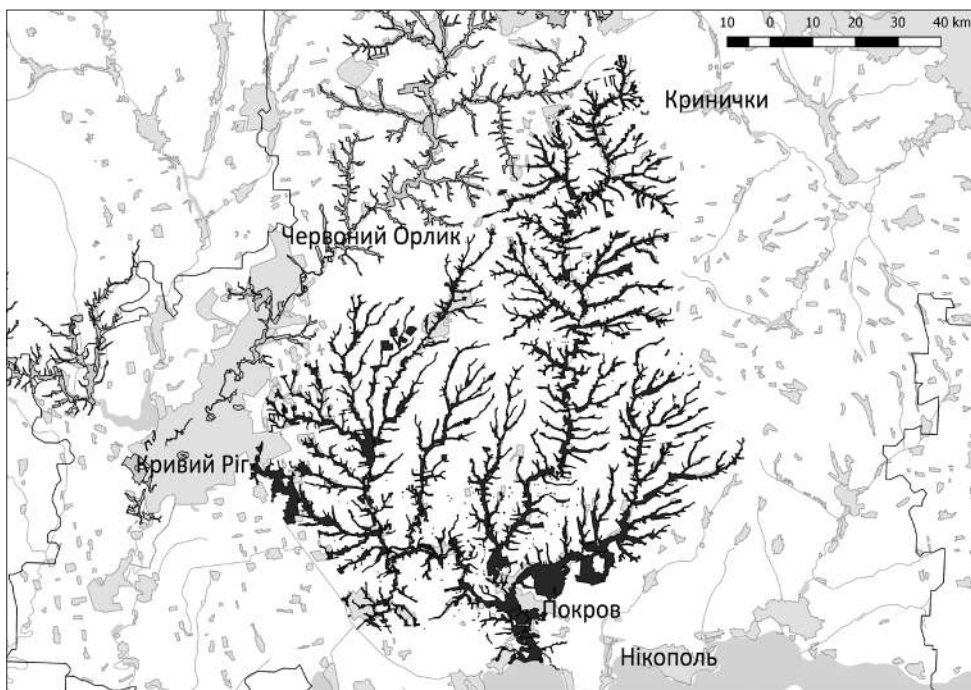
Розташування: Дніпропетровська область (Нікопольський, Апостолівський, Криворізький, Солонянський, Криничанський, Софіївський, Верхньодніпровський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 65220.25 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*, *Ardea purpurea*, *Hieraaetus pennatus*, *Circus pygargus*, *Falco vespertinus*, *Buteo rufinus*, *Nycticorax nycticorax*, *Plegadis falcinellus*, *Himantopus himantopus*, *Chlidonias niger*, *Asio flammeus*, *Alcedo atthis*, *Coracias garrulus*, *Luscinia svecica*, *Anthus campestris*, *Lanius minor*, *Oenanthe pleschanka* отримали статус «IN MOD», *Ixobrychus minutus*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.66, C2.34, E1.2, E6.2, F3.247, F9.1 – «IN MOD»; D6.1, E3.4 – «IN

MIN», C1.3411 – «IN MAJ», E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт містить петрофільно-степові екосистеми з типовим для причорноморських степів комплексом видів організмів. Популяції таких видів, як *Anemone pratensis* L., *Adonis vernalis* L., *Tulipa biebersteiniana* Schult. & Schult. f., *Hyacinthella leucophaea* (K. Koch) Schur є стабільними і чисельними (налічують десятки тисяч особин). Присутні рідкісні ендемічні види (такі, як *Cymbaria borysthena* Pall. ex Schltdl.). Значну роль у формуванні ландшафтного і біологічного різноманіття «Базавлука» формують оселища, пов'язані з виходами на поверхню кристалічних порід, як гранітоїдної, так і основної (базальтової) груп: скелі і урвища, осипища, каньйони, невеликі пороги і перекати, скупчення валунів, які є важливими для підтримки популяцій рідкісних плазунів (сарматський та каспійський полози, мідянка, степова гадюка, зелена ящірка), а з рослин – скельних мохів, лишайників та папоротей.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	2.0	P	A	C	A	C
C1.225	1.0	P	A	C	A	C
C1.32	50.0	P	A	C	A	C
C1.33	820.0	P	A	C	A	C
C1.3411	10.0	P	A	C	A	C
C1.66	23.0	P	A	C	A	C
C2.33	10.0	P	A	C	A	C
C2.34	140.0	P	A	C	B	C
D5.2	50.0	P	A	C	A	C
D6.1	4.0	P	A	C	A	C
E1.11	10.0	P	A	C	A	C
E1.2	18000.0	P	A	B	A	C
E3.4	3400.0	P	A	C	A	C
E5.4	42.0	P	A	C	A	C
E6.2	8.0	P	A	C	A	C
F3.247	280.0	P	A	C	A	C
F9.1	20.0	P	A	C	A	C
G1.11	5.0	P	A	C	A	C
G1.A4	180.0	P	A	C	A	C
H3.1	290.0	P	A	C	A	C
H3.2	70.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		r	50	70	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	60	i	C
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	r	30	40	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	4	5	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				C
I	4013	<i>Carabus hungaricus</i>		p				R
B	A197	<i>Chlidonias niger</i>		r	5	6	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	40	80	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	3	4	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	15	20	p	R
R	5194	<i>Elaphe sauromates</i>	yes	p				V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	70	150	i	C
I	6199	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		p				V
B	A097	<i>Falco vespertinus</i>	yes	r	4	5	p	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	8	15	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p				R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	r	1	2	p	V
I	4022	<i>Probatiscus subrugosus</i>		p				V
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	50	70	i	R

Автори: Манюк В. В., Чегорка П. Т.

Список літератури:

1. UkrBIN. 2017. UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information. Available: <http://www.ukrbin.com> (Accessed: Date [e.g. June 22, 2017]).
2. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи. Ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
3. Манюк Вад. В., Манюк Вол. В. Заповідні куточки на Дніпропетровщині: заказники. Дніпропетровськ, 2011. – 120 с.
4. Природно-заповідний фонд Дніпропетровської області: Довідник. Упоряд. Манюк Вад. В., Манюк Вол. В. (видання друге). – Дніпро, 2019. – 118 с.
5. Сальник А. Л. Орнітологічні спостереження. Лелека чорний (*Ciconia nigra*) // Беркут. – 1998. – Т. 7, вип. 1-2. – С. 139.
6. Червона книга Дніпропетровської області (Рослинний світ). За ред. А.П. Травлєєва. – Дніпропетровськ: ВВК «Баланс-Клуб», 2010. – 500 с.
7. Червона книга Дніпропетровської області (Тваринний світ). За ред. О. Є. Пахомова. – Дніпропетровськ: ТОВ «Новий Друк», 2011. – 488 с.

UA0000468

Верхні частини річок Удай та Остер

(eng: Upper part of Udaj and Oster rivers)

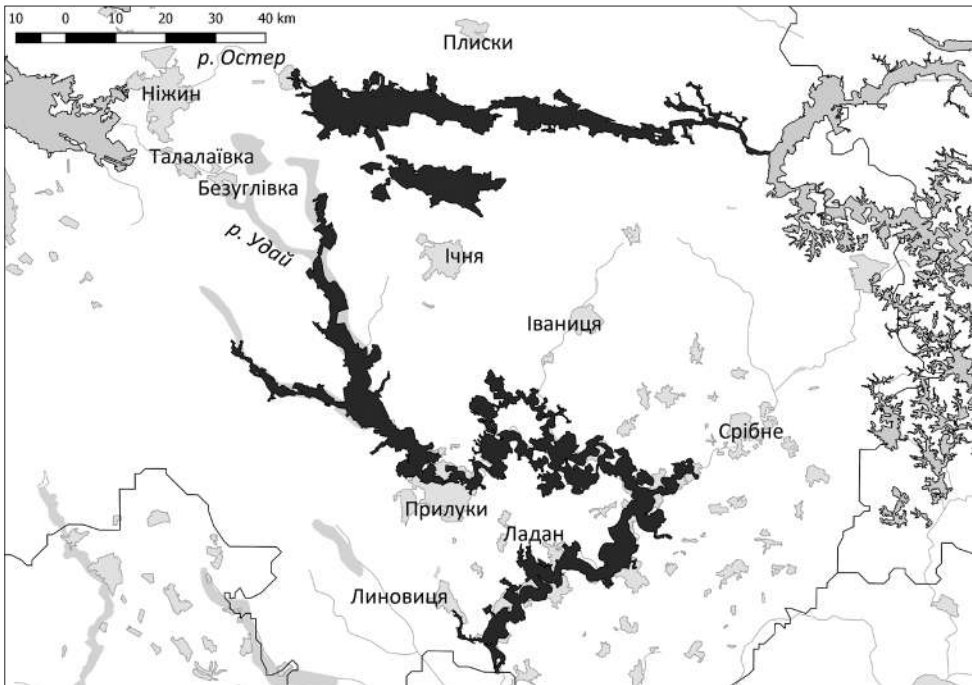
Розташування: Чернігівська область (Срібнянський, Прилуцький, Ічнянський, Бахмацький, Ніжинський, Борзнянський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 56690.06 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Circus pygargus*, *Grus grus*, *Buteo rufinus*, *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus*, *Aquila pomarina* отримали статус «IN MOD»; *Bombina bombina* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.226, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	0.01	P	A	C	A	C
C1.226	0.001	P	A	C	A	C
C1.3413	1.0	P	A	C	A	C
C2.33	1.0	P	A	C	A	C
D5.2	700.0	P	A	C	A	C
E1.9	1.0	P	A	C	A	C
E3.4	1.0	P	A	C	A	C
F9.1	1.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	100	150	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	2	3	p	V
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	2	3	p	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	2	6	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	100	140	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	10	25	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	100	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	10	100	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	50	500	i	C

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Романь А. М., Куцоконь Ю. К.

Список літератури:

1. Андриенко Т. Л. Ичнянский национальный парк // Перспективная сеть заповедных объектов Украины / Под общ. ред. Ю.Р. Шеляга-Сосонко. – Киев: Наук. думка, 1987. – 292 с.
2. Грищенко В. Н. Наблюдения некоторых редких видов птиц в долине р. Остер (Черниговская область) // Авіфауна України, 2002. – Вип. 2. – С. 97-98.
3. Грищенко В. Н., Яблоновская-Грищенко Е. Д., Гуляев Д. П. Материалы по орнитофауне долины р. Удай // Авіфауна України, 2002. – Вип. 2. – С. 45-48.

4. Жигаленко О. А., Шульга О. О. Ічнянський національний природний парк – новий парк України // Матеріали XII з'їзду Українського ботанічного товариства. Ред. кол.: Ситник К. М. (відп. ред.) та ін. – Одеса, 2006. – С. 104-105.
5. Костюшин В. А. Находки краснокнижных видов птиц в Киевской и некоторых других областях Украины в 2009 –2017 г. // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 379-388.
6. Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
7. Лобань Л.О. Лісова рослинність верхньої частини басейну р. Удай (Чернігівська обл.) // Укр. ботан. журн. – 2000. – Т. 57, № 4 – С. 386-392.
8. Лобань Л.О. Оптимізація природно-заповідного фонду як основа регіональної екологічної мережі басейну р. Удай // Екологія. Біологічні науки. Збірник наукових праць. – Вип. 1. – С. 88-94.
9. Лобань Л. О. Поширення та охорона рідкісних видів роду *Carex* на території басейну р. Удай / Л. О. Лобань // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава: Астрія, 2011. – С. 125-127.
10. Лобань Л.О. Рідкісні бореальні види рослин басейну р. Удай // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матер. Другої міжнар. наук.-практ. конф. (24-25 квіт. 2015 р., смт Путила, Чернів. обл., Україна). – Чернівці: Друк Арт, 2015. – С. 505-508.
11. Лобань Л. О. Флористичні знахідки в басейні р. Удаю (Чернігівська обл.) // Укр. ботан. журн. – 1999. – Т. 56, № 3. – С. 314-317.
12. Шешурак П. Н., Вобленко А. С., Кавурка В. В., Берест З. Л., Назаров Н. В. Беспозвоночные, внесённые в Красную книгу Украины, встречающиеся на территории Черниговской области // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 367-381.
13. Roman A. M. Fish fauna of the Oster River Basin (Desna River Basin, Ukraine) – Recent data // Biol. Stud., 2015. – Vol. 9 (3–4). – P. 129–136.

UA0000469

Частини долини річки Остер (eng: Parts of Oster river valley)

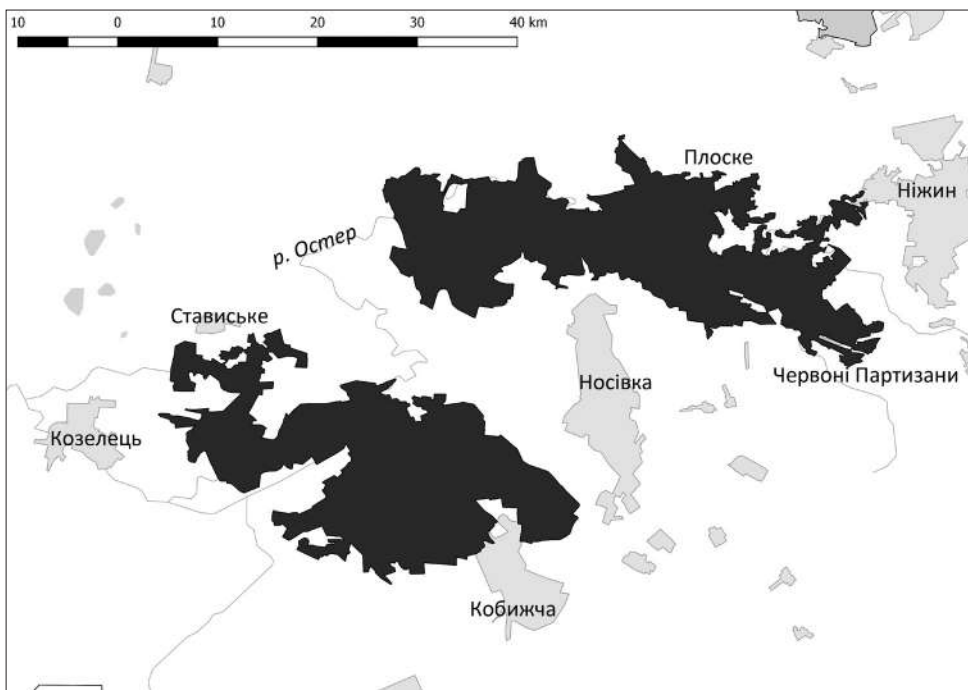
Розташування: Чернігівська область (Носівський, Козелецький, Ніжинський, Бобровицький райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 37531.51 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Alcedo atthis*, *Circus pygargus*, *Grus grus*, *Buteo rufinus*, *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus*, *Aquila pomarina* отримали статус «IN MOD» *Emys orbicularis*, *Bombina bombina* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.226, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	0.01	P	A	C	A	C
C1.226	0.001	P	A	C	A	C
C1.3413	1.0	P	A	C	A	C
C2.33	1.0	P	A	C	A	C
D5.2	1000.0	P	A	C	A	C
E1.9	2.0	P	A	C	B	C
E3.4	1.0	P	A	C	A	C
F9.1	5.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	7	8	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	2	5	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	50	70	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	30	40	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	3	4	p	V
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	4	p	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	15	20	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	5	7	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	30	35	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p				C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	10	100	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	100	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Романь А. М., Куцоконь Ю. К.

Список літератури:

1. Грищенко В. Н. Наблюдения некоторых редких видов птиц в долине р. Остер (Черниговская область) // Авіфауна України, 2002. – Вип. 2. – С. 97-98.
2. Грищенко В. Н., Яблоновская-Грищенко Е. Д., Гуляев Д. П. Материалы по орнитофауне долины р. Удай // Авіфауна України, 2002. – Вип. 2. – С. 45-48.
3. Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
4. Roman A.M. Fish fauna of the Oster River Basin (Desna River Basin, Ukraine) – Recent data // Biol. Stud., 2015. – Vol. 9 (3–4). – P. 129–136.

UA0000470

Смолянський масив та Будянські луки

(eng: Smolianka massif and Budianski grasslands)

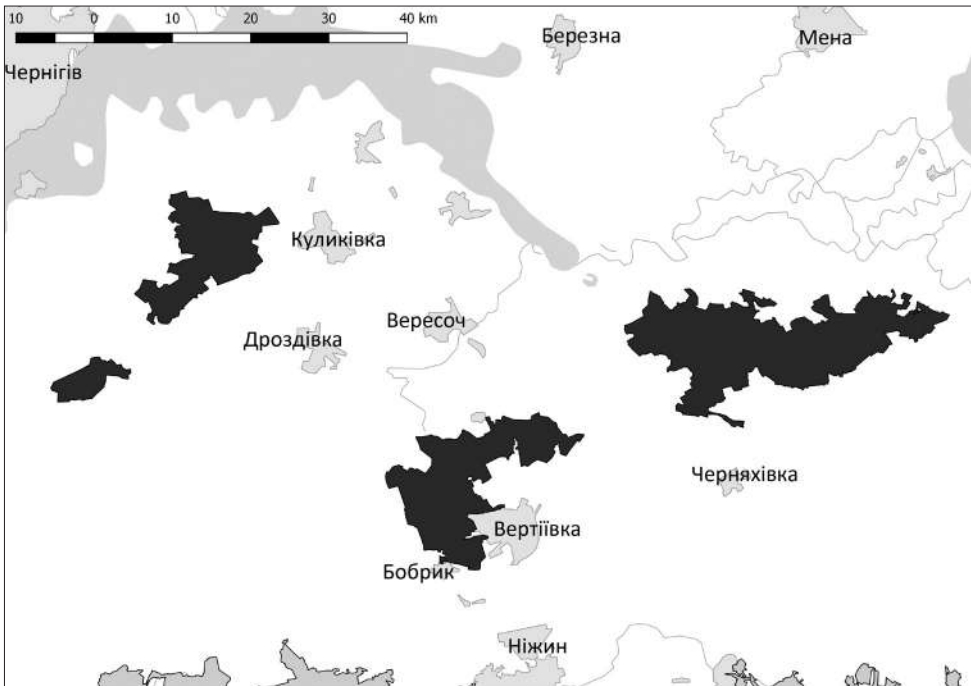
Розташування: Чернігівська область (Чернігівський, Куликівський, Ніжинський, Борзнянський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 26361.76 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Alcedo atthis*, *Circus pygargus*, *Grus grus*, *Ciconia nigra*, *Circaetus gallicus* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.226, F9.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	0.01	P	A	C	A	C
C1.226	0.001	P	A	C	A	C
C1.3413	1.0	P	A	C	A	C
C2.33	10.0	P	A	C	B	C
D5.2	800.0	P	A	C	B	C
E1.9	5.0	P	A	C	A	C
E3.4	5.0	P	A	C	A	C
F9.1	1.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	2	p	R
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	20	25	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	2	3	p	V
B	A080	<i>Circus gallicus</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	i	R
I	1081	<i>Dytiscus latissimus</i>		p				V
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	10	20	p	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		r	10	15	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	4	8	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	40	50	i	C
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	3	6	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	3	4	p	R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	30	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
2. Лукаш О. В. Систематична структура флори Східного Полісся // Укр. ботан. журн. – 2009. – Т. 66, № 2. – С. 162-170.
3. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: історія дослідження, конспект. – Київ: Фітосоціоцентр, 2008. – 436 с.
4. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: созологічна оцінка. – Київ: Фітосоціоцентр, 2010. – 220 с.
5. Лукаш О. В. Флора судинних рослин Східного Полісся: структура та динаміка. – Київ: Фітосоціоцентр, 2009. – 200 с.
6. Шешурак П. Н., Вобленко А. С., Кавурка В. В., Берест З. Л., Назаров Н. В. Беспозвоночные, внесённые в Красную книгу Украины, встречающиеся на территории Черниговской области // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 367-381.

UA0000471

Кульбакіно

(eng: Kulbakino)

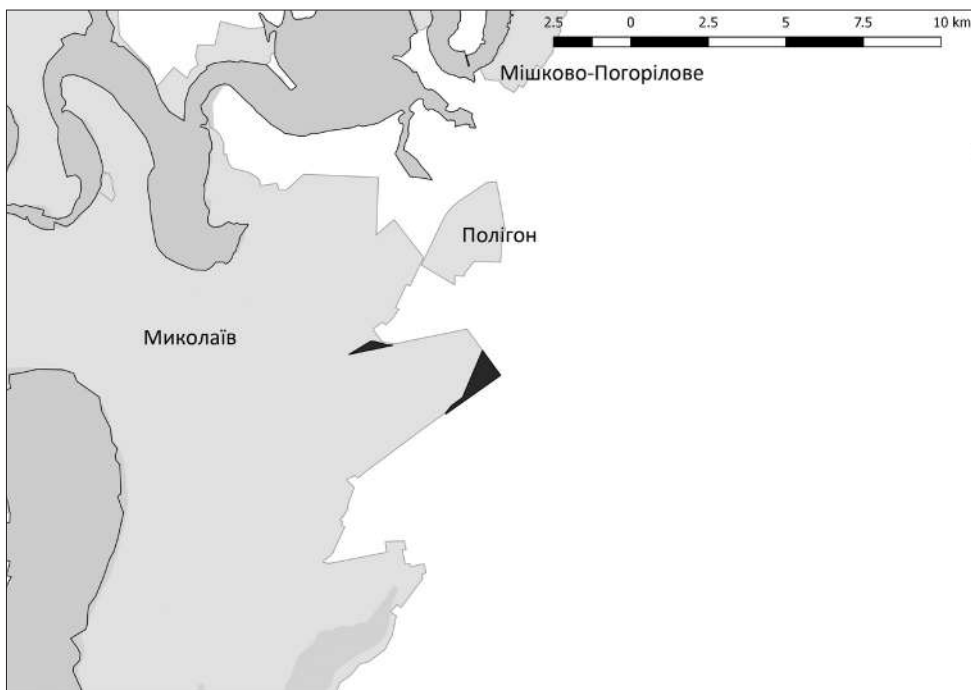
Розташування: Миколаївська область (Жовтневий район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 50.23 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, де наступні оселища та види отримали відповідні статуси для континентального біогеографічного регіону: *Spermophilus suslicus*, E1.2 – «IN MOD».

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	50.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	2608	<i>Spermophilus suslicus</i>		p	30	100	i	V

Автор: Русін М. Ю.**Список літератури:**

1. Rusin M. *Spermophilus suslicus*. Image ID # 138635. In: UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information. 2017. Available from: <http://www.ukrbn.com> (Accessed: 5 January 2019).

UA0000472

Гайчур – Янчур

(eng: Haichur – Yanchur)

Розташування: Дніпропетровська область (Покровський район), Запорізька область (Новомиkolaївський, Гуляйпільський, Пологівський, Більмацький райони), Донецька область (Великоновосілівський район)

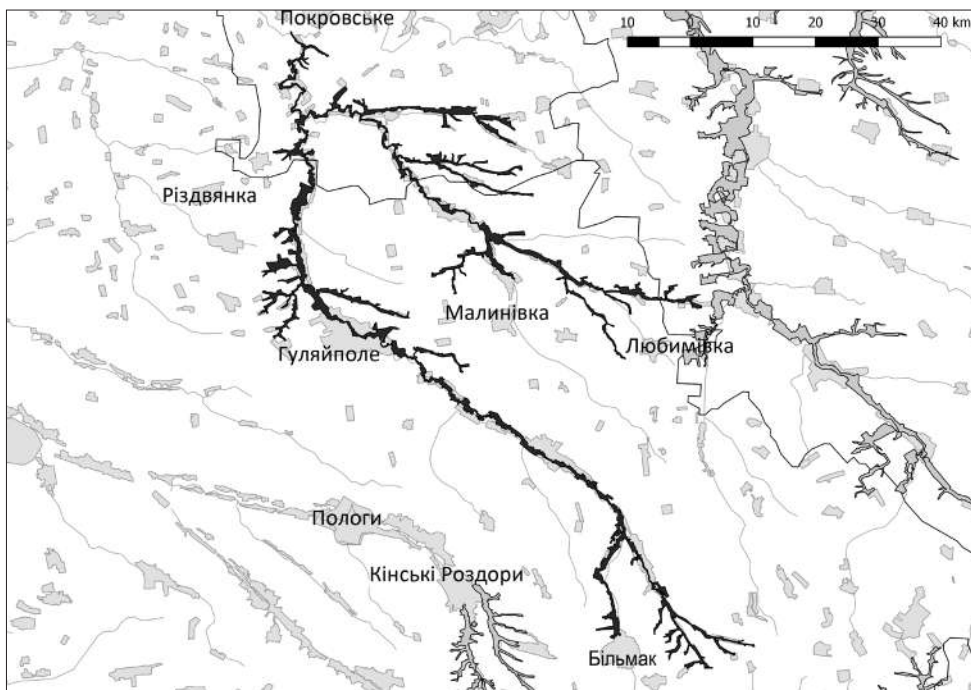
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 11441.7 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*, *Buteo rufinus*, *Circus pygargus*, *Falco cherrug* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт включає цінні степові, лучні та водно-болотні комплекси річок. Гайчур і Янчур з басейну р. Вовчої, формації степів – *Stipeta pulcherrmae* та *S. dasyphyllae*. По схилам до

заплав та балкам трапляються осередки ковилових степів (*Stipeta capillatae*, *S. lessingiana*) з низкою раритетних таксонів (*Adonis wolgensis*, *Astragalus pubiflorus*, *Iris halophila*).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	6800.0	G	B	C	B	B
E2.2	1700.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	4	7	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	3	4	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	70	100	i	C
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	r	1	1	p	V
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	r	5	6	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	2	3	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	30	i	R

Автори: Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Коломійчук В. П., Мальцева І. А., Воровка В. П., Демченко В. О. Меридіональні екокоридори Північного Приазов'я // Збалансований розвиток України – шлях до здоров'я і добробуту нації. Мат-ли Українського екологічного конгресу (21 вересня 2007 р.). – К.: Центр екологічної освіти та інформації, 2007. – С. 93-98.
2. Коломійчук В. П. Ключові ботанічні території Північного Приазов'я // Заповідна справа в Україні, 2008. – Т. 14, вип. 1. – С. 99-101.
3. Охріменко С. Г., Шелегеда О. Р., Шелегеда В. І., Петроченко В. І. Трапляння рідкісних видів та біотопів, що входять до складу Директиви 92/43 ЕЕС та Резолюції 4 Бернської конвенції у Запорізькій області // Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – С. 120-124.

UA0000473

Березинка

(eng: Berezynka)

Розташування: Закарпатська область (Мукачівський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 1559.03 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Narcissus angustifolius* отримали статус «IN MOD»; *Rosalia alpina* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, C1.3413, C3.4, C3.51, E3.4, F3.241, G1.8, G1.A1 – «IN MOD»; D5.2 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає ділянку паннонського дубово-грабового лісу, де на півд.-схід. окраїні вздовж русла невеликого, одного з останніх на Закарпатській рівнині середлісових меандруючих струмків зберігся фрагмент сторовікової вологої заплавної в'язово-ясенової діброви з різновіковою структурою деревостанів. Лісо-

вий масив є значним осередком видового різноманіття, в т.ч. і рідкісних, занесених до Червоної книги України та до регіонального червоного списку видів. Особливо значимим є збереження на окраїні масиву невеликої рівнинної популяції занесеного до Резолюції № 6 БК виду – нарциса вузьколистого (*Narcissus angustifolius*). Це третє існуюче сьогодні на рівнині місцезростання виду в Україні, яке має виняткове природоохоронне, історичне та наукове значення.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3413	0.5	M	C	C	B	C
C2.34	0.5	M	C	C	C	C
C3.4	0.5	M	C	C	B	C
C3.51	10.0	M	B	C	B	C
D5.2	15.0	M	B	C	A	C
E3.4	5.0	M	A	C	A	C
E5.4	10.0	M	B	C	B	C
G1.22	20.0	M	B	C	B	C
G1.41	3.0	M	B	C	B	C
G1.8	40.0	M	A	C	A	C
G1.A1	1300.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p			C
P	2303	<i>Narcissus angustifolius</i>		p	50	200	V
I	1087	<i>Rosalia alpina</i>		p			R

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
2. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

UA0000560

Долина річки Савранка (eng: Savranka river valley)

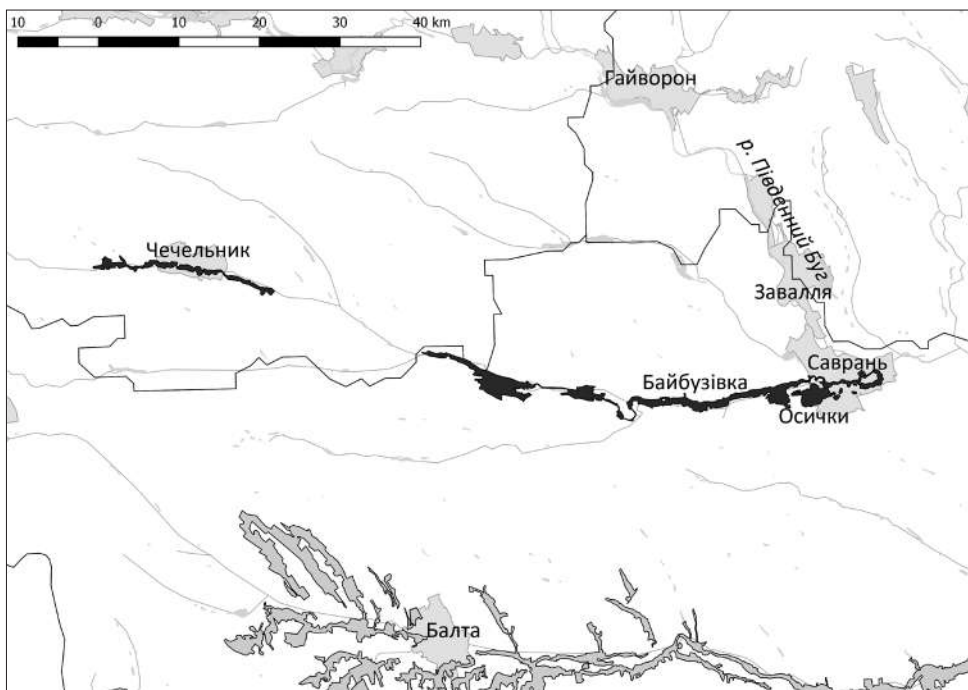
Розташування: Одеська область (Любашівський, Балтський райони), Миколаївська область (Кривоозерський, Врадіївський, Первомайський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 3190.75 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Chlidonias hybridus*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD»; *Alcedo atthis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18, C1.32, E6.2, H2.6 – «IN MOD»; D6.1, E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	5.0	M	C	C	C	C
C1.32	50.0	M	C	C	C	C
C1.33	50.0	M	A	C	A	C
C2.34	200.0	M	B	C	B	C
C3.2		M				
D6.1	1.0	M	D	C	A	C
E1.2	1000.0	M	A	C	A	C
E2.2		M				
E3.4		M				
E6.2	1.0	M	D	C	B	C
F3.247	50.0	M	B	C	C	C
G1.11		M				
H2.6	300.0	M	A	C	A	C
X18	50.0	M	C	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	2	6	i	C
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	50	i	C
M	1352	<i>Canis lupus</i>		p	2	5	i	R
B	A196	<i>Chlidonias hybridus</i>		r	20	50	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	5	10	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	77	280	i	C
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	2	10	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	30	i	C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	1	2	p	R
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	1	10	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	250	700	i	C

Автори: Куземко А. А., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Квач Ю. В., Некрасова О. Д.

UA0000561

Межиріччя річок Рось та Росава

(eng: The area between Ros and Rosava rivers)

Розташування: Черкаська область (Канівський, Корсунь-Шевченківський райони)

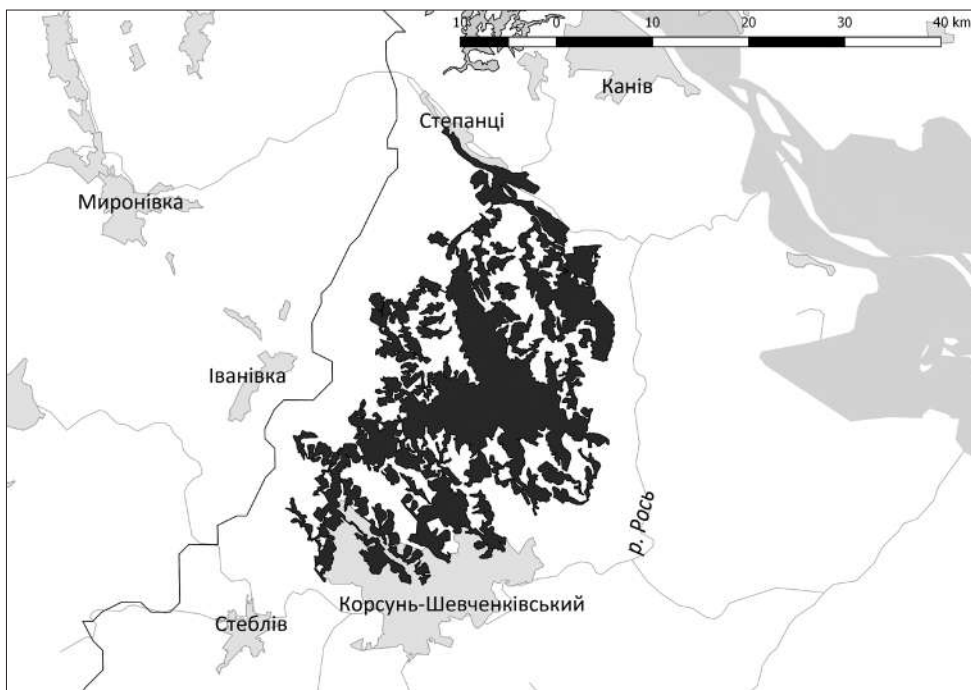
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 20734.28 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Falco cherrug*, *Triturus cristatus* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Alcedo atthis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

У регіоні, де загальний відсоток оранки території сягає 80%, ця ділянка важлива для збереження типів рослинності, які були поширені в доісторичні часи. Вони зараз рідкісні навіть у місцях свого широкого поширення. Цей сайт містить території, де є справжні степи на північній межі свого поширення.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	1000.0	P	A	C	A	C
F3.247	250.0	P	A	C	A	C
G1.A1	200.0	P	A	C	A	C
X18	400.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	2	p	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	35	i	C
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	r	1	1	p	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	V
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	500	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	5	50	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	100	1000	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	30	i	R

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куцоконь Ю. К., Щербатюк М. М.

Список літератури:

1. Грищенко В. М., Яблоновська-Грищенко Є. Д. Знахідки рідкісних птахів у районі Канівського природного заповідника у 2009-2017 рр. // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 210-219.

UA0000562

Авашські гори

(eng: Avashski Hory)

Розташування: Закарпатська область (Хустський, Виноградівський райони)

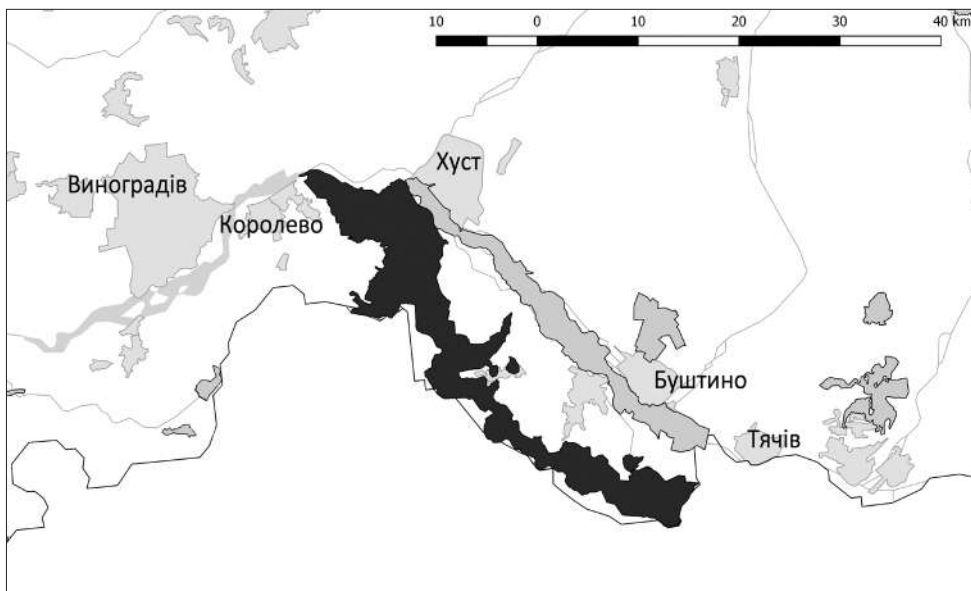
Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 10132.38 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Hucho hucho*, *Aquila pomarina* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Triturus montandoni* – «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.18, C3.4, C3.51, C3.55, C3.62, E1.11, E1.2, E2.2, E3.4, F3.241, G1.7, G1.A1, G1.A4, H2.5 – «IN MOD»; C1.32 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає українські маловідомі загалу та дуже неповно досліджені території транскордонного з Румунією вулканічного хребта Авашські гори – південно-західної окраїни Вигорлат-Гутинського хребта. Переважні площі гір представляють типові природні, часто різновікові, лісові угруповання північного мегасхилу Вулканічних Карпат, які ще добре зберігають первісні риси та антропогенно мало трансформовані. Лісові масиви утворені переважно чистими та, рідше, мішаними бу-

ковими лісами. На стрімких, часто кам'янистих схилах невеликі площі займають яворово-ясеніві з домішкою липи та в'яза ліси. Значні частини старовікових ділянок цих лісів представляють особливу цінність як масиви ще існуючих букових та мішаних букових пралісів, що приурочені, зазвичай, до вищих гіпсометричних висот хребта, де збереглися, переважно, на важкодоступних, привершинних ділянках стрімких та дуже стрімких схилів. Нині це одні з останніх залишків пралісів на Вігорлат-Гутинському вулканічному хребті в межах України. Праліси на Авашських горах мають непересічне природоохоронне значення як унікальні первинні природні ділянки, що вціліли в умовах одного з найбільш освоєних та давніх антропогенно трансформованих регіонів.

Окремої уваги заслуговують лісові масиви на стрімких та дуже стрімких південних схилах поодиноких гір, де переважні площі тут займають мішані букові, буково-ясеніві та липово-яворово-ясеніві ліси. Особливе зацікавлення та непересічну цінність представляють ділянки мішаних старовікових буково-дубових лісів.

За рослинним покривом вирізняються поодинокі вулканічні куполи з дуже стрімкими схилами, де значні площі ще займають старовікові букові та мішані букові, дубово-букові та буково-дубові ліси, що мають важливе природоохоронне значення. На південних найбільш прогрітих привершинних ділянках виявлені чисті дубові ліси, що формують рідкісне для Українських Карпат угруповання світлих сухих дубових лісів з домінуванням у трав'яному покриві теплолюбних видів, а також невеликий масив особливо рідкісного та унікального для Українських Карпат біотопу центральноєвропейських термофільних дубових лісів з дуже високим рослинним різноманіттям та зростанням тут багатьох рідкісних видів, занесених до Червоної книги України. Ділянки угруповань теплолюбних дубових лісів на Авашських горах, що збереглися лише на невеликих площах, мають реліктовий характер.

Незважаючи на невеликі розміри в Авашських горах спорадично трапляються всі великі карпатські хижакі – вовк, рись, бурий ведмідь, дикий кіт, тому ця територія надзвичайно важлива для їх збереження та забезпечення транскордонних міграційних шляхів.

Поряд з непересічною цінністю масиву як ділянки, що репрезентує як типові, так і зникаючі реліктові лісові природні комплекси, ценотичне та біотопне різноманіття північного мегасхилу східної частини Авашських гір, значного осередку видового різноманіття цього гірського масиву, Проєктований сайт є важливим геопросторовим транскордонним вузлом (ключовою територією) екомережі в умовах освоєного та густонаселеного регіону Марамороської котловини та виступає з'єднуючою ланкою між гірськими та рівнинними природними комплексами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.32	5.0	P	C	C	A	C
C1.33	4.0	P	C	C	B	C
C3.4	1.0	P	C	C	B	C

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C3.51	1.0	P	C	C	A	C
C3.55	15.0	P	B	C	B	C
C3.62	10.0	P	B	C	A	C
E1.11	2.0	P	B	C	A	C
E1.2	5.0	P	B	C	B	C
E2.2	100.0	P	A	C	A	C
E3.4	40.0	P	B	C	B	C
F3.241	1.0	P	B	C	A	C
G1.6	9000.0	P	A	C	A	C
G1.7	20.0	P	C	C	B	C
G1.A1	100.0	P	B	C	A	C
G1.A4	50.0	P	A	C	B	C
H2.5	5.0	P	A	C	A	C
H3.1	20.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	2	P	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	30	60	i	C
M	1361	<i>Canis lupus</i>	yes	p	1	4	i	V
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	V
F	1105	<i>Hucho hucho</i>	yes	p				V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	100	200	i	C
M	1361	<i>Lynx lynx</i>	yes	p	1	3	i	V
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	20	30	i	R
A	2001	<i>Triturus montandoni</i>		p	30	50	i	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p	1	4	1	V

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Писанець Є. М., Литвинчук С. Н., Куртяк Ф. Ф., Радченко В. І. Земноводні Червоної книги України (Довідник-кадастр). – К.: Зоомузей ННПМ НАН України, 2005. – 230 с.
2. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова - К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха - К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

UA0000563

Холмовець

(eng: Holmovets)

Розташування: Закарпатська область (Виноградівський район)

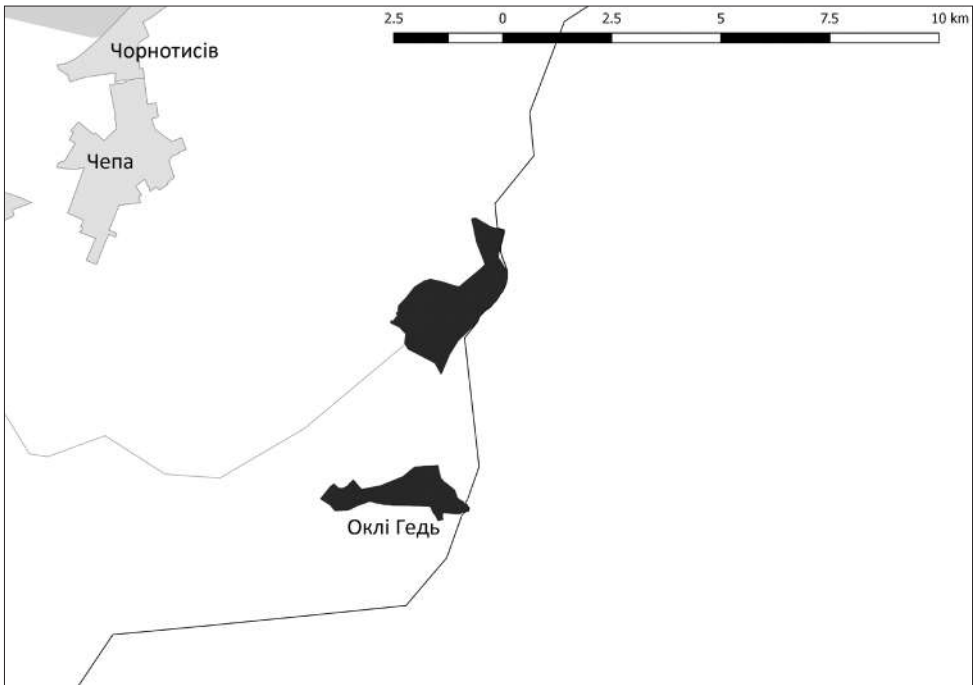
Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 269.56 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* ssp. *hungarica* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C3.4, C3.51, C3.55, C3.62, E1.11, E1.2, E2.2, E3.4, F3.241, G1.7, G1.A1, G1.A4, H2.5 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає в себе реліктовий ксеротермний комплекс на схилах вулканічних пагорбів Юлівські гори особливо високої созологічної цінності. Його переважні площі займають низькорослі ксеротермні розріджені дубові ліси, що в Пан-

нонському регіоні України перебувають на північно-східній межі природного ареалу і тому як один з найпівнічніших в Центральній Європі осередків лісів подібного типу, має загальноєвропейське значення. Велику цінність, як значний осередок видового різноманіття та раритетної для регіону лучно-степової рослинності мають ділянки сухих остепнених лук та острівці паннонських лучних степів з кам'яними відслоненнями, які в Україні відомі лише із трьох локалітетів на Закарпатській низовині. Крім того, до сайту включено невеликі лісові масиви у підніжжі Юлівських гір, де збереглися фрагменти унікальних для Паннонського регіону України рівнинних теплолюбних лісостепових понтично-панонських дібров з високим видовим різноманіттям трав'яного покриву та за значної участі теплолюбних видів.

Окрім непересічної значущості біотопів, концентрації значного біорізноманіття, сайт є одним з важливіших геопросторових вузлів (ключових територій) Проектованої екомережі густонаселеного та освоєного району, що є частиною транскордонного українсько-румунського природного об'єкта та формує один з головних в Паннонському регіоні потужних вузлів сполучення екомережі України з екомережею Румунії.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C3.4	0.5	P	C	C	B	C
E1.11	2.0	P	A	C	A	C
E1.2	4.0	P	A	C	A	C
E2.2	2.0	P	A	C	A	C
F3.241	3.0	P	B	C	A	C
G1.7	60.0	P	A	C	A	C
G1.8	10.0	P	A	C	A	C
G1.A1	10.0	P	A	B	A	C
G1.A4	2.0	P	B	C	B	C
H2.5	0.5	P	B	C	A	C
H3.1	0.5	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	20	i	C

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Біорізноманіття території межиріччя Тиса-Тур: оцінка сучасного стану та заходи зі збереження / за ред. Кіша Р. Я., Афанасьєва С. О., Станкевич О. – Ужгород: ТОВ «Рік-У», 2017. – 172 с.
2. Борсукевич Л. М., Дідух Я. П., Куземко А. А., Мойсієнко І. І., Онищенко В. А., Садогурська С. С., Чорней І. І., Кіш Р. Я. та ін. Національний каталог біотопів України. За ред. А. А. Куземко, Я. П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. – К.: ФОП Клименко Ю. Я., 2018. – 442 с.
3. Кавурка В. В., Геряк Ю. М., Дем'яненко С. О., Заїка М. І., Назаров Н. В., Попов Г. В., Прохоров О. В., Новицький С. М. Нові знахідки павукоподібних (Arachnida), багатоніжок (Myriapoda) та комах (Insecta), занесених до Червоної Книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 276-302.
4. Кіш Р. Я., Андрик Є. Й., Мірутенко В. В. Біотопи Natura 2000 на Закарпатській низовині. – Ужгород: Мистецька лінія, 2006. – 64 с.
5. Ляшенко Є. К. Зустрічі видів комах, занесених до Червоної книги України, на території Карпатського біосферного заповідника // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 13-18.
6. Стойко С. М. Дубові ліси Українських Карпат: екологічні особливості, відтворення, охорона. – Львів, 2009. – 220 с.
7. Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч. 1. Біосферні заповідники. Природні заповідники / Колектив авторів під ред. В. А. Онищенко і Т. Л. Андрієнко. – Київ: Фітосоціоцентр, 2012. – 406 с.
8. Перелік видів судинних рослин, що підлягають особливій охороні на території Закарпатської області («Регіональний червоний список») [Electronic resource]. – 2015. – Mode of access: http://ecozakarp.at.gov.ua/?page_id=106.
9. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова - К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
10. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха - К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
11. Important Plant Areas of Ukraine / V. A. Onyshchenko (editor). – Kyiv: Alterpress, 2017. – 376 p.

UA0000564

Миколаївський піщаний степ і заплави (eng: Mykolaivskyi sandy steppe and floodplains)

Розташування: Дніпропетровська область (Петриківський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 859.57 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Coenagrion ornatum*, *Sicista subtilis*, *Emys orbicularis*, *Jurinea cyanooides*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Ardea purpurea*, *Ciconia nigra*, *Circus aeruginosus*, *Crex crex*, *Chlidonias niger*, *Alcedo atthis*, *Luscinia svecica*, *Hieraaetus pennatus*, *Ficedula albicollis*, *Aquila heliaca*, *Lanius collurio*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD»; *Anisus vorticulus*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, C2.34, E6.2 – «IN MOD»; E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є дуже важливою з одного боку для збереження еталонної ділянки псамофільного степу на еолово-алювіальних пісках давньої тераси Дніпра, де домінують ковилово-типчаківі степи з домінуванням *Stipa borysthena*. З іншого боку, в межах об'єкта розташовано важливу ділянку дніпровської заплави, в якій поєднуються три важливих типи оселищ – заплавні водойми (озера і протоки), болота плавневого типу і заплавні мезофільні та гігрофільні луки. Ділянка є об'єднувальною ланкою, яка пов'язує в єдиний екологічний коридор іншу частину заплави Дніпра (об'єкт «Дніпровське водосховище») і великі плавні Дніпровсько-Орільського заповідника. Ця територія є важливою для збереження популяцій деяких земноводних (*Pelobates fuscus*), плазунів (*Vipera renardi*), кормова і міграційна територія для багатьох видів птахів, а також як оселища для різних екологічних комплексів безхребетних (гідрофільного, псамофільно-ксреофільного, неморального, мезофільного лучного).

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	2.0	M	A	C	B	C
C1.223	2.0	M	A	C	A	C
C1.224	1.0	M	B	C	B	C
C1.225	3.0	M	A	C	A	C
C1.32	3.0	M	A	C	A	C
C1.33	24.0	M	A	C	A	C
C2.34	4.0	M	A	C	A	C
D5.2	7.0	M	A	C	A	C
E1.2	310.0	M	A	B	A	C
E3.4	95.0	M	A	C	A	C
E5.4	5.0	M	A	C	A	C
E6.2	18.0	M	A	C	A	C
G1.11	12.0	M	A	C	A	C
G1.22	47.0	M	A	C	A	C
X35	82.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
I	4056	<i>Anisus vorticulus</i>		p				V
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>	yes	c	2	3	i	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	20	i	C

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
М	1337	<i>Castor fiber</i>		p				C
В	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	c	1	2	i	R
І	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
Р	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	5	10	i	C
В	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	48	50	i	R
В	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	p	2	2	i	V
В	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	c	1	2	i	R
Р	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p				R
І	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
М	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				C
І	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
Р	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	5	8	i	R
М	2021	<i>Sicista subtilis</i>		p	2	20		V

Автори: Манюк В. В., Чегорка П. Т., Русін М. Ю.

Список літератури:

1. Екомережа степової зони України: принципи створення, структура, елементи / ред. д-р. біол. наук, проф. Д. В. Дубина, д-р біол. наук, проф. Я. І. Мовчан. – К.: LAT&K, 2013. – 409 с.
2. Пономаренко О. Л., Банік М. В., Барабаш Р. І. Реєстрації птахів, занесених до Червоної книги України в період з 2009 по 2017 р. в Дніпропетровській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 177-183.
3. Чегорка П. Т., Манюк В. В., Онуфріїв Р. А. Про необхідність розширення Дніпровсько-Орельського природного заповідника // Актуальні питання збереження і відновлення степових екосистем (матеріали міжнар. конференції, присвяченої 100-річчю заповідання Асканійського степу). – Асканія-Нова, 1998. – С. 348-350.
4. Rusin M. 2015 *Sicista lorigera*. Image ID # 70441. In: UkrBIN: Ukrainian Biodiversity Information Network [public project & web application]. UkrBIN, Database on Biodiversity Information. Available from: <http://www.ukrbin.com> (Accessed: Date 18/5/2020).

UA0000565

Долина річки Синюха (eng: Syniukha river valley)

Розташування: Миколаївська область (Первомайський район), Кіровоградська область (Вільшанський, Добровеличківський, Новоархангельський райони), Черкаська область (Катеринопільський, Тальнівський райони).

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 13808.41 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Dianthus hypanicus*, *Ardea purpurea*, *Ciconia ciconia*, *Tadorna ferruginea* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, X18 – отримали статус «IN MOD»; E3.4 – «IN MIN»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Річка Синюха важлива для збереження міграційних шляхів птахів, а також для збереження Численних оселищ з Резолюції 4 Бернської конвенції.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	0.7	M	A	C	A	C
C1.33	75.0	M	A	C	A	C
C2.33	30.0	M	A	C	A	C
C2.34	90.0	M	A	C	A	C
E1.11	15.0	M	A	C	A	C
E1.2	650.0	M	B	C	B	C
E3.4	20.0	M	B	C	B	C
F3.247	165.0	M	A	C	A	C
G1.11	65.0	M	B	C	B	C
G1.A1	330.0	M	B	C	B	C
G1.A4	15.0	M	B	C	B	C
H3.1	7.0	M	A	C	A	C
X18	220.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A029	<i>Ardea purpurea</i>		r	10	30	i	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	20	40	p	C
P	2073	<i>Dianthus hypanicus</i>		p	10	50	i	R
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	10	20	i	R
B	A026	<i>Egretta garzetta</i>		r	5	20	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	30	100	i	C
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	6	6	i	R

Автори: Куземко А. А., Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Заповідні куточки Кіровоградської землі / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Київ: Арктур-А, 1999. – 240 с.
2. Редінов К. О. Гусеподібні Anseriformes в районі природного заповідника «Сланецький степ» // Troglodytes, Праці ЗУОТ. – 2009. – Вип. 1. – С. 38-41.

UA0000566

Ржищівські балки

(eng: Rzhyshchiv gulches)

Розташування: Київська область (Миронівський, Кагарлицький райони), Черкаська область (Канівський район)

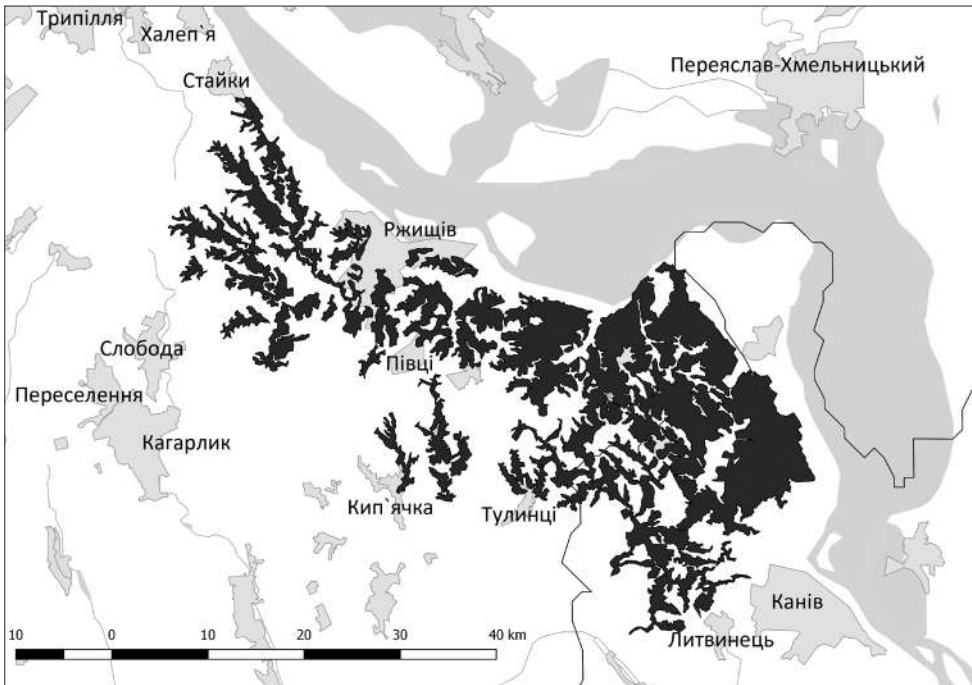
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 27688.85 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Buteo rufinus*, *Triturus cristatus*, *Osmoderma eremita* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Alcedo atthis*, *Bombina bombina* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт дуже важливий для збереження червонокнижних видів таких як – махаон *Papilio machaon*, сатурнія велика *Saturnia pyri*, мідянка звичайна *Coronella austriaca*, зелена

ящірка *Lacerta viridis* і ін.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	2700.0	P	A	C	A	C
E2.2	1350.0	P	A	C	B	C
F3.247	400.0	P	A	C	A	C
G1.A1	550.0	P	A	C	B	C
X18	4050.0	P	A	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	2	p	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	5	p	C
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	30	50	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	5	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	5	10	i	C
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	r	1	2	p	V
M	1337	<i>Castor fiber</i>		p				C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	200	500	i	C
I	1084	<i>Osmoderma eremita</i>		p				R
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R

Автори: Куземко А. А., Василюк О. В., Марущак О. Ю., Некрасова О. Д., Куйбіда В. В.

Список літератури:

1. Грищенко В. М., Яблонівська-Грищенко Є. Д. Нові дані по рідкісних і маловивчених видах птахів лісо-степу та полісся України // Беркут. – 2013. – Вип. 22 (2). – С. 85-89.
2. Гаврилюк М. Н. Кадастр місць гніздування орлана-білохвоста *Haliaeetus albicilla* (L.) в Україні // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 37-42.
3. Костюшин В. А. Находки краснокнижных видов птиц в Киевской и некоторых других областях Украины в 2009 -2017 г. // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 379-388.
4. Куйбіда В.В., Некрасова О.Д., Мишта А.В. Значение студенческих полевых практик для изучения наземных фаунистических комплексов на примере Трахтемировского полуострова // Матеріали Міжнародної

наукової конференції «Від заповідання до збалансованого природокористування» (Україна, Донецьк, 20-22 березня 2013). – Донецьк, 2013. – С. 67-69.

5. Некрасова О. Д., Куйбіда В. В. Комахи (Insecta) Червоної книги України Центрально-Українського біосферного природного ядра // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 73-74.
6. Парнікоза І., Василюк О., Іноземцева Д., Костюшин В., Мішта А., Некрасова О., Балашов І. Степи Київської області. Сучасний стан та проблеми збереження. Серія: Збережемо українські степи, 2009. – Київ: НЕЦУ – 160 с.
7. Трускавецька І. Я. Комахи околиць Бучака Черкаської області, занесені до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 332-333.

UA0000567

Межиріччя річок Серебрянка та Медянка (eng: The area between Serebrianka and Medianka rivers)

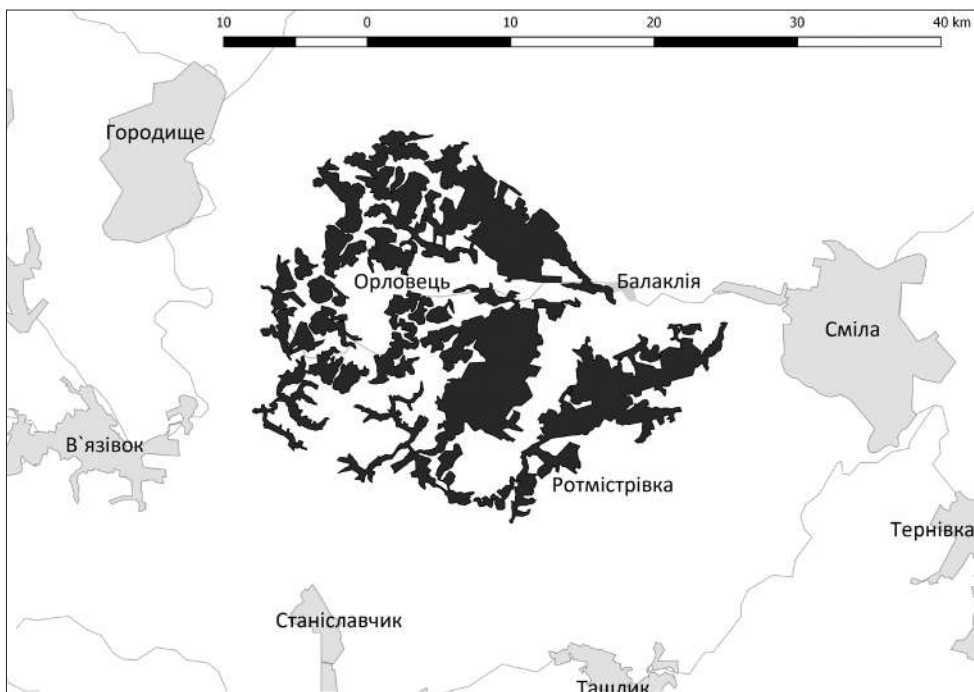
Розташування: Черкаська область (Смілянський, Городищенський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 10821.43 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Buteo rufinus*, *Triturus cristatus* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis*, *Alcedo atthis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – отримали статус «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	1080.0	M	A	C	B	C
E2.2	540.0	P	A	C	A	C
F3.247	50.0	P	A	C	B	C
G1.A1	200.0	P	A	C	A	C
X18	1600.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	1	2	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	2	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	20	i	C
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R

Автори: Куземко А. А., Василюк О. В., Марущак О. Ю.

Список літератури:

1. Домашевський С. В. Спостереження у 1992-2006 рр. деяких видів птахів, занесених до Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008б. – С. 76-83.
2. Костюшин В. А., Домашевський С. В. Спостереження змієїда, *Circaetus gallicus* (Gm.), та підорлика малого, *Aquila pomarina* C.L. Brehm, у центральній частині Полісся в 2002-2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 100.

UA0000568

Балки середньої частини Тясмина

(eng: Gulches of the middle part of Tiasmyn river)

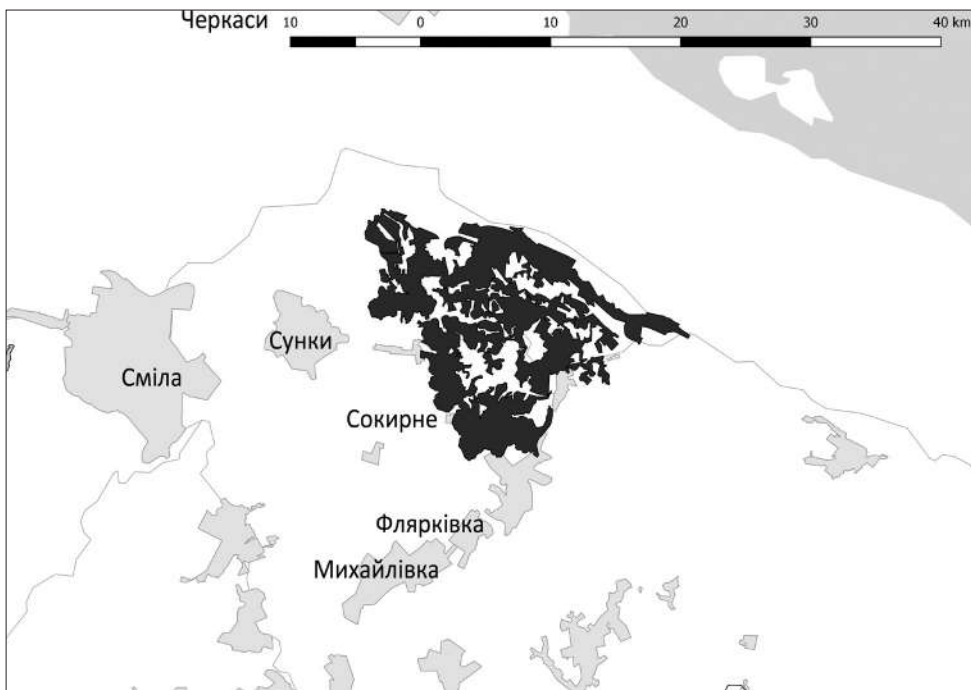
Розташування: Черкаська область (Смілянський, Черкаський, Кам'янський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 6744.95 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus* отримали статус «IN MOD»; *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Alcedo atthis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.2	670.0	P	A	C	A	C
E2.2	330.0	P	A	C	A	C
F3.247	100.0	P	A	C	A	C
G1.A1	130.0	P	A	C	A	C
X18	1000.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	2	4	p	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	40	50	i	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V
A	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R
I	1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		p	1	2	i	C
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	2	10	i	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	10	500	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	5	10	i	C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p	1	2	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	20	i	C
F	1145	<i>Misgurnus fossilis</i>		p	2	10	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	10	500	i	C

Автори: Василюк О. В., Марущак О. Ю., Куцокоць Ю. К., Кавурка В. В., Мартинов О. В., Романь А. М., Куземко А. А.

Список літератури:

1. <http://dc.smnh.org/collection>
2. Романь А., Куцокоць Ю., Подобайло А. Ретроспективний аналіз сучасного стану іхтіофауни басейнів річок Вільшанка і Тясмин // Біологічні студії, 2017. – Т. 11, № 2. – С. 125-136.

UA0000569

Долина річки Каратиш (eng: Karatysh river valley)

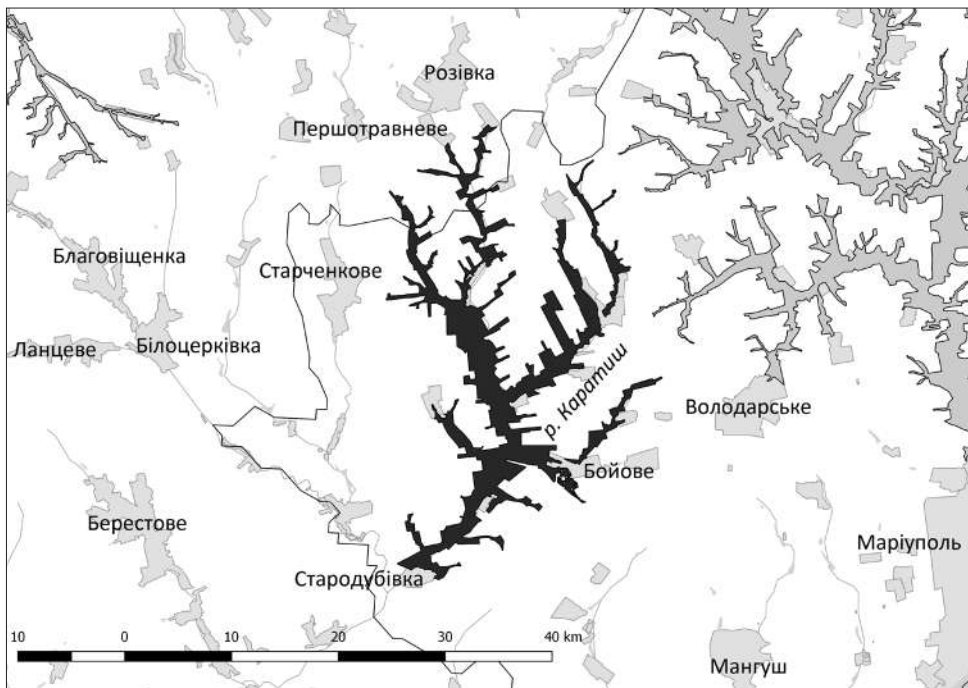
Розташування: Донецька область (Нікольський, Мангушський райони), Запорізька область (Більмацький, Розівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 7898.58 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Echium russicum*, *Stipa zalesskii*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Ardea purpurea*, *Ciconia ciconia*, *Pernis apivorus*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus*, *Aquila pomarina*, *Hieraaetus pennatus*, *Falco vespertinus*, *Ciconia nigra*, *Grus grus*, *Caprimulgus europaeus*, *Alcedo atthis*, *Coracias garrulous*, *Picus canus*, *Melanocorypha calandra*, *Lullula arborea*, *Anthus campestris*, *Luscinia svecica*, *Sylvia nisoria*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Emberiza hortulana*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus*, *Falco cherrug*, *Oenanthe pleschanka* отримали статус «IN MOD»; *Mergus albellus*, *Milvus migrans* – «IN MIN»; *Calandrella*

brachydactyla – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія сайту включає ландшафтний комплекс долини річки Каратиш (лівого припливу р. Берди) зі степовою, петрофільною, чагарниковою рослинністю, штучними лісонасадженнями, чисельними виходами на денну поверхню кристалічних порід Приазовської височини. Степові та кам'янисті біотопи слугують оселищем для багатьох видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України: кількох видів ковили *Stipa* sp., *Hyacinthella pallasiana* (Steven) Losinsk., *Adonis vernalis* L., *Caragana scythica* (Kom.) Pojark., гадюки степової *Vipera ursinii*, перегузні *Vormela peregusna*, тхора степового *Mustela eversmanii* та інших.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	700.0	P	A	C	A	C
E1.2	4200.0	M	A	C	A	C
F3.247	50.0	P	A	C	A	C
H3.1	30.0	P	A	C	A	C
X18	120.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	3	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				R
I	4028	<i>Catopta thrips</i>		p				V
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	1	6	i	R
B	A083	<i>Circus macrourus</i>	yes	c	1	2	i	V
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	4	p	R
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	w	1	3	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	12	20	i	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	p	1	1	m	V
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	15	15	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	200	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V
P	4095	<i>Stipa zalesskii</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	2	3	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	40	50	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				V

Автори: Василюк О. В., Бронсков О. І., Бронскова О. М., Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Андрущенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.
2. Бронсков О. І. Спостереження рідкісних видів хижих птахів у північному Приазов'ї // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 37-43.
3. Бронсков О. І., Чайка М. О. Зустрічі деяких видів птахів, що занесені до Червоної книги України, у Північному Приазов'ї // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 44-51.
4. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в областях степової зони // Знахідки рослин і грибів Червоної книги України та Бернської конвенції (Резолюція 6) / Серія «Conservation Biology Ukraine». – Вип. 11, Т. 1. – Друк-Арт, 2019. – С. 76-83.
5. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Нові знахідки рідкісних рослин в Північному Приазов'ї // Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій. Матеріали Міжнародної конференції (16-20 травня 2016 р., Київ, Україна). – Київ: Паливода А. В., 2016. – С. 65-67.
6. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Перспективне розширення мережі ПЗФ у Никільському районі Донецької області // Сучасний стан та охорона природних комплексів в басейні Сіверського Дінця / Матеріали науково-практичної конференції з нагоди 20-річчя створення національного природного парку «Святі Гори» (21-22 вересня 2017 року) / Серія «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 5 – Святогірськ, 2017. – С. 26-33.
7. Бурда Р. І., Остапко В. М., Чуприна Т. Т. Модель збереження петрофітно-степової флори українського Приазов'я // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 55, № 6. – С. 656-662.
8. Жаков О. В. Чисельність та поширення видів родини лускокрилих, що занесені до Директиви Європейського союзу 92/43/ЄЕС «Про збереження природних оселищ та видів природної фауни і флори» (1992), на території Запорізької області // Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні. Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 41-46.

9. Котенко Т. И., Кондатенко А. В. О распространении узорчатого полоза, *Elaphe dione* (Reptilia, Colubridae), в Украине // Вестник зоологии, 2005. – № 39 (2). – С. 46.
10. Мельниченко Б., Пилипенко Д. Фауна млекопитающих и птиц Федоровского лесничества и его окрестностей // Теріофауна сходу України. – Луганськ, 2006. – С. 301–308.
11. Охріменко С. Г., Шелегеда О. Р., Шелегеда В. І., Петроченко В. І. Трапляння рідкісних видів та біотопів, що входять до складу Директиви 92/43 ЄЕС та Резолюції 4 Бернської конвенції у Запорізькій області // Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні / Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – С. 120–124.
12. Пилипенко Д. В. Орнітофауна заказника «Азовская дача» // Птицы бассейна Северского Донца, 2003. – Вип. 8. – С. 33–36.
13. Пилипенко Д. В., Дьяков В. А. Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264–273.
14. Подпряттов О. О., Подпряттова О. А. Знахідки рослин Червоної книги України та рідкісних або таких, що перебувають під загрозою зникнення на території Запорізької області в верхів'ях річки Кальчик в межах Розівського району (Північне Приазов'я) // Біорізноманіття степової зони України: вивчення, збереження, відтворення (з нагоди 10-річчя створення національного природного парку «Меотида» / Праці науково-технічної конференції Урзуф, 16–18 жовтня 2019 року / Серія «Conservation biology in Ukraine». – С. 237–246.
15. Червона книга Донецької області: рослинний світ (рослини, що підлягають охороні в Донецькій області) / Під заг. ред. В. М. Остапка – Донецьк: Вид-во «Новая печать», 2010. – 432 с.
16. Червона книга України: Рослинний світ / за заг. ред. чл.-кор. НАН України Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 912 с.
17. Штірц Ю. О. Спостереження рідкісних птахів у деяких районах Донецької області. // Знахідки тварин Червоної книги України. – К.: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена, 2008. – С. 405–406.

UA0000570

Каньйон річки Кальчик

(eng: Kalchyk river canyon)

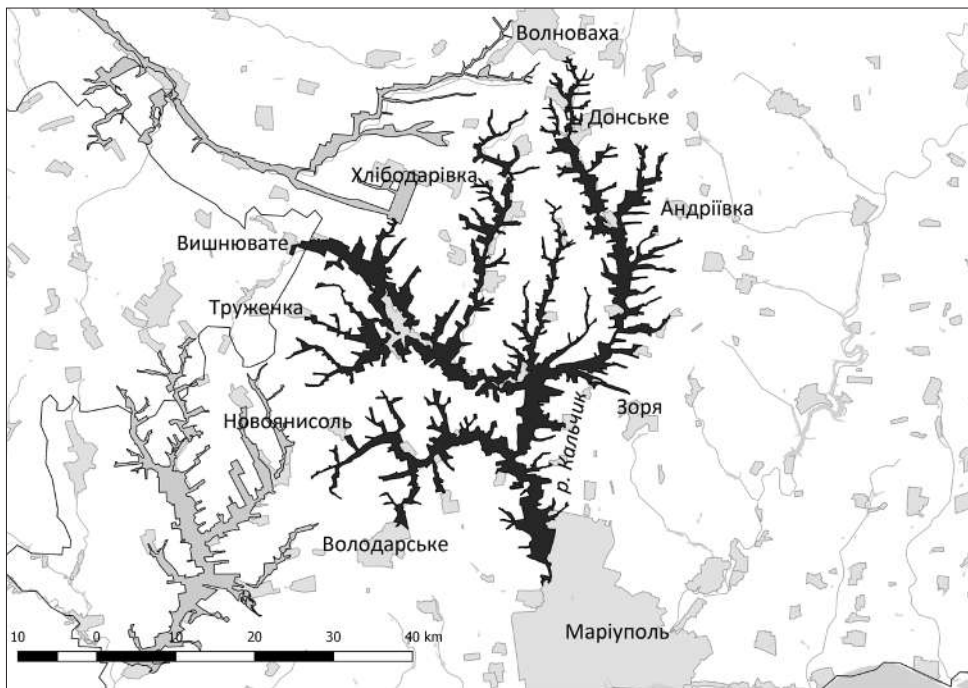
Розташування: Донецька область (Нікольський, Волноваський, Бойківський райони), Запорізька область (Розівський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 20674.81 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*, *Vormela peregusna*, *Echium russicum*, *Coenagrion ornatum*, *Paeonia tenuifolia*, *Stipa zalesskii*, *Himantopus himantopus*, *Grus grus*, *Coracias garrulous*, *Tadorna ferruginea*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Ardea purpurea*, *Circus macrourus*, *Ciconia ciconia*, *Pernis apivorus*, *Circus aeruginosus*, *Circus pygargus*, *Aquila pomarina*, *Hieraetus pennatus*, *Falco vespertinus*, *Ciconia nigra*, *Grus grus*, *Burhinus oedicephalus*, *Tringa glareola*, *Caprimulgus europaeus*, *Alcedo atthis*, *Coracias garrulous*, *Picus canus*, *Melanocorypha calandra*, *Lullula arborea*, *Anthus campestris*, *Luscinia svecica*, *Sylvia nisoria*, *Lanius collurio*,

Lanius minor, *Emberiza hortulana*, *Tadorna ferruginea*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD»; *Mergus albellus*, *Milvus migrans* – «IN MIN»; *Calandrella brachydactyla* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; E1.11 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія сайту включає ландшафтний комплекс долини річки Кальчик з припливами зі степовою, петрофільною, чагарниковою рослинністю, штучними лісонасадженнями, чисельними виходами на денну поверхню кристалічних порід Приазовської височини. Вона слугує значним осередком біорізноманіття в регіоні і концентрує в собі рідкісні оселища та місця існування рідкісних видів рослинного і тваринного світу. Складний рельєф території обумовлює значну строкатість і багатство її природних комплексів, а специфічні ґрунтові умови – зростання багатьох стенотопних і ендемічних видів рослин. Особливе значення має популяція *Erodium beketowii* Schmalh. – облігатного петрофіта, вузького приазовського ендеміка, який зростає лише вздовж рр. Кальчик і Кальміус у їх середній течії, що включений до Червоної книги України.

Сайт також є міграційним коридором для птахів, оселищем для степових видів комах, плазунів та ссавців, площа поширення яких продовжує скорочуватися швидкими темпами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	200.0	M	A	C	B	C
E1.2	12000.0	M	A	C	A	C
F3.247	150.0	P	A	C	A	C
H3.1	300.0	P	A	C	A	C
X18	400.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p				R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	w	1	2	i	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	1	2	p	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	4067	<i>Echium russicum</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	70	i	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	w	1	1	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	20	20	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	10	15	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	50	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	3	p	R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V
P	4095	<i>Stipa zaleskii</i>		p				R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	1	1	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	10	50	i	R
M	2635	<i>Vormela peregusna</i>	yes	p				V

Автори: Василюк О. В., Бронсков О. І., Бронскова О. М., Спінова Ю. О.

Список літератури:

1. Андрищенко Ю. А., Ветров В. В., Дьяков В. А., Попенко В. М. Новые данные о некоторых птицах Донецкой и Луганской областей // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2013. – Вып. 16. – С. 115-119.
2. Бронсков О. І. Спостереження рідкісних видів хижих птахів у північному Приазов'ї // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 37-44.
3. Бронсков О. І., Чайка М. О. Зустрічі деяких видів птахів, що занесені до Червоної книги України, у Північному Приазов'ї // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 44-52.
4. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Знахідки видів рослин, занесених до Червоної книги України, в областях степової зони // Знахідки рослин і грибів Червоної книги України та Бернської конвенції (Резолюція 6) / Серія «Conservation Biology Ukraine». – Вип. 11. – Т. 1. – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 76-83.
5. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Нові знахідки рідкісних рослин в Північному Приазов'ї // Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій. Матеріали Міжнародної конференції (16-20 травня 2016 р., Київ, Україна). – Київ: Паливода А. В., 2016. – С. 65-67.
6. Бронскова О. М., Бронсков О. І. Перспективне розширення мережі ПЗФ у Нікольському районі Донецької області // Сучасний стан та охорона природних комплексів в басейні Сіверського Дінця. Матеріали науково-практичної конференції з нагоди 20-річчя створення національного природного парку «СвятіГори» (21-22 вересня 2017 року) Серія «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 5. – Святогірськ, 2017. – С. 26-33.
7. Бурда Р. І., Остапко В. М., Чуприна Т. Т. Модель збереження петрофітно-степової флори українського Приазов'я // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 55, № 6. – С. 656-662.

8. *Котенко Т. І., Курячий К. В.* Знахідки у Донецькій області видів плазунів, запропонованих до включення у третє видання Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України / Відп. редактор А. В. Костюшин. – Київ, 2008. – С. 152-170.
9. *Пилипенко Д. В., Дьяков В. А.* Спостереження в Донецькій області деяких видів птахів з Червоної книги України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 264-273.
10. Червона книга Донецької області: рослинний світ (рослини, що підлягають охороні в Донецькій області) / Під заг. ред. В. М. Остапка. – Донецьк: Вид-во «Новая печать», 2010. – 432 с.
11. Червона книга України: Рослинний світ / за заг. ред. чл.-кор. НАН України Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 912 с.
12. *Штірц Ю. О.* Спостереження рідкісних птахів у деяких районах Донецької області // Знахідки тварин Червоної книги України. – К.: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена, 2008. – С. 405-406.

UA0000571

Березансько-Солонинські степи

(eng: Berezansko-Solonynski steppe)

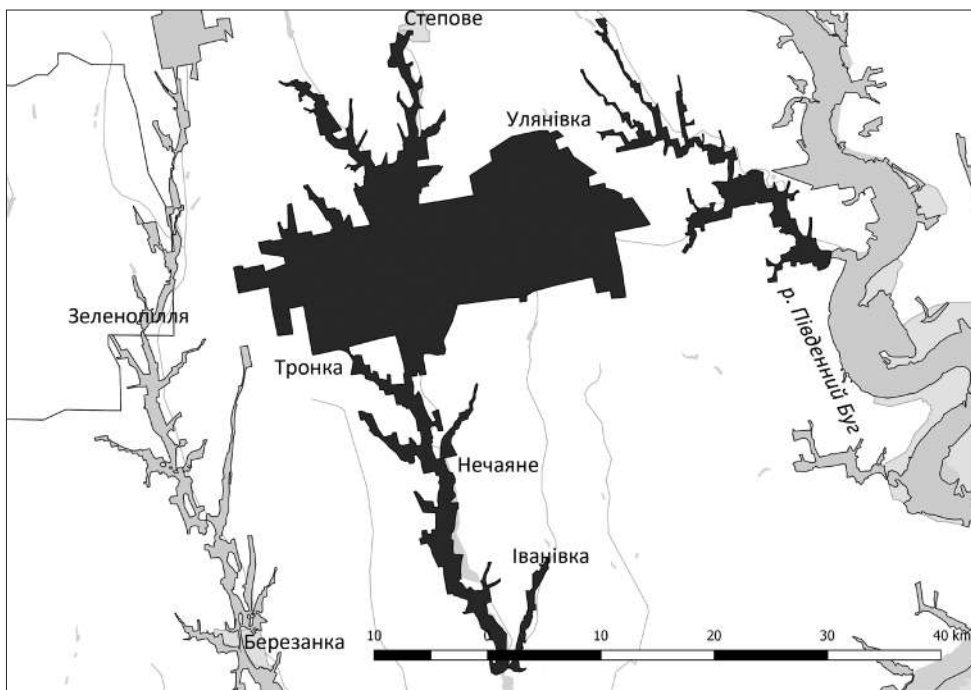
Розташування: Миколаївська область (Веселинівський, Березанський, Очаківський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 25054.29 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Vipera ursinii*, *Sicista subtilis*, *Crambe tataria*, *Botaurus stellaris*, *Ixobrychus minutus*, *Nycticorax nycticorax*, *Circus aeruginosus*, *Picus canus*, *Anthus campestris*, *Sylvia nisoria*, *Ciconia nigra*, *Himantopus himantopus*, *Caraciac garrulus*, *Myotis dasycneme* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247 – «IN MOD»; C1.3411 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	200.0	M	C	B	B	B
E1.2	22000.0	M	C	B	B	B
E3.4	200.0	M	C	B	B	B
F3.247	1700.0	M	C	B	B	B

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A255	<i>Anthus campestris</i>		r	25	25	i	R
B	A222	<i>Asio flammeus</i>	yes	r	5	10	i	R
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>	yes	p	10	50	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	5	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	w	1	2	i	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	10	10	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	10	20	i	V
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	2	5	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	2	5	p	R
B	A231	<i>Coracias garrulus</i>		r	5	10	p	R
P	4091	<i>Crambe tataria</i>		p	50	100	i	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	10	10	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	150	i	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	10	20	p	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	40	60	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	w	3	10	i	V
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	p	10	25	i	V
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	10	30	i	R
B	A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		p	40	100	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	50	100	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	c	10	40	i	R
M	1318	<i>Myotis dasycneme</i>		c				V
B	A129	<i>Otis tarda</i>		p	50	100	i	V
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	3	5	p	R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	2021	<i>Sicista subtilis</i>		p				R
B	A307	<i>Sylvia nisoria</i>		r	10	30	p	R
R	1298	<i>Vipera ursinii</i>	yes	p	30	60	i	R

Автори: Скоробогатов В. М., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Рединов К. А., Форманюк О. А., Панченко П. С. Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вып. 9. – С. 85-96.
2. Годлевская Е. В., Гхазали М. А., Тыщенко В. Н. Результаты первого полномасштабного учета рукокрылых в подземельях Континентального Причерноморья Украины // Заповідна справа в Україні, 2011. – Т. 17, Вып. 1-2. – С. 34-41.
3. Деркач О. М. Доповнення до флори Правобережного степу України // Укр. ботан. журн. – 1990. – № 47. – С. 84-86.
4. Довідник найцінніших територій та об'єктів в межах Арбузинського, Доманівського районів Миколаївської області та м. Южноукраїнськ. Серія.: Діаманти Бузько-Степового біосферного ядра національної екомережі / Під ред. Г. В. Коломієць, Я. П. Мовчана. – К.: Громадська організація «Веселий дельфін», 2008. – 80 с.
5. Збереження біорізноманіття в Причорноморсько-Степовому екокоридорі: Каталог видів флори і фауни, що знаходяться під особливою охороною в Україні та є вразливими при здійсненні лісогосподарських заходів / Відп. Ред. С. В. Тарашук – К.: Громадська організація «Веселий Дельфін», 2007. – 112 с.
6. Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської конвенції (Резолюція 6). – Т. 1 / наук. ред. А. А. Куземко. – Київ - Чернівці: Друк Арт, 2019. – С. 330-336.
7. Кадастр редких, находящихся под угрозой исчезновения видов растений и животных, формирование сети заповедных территорий южных районов Николаевской области (Отчет о НИР) / Николаевский госуд. педагог. ин-т. – Николаев, 1993. – 54 с.
8. Мазур І. О. Фітогрупування плавневих екосистем межиріччя Тилігулу-Південног Бугу / І. О. Мазур // Стан та перспективи розвитку заповідної справи та екологічного туризму в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. (Миколаїв, 21-22 березня 2013). – Миколаїв: Дизайн та Поліграфія 2013. – С. 144-146.
9. Петрович З. О., Рединов К. А. Значение Кинбурнской косы в сохранении орлана-белохвоста в зимний период // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2007. – Вып. 10. – С. 156-164.
10. Рединов К. О., Петрович З. О. Нові гніздові знахідки канюка степового в Миколаївській області. – Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2007. – Вып. 10. – С. 164-167.

UA0000572

Ольвіївська хора

(eng: Olviiska khora)

Розташування: Миколаївська область (Миколаївський, Очаківський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1319.56 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими вид *Emys orbicularis* отримав статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, A2.2, A2.3 – «IN MOD»; D6.1 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Сайт важливий для збереження наступних рідкісних та ендемічних видів: *Tulipa gesneriana*, *Tulipa biebersteiniana*, *Astragalus borysthenticus*, *Astrodaucus littoralis*, *Iris pumila*.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	1.0	M	B	C	B	C
A2.3	5.0	M	B	C	B	C
A2.5	20.0	M	A	C	A	C
B1.1	2.0	M	B	C	B	C
D6.1	30.0	M	A	C	A	C
E1.2	500.0	G	A	C	A	C
F3.247	30.0	M	A	C	B	C
C1.3411	3.0	M	B	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	20	i	C

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В.

Список літератури:

1. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
2. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл ; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – К., 2007. – 92 с.
3. Ширяєва Д. В. Проблеми та перспективи збереження степових екосистем долини Південного Бугу у степовій зоні України // Заповідна справа у степовій зоні України (до 50-річчя створення Луганського природного заповідника, 70-річчя Стрільцівського степу, 10-річчя Трьохізбенського степу і 90-річчя Провальського степу) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 10. – К: Видавець Бихун В. Ю., 2018. – С.121-128.

UA0000573

Галицинівські піски

(eng: Halytsynivski pisky)

Розташування: Миколаївська область (Жовтневий район)

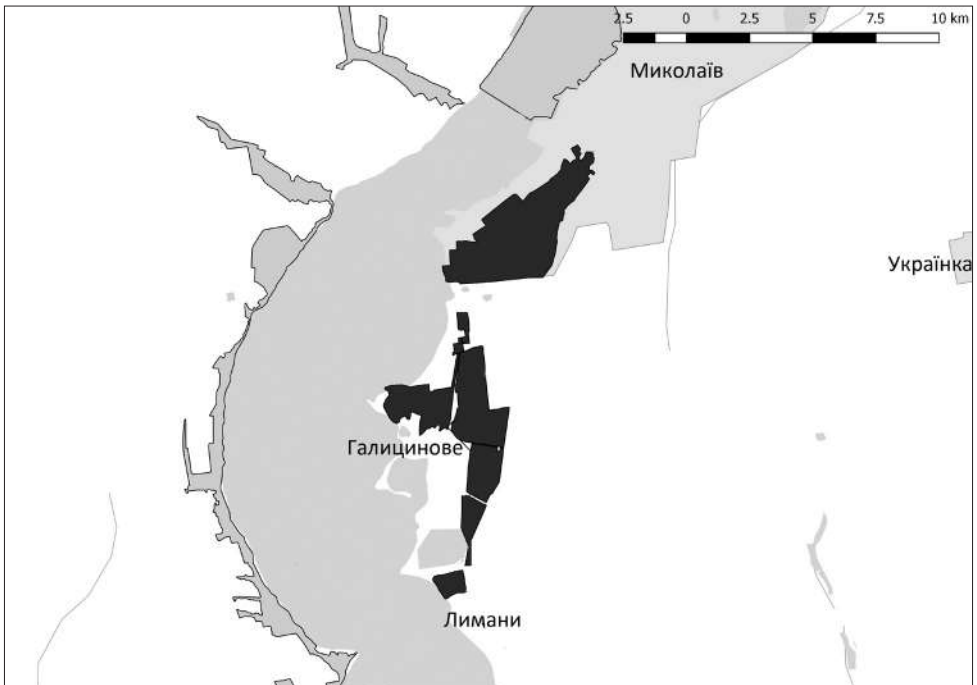
Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 1343.24 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародного біогеографічного семінару 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, згідно з яким вид *Jurinea cyanoides* отримав статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.3 – «IN MAJ»; E1.9 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Ця територія важлива для вузькоареального ендемічного виду *Centaurea protomargaritacea* (єдине місце у світі). Тут ростуть унікальні внутрішні дюнні ліси, де переважає ендемічна *Betula borysthena* (останній такий ліс, який залишився збереженим в околиці Миколаєва та у всій долині річки Південний Буг). Також тут трапляються інші рідкісні та ендемічні види: *Stipa borysthena*, *Alyssum savranicum*,

Cerastium schmalhauseni, *Tragopogon borysthenticus*, *Senecio borysthenticus*, *Thymus pallasianus*, *Jurinea cyanooides*, *J. paczoskiana*, *Cetraria steppae*. Крім того, тут є орхідеї (*Anacamptis coriophora*, *A. palustris*, *A. picta*) та дуже рідкісна для степової області папороть *Ophioglossum vulgatum* представлені тут як останні, що залишилися з таких в долині річки Південний Буг.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C3.2		G			A	
E1.9	200.0	G	A	C	A	B
X35	80.0	G	C	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
R	A075	<i>Halimolobos alba</i>	yes	w	10	30	i	V
P	1805	<i>Jurinea cyanooides</i>		p	500	2000	i	C

Автор: Ширяєва Д. В.

Список літератури:

1. Бойко М. Ф. Про нову знахідку *Betula borysthonica* Klok. у пониззі Південного Бугу // Укр. ботан. журн, 2005. – Т. 62, № 3. – С. 396-398.
2. Важливі ботанічні території України / за ред. В. А. Онищенка. – Київ: Альтерпрес, 2017. – 376 с.
3. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
4. Гаврилюк М. Н. Кадастр місць зимівлі орлана-білохвоста, *Halimolobos alba* (L.), в Україні за 1994-2006 рр. – Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 43-48.
5. Коломієць Г. В. Перлинні волошки секції *Pseudophalolepis* Klok. ряду *Margaritaceae* Klok. Питання систематики та охорони // Укр. фітоценологічний зб. – Вип. 1-2 (12-13). – К.: Фітосоціоцентр, 1999. – С. 165-169.
6. Крицька Л. І., Деркач О. М. Волошка первинноперлинна *Centaurea protomargaritacea* Klok. (C. margaritacea Ten. subsp. *protomargaritacea* (Klok.) Dostal) / Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 308.
7. Крицька Л. І., Деркач О. М. Сучасний стан популяції видів ряду *Margaritaceae* Klok. (*Centaurea* L.) // Укр. ботан. журн, 1991. – Т. 48, № 3. – С. 78-80.

8. Перлини піщаної флори у пониззях Південного Бугу та Інгулу. Серія: Збереження біорізноманіття в Приморсько-степовому екокоридорі / Під ред. Г. В. Коломієць. – К.: Громадська організація «Веселий Дельфін», 2008. – 40 с.
9. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл ; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – К., 2007. – 92 с.
10. Сягровець І. П. Знахідки видів родини Orchidaceae у пониззі Південного Бугу / І. П. Сягровець, М. Ф. Бойко, Р. П. Мельник, І. І. Мойсієнко // Чорномор. ботан. журн., 2007. – Т. 3. – № 2. – С. 67-69.
11. Ширяєва Д. В. Проблеми та перспективи збереження степових екосистем долини Південного Бугу у степовій зоні України // Заповідна справа у степовій зоні України (до 50-річчя створення Луганського природного заповідника, 70-річчя Стрільцівського степу, 10-річчя Трьохізбенського степу і 90-річчя Провальського степу) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 10. – К: Видавець Бихун В. Ю., 2018. – С. 121-128.

UA0000574

Долина річки Сухий Єланець (eng: Sukhyi Yelanets river valley)

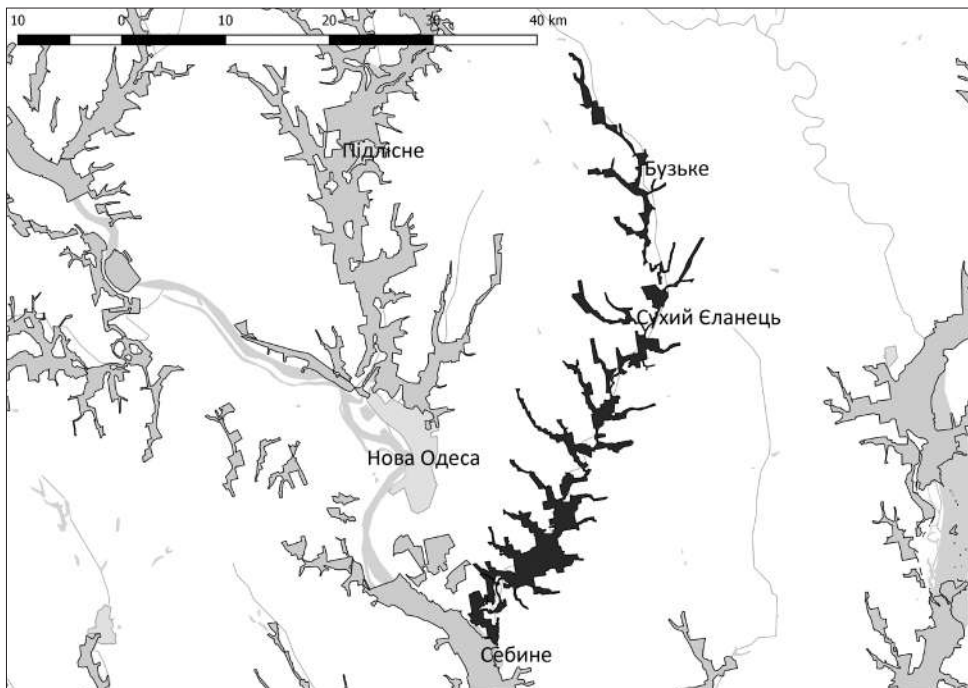
Розташування: Миколаївська область (Новоодеський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 4695.17 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Coenagrion ornatum* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe quatuorlineata* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.34, E6.2, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.34	30.0	M	B	C	B	C
E1.2	2000.0	M	A	C	A	C
E6.2	300.0	M	A	C	B	C
F3.247	200.0	M	A	C	A	C
X18	20.0	M	C	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру
					Min.	Max.	
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p			
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i
R	1279	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	yes	p	5	15	i

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Некрасова О. Д.

Список літератури:

1. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
2. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – Київ, 2007. – 92 с.

UA0000575

Долина річки Гнилий Єланець (eng: Hnylyi Yelanets river basin)

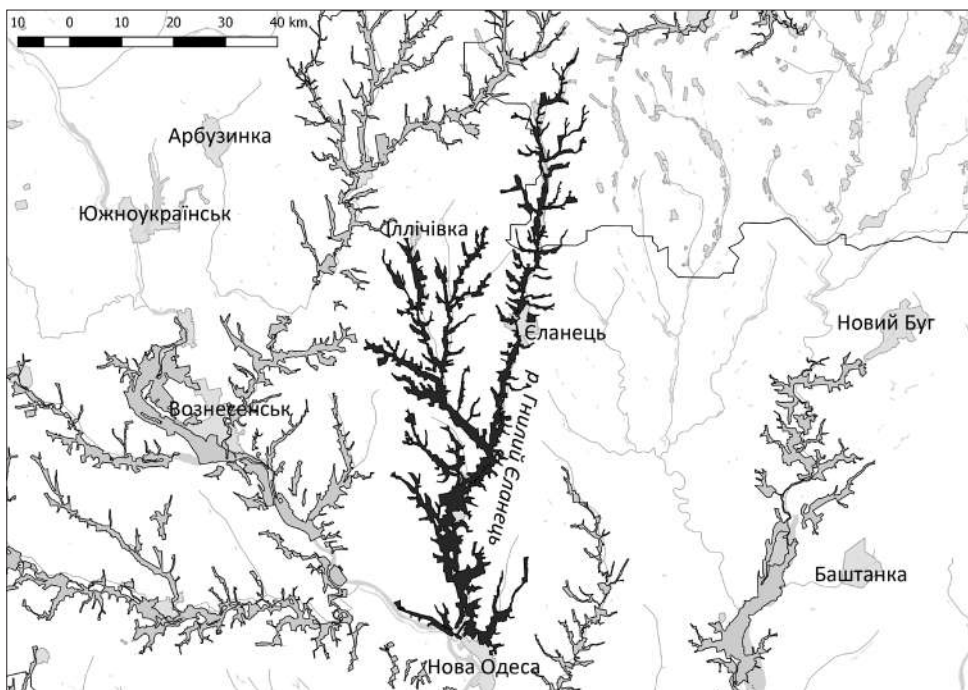
Розташування: Миколаївська область (Новоодеський, Єланецький, Братський, Вознесенський райони), Кіровоградська область (Бобринецький район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 23292.08 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Dianthus hypanicus*, *Emys orbicularis*, *Myotis dasycneme* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.34, E6.2, X18 – «IN MOD»; C1.3411, C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3411	5.0	M	B	C	B	C
C2.34	150.0	P	B	C	B	C
C3.2	100.0	M			A	
E1.2	5500.0	M	A	C	A	C
E6.2	600.0	P	A	C	B	C
F3.247	700.0	M	A	C	A	C
H3.1	100.0	M	A	C	A	C
X18	400.0	M	B	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	20	30	i	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	12	12	i	R
P	2073	<i>Dianthus hypanicus</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	30	70	i	C
M	1318	<i>Myotis dasycneme</i>		c				V
B	A129	<i>Otis tarda</i>	yes	c	20	25	i	V

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В.

Список літератури:

1. Ветров В. В., Милобоз Ю. В., Стригунов В. И. Распределение и численность болотного луны в бассейне р. Ингул // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2002. – Вып. 5. – С. 132-133.
2. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
3. Годлевская Е. В., Гхазали М. А., Тыщенко В. Н. Результаты первого полномасштабного учета рукокрылых в подземельях Континентального Причерноморья Украины // Заповідна справа в Україні. – 2011. – Т. 17, вып. 1-2. – С. 34-41.

4. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – К., 2007. – 92 с.
5. Рединов К. А. Новые данные о редких степных видах птиц в Николаевской области // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2001. – Вип. 4. – С. 133-137.
6. Соломаха В. А. Адаптивні особливості південнобузьких ендемів *Dianthus hypanicus* Andr. та *Moehringia hypanica* Grynj et Klok. / В. А. Соломаха, Г. В. Драбинюк, Т. С. Вініченко, І. І. Мойсієнко, О. М. Деркач // Укр. фітоцен. зб.. – 2006. – Сер. С. – Вип. 24. – С. 70-86.

UA0000576

Чилігідер

(eng: Chiligider)

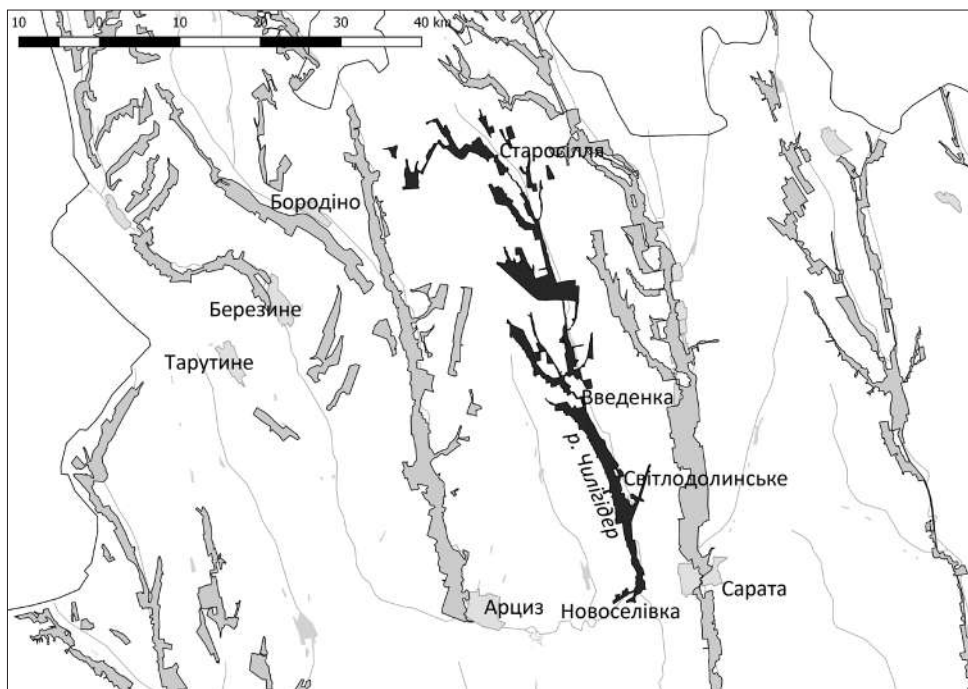
Розташування: Одеська область (Тарутинський, Арцизький, Саратський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 6049.11 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Tadorna ferruginea*, *Emys orbicularis* отримали статус «IN MOD»; *Burhinus oedipnemos* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.34, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.34	200.0	P	B	C	A	C
C3.2	200.0	M			A	
E1.2	2500.0	P	A	C	A	C
E6.2	800.0	P	B	C	A	C
F3.247	100.0	P	B	C	A	C
X18	50.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>		r	2	3	p	R
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	1	2	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	10	30	i	C
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>		r	20	24	i	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Попова О. М., Русев І. Т. Загальна цінність, природоохоронна значущість та перспективи збереження Тарутинського степу у сучасних умовах // Заповідна справа у Степовій зоні України (до 90-річчя від створення Надморських заповідників), Урзуф, 14-15 березня 2017 року. – Вип. 2, Т. 1. – С. 195-201.
2. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadorna ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Днепровском междуречье Украины / М. В. Яковлев, А. М. Гайдаш // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2015. – Вип. 18. – С. 118-128.

UA0000577

Хаджидер – Алкалія

(eng: Khadzhider – Alkalia)

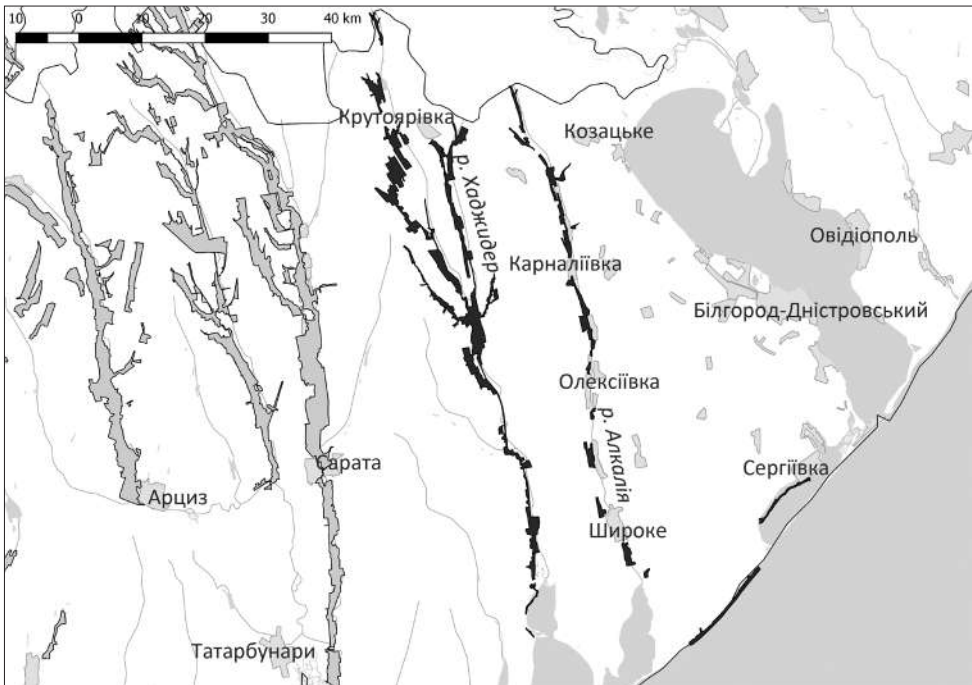
Розташування: Одеська область (Білгород-Дністровський, Татарбунарський, Саратський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 8258.19 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Tadorna ferruginea*, *Emys orbicularis*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, E1.2, F3.247, C2.34, X18 – «IN MOD»; D6.1 – «IN MIN», C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.2	100.0	P	B	C	A	C
B1.1	80.0	P	B	C	B	C
C2.34	100.0	P	B	C	A	C
C3.2	50.0	P	B	C	B	C
E1.2	3000.0	P	A	C	A	C
E6.2	500.0	P	A	C	A	C
F3.247	100.0	P	B	C	A	C
X18	50.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	50	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	2	2	p	R
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	10	10	i	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Рединов К. А., Форманюк О. А., Панченко П. С. Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины // Бранта: сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции. – 2006. – Вып. 9. – С. 85-96.
2. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadorna ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Днепровском междуречье Украины / М. В. Яковлев, А. М. Гайдаш // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2015. – Вып. 18. – С. 118-128.

UA0000578

Сарата

(eng: Sarata)

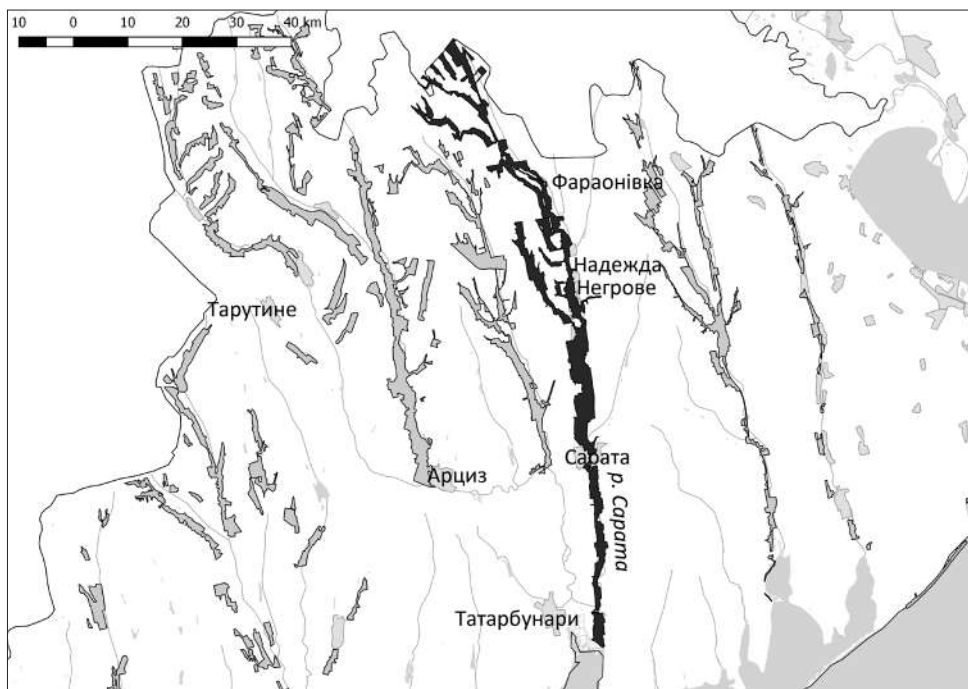
Розташування: Одеська область (Тарутинський, Татарбунарський, Саратський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 13118.43 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Grus grus*, *Ciconia nigra*, *Emys orbicularis* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, A2.2, E1.2, F3.247, C2.34, X18 – «IN MOD»; D6.1 – «IN MIN»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.32	50.0	P	B	C	B	C
C1.33	50.0	P	B	C	B	C
C2.34	200.0	P	B	C	A	C
C3.2	100.0	M			A	
D6.1	300.0	P	B	C	B	C
E1.2	3500.0	P	A	C	A	C
E6.2	2500.0	P	A	C	A	C
F3.247	300.0	P	B	C	A	C
X18	100.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>		c	5	39	i	V
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	70	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	r	1	1	p	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Рединов К. А., Форманюк О. А., Панченко П. С. Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины // Бранта: сборник трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вып. 9. – С. 85-96.
2. Яковлев М. Нові знахідки лелеки чорного *Ciconia nigra* в придунайському регіоні України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 397-398.

UA0000579

Басейн річки Мертвовод (eng: Metrrovod river basin)

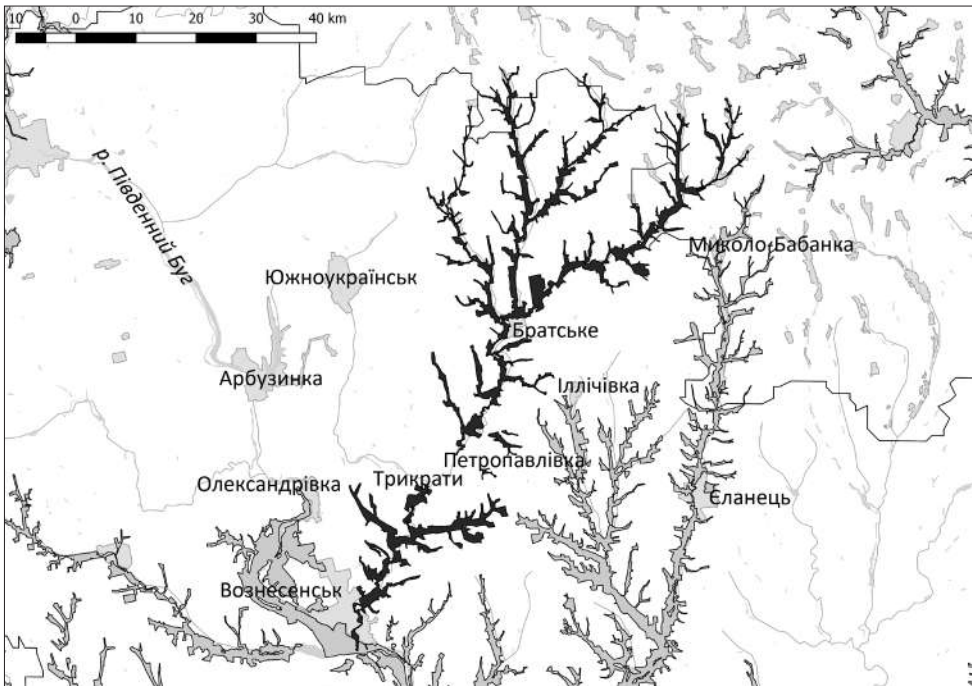
Розташування: Миколаївська область (Вознесенський, Братський райони), Кіровоградська область (Бобринецький, Новоукраїнський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 15980.36 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Buteo rufinus*, *Dianthus hypanicus* отримали статус «IN MOD», *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.27, C2.34, E6.2, F9.1, X18 – «IN MOD»; E3.4 – «IN MIN»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.27	10.0	M	B	C	B	C
C2.34	100.0	M	A	C	B	C
C3.2	100.0	M			A	
E1.11	250.0	M	A	C	A	C
E1.2	3200.0	M	A	C	A	C
E2.2	20.0	M	B	C	B	C
E3.4	60.0	M	B	C	B	C
E6.2	150.0	M	B	C	B	C
F3.247	700.0	M	A	C	A	C
F9.1	30.0	M	B	C	B	C
G1.11	10.0	M	B	C	B	C
G1.7	15.0	M	B	C	B	C
H3.1	250.0	M	A	C	A	C
X18	150.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	2	3	p	R
P	2073	<i>Dianthus hypanicus</i>		p	2000	10000	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	20	50	i	C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R

Автори: Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В.

Список літератури:

1. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
2. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – К., 2007. – 92 с.
3. Панчук О. С., Давиденко І. В., Бондарчук Ю. М. Спостереження тварин, які занесені до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 110-115.

UA0000580

Ардов (eng: Ardov)

Розташування: Закарпатська область (Берегівський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 30 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими вид *Bubo bubo* отримав статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.11, E1.2, F3.241, F3.247, G1.7, H2.5 – «IN MOD».

Пропонований сайт включає в себе реліктовий ксеротермний комплекс в урочищі «Ардов», основу якого формують термофільні низькорослі дубняки паннонського типу з відчутною домішкою видів лучно-степових угруповань, які є унікальними не тільки для України, а, як один із найпівнічніших у Центральній Європі осередків лісів подібного типу, мають загальноєвропейське значення. Окрім непересічної значущості біотопів, концентрації значного біорізноманіття, природний масив є одним з важливіших

геопросторових вузлів (ключових територій) Проектованої екомережі густонаселено-го та дуже освоєного району.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	0.5	P	A	C	A	C
E1.2	2.0	P	A	C	A	C
F3.241	5.0	P	A	C	B	C
G1.7	20.0	P	A	B	A	C
H2.5	0.5	P	A	C	A	C
H3.1	2.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	c	1	2	i	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Борсукевич Л. М., Дідух Я. П., Куземко А. А., Мойсієнко І. І., Онищенко В. А., Садогурська С. С., Чорней І. І., Кіш Р. Я. та ін. Національний каталог біотопів України. За ред. А. А. Куземко, Я. П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2018. – 442 с.
2. Вінніченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції. –Київ: Хімджест, 2006. – 176 с.
3. Кавурка В. В., Геряк Ю. М., Дем'яненко С. О., Заїка М. І., Назаров Н. В., Попов Г. В., Прохоров О. В., Новицький С. М. Нові знахідки павукоподібних (Arachnida), багатоніжок (Myriapoda) та комах (Insecta), занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ. Серія: «Conservation Biology in Ukraine», 2018. – Вип. 7 (1). – С. 276-302.
4. Кіш Р. Я., Андрик Є. Й., Мірутенко В. В. Біотопи Natura 2000 на Закарпатській низовині. – Ужгород: Мистецька лінія, 2006. – 64 с.
5. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова - Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
6. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха - Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.
7. Kuzemko A. A., Didukh Ya. P., Onyshchenko V. A., Kish R. Ya., Chorney I. I., Moysienko I. I., Vynokurov D. S. Habitats of Ukraine offered for inclusion in Resolution 4 of the Bern Convention // Save Plants for Earth's Future. Book of abstracts: 8th Planta Europa Conference (May 22-26, 2017, Kyiv, Ukraine) / Edited by Philippe Bardin, Erika Péntesné Kónya & Mykyta Peregryn. – Kyiv: Publisher Palyvoda A. V., 2017. – P. 61.
8. Onyshchenko V. A., Kolomyichuk V. P., Chorney I. I., Kish R. Ya. et al. Important Plant Areas of Ukraine / V. A. Onyshchenko (editor). – Kyiv: Alterpress, 2017. – 376 p.

UA0000581

Сілаш

(eng: Szilas)

Розташування: Закарпатська область (Берегівський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 109.53 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна. Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.3413, C3.4, C3.51, F3.241, G1.4115, G1.8, G1.A1 – «IN MOD»; D5.2 – «IN MIN».

Пропонований сайт репрезентує унікальні території транскордонного українсько-угорського заплавно-заболоченого лісового комплексу, де ще збереглися в'язово-ясеневі діброви, сформовані в умовах періодичного підтоплювання. Виняткову важливість представляють збережені в масиві залишки вільхово-ясенових лісів з переходом у чисті вільшняки, сьогодні майже зниклі в Паннонському регіоні України та контактуючі з ними середлісові болота і мочарі. Масив є значним осередком видового різноманіття, в т. ч. і рідкісних, занесених до Червоної книги України та до регіональ-

ного червоного списку видів. Лісове урочище є важливим геопросторовим вузлом (ключовою територією) екомережі в умовах освоєного та густонаселеного регіону. У цьому ракурсі масив набуває особливого значення, як частина транскордонного українсько-угорського природного об'єкта, угорська частина якого є охоронним об'єктом (protected landscape area) та формує один з небагатьох у Паннонському регіоні потужних вузлів сполучення екомережі України з екомережею Угорщини.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.3413	0.5	P	C	C	B	C
C3.4	0.1	M	C	C	B	C
C3.51	0.5	M	C	C	B	C
D5.2	7.0	P	A	C	A	C
G1.22	30.0	M	B	C	B	C
G1.41	5.0	M	C	C	C	B
G1.8	5.0	M	B	C	B	C
G1.A1	50.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		C/R/V/P
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	5	10	i	C

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Вінніченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції. – Київ: Хімджест, 2006. – 176 с.
2. Кіш Р. Я, Андрик Є. Й., Мірутенко В. В. Біотопи Natura 2000 на Закарпатській низовині. – Ужгород: Мистецька лінія, 2006. – 64 с.
3. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова - Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
4. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха - Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

UA0000582

Чернеча гора

(eng: Chernecha Hora)

Розташування: Закарпатська область (Мукачівський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 72 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна. Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.11, F3.241, F3.247, G1.7, H2.5 – «IN MOD».

Пропонований сайт включає в себе унікальний масив ксеротермного дубового лісу на Чернечій горі на пн. окоп. м. Мукачево, що є важливим осередком концентрації значного біорізноманіття, зокрема численних рідкісних видів, занесених до Червоної книги України (в першу чергу, чина трансильванська – тут єдиний локалітет в Україні!) та до регіонального червоного списку, значного ценотичного різноманіття та непересічної значимості біотопів. Характерним є високе видове різноманіття трав'яного покриву, а специфічне поєднання у покриві значного відсотку ксеротермофільних

видів та участь гірських (монтанних) та неморально-монтанних елементів вказує на флороісторичну цінність масиву як компактної зони взаємопроникнення (трансгресії) теплолюбної лісостепової (паннонської) та лісової гірської рослинності. Розташований у місці перетину гірських хребтових та річкових екокоридорів лісовий масив повинен розглядатися як один з важливіших геопросторових вузлів (ключових територій) Проєктованої екомережі та міграційного контакту між альпійським (вулканічне передгір'я Карпат) та паннонським біогеографічними районами.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.11	0.2	P	C	C	B	C
F3.241	3.0	P	B	C	B	C
G1.7	60.0	M	A	B	A	C
H2.5	0.5	P	B	C	B	C
H3.1	0.5	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	10	20	i
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	15	i

Автор: Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Вінченко Т. С. Рослини України під охороною Бернської конвенції. – Київ: Хімджест, 2006. – 176 с.
2. Кіш Р. Я., Андрик Є. Й., Мірутенко В. В. Біотопи Natura 2000 на Закарпатській низовині. – Ужгород: Мистецька лінія, 2006. – 64 с.
3. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
4. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

UA0000583

Долина річки Коропець (eng: Koropets river valley)

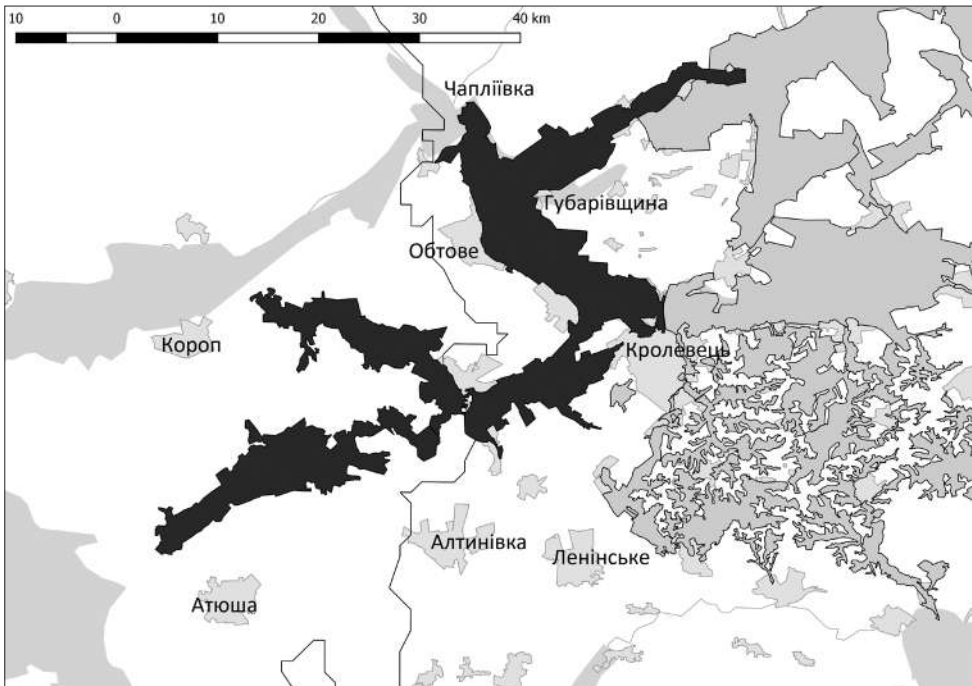
Розташування: Сумська область (Кролевецький, Шосткинський райони), Чернігівська область (Коропський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 18941.03 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* ssp. *hungarica* отримали статус «IN MOD»; *Jurinea cyanoides* – «IN MIN»; *Aegolius funereus* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Долина р. Коропець перетинає лівобережні тераси р. Десни. Доволі заболочена, значні площі на заболочених землях займають чагарники та ліси. Луки збереглися в місцях, де викошується або випасається. Територія також охоплює прилеглі ділянки поза межами долини. Тут переважають насадження сосни, але трапляються ліси і з природним складом – кленово-липово-дубові.

Територія має значну цінність для збереження птахів, зокрема, на лучних ділянках виявлено рідкісного птаха *Otis tarda*, а на лісових – *Aegolius funereus*.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa- tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	500.0	P	A	C	B	C
C1.223	400.0	P	A	C	B	C
C1.224	500.0	P	A	C	B	C
C1.32	250.0	P	A	C	B	C
C1.33	450.0	P	B	C	B	C
C1.3413	150.0	P	B	C	B	C
C2.33	50.0	P	A	C	A	C
C2.34	450.0	P	A	C	A	C
C3.51	350.0	P	A	C	A	C
D5.2	500.0	P	A	C	B	C
E1.9	300.0	P	A	C	A	C
E2.2	5600.0	P	A	B	A	C
F9.1	300.0	P	A	C	A	C
G1.11	940.0	P	A	C	A	C
G1.21	300.0	P	A	C	A	C
G1.22	3700.0	P	B	B	A	C
G1.51	200.0	P	A	C	A	C
G1.7	250.0	P	A	C	A	C
G3.E	15.0	P	A	C	B	C
X35	300.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		r	1	2	p	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	p	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p				R
B	A129	<i>Otis tarda</i>	yes	r	70	70	i	V
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		p				R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Казанник В. В. Спостереження на території Полісся та Лісостепу лівобережної України видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 303-320.
3. Книш М. П., Бугайов І. А., Малишок В. М. Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994-2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 98.

UA0000584

Долина річки Вир

(eng: Vyr river valley)

Розташування: Сумська область (Білопільський район)

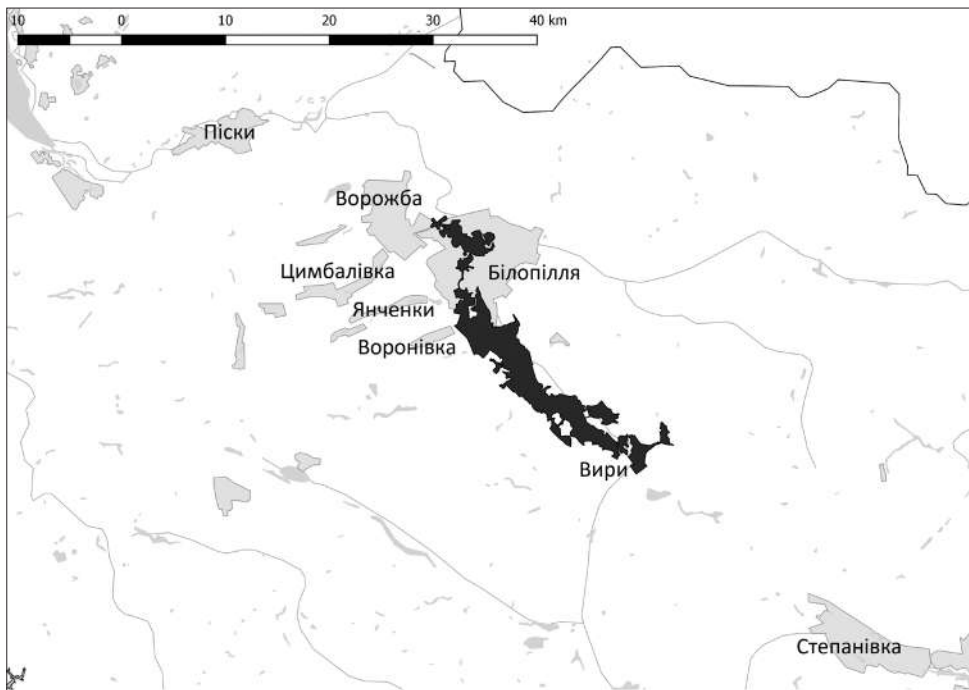
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 3025.53 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Triturus cristatus*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, G1.A4 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія є місцем гніздування багатьох рідкісних водних птахів та вирізняється значним багатством герпетофауни. Крім того, тут трапляється низка рідкісних видів комах.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	100.0	P	A	C	A	C
C1.223	150.0	P	A	C	B	C
C1.224	150.0	P	A	C	B	C
C1.32	100.0	P	B	C	B	C
C1.33	150.0	P	B	C	B	C
C2.34	120.0	P	A	C	A	C
C3.51	100.0	P	A	C	A	C
D5.2	50.0	P	B	C	B	C
E2.2	1500.0	P	A	B	A	C
F9.1	60.0	P	A	C	A	C
G1.11	20.0	P	A	C	B	C
G1.21	50.0	P	A	C	A	C
G1.22	50.0	P	A	C	A	C
G1.A4	50.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A021	<i>Botaurus stellaris</i>		r	2	5	i	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	15	p	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	2	3	i	R
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>	yes	p	10	20	i	C
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	1	7	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	1	i	V
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p	3	5	i	R
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	3	4	i	R
B	1060	<i>Lycaena dispar</i>	yes	p	50	100	i	C
P	1166	<i>Triturus cristatus</i>		p	10	20	i	R

Автори: Василюк О. В., Пархоменко В. В.

UA0000585

Запсілля

(eng: Zapsillia)

Розташування: Сумська область (Сумський, Краснопільський райони)

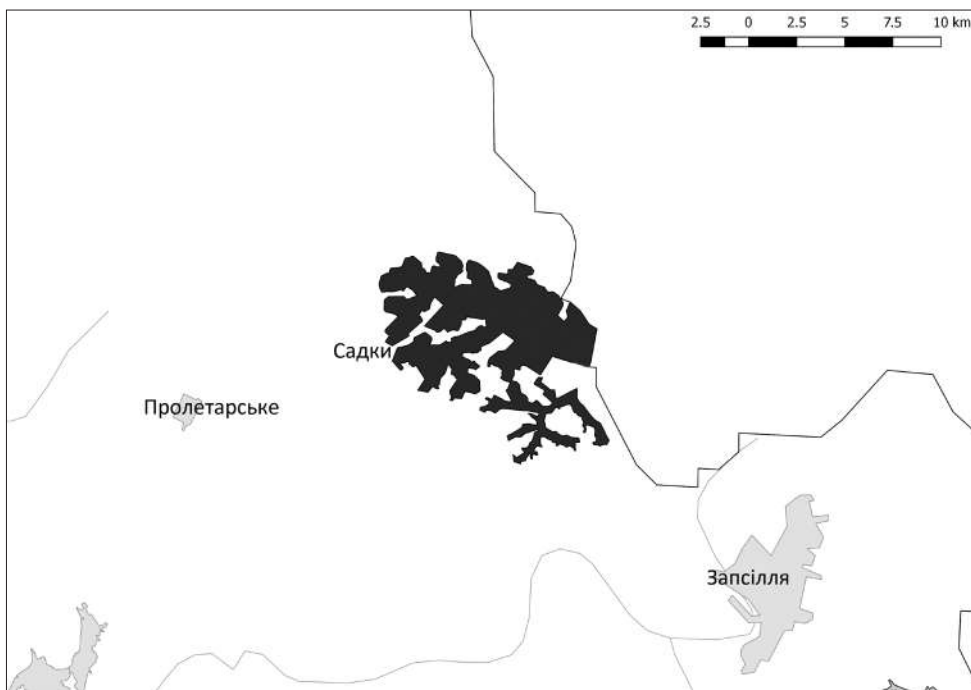
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 2164.01 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Circus pygargus*, *Pernis apivorus*, *Lanius minor*, *Grus grus*, *Phenagris nausithous* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2, G1.A4 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

На території збереглися степові та лучні ділянки на вапняках (тип Е 1.2) зі значним багатством ентомофауни. Окрім того, трапляються рідкісні види птахів та звірів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	20.0	P	A	B	A	C
C1.224	20.0	P	B	C	B	C
C1.32	20.0	P	A	C	B	C
C1.33	15.0	P	B	C	B	C
C2.34	10.0	P	B	C	B	C
E1.2	600.0	P	A	B	A	C
E2.2	400.0	P	A	C	A	C
F9.1	70.0	P	B	C	B	C
G1.21	100.0	P	A	C	B	C
G1.A4	100.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	5	p	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	p	V
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>	yes	p	1	1	i	V
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	1	7	i	R
I	6119	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	yes	p	10	30	i	C
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	2	3	i	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p	7	11	i	C
B	A339	<i>Lanius minor</i>		r	2	8	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p	10	15	i	C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>	yes	p	20	30	i	C
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>	yes	r	1	1	p	V
I	6179	<i>Phengaris nausithous</i>	yes	p	1	1	i	V

Автори: Пархоменко В. В., Василюк О. В.

Список літератури:

1. Пархоменко В. В. Знахідки комах, занесених до Червоної книги України, в Могрицькому ландшафтному заказнику (Сумська область) // Актуальні проблеми дослідження довкілля. – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2004. – С. 133-134.
2. Пархоменко В. В. Редкие насекомые заказника «Запселье» (Сумская область) // Екологічні дослідження у промислових регіонах України. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2005. – С. 121-122.

UA0000586

Колядинецький степ

(eng: Koliadynetskyi steppe)

Розташування: Сумська область (Липоводолинський район)

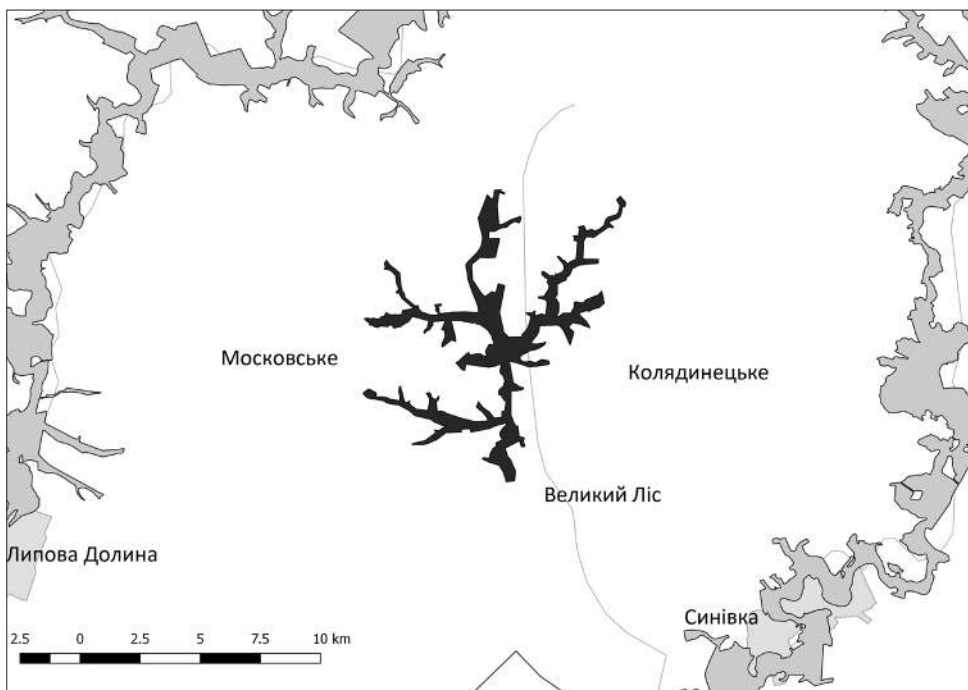
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 776.8 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emberiza hortulana*, *Luscinia svecica*, *Circus pygargus*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD», *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2, G1.A4 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

На території сайту збереглися лучно-степові ділянки зі значним багатством ентомофауни, низкою рідкісних видів птахів та звірів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	7.0	P	A	C	B	C
C1.223	5.0	P	A	C	A	C
C1.224	7.0	P	A	C	A	C
C1.32	7.0	P	B	C	B	C
C1.33	15.0	P	B	C	B	C
C2.34	10.0	P	A	C	A	C
C3.51	15.0	P	A	C	B	C
D5.2	12.0	P	B	C	B	C
E1.2	350.0	P	A	B	A	C
E2.2	140.0	P	A	C	A	C
F9.1	10.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	2	5	p	R
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	3	5	i	R
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	1	7	i	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		p	7	11	i	C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	3	4	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>	yes	p	10	20	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	i	V

Автори: Пархоменко В. В., Василюк О. В.

Список літератури:

1. *Статива А. І.* Зустрічі видів тварин, включених до iii видання Червоної книги України, на півночі Лівобережжя // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 282-293.
2. *Пархоменко В.* Кажани лісостепу Сумської області: давні вказівки та нові знахідки // *Theriologia Ukrainica*. – Т. 16. – 2018. – С. 127-139.

UA0000587

Штепівський степ

(eng: Shtepivskyi steppe)

Розташування: Сумська область (Лебединський, Білопільський райони)

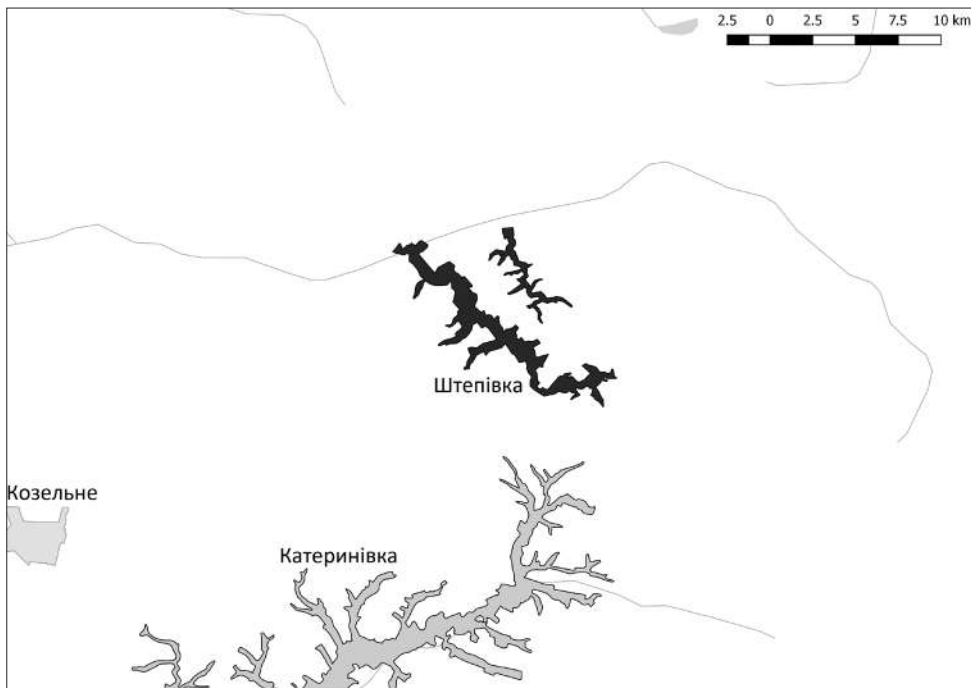
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 852.02 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими вид *Picus capus* отримав статус «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2, G1.A4 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія становить значну цінність – за рахунок збережених лучно-степових ділянок з багатою ентомо- та орнітофауною, зокрема низкою рідкісних видів, що знаходяться під охороною.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	25.0	P	A	C	B	C
C1.223	15.0	P	A	C	A	C
C1.224	30.0	P	A	C	A	C
C1.32	25.0	P	A	C	A	C
C1.33	20.0	P	A	C	B	C
C2.34	40.0	P	A	C	B	C
C3.51	30.0	P	B	C	B	C
D5.2	50.0	P	A	C	C	C
E1.2	255.0	P	A	B	A	C
E2.2	170.0	P	B	B	B	C
F9.1	15.0	P	A	C	B	C
G1.11	20.0	P	A	C	A	C
G1.A4	40.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	1	10	i	C
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	2	5	i	R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		c	3	4	i	R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

UA0000588

Річки Есмань і Клевань

(eng: Esman and Klevan rivers)

Розташування: Сумська область (Глухівський, Путивльський райони)

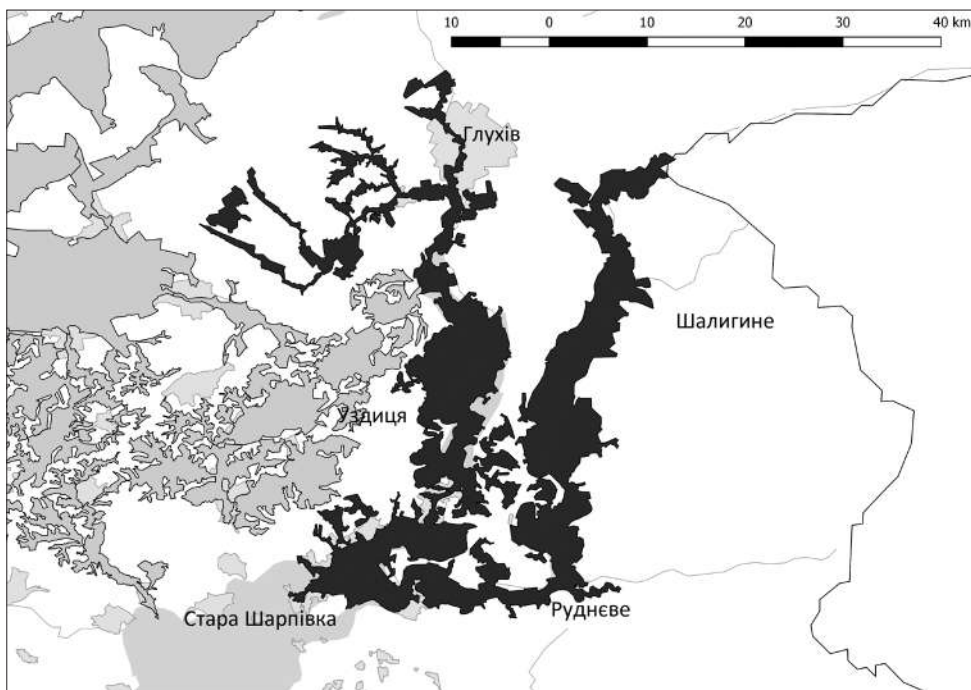
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 23897.76 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Luscinia svecica*, *Buteo rufinus*, *Circus pygargus*, *Iris aphylla* ssp. *hungarica* отримали статус «IN MOD»; *Alcedo atthis*, *Picus canus*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія охоплює природні ділянки широкої долини р. Клевень і її притоки р. Есмань з лісами вздовж яруно балкової мережі. Тут зосереджена низка об'єктів природно-заповідного фонду. Долини річок вкриті комплексом лучної, болотної, чагарникової рос-

линності, добре представлені притерасні вільхові ліси. На терасах долини Клевені збереглися ділянки лісів із природним складом деревостану, зокрема і світлі діброви. Територія є місцем гніздування низки водних птахів. Особливу цінність також мають і лучні ділянки, на яких відмічено раритетні види тварин.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	550.0	P	A	C	B	C
C1.223	250.0	P	A	C	B	C
C1.224	200.0	P	A	C	A	C
C1.32	300.0	P	A	C	A	C
C1.33	450.0	P	A	C	A	C
C1.3413	50.0	P	A	C	B	C
C2.34	500.0	P	A	C	A	C
C3.51	200.0	P	A	C	B	C
D5.2	350.0	P	B	C	B	C
E1.9	2300.0	P	A	C	A	C
E2.2	2200.0	P	A	C	A	C
F9.1	450.0	P	A	C	B	C
G1.11	1100.0	P	B	C	B	C
G1.21	500.0	P	A	C	A	C
G1.22	880.0	P	A	C	A	C
G1.51	900.0	P	A	C	A	C
G1.7	3550.0	P	A	C	A	C
G3.E	1100.0	P	A	C	B	C
X35	400.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	3	4	p	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	5	10	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	2	3	i	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	2	p	R
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	10	20	p	C
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	5	10	p	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олена із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
3. Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
4. Казанник В. В. Спостереження на території Полісся та Лісостепу лівобережної України видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7. – Київ, 2018. – Т. 1. – С. 303-320.

UA0000589

Болота довкола Деснянського біосферного резервату

(eng: Swamps of Desnianskyi biospheral reserve)

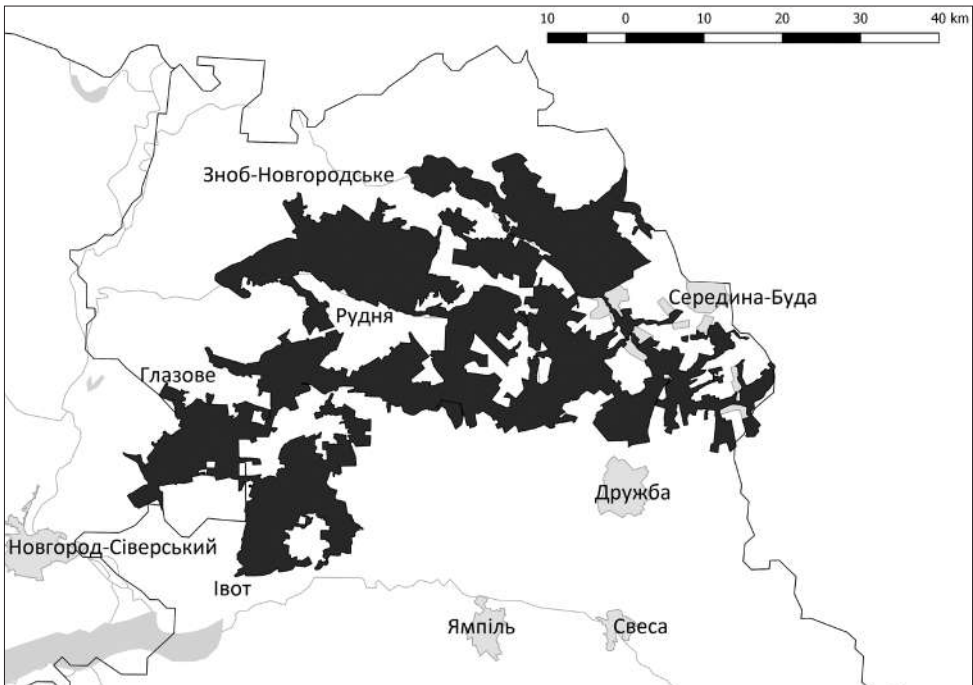
Розташування: Сумська область (Шосткинський, Ямпільський, Середино-Будський райони), Чернігівська область (Новгород-Сіверський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 52300.26 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Luscinia svecica*, *Buteo rufinus*, *Circus pygargus*, *Caprimulgus europaeus*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus*, *Iris aphylla* ssp. *hungarica* отримали статус «IN MOD»; *Anser erythropus* – «SR». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та осели-

щам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Ділянка включає в себе заболочені долини річок, що стікають з відрогів Середньоруської височини та Придеснянського лесового плато. У рослинному їх покриві значну частину складають евтрофні болота, здебільшого осушені, але такі, що відновлюються. Тому тут добре представлені зарості болотного різнотрав'я, чагарникові угруповання верби попелястої, невеличкі ділянки вільхових та осикових лісів. Подекуди збереглися дубові та ясенново-дубові деревостани. Особливу цінність являє ділянка давньольодовикової прохідної долини між річками Бобрик та Знобівка на південь від м. Середина-Буда, а також верхів'я річок – притоків Снові.

Територія сайту вирізняється значним багатством флори, ентомо- та орнітофауни, у тому числі наявністю низки рідкісних видів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	800.0	P	A	C	A	C
C1.223	200.0	P	A	C	B	C
C1.224	150.0	P	A	C	B	C
C1.32	350.0	P	A	C	B	C
C1.33	1050.0	P	B	C	B	C
C1.3413	600.0	P	A	C	A	C
C2.33	350.0	P	A	C	B	C
C2.34	450.0	P	A	C	A	C
C3.51	500.0	P	A	C	B	C
D5.2	10400.0	P	A	B	A	C
E1.9	1700.0	P	A	C	A	C
E2.2	2600.0	P	A	C	A	C
F9.1	1350.0	P	A	C	A	C
G1.11	2300.0	M	A	C	A	C
G1.21	2000.0	P	A	C	A	C
G1.22	7850.0	P	A	B	B	C
G1.51	1800.0	P	A	C	A	C
G1.7	2550.0	P	A	C	B	C
G3.E	550.0	P	A	C	A	C
X35	2600.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				R
B	A042	<i>Anser erythropus</i>		r	5	15	i	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	50	60	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	2	4	p	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	2	3	p	R
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p				R
B	A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>		r	1	1	p	V
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	1	3	p	V
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	1	2	p	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

- 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
- Екологічна мережа Новгород-Сіверського Полісся / Панченко С. М., Андрієнко Т. Л., Гаврись Г. Г., Кузьменко Ю. В. – Суми: Університетська книга, 2003. – 92 с.
- Казанник В. В. Спостереження на території Полісся та Лісостепу лівобережної України видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7. – Київ, 2018. – Т. 1. – С. 303-320.
- Книш М. П., Бугайов І. А., Малишок В. М. Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994-2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 98.
- Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
- Пархоменко В. В., Геряк Ю. М. Лускокрилі надродина Noctuoidea (Insecta, Lepidoptera) національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» // Збірник наукових праць Луганського природного заповідника. – Луганськ, 2011. – С. 154-175.
- Пархоменко В. В. Фауна та екологія булавовусих лускокрилих (Lepidoptera, Rhopalocera) Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» та його околиць (Сумська обл.) // Известия Харьковско-го энтомологического общества. – Т. 14, вып. 1-2. – Харьков, 2006. – С. 129-136.

UA0000590

Відроги Середньоруської височини (eng: Spurs of the Central Russian Upland)

Розташування: Сумська область (Роменський, Недригайлівський, Конотопський райони), Чернігівська область (Талалаївський, Бахмацький райони)

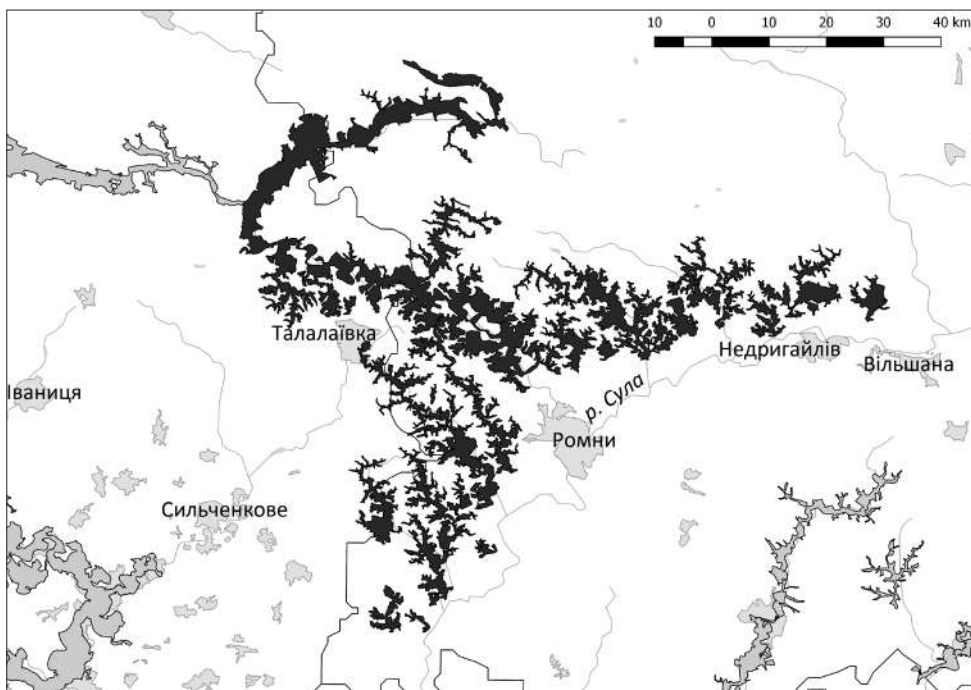
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 46960.73 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Lanius minor*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія охоплює ділянки з природним рослинним покривом здебільшого басейну р. Сула в її верхній течії. Тут зосереджена низка невеликих за площею природно-заповідних територій. Рослинний покрив різноманітний – тут і типові для краю кле-

ново-липово-дубові ліси, де трапляється на східній межі ареалу черешня пташина, проліска дволиста, ріст порожнистий. По схилах балок збереглися остепнені луки з елементами степової флори. Долини річок глибокі, заболочені.

Сайт охоплює значну площу особливо цінних лучно-степових ділянок, на яких збереглися рідкісні види флори та фауни.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	1500.0	P	A	C	A	C
C1.224	2100.0	P	A	C	A	C
C1.32	1800.0	P	A	C	A	C
C1.33	2300.0	P	A	C	B	C
C2.34	1100.0	P	A	C	A	C
E2.2	4690.0	P	A	B	A	C
F9.1	2345.0	P	A	C	A	C
G1.21	2000.0	P	A	C	A	C
G1.7	7000.0	P	A	B	B	C
G1.A4	14000.0	P	A	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	50	70	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p				C
B	A038	<i>Cygnus cygnus</i>		r	2	3	p	V
B	A027	<i>Egretta alba</i>		r	30	50	p	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	r	3	4	p	R
P	1805	<i>Jurinea cyanooides</i>		p				R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	30	50	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
P	4110	<i>Pulsatilla pratensis ssp. hungarica</i>		p				R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олена із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
3. Грищенко В. М., Яблонівська-Грищенко Є. Д., Сулима К. К. До орнітофауни середньої течії Сули // Беркут, 2004. – Т. 1, вип. 13 (1). – С. 23-25.
4. Dvirna T. S. Distribution of selected invasive plant species in the Romensko-Poltavsky Geobotanical District (Ukraine) // Biodiv. Res. Conserv. – 2015. – Vol. 40 – P. 37-47.
5. Двирна Т. С. Адвентивная фракция флоры Роменско-Полтавского геоботанического округа: анализ и конспект // Фиторазнообразие Восточной Европы – 2014. – Т. VIII (1). – С. 4-19.
6. Книш М. П., Бугайов І. А., Малишок В. М. Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994–2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 92-99.
7. Шешурак П. Н., Вобленко А. С., Кавурка В. В., Берест З. Л., Назаров Н. В. Беспозвоночные, внесённые в Красную книгу Украины, встречающиеся на территории Черниговской области // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 367-381.

UA0000591

Верхньоесманський (eng: Verhnioesmanskyi)

Розташування: Сумська область (Шосткинський, Кролевецький, Глухівський райони)

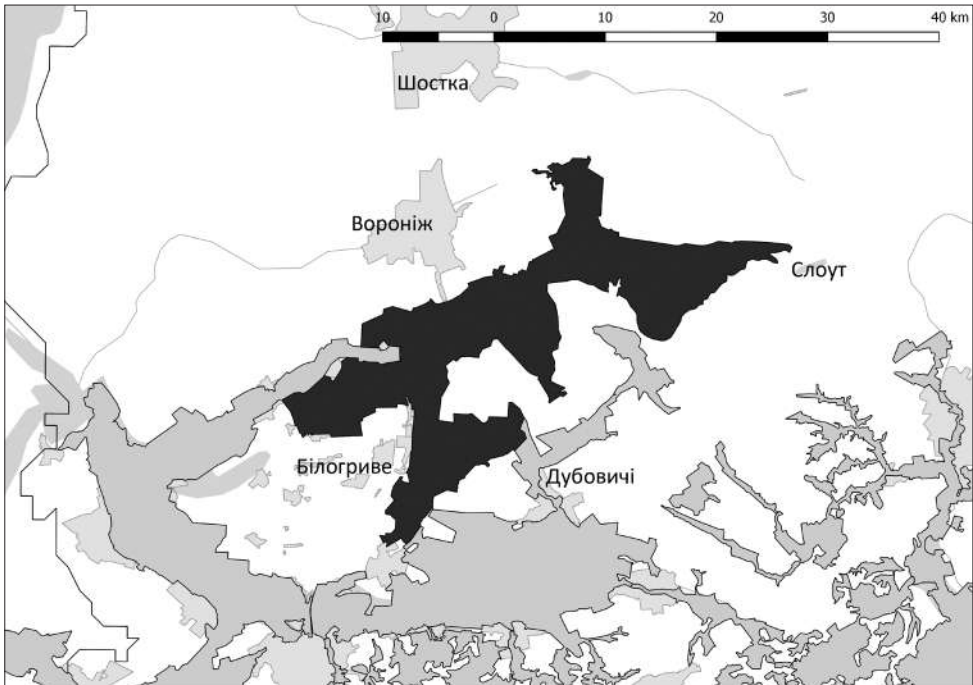
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 14049.41 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla ssp. hungarica*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD»; *Jurinea cyanoides* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Територія включає в себе долину та прилеглі вододіли вздовж річок Есмань та Реть. Тут переважають поліські ландшафти на межі з відрогами Середньоруської висо-

чини. У рослинному покриві переважають ліси. Більшість із них являють собою насадження сосни, але трапляються і широколистяні ліси, зокрема світлі термофільні діброви, яких тут зосереджені найбільші площі в межах Сумської області. Долини річок заболочені.

Сайт включає значні ділянки заплавлених лук зі значним багатством флори та фауни, серед яких виявлено низку раритетних видів.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
C1.223	280.0	P	A	C	B	C
C1.224	100.0	P	A	C	A	C
C1.32	200.0	P	A	C	B	C
C1.33	250.0	P	A	C	A	C
C1.3413	250.0	P	A	C	A	C
C2.33	250.0	P	A	C	A	C
C2.34	300.0	P	B	C	B	C
C3.51	180.0	P	A	C	B	C
D5.2	340.0	P	A	C	A	C
E1.9	1400.0	P	A	B	A	C
E2.2	1400.0	P	A	B	A	C
F9.1	280.0	P	A	C	A	C
G1.11	750.0	P	A	C	B	C
G1.21	500.0	P	A	C	A	C
G1.22	700.0	P	A	C	B	C
G1.51	700.0	P	A	C	A	C
G1.7	2100.0	P	A	C	A	C
G3.E	700.0	P	A	C	A	C
X35	450.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
P	1939	<i>Agrimonia pilosa</i>		p			R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	10	20	C
B	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	yes	r	1	3	R
I	4030	<i>Colias myrmidone</i>		p			R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A122	<i>Crex crex</i>		r			p	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p				R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	2	3	i	V
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
P	1477	<i>Pulsatilla patens</i>		r				R

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.

UA0000592

Середня частина басейну річки Ворскла (eng: Middle part of Vorskla river basin)

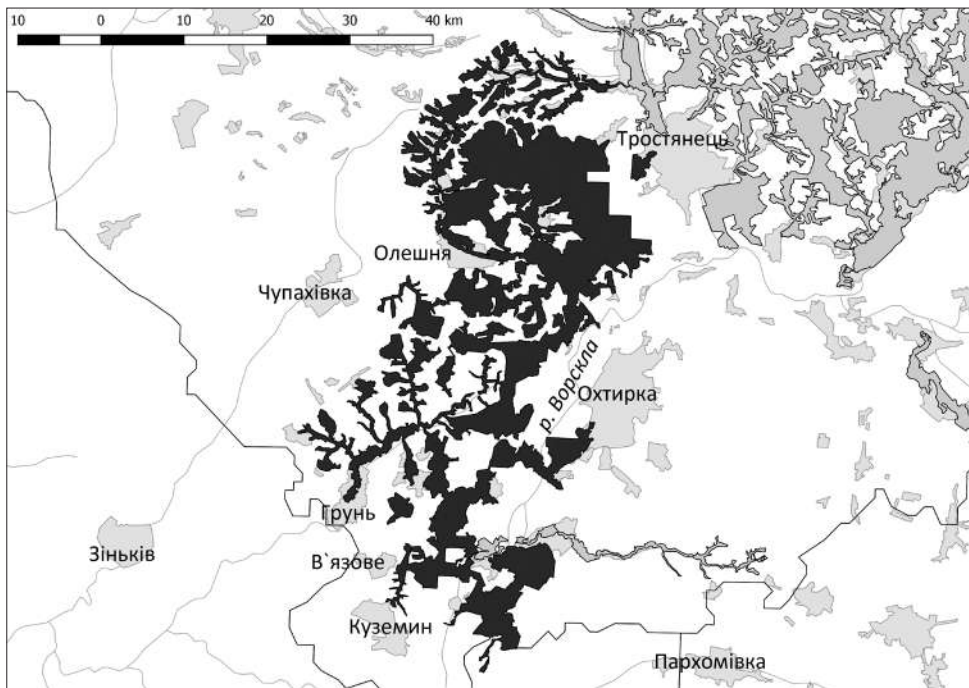
Розташування: Сумська область (Тростянецький, Охтирський райони), Полтавська область (Котелевський район)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 32693.72 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla* ssp. *hungarica*, *Hieraaetus pennatus*, *Grus grus*, *Aquila pomarina*, *Circus pygargus*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD»; *Jurinea cyanooides*, *Emys orbicularis*, *Alcedo atthis*, *Circaetus gallicus* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт. Охоплює значні лучно-степові ділянки, на яких виявлено рідкісні види рослин та тварин.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	1000.0	P	A	C	A	C
C1.32	600.0	P	A	C	A	C
C1.33	1300.0	P	B	C	B	C
C2.34	1500.0	P	A	C	B	C
E2.2	800.0	P	A	C	C	C
E3.4	1200.0	P	A	C	B	C
F9.1	750.0	P	A	C	A	C
G1.22	750.0	P	A	C	A	C
G1.7	750.0	P	A	C	A	C
G1.A4	9600.0	P	A	B	A	C
X35	300.0	P	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
P	1617	<i>Angelica palustris</i>		p				V
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>		c	2	2	i	R
B	A084	<i>Circus pygargus</i>		r	1	2	p	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R
B	A122	<i>Crex crex</i>		r	2	5	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>		r	2	6	1	R
B	A127	<i>Grus grus</i>		c	35	100	1	R
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>		c	2	3	i	R
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>		r	2	4	i	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p				R
P	1805	<i>Jurinea cyanooides</i>		p				R
B	A338	<i>Lanius collurio</i>		r	10	25	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A229	<i>Alcedo atthis</i>		r	4	6	p	C
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	20	30	p	C
F	1149	<i>Cobitis taenia</i>		p	50	200	i	C
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	1	5	i	C
F	5339	<i>Rhodeus amarus</i>		p	100	1000	i	C

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В., Куцоконь Ю. К., Романь А. М., Щербатюк М. М., Вітер С. Г.

Список літератури:

1. 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
2. Василюк О. В., Прекрасна Є. П., Костюшин В. А. Досвід 10-річного моніторингу поширення жука-олень із залученням пересічних осіб // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ: Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України, 2018. – С. 62-66.
3. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України у Сумській області // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 140-141.
4. Скляр О. Ю., Книш М. П., Дугіна О. М. Зустрічі видів тварин, занесених до Червоної книги України, у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку (Сумська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 258-269.

UA0000593

Межиріччя річок Сейм, Клевань і Реть

(eng: The area between Seym,
Klevan and Ret rivers)

Розташування: Сумська область (Кролевецький, Глухівський, Путивльський райони)

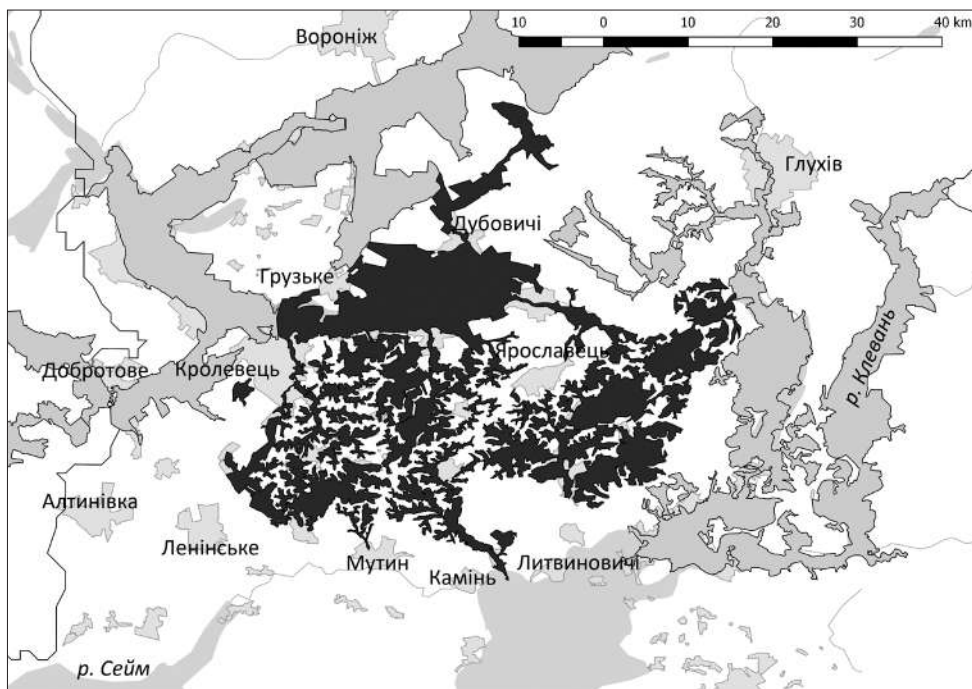
Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 32978.04 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Circus pygargus*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33 – «IN MOD»; C2.34, F9.1, G1.21 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Включає цінні лучні ділянки, на яких виявлено низку рідкісних видів тварин.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.224	500.0	P	A	C	A	C
C1.32	1050.0	P	A	C	A	C
C1.33	1500.0	P	A	C	A	C
C2.34	1645.0	P	A	C	B	C
E2.2	3290.0	P	A	C	A	C
F9.1	950.0	P	A	C	B	C
G1.21	1500.0	P	A	C	A	C
G1.7	4900.0	P	A	C	A	C
G1.A4	9800.0	P	A	B	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		r	30	50	p	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	1	2	p	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	1	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	30	i	C
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
I	1060	<i>Lycaena dispar</i>		p				R
B	A094	<i>Pandion haliaetus</i>	yes	c	1	2	i	V

Автори: Василюк О. В., Панченко С. М., Пархоменко В. В.

Список літератури:

- 50 рідкісних рослин Сумщини. Атлас-довідник / С. Панченко, В. Іванець. – Чернівці, 2019. – 64 с.
- Грищенко В. Н. Матеріали по орнітофауне Сумського Посейм'я // Авифауна України, 2002. – №2. – С. 1-8.
- Книш М. П., Бугайов І. А., Малишок В. М. Спостереження птахів Червоної книги України у Сумській області в 1994-2006 рр. // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 98.
- Скляр О. Ю., Книш М. П., Дугіна О. М. Зустрічі видів тварин, занесених до Червоної книги України, у регіоні розташування Гетьманського національного природного парку (Сумська область) // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 258-269.

UA0000594

Чага

(eng: Chaga)

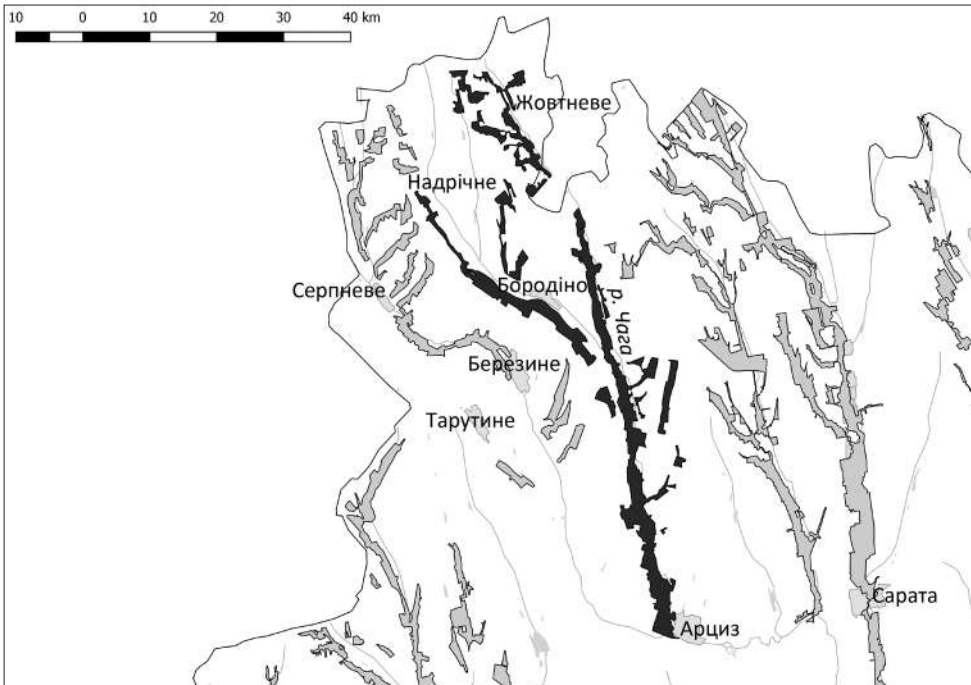
Розташування: Одеська область (Тарутинський, Арцизький райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 12184.82 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Ciconia nigra*, *Tadorna ferruginea* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.34	200.0	P	B	C	A	C
E1.2	3000.0	P	A	C	A	C
E6.2	600.0	P	B	C	A	C
F3.247	100.0	P	B	C	A	C
X18	50.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	3	i	V
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	8	8	i	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadorna ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Дне-стровском междуречье Украины // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологи-ческой станции, 2015. – Вып. 18. – С. 118-128.

UA0000595

Когильник

(eng: Kohylnyk)

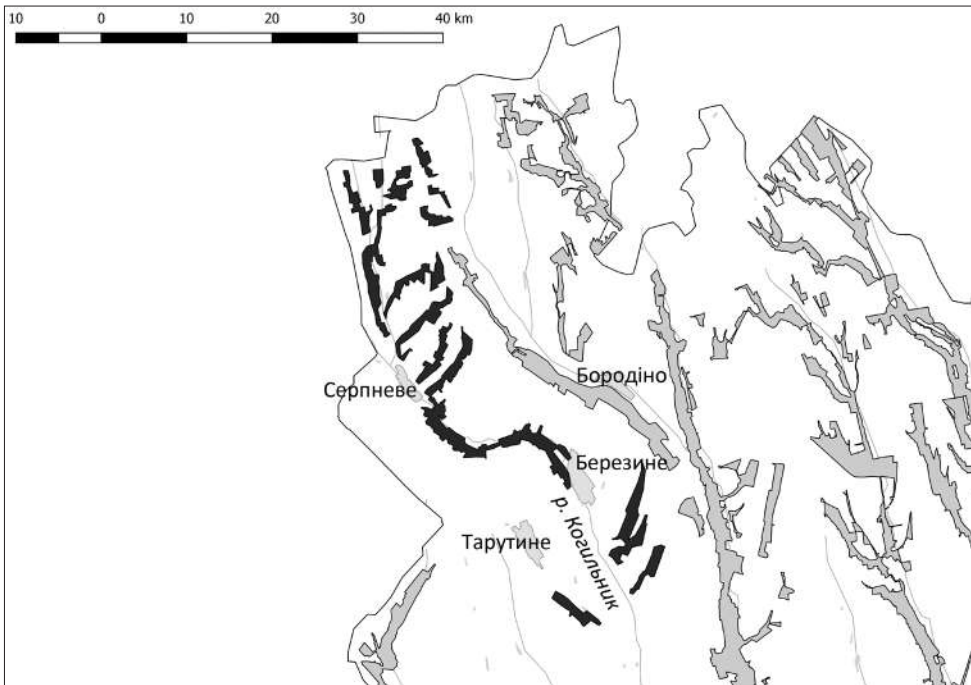
Розташування: Одеська область (Тарутинський район)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 6378.84 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Aquila pomarina*, *Coenagrion ornatum* отримали статус «IN MOD». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C2.34	10.0	P	A	C	A	C
C3.2	10.0	M			A	
E1.2	2500.0	P	A	C	A	C
F3.247	300.0	P	B	C	A	C
X18	100.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i	R
I	4045	<i>Coenagrion ornatum</i>		p				R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Стригунов В. І., Ветров В. В., Милобог Ю. В. Поширення підорлика малого, *Aquila pomarina* C.L. Brehm, на півдні України // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 365-366.

UA0000596

Кучурган

(eng: Kuchurhan)

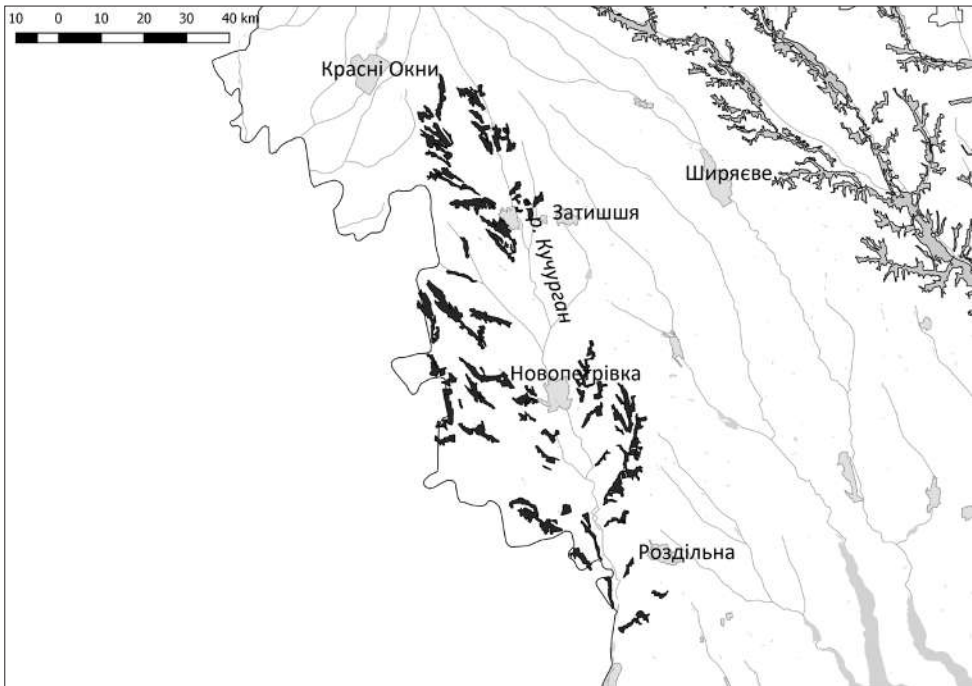
Розташування: Одеська область (Роздільнянський, Великомихайлівський, Фрунзівський, Красноокнянський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 21487.45 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Plegadis falcinellus*, *Falco cherrug*, *Grus grus*, *Hieraaetus pennatus*, *Aquila pomarina*, *Circaetus gallicus*, *Ciconia nigra*, *Himantopus himantopus*, *Buteo rufinus*, *Luscinia svecica* отримали статус «IN MOD»; *Pernis apivorus*, *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ»; E3.4 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.33	50.0	P	B	C	B	C
C2.34	50.0	P	A	C	A	C
C3.2	50.0	M			A	
E1.2	7000.0	P	A	C	A	C
E3.4	200.0	P	A	C	A	C
F3.247	300.0	P	B	C	A	C
G1.A1	400.0	P	B	C	B	C
G1.A4	20.0	P	B	C	B	C
X18	100.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	3	3	i	R
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	30	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	i	V
P	2287	<i>Colchicum fominii</i>		p	20	100	i	R
B	A122	<i>Crex crex</i>	yes	c	3	3	i	R
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	w	1	2	p	V
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>	yes	w	1	1	i	R
B	A127	<i>Grus grus</i>	yes	c	7	26	i	R
B	A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	yes	c	1	2	i	V
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	yes	c	1	2	i	R
B	A131	<i>Himantopus himantopus</i>		r	1	2	p	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A272	<i>Luscinia svecica</i>		r	10	10	i	R
M	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p	2	3	i	R
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	2	p	R
B	A034	<i>Platalea leucorodia</i>	yes	r	1	2	p	V
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>		r	9	9	i	R
B	A032	<i>Plegadis falcinellus</i>		c	34	34	i	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. *Архипов А. М.* Встречи редких и малочисленных видов птиц на Кучурганском водохранилище и в его окрестностях в 1997–2002 гг. // *Авіфауна України*. – 2002. – Вип. 2 – С. 42-45.
2. *Архипов А. М., Фесенко Г. В.* Сведения о наблюдениях за редкими птицами в районе Кучурганского лимана // *Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции*. 8. – 2005. – С. 7-15.
3. *Архипов А. М.* Варакушка – новый гнездящийся вид Кучурганского водохранилища // *Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции*. – 2001. – Вип. 4. – С. 120-121.
4. *Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М.* Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // *Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine»*. – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
5. *Архипов О. М.* Спостереження рідкісних видів птахів у деяких районах Одеської області у 2004-2007 рр. // *Знахідки тварин Червоної книги України*. – Київ, 2008. – С. 5-8.
6. *Попова О. М.* Результати інвентаризації природно-заповідного фонду Одеської області. I. Території загальнодерж. значення / *О. М. Попова, В. П. Стойловський, В. О. Кузнецов* // *Заповідна справа в Україні*, 2005. – Т. 11. – Вип. 2. – С. 50-53.

UA0000597

Південнобесарабський (eng: Pivdennobesarabskyi)

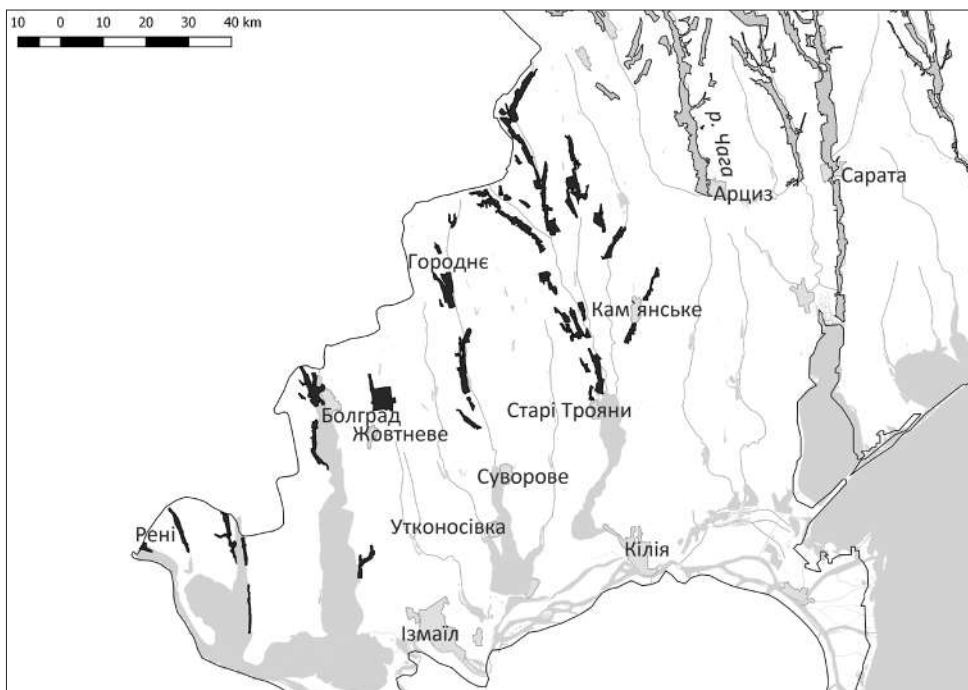
Розташування: Одеська область (Ізмаїльський, Ренійський, Кілійський, Арцизький, Болградський, Тарутинський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 16047.31 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Falco cherrug*, *Buteo rufinus* отримали статус «IN MOD»; *Tadorna ferruginea* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C2.34, E1.2, F3.247, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.33	50.0	P	B	C	B	C
C2.34	100.0	P	A	C	A	C
C3.2	50.0	M			A	
E1.2	5000.0	P	A	C	A	C
E6.2	300.0	P	B	C	A	C
F3.247	300.0	P	B	C	A	C
X18	100.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1188	<i>Bombina bombina</i>		p	10	20	i	C
B	A403	<i>Buteo rufinus</i>	yes	r	1	1	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	20	50	i	C
B	A511	<i>Falco cherrug</i>	yes	w	1	2	i	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
B	A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	yes	r	5	33	i	R

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Архипов А. М. Встречи редких и малочисленных видов птиц на Кучугранском водохранилище и в его окрестностях в 1997–2002 гг. // Авіфауна України, 2002. – Вип. 2 – С. 42–45.
2. Архипов А. М., Фесенко Г. В. Сведения о наблюдениях за редкими птицами в районе Кучугранского лимана // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2005. – № 8. – С. 7–15.
3. Яковлев М. В., Гайдаш А. М. Распространение огаря (*Tadorna ferruginea* Pallas 1764) в Дунай-Днепровском междуречье Украины // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2015. – Вип. 18. – С. 118–128.

UA0000598

Велика Вись

(eng: Velyka Vys)

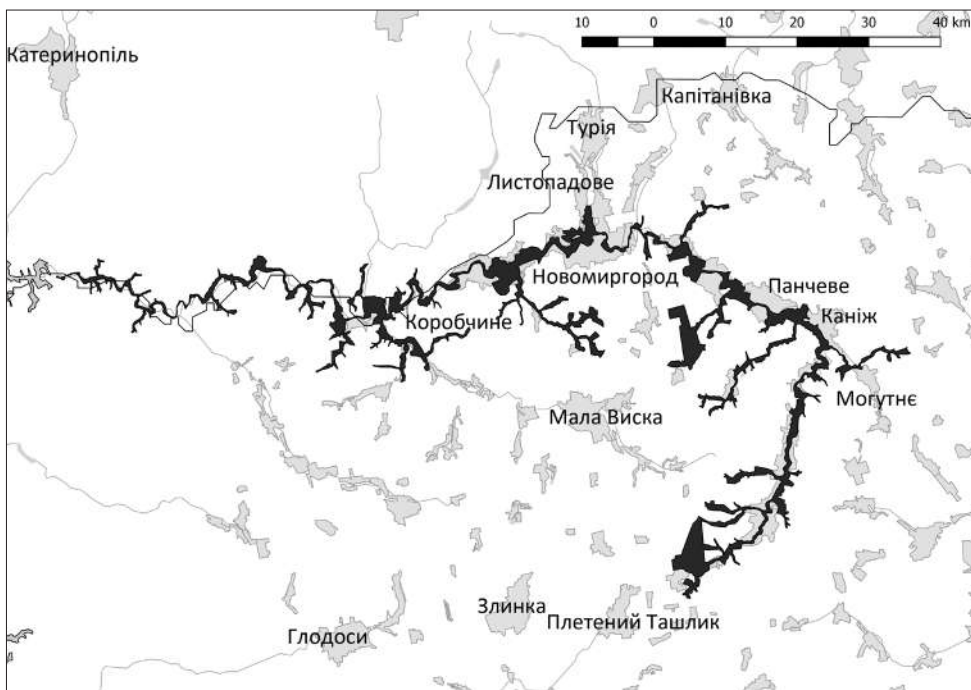
Розташування: Кіровоградська область (Новоархангельський, Новомиргородський, Маловисківський, Кіровоградський райони), Черкаська область (Шполянський, Катеринопільський, Тальнівський райони)

Біогеографічний регіон: Континентальний

Площа: 14320.26 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Iris aphylla ssp. hungarica*, *Aquila pomarina*, *Aquila heliaca*, *Hieraaetus pennatus* отримали статус «IN MOD»; *Emys orbicularis* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.32, C1.33, E1.2, F3.247, G1.A4, X18 – «IN MOD»; C3.2 – «IN MAJ»; C2.34 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	50.0	P	A	C	A	C
C1.32	50.0	P	A	C	B	C
C1.33	50.0	P	B	C	B	C
C2.34	500.0	P	A	C	A	C
C3.2	500.0	M			A	
E1.11	50.0	P	B	C	B	C
E1.2	3000.0	P	A	C	A	C
E3.4	800.0	P	A	C	A	C
F3.247	300.0	P	B	C	A	C
G1.A1	400.0	P	B	C	B	C
G1.A4	20.0	P	B	C	B	C
X18	100.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A404	<i>Aquila heliaca</i>		r	1	2	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>		c	2	3	i	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	40	80	i	C
B	A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>		r	1	2	p	R
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>		p	100	1000	i	R
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C

Автор: Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Шевцов А. О. Знахідки рідкісних видів птахів на території Кіровоградської області у 2009-2017 рр // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 362-366.

UA0000599

Ботар

(eng: Botar)

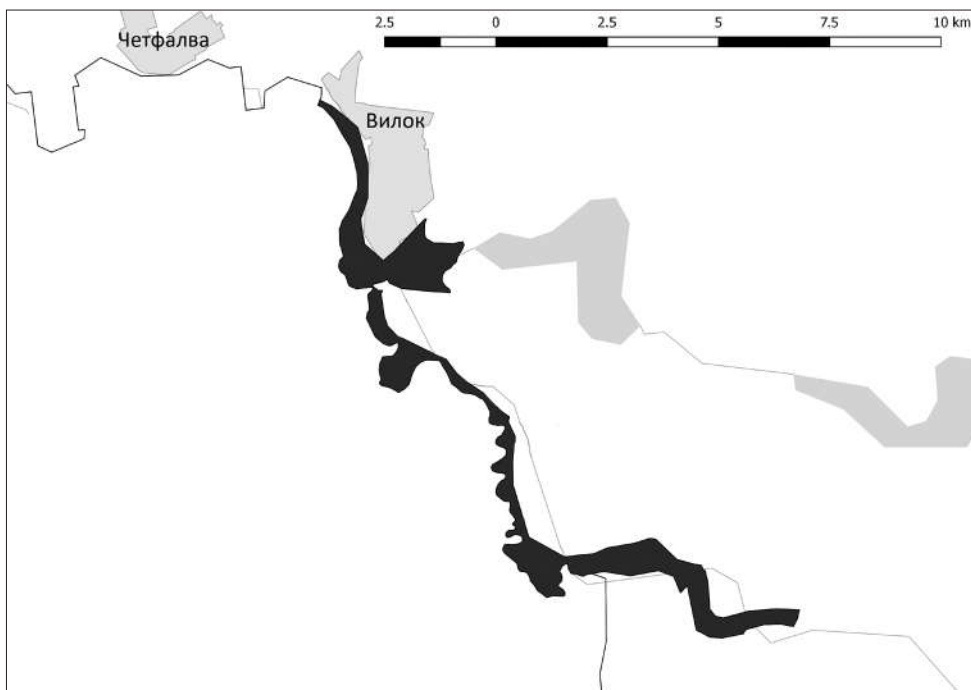
Розташування: Закарпатська область (Виноградівський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 453.56 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Emys orbicularis*, *Eleocharis carniolica*, *Circus pygargus*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD», *Triturus dobrogicus*, *Lutra lutra* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E3.4, F3.241, G1.11, G1.21, C3.4, C3.51, C1.222, C1.25, C1.33 – «IN MOD»; D5.2, C1.32 – «IN MIN». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає в себе заплаву в пониззі р. Тиса на угорсько-українсько-му транскордонні та заплаву в гирлі і пониззі р. Ботар, де збереглися одна з останніх ділянок у Паннонському регіоні України неканалізованого природного русла малої річки та її заплавної комплекс

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	5.0	P	B	C	A	C
C1.223	5.0	P	B	C	B	C
C1.224	1.0	P	C	C	B	C
C1.225	3.0	P	B	C	B	C
C1.25	0.2	P	C	C	A	C
C1.32	10.0	P	B	C	B	C
C1.33	15.0	P	B	C	B	C
C3.4	5.0	P	B	C	B	C
C3.51	6.0	P	B	C	A	C
D5.2	15.0	P	A	C	A	C
E3.4	30.0	P	A	B	A	C
G1.11	60.0	P	A	C	A	C
G1.21	5.0	P	C	C	M	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	p	V
B	A084	<i>Circus pygargus</i>	yes	r	1	1	p	R
P	1898	<i>Eleocharis camiolica</i>		p				R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	5	10	i	C
B	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p				R
A	1993	<i>Triturus dobrogicus</i>		p	10	20	i	V

Автори: Кіш Р. Я., Некрасова О. Д., Станкевич-Волосянчук О. І.

Список літератури:

1. Біорізноманіття території межиріччя Тиса-Тур: оцінка сучасного стану та заходи зі збереження / за ред. Кіша Р. Я., Афанасьєва С. О., Станкевич О. І. – Ужгород: ТОВ «Рік-У», 2017. – 172 с.
2. Кіш Р. Я., Андрик Є. Й., Мірутенко В. В. Біотопи Natura 2000 на Закарпатській низовині. – Ужгород: Мистецька лінія, 2006. – 64 с.
3. Станкевич-Волосянчук О. І. Реєстрації «червонокнижних» птахів (Aves), ссавців (Mammalia) та амфібій (Amphibia) у Закарпатті та на Одещині // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 276-277.
4. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
5. Червона книга України. Рослинний світ / За ред. Я.П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

UA0000600

Вознесенське Побужжя

(eng: Voznesenske Pobuzhzhia)

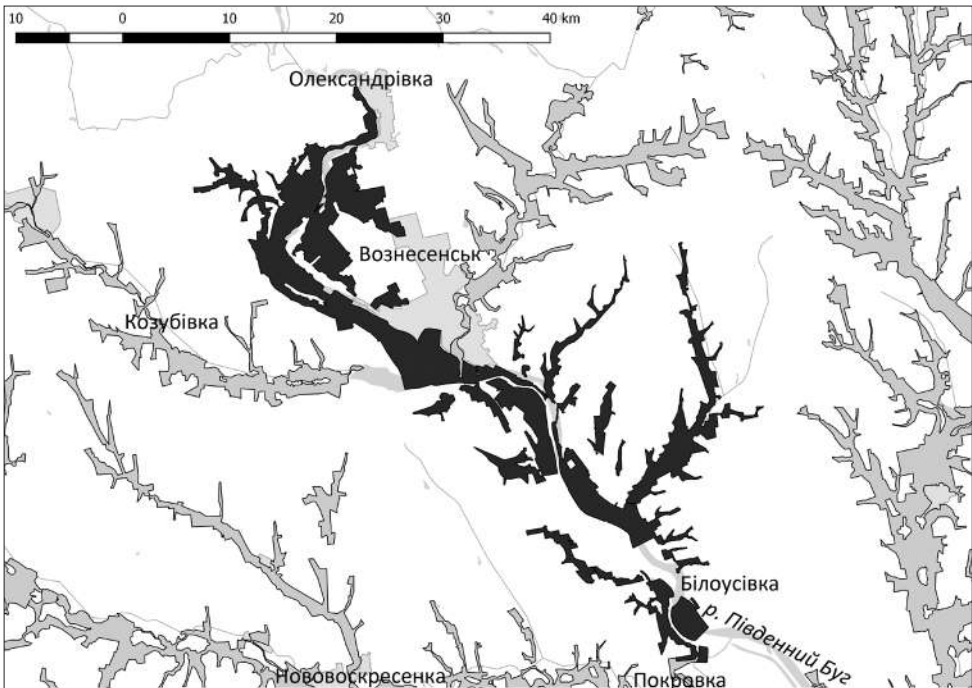
Розташування: Миколаївська область (Веселинівський, Вознесенський, Доманівський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 14368.49 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Jurinea cyanooides*, *Aquila pomarina*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.34, E6.2, X18 – «IN MOD»; E1.9 – «IN MIN»; C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	20.0	P	A	C	A	C
C2.34	300.0	M	A	C	B	C
C3.2	50.0	M			A	
E1.2	2500.0	M	A	C	A	C
E1.9	100.0	M	A	C	B	C
E6.2	200.0	P	B	C	A	C
F3.247	500.0	M	A	C	A	C
X18	300.0	M	B	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	2	3	i	R
B	A031	<i>Ciconia ciconia</i>		c	13	13	i	C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	c	1	2	i	V
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p	500	2000	i	C
B	A073	<i>Milvus migrans</i>	yes	r	1	1	p	R

Автори: Ширяєва Д. В., Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – Київ, 2007. – 92 с.
2. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
3. Панчук О. С., Давиденко І. В., Бондарчук Ю. М. Спостереження тварин, які занесені до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 2. – Київ, 2018. – С. 110-115.
4. Стригунов В. І., Ветров В. В., Милобог Ю. В. Поширення підорлика малого, *Aquila pomarina* C.L. Brehm, на півдні України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 365-366.
5. Рединов К. А., Форманюк О. А., Панченко П. С. Встречи летующих аистов и журавлей на юго-западе Украины // Бранта: Сборник научных трудов Азово-Черноморской орнитологической станции, 2006. – Вип. 9. – С. 85-96.

UA0000601

Миколаївське Побужжя (eng: Mykolaivske Pobuzhzhia)

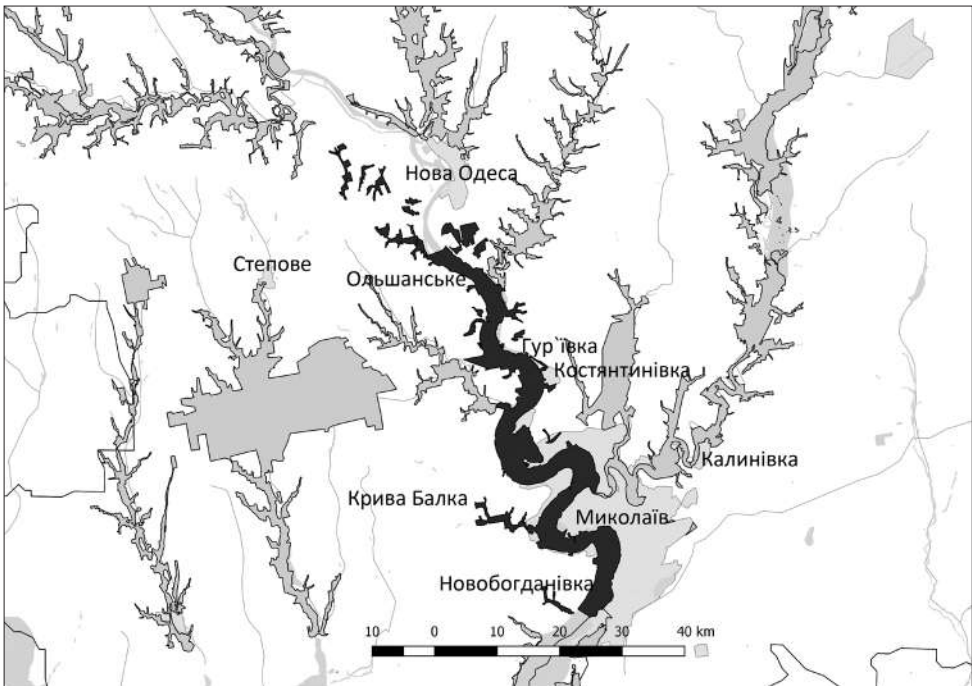
Розташування: Миколаївська область (Новоодеський, Миколаївський райони)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 17258.76 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Jurinea cyanooides*, *Aquila pomarina*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Milvus migrans* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: E1.2, F3.247, C2.34, E6.2, X18 – «IN MOD»; E1.9 – «IN MIN», C3.2 – «IN MAJ». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.222	30.0	M	A	C	A	C
C1.225	10.0	M	A	C	A	C
C2.34	2000.0	M	A	C	B	C
C3.2	500.0	M			A	
E1.2	1200.0	M	A	C	A	C
E1.9	50.0	G	A	C	B	B
E6.2	150.0	P	A	C	A	C
F3.247	600.0	M	A	C	A	C
H3.511	10.0	P	A	C	A	C
X01	6000.0	M	A	C	A	C
X18	300.0	P	B	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A082	<i>Circus cyaneus</i>	yes	r	1	1	p	R
R	1220	<i>Emys orbicularis</i>		p	50	100	i	C
P	1805	<i>Jurinea cyanoides</i>		p	500	2000	i	C

Автори: Ширяєва Д. В., Винокуров Д. С.

Список літератури:

1. Винокуров Д. С., Ширяєва Д. В., Мойсієнко І. І. Знахідки рідкісних рослин у Правобережному Степу України // Знахідки рослин і грибів Червоної книги та Бернської Конвенції (Резолюція 6). – Т. 1. – Київ – Чернівці: Друк-Арт, 2019. – С. 163-193.
2. Південно-Бузький меридіональний екологічний коридор: стислий огляд біорізноманіття та найцінніші території / Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл; В. А. Костюшин, А. А. Куземко, В. А. Онищенко та ін. – Київ, 2007. – 92 с.

UA0000602

Бескиди

(eng: Beskydy)

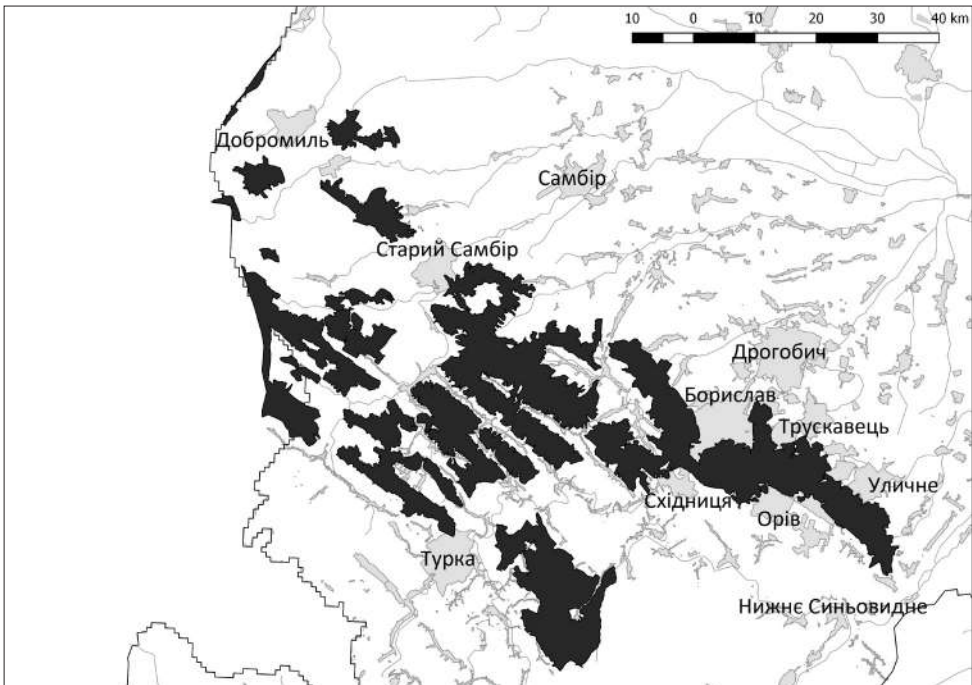
Розташування: Львівська область (Дрогобицький, Стрийський, Турківський, Старосамбірський райони)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 74795.61 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cucujus cinnaberinus*, *Ciconia nigra*, *Dryocopus martius*, *Ficedula albicollis*, *Glaucidium passerinum*, *Picoides tridactylus*, *Picus canus* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhysodes sulcatus* – «IN MIN». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C3.55	1250.0	M	A	C	B	C
E1.71	2500.0	M	B	C	B	C
E2.2	1300.0	M	A	C	B	C
E3.4	1300.0	M	B	C	B	C
G1.11	1000.0	M	A	C	B	C
G1.12	250.0	M	A	C	B	C
G1.6	42000.0	M	A	C	B	C
G1.A1	5500.0	M	A	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		p	20	30	p	R
B	A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	yes	p	2	3	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	p	30	40	p	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p				C
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		p	150	200	p	C
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	p	5	10	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	25	40	i	C
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p				C
I	4015	<i>Carabus zawadzkii</i>		p				C
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	20	25	p	R
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		p	20	30	p	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		p	30	40	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		p	100	150	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		p	250	300	p	C
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		p	20	30	p	R
M	1361	<i>Lynx lynx</i>	yes	p	10	20	i	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		p	30	40	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		p	50	70	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				R

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	p	40	50	p	R
A	2001	<i>Triturus montandoni</i>		p	100	200	i	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p	6	12	i	R

Автори: Борисенко К. А., Різун В. Б., Бокотей А. А., Шквиря М. Г., Сичак Н. М.

Список літератури:

1. Балахтар М. Д., Тащук М. В., Скільський І. В., Мелешук Л. І. Ссавці (Mammalia) з Червоної книги України в національному природному парку «Вижницький» (Чернівецька область) // Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. Матеріали II Міжнародної наукової конференції студентів, магістрантів, аспірантів та молодих вчених (5–6 грудня 2013 р., м. Харків, Україна). – Харків, 2013. – С. 57–59.
2. Bautista C., Naves J., Revilla E., Fernández N., Albrecht J., Scharf A. K., Rigg R., Karamanlidis A. A., Jerina K., Huber D., Palazón S., Kont R., Ciucci P., Groff C., Dutsov A., Seijas J., Quenette P.-I., Olszańska A., Shkvyria M., Adamec M., Ozolins J., Jonozović M., Selva N., Frair J. Patterns and correlates of claims for brown bear damage on a continental scale // Journal of Applied Ecology, 2016 – P. 1–11.
3. Делеган І. В., Луцак М. М., Делеган І. І. Динаміка чисельності популяції ведмедя бурого в Українських Карпатах // Наук. вісн. НЛТУ України. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2011. – Вип. 21.08. – С. 16–24.
4. Довганич Я. О. Бурій ведмідь в зоні діяльності Карпатського біосферного заповідника // Актуальні проблеми дослідження довкілля. V Міжнародна наукова конференція (23–25 травня 2013 р., м. Суми). – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – Т. 1. – С. 157–161.
5. Дикий І. В., Шквиря М. Г., Хоєцький П. Б., Улюра Є. М., Яковлев Є. Б., Коваль Н. П. Сучасний стан популяції ведмедя бурого в Україні: просторова структура й особливості екології, чисельність і методи дослідження // Ведмідь бурий (*Ursus arctos*): проблеми збереження та дослідження популяції в Україні: монографія / наук. ред. І. В. Дикий, М. Г. Шквиря. – Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – С. 36–72.
6. Межжерін С. В., Лашкова О. І. Ссавці України (довідник-визначник) / Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – Київ: Наукова думка, 2013. – 356 с.
7. Потіш Л., Улюра Є., Шквиря М. Аналіз актуальної інформації про стан популяцій бурого ведмедя в Україні. В: Гаврись Г. (ред.) Визначення та картування важливих екологічних коридорів як міграційних шляхів бурого ведмедя, Identification and mapping of important ecological corridors as migration paths of brown bear, individual plots and dens, development of appropriate electronic database, development and implementation of measures for its conservation, including information and education. – Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine. – 26 p. [in Ukrainian].
8. Шевченко Л., Шквиря М. Бурій ведмідь – *Ursus arctos* (Linnaeus, 1758) // Акімов, І. (ред.) Червона книга України. Київ: Видання «Глобалконсалтинг», 2009. – С. 537.
9. Shkvyria M., Ulyura Ye., Delehan I., Skilskyi I., Potish L., Khoetcky P., Bashta A.-T. 2009. Observation of brown bear area, development and implementation of measures for its conservation and restoration // Gavrys, G. (ed.) Identification and mapping of important ecological corridors as migration paths of brown bear, individual plots and dens, development of appropriate electronic database, development and implementation of measures for its conservation, including information and education – Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine. – 177 p. [in Ukrainian].

10. Шквиря М., Вишневецький Д. Великі хижакі зони відчуження Чорнобильської АЕС // Вісник Зоології, 2012. – 46(3). – С. 21-28.
11. Shkvyria M. G., Yakovlev Ye. B., Koval N. P. Вивчення екології великих хижаків в Ужанському національному природному парку // Роль гірських національних природних парків у збереженні природної, історичної та етно-культурної спадщини, 02-03/10/2014 2014 Ужок. КП «Ужгородська міська друкарня». – С. 296-298
12. Скільський І. В., Мелещук Л. І., Тащук М. В. Сучасний стан популяції бурого ведмедя (*Ursus arctos*) в Буковинських Карпатах // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: Друк-Арт, 2010. – С. 195-205.
13. Shkvyria M., Unpublished data Lynx lynx Shkvyria, M., Shevchenko, L. 2009. Lynx - Lynx lynx (Linnaeus, 1758) // (Akimov, I.) Red Data Book of Ukraine, Publ. House «Hlobalkonsal'tynh», Kyiv, 546 pp.

UA0000603

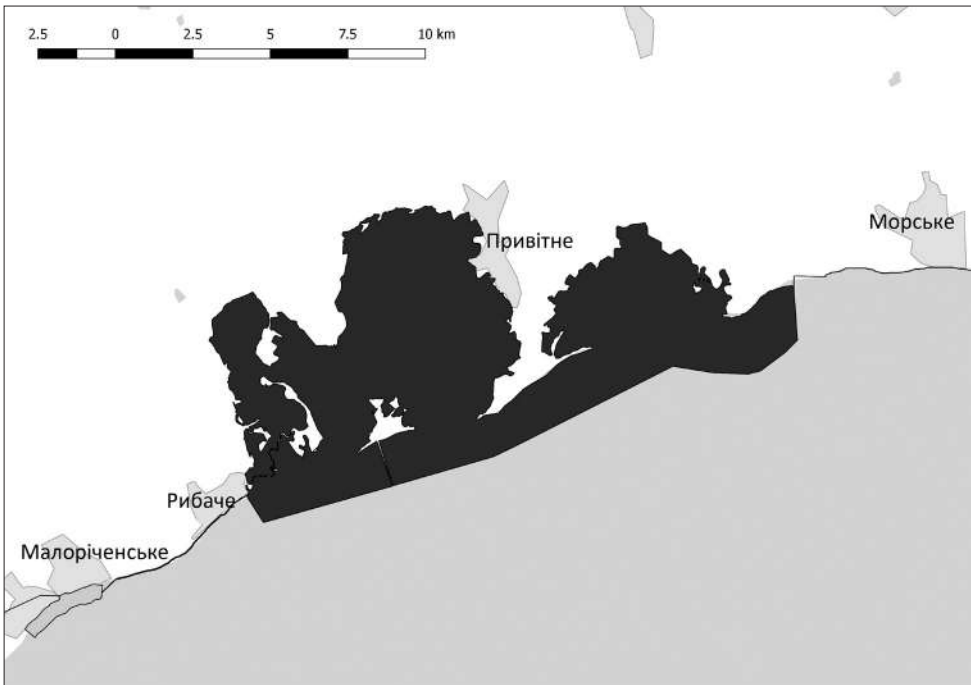
Канака

(eng: Kanaka)

Розташування: АР Крим (Судацька міська рада)**Біогеографічний регіон:** Степовий**Площа:** 4594.49 га**Опис і важливість збереження території**

Сайт включає в себе ділянки навколо урочищ Канака і Камишли, а також прилеглу морську акваторію. Урочище «Канака» належить до поясу приморських ксерофітних ялівцево-дубових лісів і чагарникових угруповань. Тут в прибережній смузі до 300–350 м збереглася стародавня середземноморська флора. У субліторалі на валунах розвивається угруповання *Cystoseira crinita*.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16–17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23–24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Circaetus gallicus* отримали статус «IN MOD»; *Elaphe situla* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища

отримали відповідні статуси: A2.2, A3, B2.1 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representativity	Relative surface	Conservation	Global
A2.4	90.0	P	A	B	A	C
A3	90.0	P	A	C	A	C
A5	90.0	P	A	C	A	C
B1.1	100.0	P	A	C	A	C
B2.1	100.0	P	A	C	A	C
B3.3	1100.0	P	A	B	B	C
E1.3	1800.0	P	A	B	B	C
F5.13	650.0	P	A	C	A	C
G1.7	150.0	P	A	C	A	C
G3.9	180.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>	yes	r	1	1	p	R
R	1293	<i>Elaphe situla</i>	yes	p	5	10	i	V

Автори: Садогурська С. С., Садогурський С. Ю., Рифф Л. Е.

Список літератури:

1. Вітер С. Г. Знахідки тварин, занесених до Червоної книги України в АР Крим // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 114–122.
2. Выработка приоритетов: новый подход к сохранению биоразнообразия в Крыму: результаты программы «Оценка необходимости сохранения биоразнообразия в Крыму», осуществленной при содействии Программы поддержки биоразнообразия BSP. Вашингтон: BSP, 1999. – 257 с.
3. Иванов С. П., Кобечинская В. Г., Иванов С. П., Попов В. Н., Дулицкий А. И., Киселева Г. А. Приоритетная территория 11: Канак. – Симферополь, 2000. – 21 с.

4. *Кобечинская В. Г., Отурина И. П.* Роль заказника «Канак» в сохранении Растительности Крыма // Заповедники Крыма на рубеже тысячелетий: мат. республиканской конф., Симферополь, Крым, 27 апреля 2001 г. – Симферополь, 2001. – С. 54-56.
5. *Рифф Л. Е.* Про деякі території Південного Криму, перспективні для включення у Смарагдову мережу / Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 193-197.
6. *Садозурский С. Е.* Макрофитобентос у побережья ботанического заказника «Канак»: современное состояние и пути сохранения (Черное море) // Заповідна справа в Україні. – 2009. – Т. 15, № 1. – С. 31-39.

UA0000604

Кучук-Ламбатський кам'яний хаос (eng: Kuchuk-Lambatskyi stone chaos)

Розташування: АР Крим (Алуштинська міська рада)

Біогеографічний регіон: Степовий

Площа: 85.94 га

Опис і важливість збереження території

Сайт включає в себе природні ландшафти Кучук-Ламбатського кам'яного хаосу і акваторію Кучук-Ламбатської бухти. У субліторалі на скелях розвиваються угруповання цистозірів.

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Elaphe situla*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis emarginatus*, *Rhinolophus hipposideros* отримали статус «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: A2.2, A3, B2.1, E1.11, E1.3, H2.6, H3.2 – «IN MOD». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
A2.3	0.8	P	A	C	A	C
A2.4	0.8	P	A	C	A	C
A3	0.8	P	A	C	A	C
A5	1.0	P	A	C	A	C
B2.1	1.5	P	A	C	B	C
B3.3	1.5	P	A	C	A	C
E1.11	12.0	P	A	C	B	C
E1.3	20.0	P	A	B	A	C
G1.7	20.0	P	A	B	C	C
H2.6	20.0	P	A	B	A	C
H3.2	4.0	P	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
M	1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	yes	p				R
P	2107	<i>Brassica sylvestris ssp. taurica</i>		p				R
R	1293	<i>Elaphe situla</i>	yes	p	2	5	i	V
I	1083	<i>Lucanus cervus</i>		p				C
M	1321	<i>Myotis emarginatus</i>	yes	p				V
P	2201	<i>Onosma polyphylla</i>		p				R
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	yes	p				R

Автори: Садогурська С. С., Рифф Л. Е.

Список літератури:

1. Амеличев Г. Н., Вахрушев Б. А. Геологический памятник природы – Кучук-Ламбатский каменный хаос, как элемент оползневой, сейсмогравитационной и карстовой морфоскульптуры рельефа южного берега Крыма // Культура народов Причерноморья. – 2000. – № 15. – С. 12-17.
2. Ена В. Г. Заповедные ландшафты Крыма. – Симферополь: Таврия, 1983. – 128 с.
3. Рифф Л. Е. Про деякі території Південного Криму, перспективні для включення у Смарагдову мережу / Мережа NATURA 2000 як інноваційна система охорони рідкісних видів та оселищ в Україні // Матеріали науково-практичного семінару (м. Київ, 15 лютого 2017 р.) / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 1. – Київ, 2017. – С. 193-197.
4. Рифф Л. Э. Флора памятника природы «Кучук-Ламбатский каменный хаос» (Южный берег Крыма) // Геополитика и экогеодинамика регионов, 2013. – Вип. 9-2-2. – С. 65-72.

UA000605

Заплава річки Іршавка (eng: Irshavka river floodplain)

Розташування: Закарпатська область (Іршавський район)

Біогеографічний регіон: Паннонський

Площа: 257.21 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Aquila pomarina*, *Eleocharis carniolica* отримали статус «IN MOD», *Lutra lutra* – «IN MIN». Згідно з рішеннями вищезазначених семінарів наступні оселища отримали відповідні статуси: C1.25, C1.33, C3.4, C3.51, E2.2, E3.4, F3.241, F9.1, G1.21 – «IN MOD»; C1.32, D5.2 – «IN MIN»; E3.5 – «SR». Вищезазначеним видам та оселищам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Пропонований сайт включає в себе заплаву р. Іршавка, де збереглася найбільша у Паннонському регіоні України популяція включеного до Резолюції № 6 БК виду

Eleocharis carniolica, а також відоме єдине в Україні місцезростання внесеного до Червоної книги України виду *Eleocharis multicaulis*.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C1.25	0.2	P	C	C	C	C
C1.32	1.0	P	A	C	A	C
C1.33	5.0	P	A	C	A	C
C3.4	11.0	P	A	C	A	C
C3.51	20.0	P	A	C	A	C
D5.2	3.0	P	A	C	A	C
E2.2	20.0	P	A	C	A	C
E3.4	80.0	P	A	C	A	C
E3.5	10.0	P	A	C	A	C
F9.1	30.0	P	A	C	A	C
G1.21	15.0	P	A	C	A	C
G1.4115	5.0	P	C	C	C	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта			
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Категорія
					Min.	Max.	
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	c	1	2	i
B	1193	<i>Bombina variegata</i>		p			C
P	1898	<i>Eleocharis carniolica</i>		p			R
B	1355	<i>Lutra lutra</i>	yes	p			R

Автор: Кіш Р. Я., Данилик І. М.

Список літератури:

1. Домашевський С. В., Ветров В. В., Милобог Ю. В., Гаврилюк М. Н. Спостереження підорлика малого, *Aquila pomarina* C.L. Brehm, у Карпатах у 2005 р. // Знахідки тварин Червоної книги України. – К., 2008. – С. 84-85.
2. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / За ред. Я.П. Дідуха. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

UA0000606

Ліси поблизу с. Розтоки (eng: Forests near Roztoky)

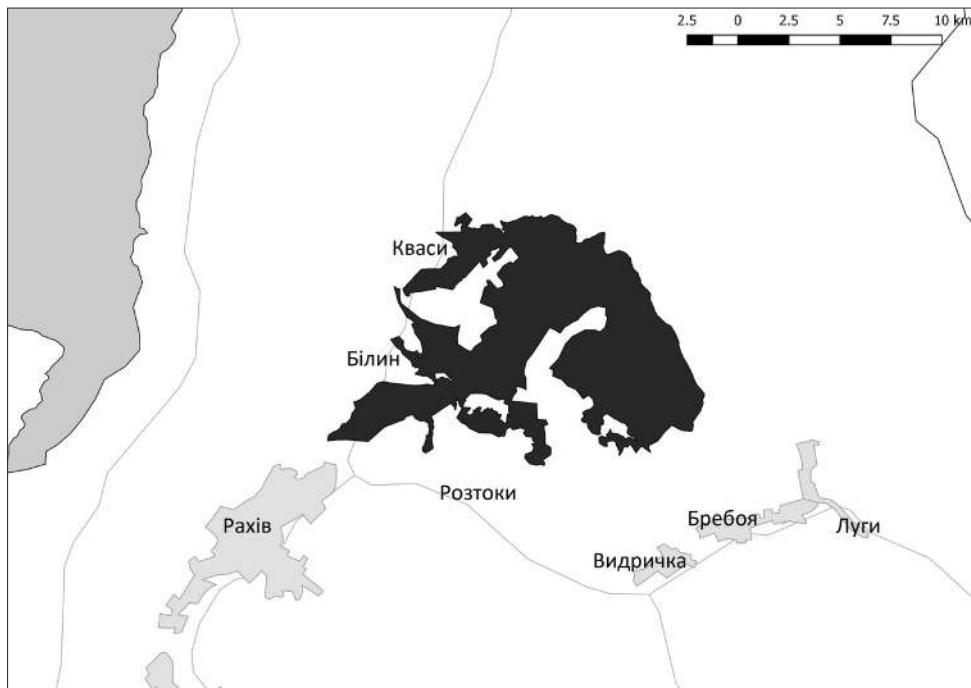
Розташування: Закарпатська область (Рахівський район)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 4679.26 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cucujus cinnaberinus*, *Dryocopus martius*, *Picoides tridactylus*, *Tetrao urogallus*, *Glaucidium passerinum* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhyodes sulcatus*, *Picus canus*, *Bonasa bonasia* – «IN MIN». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.71	250.0	M	B	C	B	C
E2.2	250.0	M	B	C	B	C
G1.6	2500.0	M	B	C	B	C
G3.1B	1500.0	M	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	20	100	i	C
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		r	5	10	p	R
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p				R
I	4015	<i>Carabus zawadzki</i>		p				R
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				V
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	10	15	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	30	40	p	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	10	15	p	R
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	3	3	p	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	3	5	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	3	5	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				V
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	r	5	10	p	R
B	A108	<i>Tetrao urogallus</i>		p	1	2	i	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p				V

Автори: Борисенко К. А., Бокотей А. А., Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Кузьменко Ю. В., Кузьменко Т. М. Зустрічі видів птахів, занесених до Червоної книги України // Матеріали до 4-го видання Червоної книги України. Тваринний світ / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». – Вип. 7, Т. 1. – Київ, 2018. – С. 394-417.
2. Сеник М. А. Спостереження рідкісних видів птахів в лучних і коловодних біотопах західних регіонів України // Знахідки тварин Червоної книги України. – Київ, 2008. – С. 352-355.

UA0000607

Ліси поблизу с. Колочава (eng: Forests near Kolochava)

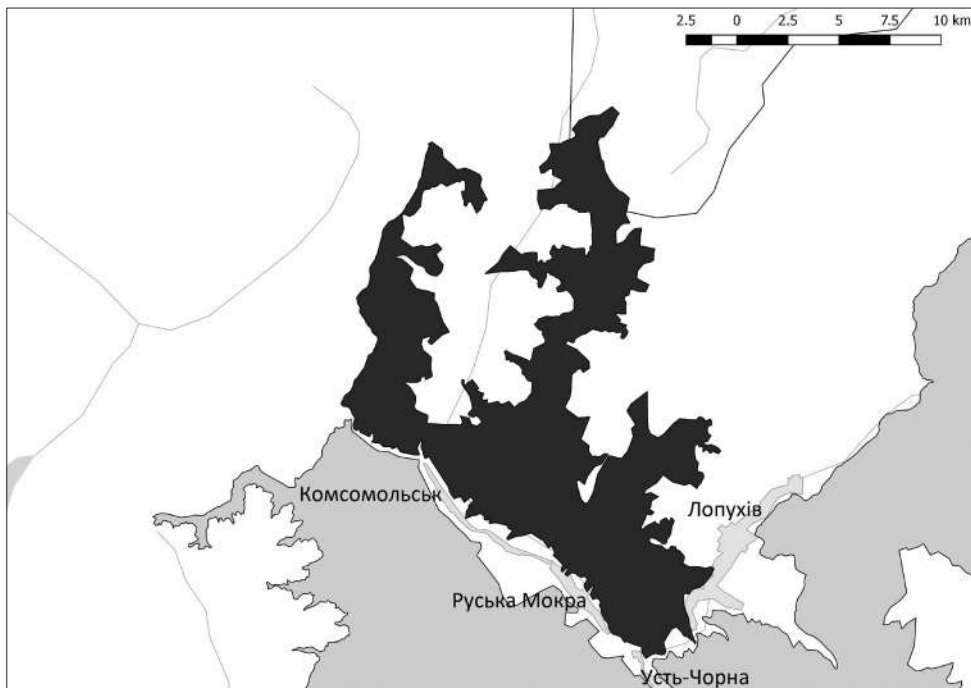
Розташування: Закарпатська область (Тячівський район)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 7637.44 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cuscuta cinnaberinus*, *Dryocopus martius*, *Picoides tridactylus*, *Tetrao urogallus*, *Glaucidium passerinum*, *Bubo bubo*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhysodes sulcatus*, *Picus canus*, *Bonasa bonasia* – «IN MIN»; *Aegolius funereus* – «SR». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.71	300.0	P	B	C	B	C
E2.2	300.0	P	B	C	B	C
G1.6	5000.0	P	B	C	B	C
G3.1B	1000.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		r	1	2	p	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	50	150	i	C
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		r	10	15	p	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	1	2	p	R
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p				R
I	4015	<i>Carabus zawadzki</i>		p				R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	1	2	p	V
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	3	5	p	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	3	5	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	20	30	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	50	70	p	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	20	30	p	R
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	1	2	p	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	5	7	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	5	7	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				R
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	r	10	15	p	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p				V

Автори: Борисенко К. А., Бокотей А. А., Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Червона книга України. Тваринний світ/ за ред. І. А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

UA0000608

Ліси поблизу с. Кобилецька Поляна (eng: Forests near Kobyletska Polyana)

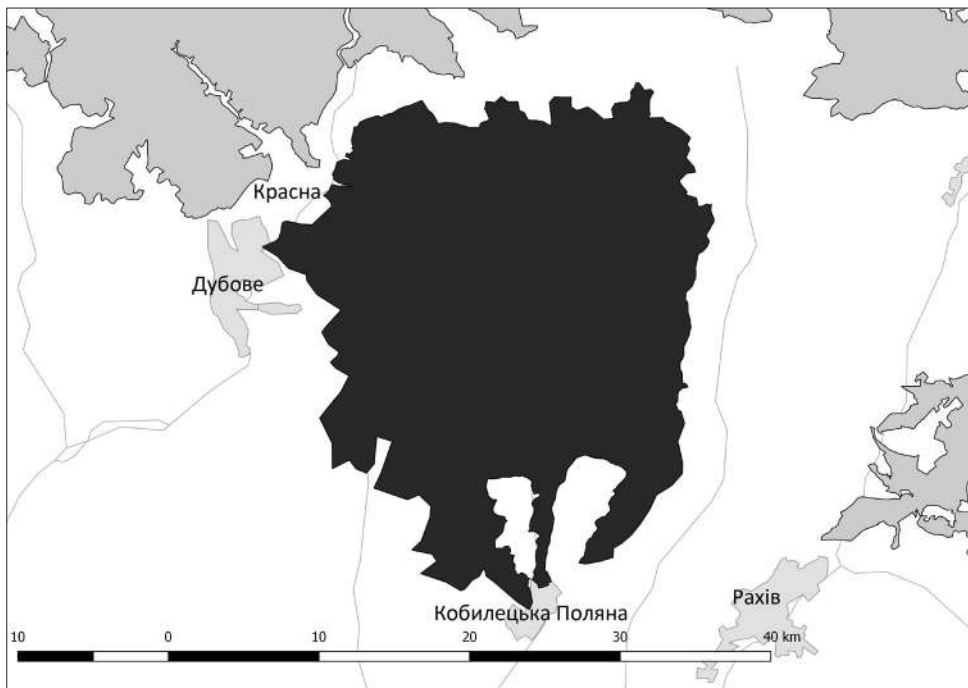
Розташування: Закарпатська область (Тячівський, Рахівський райони)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 28853.08 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cucujus cinnaberinus*, *Dryocopus martius*, *Picoides tridactylus*, *Tetrao urogallus*, *Glaucidium passerinum*, *Bubo bubo*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhysodes sulcatus*, *Picus canus*, *Bonasa bonasia* – «IN MIN», *Aegolius funereus* – «SR». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E1.71	1200.0	P	B	C	B	C
E2.2	1100.0	P	B	C	B	C
G1.6	25000.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		r	5	10	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	3	5	p	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	100	250	i	R
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		r	10	50	p	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	5	10	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	4	7	i	C
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p				R
I	4015	<i>Carabus zawadzkii</i>		p				R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	1	3	p	V
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	20	30	p	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	20	30	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	100	120	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	200	250	p	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	80	100	p	R
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	10	15	p	R
M	1361	<i>Lynx lynx</i>	yes	p	3	7	i	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	20	30	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	20	30	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				R
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	r	40	50	p	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p	2	4	i	R

Автори: Борисенко К. А., Бокотей А. А., Шквиря М. Г., Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.

UA0000609

Долина річки Тиса та схили Братківського хребта (eng: Black Tysa river valley and slopes of Bratkovskyi ridge)

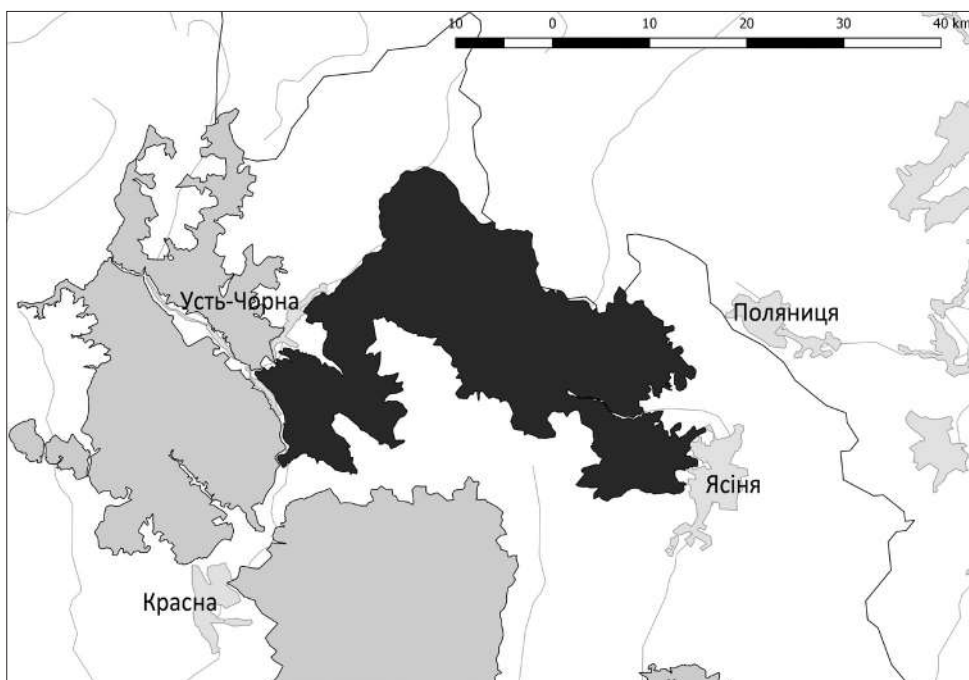
Розташування: Закарпатська область (Тячівський, Рахівський райони), Івано-Франківська область (Надвірнянський район)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 30729.67 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cuscuta cinnabarinus*, *Dryocopus martius*, *Picoides tridactylus*, *Tetrao urogallus*, *Glaucidium passerinum*, *Bubo bubo*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhysodes sulcatus*, *Picus canus*, *Bonasa bonasia* – «IN MIN»; *Aegolius funereus* – «SR». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
E4.3	600.0	P	B	C	B	C
E5.5	10.0	P	D	C	B	C
G1.11	30.0	P	B	C	B	C
G1.6	19000.0	P	B	C	B	C
G3.1	8000.0	P	B	C	B	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		r	5	10	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	3	5	p	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p	200	300	i	C
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		r	40	50	p	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	5	10	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	4	7	i	C
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p	40	50	p	R
I	4015	<i>Carabus zawadzki</i>		p	5	10	p	R
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	3	5	p	R
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	20	30	p	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	20	30	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	100	120	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	200	250	p	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	80	100	p	R
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	10	15	p	R
M	1361	<i>Lynx lynx</i>	yes	p	3	7	i	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	20	30	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	20	30	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				V
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	r	40	50	p	R
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p	2	4	i	R

Автори: Борисенко К. А., Бокотей А. А., Шквиря М. Г., Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Балахтар М. Д., Тащук М. В., Скільський І. В., Мелешук Л. І. Ссавці (Mammalia) з Червоної книги України в національному природному парку «Вижницький» (Чернівецька область) // Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. Матеріали II Міжнародної наукової конференції студентів, магістрантів та молодих вчених (5–6 грудня 2013 р., м. Харків, Україна). – Харків, 2013. – С. 57–59.
2. Bautista C., Naves J., Revilla E., Fernández N., Albrecht J., Scharf A. K., Rigg R., Karamanlidis A. A., Jerina K., Huber D., Palazón S., Kont R., Ciucci P., Groff C., Dutsov A., Seijas J., Quenette P.-I., Olszańska A., Shkvyria M., Adamec M., Ozolins J., Jonozovič M., Selva N., Frair J. Patterns and correlates of claims for brown bear damage on a continental scale. *Journal of Applied Ecology*, 2016. – P. 1–11.
3. Делеган І. В., Луцак М. М., Делеган І. І. Динаміка чисельності популяції ведмедя бурого в Українських Карпатах // Наук. вісн. НЛТУ України. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2011. – Вип. 21.08. – С. 16–24.
4. Довганич Я. О. Бурій ведмідь в зоні діяльності Карпатського біосферного заповідника // Актуальні проблеми дослідження довкілля. V Міжнародна наукова конференція (23–25 травня 2013 р., м. Суми). – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – Т. 1. – С. 157–161.
5. Дикий І. В., Шквиря М. Г., Хоєцький П. Б., Улюра Є. М., Яковлев Є. Б., Коваль Н. П. Сучасний стан популяції ведмедя бурого в Україні: просторова структура й особливості екології, чисельність і методи дослідження // Ведмідь бурий (*Ursus arctos*): проблеми збереження та дослідження популяції в Україні: монографія / наук. ред. І. В. Дикий, М. Г. Шквиря. – Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – С. 36–72.
6. Межжерін С. В., Лашкова О. І. Ссавці України (довідник-визначник) // Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена – Київ: Наукова думка, 2013. – 356 с.
7. Потіш Л., Улюра Є., Шквиря М. Аналіз актуальної інформації про стан популяцій бурого ведмедя в Україні // Визначення та картування важливих екологічних коридорів як міграційних шляхів бурого ведмедя. – Київ: Міністерство екології та природних реурсів України, 2010. – 26 с.
8. Шевченко Л., Шквиря М. Бурій ведмідь – *Ursus arctos* (Linnaeus, 1758) // Акімов, І. (ред.) Червона книга України. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 537.
9. Shkvyria M., Ulyura Ye., Delehan I., Skilskyi I., Potish L., Khoetcky P., Bashta A.-T. Observation of brown bear area, development and implementation of measures for its conservation and restoration // Identification and mapping of important ecological corridors as migration paths of brown bear, individual plots and dens, development of appropriate electronic database, development and implementation of measures for its conservation, including information and education. – Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine, 2009. – 177 p.
10. Шквиря М., Вишневський Д. Великі хижакі зони відчуження Чорнобильської АЕС // Вісник Зоології. – 2012. – 46 (3). – С. 21–28.
11. Шквиря М. Г., Яковлев Є. Б., Коваль Н. П. Вивчення екології великих хижаків в Ужанському національному природному парку // Роль гірських національних природних парків у збереженні природної, історичної та етно-культурної спадщини, 02-03/10/2014, 2014 – Ужок. КП «Ужгородська міська друкарня». – С. 296–298.
12. Скільський І. В., Мелешук Л. І., Тащук М. В. Сучасний стан популяції бурого ведмедя (*Ursus arctos*) в Буковинських Карпатах // Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.). – Чернівці: Друк-Арт, 2010. – С. 195–205.
13. Шквиря М. Г., Шевченко Л. С. Рись *Lynx lynx* (Linnaeus, 1758) // Червона книга України. Тваринний світ. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 546.

UA0000610

Полонинський хребет (eng: Polonynskyi ridge)

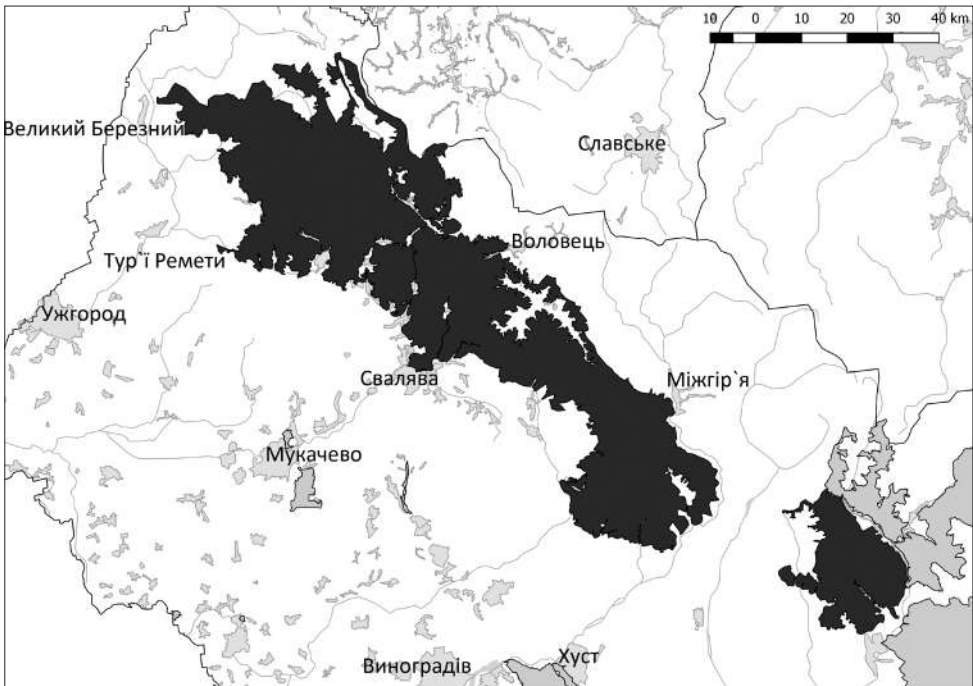
Розташування: Закарпатська область (Тячівський, Хустський, Міжгірський, Іршавський, Свалявський, Воловецький, Перечинський, Великоберезнянський райони)

Біогеографічний регіон: Альпійський

Площа: 167072.08 га

Опис і важливість збереження території

Сайт розроблений у зв'язку з рішенням Міжнародних біогеографічних семінарів 16-17 червня 2019 року у м. Мінськ, Білорусь, та 23-24 травня 2018 року у м. Київ, Україна, згідно з якими види *Cucujus cinnaberinus*, *Dryocopus martius*, *Picoides tridactylus*, *Tetrao urogallus*, *Glaucidium passerinum*, *Bubo bubo*, *Ciconia nigra* отримали статус «IN MOD»; *Bombina variegata*, *Rhysodes sulcatus*, *Picus canus*, *Bonasa bonasia* – «IN MIN», *Aegolius funereus* – «SR». Вищезазначеним видам надано статус відповідно до стану їх збереження в межах біогеографічного регіону, в якому розташовано сайт.

Оселища, включені у Резолюцію №4 БК, наявні на території об'єкта:

Resolution 4 Habitat type			Site assessment			
Code	Cover (ha)	Data quality	A/B/C/D	A/B/C		
			Representa-tivity	Relative surface	Conservation	Global
C3.55	500.0	P	B	C	B	C
E1.71	600.0	P	B	C	B	C
E2.2	800.0	P	B	C	B	C
E4.3	900.0	P	B	C	B	C
E5.5	800.0	P	B	C	B	C
G1.11	700.0	P	B	C	B	C
G1.12	500.0	P	B	C	B	C
G1.6	140000.0	M	A	C	A	C

Види, включені у Резолюцію №6 БК, наявні на території об'єкта:

Види				Популяція в межах об'єкта				
Група	Код	Наукова назва	S	Тип	Розмір		Одиниця виміру	Категорія
					Min.	Max.		
B	A223	<i>Aegolius funereus</i>		r	30	50	p	R
B	A089	<i>Aquila pomarina</i>	yes	r	20	25	p	R
A	1193	<i>Bombina variegata</i>		p				C
B	A104	<i>Bonasa bonasia</i>		r	200	250	p	R
B	A215	<i>Bubo bubo</i>	yes	r	30	50	p	R
M	1352	<i>Canis lupus</i>	yes	p	25	40	i	C
I	4014	<i>Carabus variolosus</i>		p				R
I	4015	<i>Carabus zawadzki</i>		p				V
B	A030	<i>Ciconia nigra</i>	yes	r	5	10	p	R
I	1086	<i>Cucujus cinnaberinus</i>		p				R
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>		r	100	150	p	R
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>		r	100	150	p	R
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>		r	500	700	p	C
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>		r	1000	1200	p	C
B	A320	<i>Ficedula parva</i>		r	400	500	p	R
B	A217	<i>Glaucidium passerinum</i>		r	50	70	p	R
M	1361	<i>Lynx lynx</i>	yes	p	20	40	i	R
B	A241	<i>Picoides tridactylus</i>		r	100	150	p	R
B	A234	<i>Picus canus</i>		r	100	150	p	R
I	4026	<i>Rhysodes sulcatus</i>		p				R
B	A220	<i>Strix uralensis</i>	yes	r	200	250	p	C
M	1354	<i>Ursus arctos</i>	yes	p	24	24	i	R

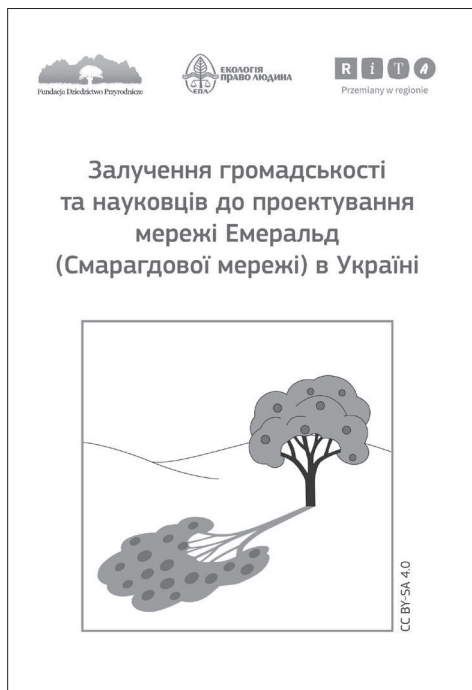
Автори: Борисенко К. А., Бокотей А. А., Шквиря М. Г., Кіш Р. Я.

Список літератури:

1. Балахтар М. Д., Тащук М. В., Скільський І. В., Мелешук Л. І. Ссавці (Mammalia) з Червоної книги України в національному природному парку «Вижницький» (Чернівецька область) // Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування. Матеріали II Міжнародної наукової конференції студентів, магістрантів та молодих вчених (5–6 грудня 2013 р., м. Харків, Україна). – Харків, 2013. – С. 57–59.
2. Bautista C., Naves J., Revilla E., Fernández N., Albrecht J., Scharf A. K., Rigg R., Karamanlidis A. A., Jerina K., Huber D., Palazón S., Kont R., Ciucci P., Groff C., Dutsov A., Seijas J., Quenette P.-I., Olszańska A., Shkvyria M., Adamec M., Ozolins J., Jonozovič M., Selva N., Frair J. Patterns and correlates of claims for brown bear damage on a continental scale. *Journal of Applied Ecology*, 2016. – P. 1–11.
3. Делеган І. В., Луцак М. М., Делеган І. І. Динаміка чисельності популяції ведмедя бурого в Українських Карпатах // *Наук. вісн. НЛТУ України*. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2011. – Вип. 21.08. – С. 16–24.
4. Довганич Я. О. Бурій ведмідь в зоні діяльності Карпатського біосферного заповідника // Актуальні проблеми дослідження довкілля. V Міжнародна наукова конференція (23–25 травня 2013 р., м. Суми). – Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – Т. 1. – С. 157–161.
5. Дикий І. В., Шквиря М. Г., Хоєцький П. Б., Улюра Є. М., Яковлев Є. Б., Коваль Н. П. Сучасний стан популяції ведмедя бурого в Україні: просторова структура й особливості екології, чисельність і методи дослідження // *Ведмідь бурий (Ursus arctos): проблеми збереження та дослідження популяції в Україні: монографія / наук. ред. І. В. Дикий, М. Г. Шквиря*. – Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – С. 36–72.
6. Межжерін С. В., Лашкова О. І. Ссавці України (довідник-визначник) // Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – Київ: Наукова думка, 2013. – 356 с.
7. Потіш Л., Улюра Є., Шквиря М. Аналіз актуальної інформації про стан популяцій бурого ведмедя в Україні // *Визначення та картування важливих екологічних коридорів як міграційних шляхів бурого ведмедя* К.: Міністерство екології та природних реурсів України, 2010. – 26 с.
8. Шевченко Л., Шквиря М. Бурій ведмідь – *Ursus arctos* (Linnaeus, 1758) // Акімов, І. (ред.) *Червона книга України* – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 537.
9. Shkvyria M., Ulyura Ye., Delehan I., Skilskyi I., Potish L., Khoetcky P., Bashta A.-T. Observation of brown bear area, development and implementation of measures for its conservation and restoration // Identification and mapping of important ecological corridors as migration paths of brown bear, individual plots and dens, development of appropriate electronic database, development and implementation of measures for its conservation, including information and education. Kyiv: Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine, 2009. – 177 p.
10. Шквиря М., Вишневський Д. Великі хижакі зони відчуження Чорнобильської АЕС. *Вісник Зоології*. – 2012. – 46, (3). – С. 21–28.
11. Шквиря М. Г., Яковлев Є. Б., Коваль Н. П. Вивчення екології великих хижаків в Ужанському національному природному парку // *Роль гірських національних природних парків у збереженні природної, історичної та етно-культурної спадщини*, 02-03/10/2014, 2014 – Ужок. КП «Ужгородська міська друкарня». – С. 296–298
12. Скільський І. В., Мелешук Л. І., Тащук М. В. Сучасний стан популяції бурого ведмедя (*Ursus arctos*) в Буковинських Карпатах // *Проблеми вивчення й охорони тваринного світу у природних і антропогенних екосистемах. Матеріали Міжнародної наукової конференції, присвяченої 50-річчю з часу опублікування регіонального зведення «Животный мир Советской Буковины» (м. Чернівці, 13 листопада 2009 р.)*. – Чернівці: Друк-Арт, 2010. – С. 195–205.
13. Шквиря М. Г., Шевченко Л. С. Рись *Lynx lynx* (Linnaeus, 1758) // *Червона книга України. Тваринний світ*. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 546.

Наші видання:

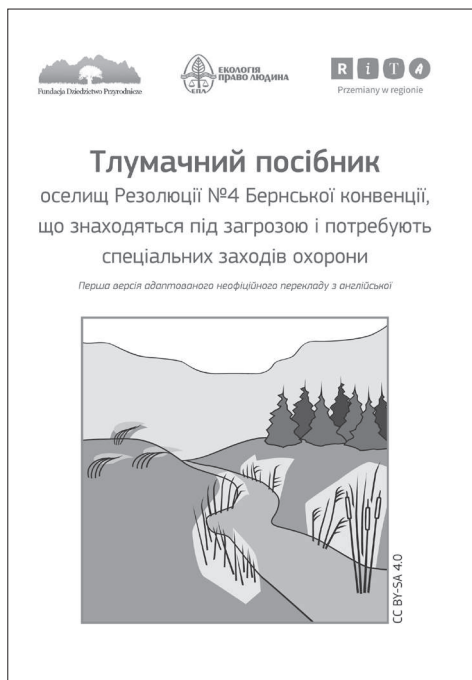
Залучення громадськості та науковців до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні / Полянська К. В., Борисенко К. А., Павлачик П. (Paweł Pawlaczyk), Василюк О. В., Марущак О. Ю., Ширяєва Д. В., Куземко А. А., Осирко О. С. та ін. / під ред. д.б.н. А. Куземко. – Київ, 2017. – 304 с.

Книга узагальнює інформацію про основні засади Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі); включає аналіз її Проектування в Україні; містить першу версію «тіньового списку» територій, які пропонується громадськістю для включення у Мережу та пропозиції щодо організації подальшої роботи по формуванню Мережі. Робота по Проектуванню Мережі може поєднати зусилля сотень зацікавлених науковців і громадських активістів, тому книга також містить інструкції для науковців та експертів, що бажають долучитись до подальшого Проектування Мережі в Україні. Також, книга містить розділ про досвід Польщі у формуванні «тіньового списку» територій Natura 2000 та опис прикладів, яким саме чином мережа Natura 2000 дозволяє охороняти природу в Польщі. Видання стане помічником для кожного, хто вболіває за охорону природи в Україні та бажає долучитись до Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі).

PDF-версія книги доступна на ліцензії Creative Commons «із зазначенням авторства – поширення на тих самих умовах «4.0 Міжнародна» (CC BY-SA 4.0) за посиланням: <https://goo.gl/xuDz9x>

Тлумачний посібник оселищ Резолюції 4 Бернської конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони. Перша версія адаптованого неофіційного перекладу з англійської / укладачі: А. Куземко, С. Садогурська, К. Борисенко, О. Василюк – Київ, 2017. – 124 с.

Посібник покликаний надати можливість залученим у процес Проектування мережі Емеральд (Смарагдової мережі) в Україні ідентифікувати на місцевості типи оселищ, перелічені у резолюції 4 Бернської конвенції, а також забезпечити максимальний рівень узгодження у тлумаченні типів оселищ між країнами. Адаптований український переклад Тлумачного посібника оселищ включає типи оселищ, що були затверджені у довідкових переліках (Reference lists) для України під час біогеографічних семінарів у 2016 році. Видання буде корисним для професійних біологів, працівників установ природно-заповідного фонду, викладачів та студентів природничих спеціальностей, краєзнавців, спеціалістів з охорони природи та активістів громадських організацій.

PDF-версія книги доступна на ліцензії Creative Commons «із зазначенням авторства – поширення на тих самих умовах «4.0 Міжнародна» (CC BY-SA 4.0) за посиланням: <https://goo.gl/KbE1aC>

Смарагдова мережа Донецької області / Василюк О. В., Спінова Ю. О., Садогурська С. С., Бронскова О. М., Казарінова Г. О., Бронсков О. І., Гончаров Г. Л., Чусова О. О., Яроцька М. О, Куземко А. А., Вашеняк Ю. А., Щерба Ю. – Харків, 2018. – 104 с.

«Смарагдова мережа Донецької області» є першим у своєму роді регіональним виданням, присвяченим формуванню Смарагдової мережі. Передусім, книга містить базову інформацію про саму мережу, процедуру її створення та функціонування. Також, у виданні зібрана інформація про всі існуючі території Смарагдової мережі, території, що знаходяться на етапі Проектування, та ті, що лише розглядаються як перспективні, але до цього часу робота щодо них ще не почалась. Ця інформація в узагальненому вигляді публікується вперше. Видання розраховане на широке коло читачів: науковців, природоохоронців, працівників установ природно-заповідного фонду, студентів та викладачів природничих спеціальностей, вчителів, учнів та краєзнавців. Також, без сумніву, видання буде корисним для представників об'єднаних територіальних громад, в межах яких розміщені існуючі та Проектовані території мережі Емеральд.

PDF-версія книги доступна за посиланням: <https://goo.gl/aZZjgc>

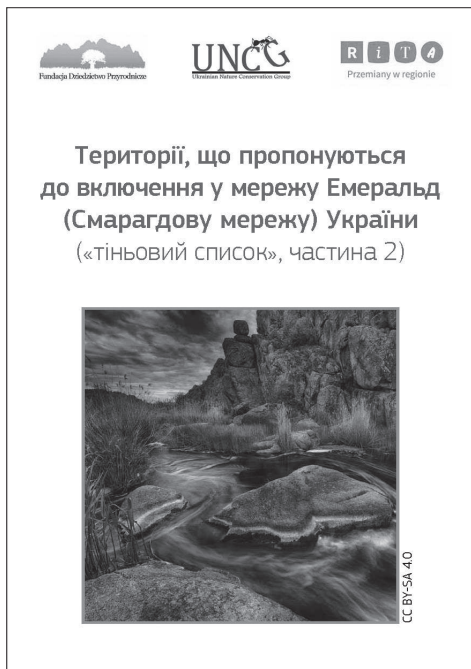
Василюк О., Борисенко К., Куземко А., Марущак О., Тестов П., Гриник Є.
Проектування і збереження територій мережі Емеральд (Смарагдової
мережі). Методичні матеріали / Кол. авт., під ред. Куземко А. А.,
Борисенко К. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – 78 с.

Книга містить довідкову та методичну інформацію щодо Проектування територій для включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України, а також інформацію про доступні на цей час інструменти збереження територій, які вже включені до цієї мережі. Видання буде корисним для професійних біологів, натуралістів-аматорів, краєзнавців, органів місцевого самоврядування.

PDF-версія книги доступна на ліцензії Creative Commons «із зазначенням авторства – поширення на тих самих умовах «4.0 Міжнародна» (CC BY-SA 4.0) за посиланням: <https://goo-gl.su/xEVhVOoE>

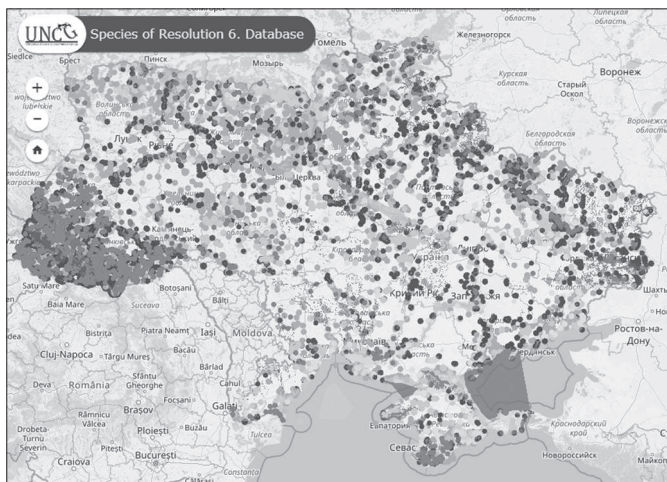
Василюк О. В., Вашеняк Ю. А., Куземко А. А., Куцоконь Ю. К., Леснік В. В., Марущак О. Ю., Мойсієнко І. І., Оскірко О. С., Садогурська С. С.
Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України / («тіньовий список», частина 2) / Кол. авт., під ред. Борисенко К. А., Куземко А. А. – Київ: «LAT & K», 2019. – 234 с.

Книга містить описи 74 територій, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України. Обґрунтування щодо включення цих територій до мережі Емеральд підготовлені протягом 2018-2019 років колективом авторів (41 професійний біолог). Описи є оригінальною працею авторів і створені шляхом опрацювання власних даних та залучених джерел, а також спеціально проведених польових досліджень. Всі ці пропозиції були доопрацьовані спільно із Департаментом екомережі та природно-заповідного фонду Міністерства екології та природних ресурсів України, і більша їх частина у лютому 2019 року була передана Мінприроди до Секретаріату Бернської конвенції.

PDF-версія книги доступна на ліцензії Creative Commons «із зазначенням авторства – поширення на тих самих умовах «4.0 Міжнародна» (CC BY-SA 4.0) за посиланням: <https://goo-gl.su/EXpLABz>

Веб-додаток «emerald.net.ua»

Веб-додаток створений ГО «Українська природоохоронна група», щоб зробити доступною офіційну інформацію про існуючі та Проектовані території мережі Емеральд в Україні. Сайт містить винятково офіційну інформацію про межі й стандартні форми даних (паспорти) територій, які вже включені в Емеральд, і тих, що лише плануються до включення в неї. Інформація ідентична тій, що міститься в Постійному комітеті Бернської конвенції та українському Міністерстві захисту довкілля та та природних ресурсів України. Крім того сайт містить і базу даних поширення видів Резолюції 6 Бернської конвенції, створену нами.

Основний набір геоданих – місцезнаходження видів тварин (і рослин у перспективі). Місцезнаходження видів тварин позначені на веб-карті точками, колір яких залежить від належності до Групи: A – Amphibians (Амфібії); I – Invertebrates (Безхребетні); F – Fish (Риби); R – Reptiles (Пентилії); B – Birds (Птахи); M – Mammals (Ссавці).

Місцезнаходження одного виду, згідно Code_6, зібрані в одному шарі, назва якого відповідає виду і починається із заголовної літери Групи. Список веб-шарів видів суцільний, проте порядок шарів у списку відповідає вказаному вище переліку Груп. Тобто веб-шари видів розміщені у такому порядку (згори донизу): Amphibians (Амфібії), Invertebrates (Безхребетні), Fish (Риби), Reptiles (Пентилії), Birds (Птахи), Mammals (Ссавці). Всього у списку представлено 204 веб-шари, що відображають місцезнаходження видів.

Детальна інструкція з користування додатком доступна за посиланням:
<https://goo-gl.su/ZUyFr>

Цитування:

Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 3) / кол. авт., за ред. Василюка О.В., Куземко А.А., Коломійчука В.П., Куцоконь Ю.К. – Чернівці : Друк Арт, 2020. – 408 с.

або – для окремих нарисів:

Василюк О. В., Садогурська С. С., Марущак О. Ю. UA0000378: Сакський (eng: Sakskiy). В кн.: Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 3) / за ред. Василюка О.В., Куземко А.А., Коломійчука В.П., Куцоконь Ю.К. – Чернівці : Друк Арт, 2020. – С. 19–22.

Наукове видання

ГО «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА»

Території, що пропонуються до включення у мережу Емеральд (Смарагдову мережу) України («тіньовий список», частина 3)

Загальна редакція

*Катерина Борисенко, Анна Куземко,
Віталій Коломійчук, Юлія Спінова, Юлія Куцоконь*

Макет *Олена Вакаренко*

Підготовка мап *Олексій Марущак, Григорій Коломицев*
Фото на обкладинці *Savinstas, CC-BY-SA-4.0*

Підписано до друку 05.08.2020. Формат 60х84/16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура PF Square Sans Pro. Ум. друк. арк. 23,71.

Тираж 150 прим. Зам. 200688

Видавець ТОВ «Друк Арт»

58018 Чернівці, вул. Головна, 198-А, к. 5, тел. (3072) 585-432
Ліцензія про державну реєстрацію ДК № 2741 від 15.01.2007 р.
Виготовлювач ФОП Варвус В.В.

